

Voorlopige agenda van de Gecombineerde commissies van 21 november 2012

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de Gecombineerde commissies

Datum: woensdag 21 november 2012
Aanvang: 13:00 uur
Locatie: Oude Raadzaal
Voorzitter: Dhr. J. Spakman
Griffier: Dhr. W.T. Meijer

GECOMBINEERDE (EXTRA) VERGADERING VAN DE COMMISSIES CULTUURVERANDERING EN FINANCIËN & VEILIGHEID

Opening

Bijlage - Uitnodigingsbrief (pdf)

A. Algemeen deel

A1. Opening en mededelingen

A2. Vaststelling agenda

A3. Lange-termijnagenda en lijst toezeggingen, initiatiefvoorstellen en moties (zowel CV als F&V)

Bijlage - LTA F&V en CV (pdf)

Bijlage - Tim lijst F&V en CV (pdf)

Bijlage - Besluitenlijst CV 11 juli 2012 (pdf)

Bijlage - Besluitenlijst F&V 5 september 2012 (pdf)

Bijlage - besluitenlijst begrotingscies 7 november 2012 (pdf)

Bijlage - LTA-brief burgemeester (pdf)

A4. Rondvraag

B. Inhoudelijk deel

B1. Stand van zaken Cultuurverandering en Organisatieontwikkeling
(memo voorzitter + coalitieakkoord + collegebrief)

Bijlage - Memo voorzitter over cultuurverandering (pdf)

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails... (pdf)

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering
(pdf)

Gecombineerde commissies - woensdag 21 november 2012

- B2.** Financiële afwikkeling Jabalya
(raadsvoorstel 1 november 2012)
[Raadsvoorstel - Financiële afwikkeling Jabalya](#) (pdf)
- B3.** Jaarverslag 2011 bezwaarschriften / bezwaarcommissies
(collegebrief 14 juni 2012)
+
Rekenkamerbrief over juridische control
(brief rekenkamercommissie 2 juli 2012)
[Bijlage - Bespreekpunten stadspartij](#) (pdf)
[Collegebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies](#) (pdf)
[Ingekomen stukken - Rekenkamerbrief over juridische kwaliteit](#) (pdf)
- B4.** 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014
(collegebrief 19 oktober 2012)
+
Flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014
(raadsvoorstel 11 oktober 2012)
+
Alternatief bezuinigingsvoorstel Duiktaak Brandweer
(raadsvoorstel 18 oktober 2012)
[Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014](#) (pdf)
[Raadsvoorstel - Flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014](#) (pdf)
[Raadsvoorstel - Alternatief bezuinigingsvoorstel Duiktaak Brandweer](#) (pdf)

C. Huishoudelijk deel

- C1.** Ingekomen stukken
[Lijst ingekomen stukken F&V](#) (pdf)
[Bijlage - Uitgaande brief Regionaal Beleidsplan wensen en bedenkingen](#) (pdf)
- C2.** Vaststelling verslagen 11 juli 2012 (CV) en 5 september 2012 (F&V)
[Verslag CV 11 juli 2012](#) (pdf)
[Verslag F&V 5 september 2012](#) (pdf)
- . Sluiting

Bij commissievergaderingen kunt u gebruik maken van het spreekrecht bij de inhoudelijke agendapunten (inclusief de conformstukken onder A) en de rondvraag. U krijgt dan drie minuten de gelegenheid de commissieleden te vertellen hoe u over een onderwerp denkt. Voor aanmelding en informatie kunt u terecht bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

Bijlage - Uitnodigingsbrief

Onderwerp Uitnodiging commissievergadering 21 november a.s.

Leden Raadscommissies Cultuurverandering en Financiën & Veiligheid

Telefoon (050) 367 77 26	Bijlage(n)	Ons kenmerk
Datum 9 nov 2012	Uw brief van	Uw kenmerk

Geachte commissieleden,

Namens uw voorzitter, de heer Spakman, nodig ik u uit voor een gecombineerde vergadering van de commissies Cultuurverandering en Financiën & Veiligheid op **woensdag 21 november a.s. om 13.00 uur in de Oude Raadzaal**. Deze vergadering is belegd omdat eerdere vergaderingen van beide commissies zijn geannuleerd, en het zeker voor Cultuurverandering inmiddels erg lang geleden is dat de commissie bij elkaar is geweest. Voor F&V dreigde een overvolle agenda in december, dus leek het ons goed om wat daar al van binnen is alvast te agenderen en af te handelen. Zoals te doen gebruikelijk agenderen we eerst de items uit de portefeuille van de burgemeester.

LTA etc.

Vanaf deze maand werken we als griffie op een andere manier met de LTA, moties en toezeggingen. De toezeggingen zijn uit de zgn. TIM-lijst gehaald en verwerkt in de LTA. De TIM-lijst wordt dus een IM-lijst. De toezeggingen van de laatstgehouden vergadering komen aan de orde via de besluitenlijst. Als ze nog niet gehonoreerd blijken, worden ze alsnog toegevoegd aan de LTA. Omdat niet alle toezeggingen van een deadline zijn voorzien, betekent deze wijziging dat er nogal wat extra PM-items op de LTA staan. Natuurlijk is het zaak dat deze z.s.m. van een datum worden voorzien.

Cultuurverandering en Organisatieontwikkeling

Voor een nadere toelichting op dit agendapunt verwijs ik u naar het memo van de voorzitter dat aan het desbetreffende agendapunt hangt. Het kan zijn dat de bespreking wordt ingeleid met een korte presentatie.

Bijlage - Uitnodigingsbrief

Bladzijde 2 van 2
Onderwerp

Financiële afwikkeling Jabalya

We hebben even gearzeld over dit raadsvoorstel in F&V of in O&W thuishoorde. Het gaat om een jeugdproject en het budget komt ook uit het Integraal Jeugdbeleid, maar volgens ons is de insteek toch niet het jeugdbeleid maar de internationale samenwerking. In dat kader is in het verleden ook steeds in uw commissie hierover met de burgemeester gesproken. Daarom is gekozen voor F&V.

Bezwaarschriften / bezwaarcommissies / juridische control

Dit onderwerp was al voor september door de Stadspartij geagendeerd. Toen kwam u er niet aan toe, in oktober verviel de vergadering, daarom hebben we het nu alsnog op de agenda geplaatst. Bespreekpunten zijn bijgevoegd.

3x Bezuinigingen

De voortgangsrapportage is conform de wens van het presidium in alle commissies geagendeerd, daarom kunt u zich nu m.n. richten op de financiële aspecten en de thema's die bij uw commissie horen. Twee kleine raadsvoorstellen m.b.t. de bezuinigingen hebben we hier maar direct aangehangen, die kunnen o.i. in één keer meegenomen worden.

Met vriendelijke groet,
namens de voorzitter,

Wolbert Meijer
commissiegriffier

Bijlage - LTA F&V en CV

dd	die	onderwerp	portefeuille	dienst	opmerkingen
149	12-dec-12	F&V Tussentijdse resultaatbestemming 2012	Schroor	BD	
150	12-dec-12	F&V Begrotingswijzigingen 3e kwartaal	Schroor	BD	
151	9-jan-13	F&V Principebesluit regionalisering brandweer (ter informatie)	Rehwinkel	HVD	zie LTA-brief 12-10-2012
152	9-jan-13	F&V VGR 2012-III, inclusief totaaloverzicht kosten DaFinci	Schroor	BD	
175	6-feb-13	F&V Handhavingsbeleid Horeca (wijzigingsverordening APV)	Rehwinkel	BD	zie LTA-brief 12-10-2012
176	6-feb-13	F&V Handhavingsprogramma Stadsbezoek 2013	Rehwinkel		zie LTA-brief 12-10-2012
183	6-mrt-13	F&V Evaluatie (en evt. bijstelling) Social Return	Schroor		
184	6-mrt-13	F&V Ontvlechtingsplan brandweer uit gemeente	Rehwinkel	HVD	
210	12-jun-13	F&V Opheffen en overdragen gemeentelijke brandweer	Rehwinkel	HVD	

Bijlage - Tim lijst F&V en CV

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Mnd Nr	Indieners	Titel	Dictum verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema
2010-03	11 Alle partijen	Behoud gemeentelijke ombudsman	1. Met een alternatief te komen voor de voorgestelde bezuiniging op de ombudsman	F&V	Motiebrief 11/10/12 wordt overgedragen aan nieuw college		motie	Begroting
2010-04	11 D66, S&S, Stadsp., CDA	Naar een papierloze organisatie	1. Het principe van een papierloze organisatie als ambitie mee te nemen bij het streven naar een efficiënte en op samenwerking gerichte organisatie	F&V	betrekken bij ICT nota		motie	Begroting
2011-04	11 CDA / D66	Vrijgeven huwelijkslocaties		F&V		Afgehandeld	Initiatief voorstel	
2011-07	12 D66	Burgerinitiatief in Groningen	1. een proef met de duur van twee jaar met burgerinitiatieven in engte zin mogelijk te maken in Groningen, conform het initiatiefvoorstel; Burgerinitiatief in Groningen; 2. de bijgevoegde verordening, die in samenspraak met de Griffie tot stand is gekomen vast te stellen.	CV	Evaluatie na twee jaar? > voorjaar 2014		Initiatief voorstel	
2011-15	4 S&S	Digitalisering	1. Voor het einde van het jaar de discussie met de raad aan te gaan over de digitalisering van de organisatie	F&V	betrekken bij ICT nota		motie	Organisatie-ontw.
2011-23	6 CDA, PvdA, VVD, CU, D66	Investeren in risicomanagement	1. bij begroting 2012 plan van aanpak m.b.t. op niveau brengen risicomanagement	F&V	Bij begroting 2012. Indieners motie beraden zich op evt. aanscherping motie (cite 5/10 en 13/6)		motie	Rekening
2011-62	10 CU, PvdA, GL	Stedenband Xi'an: democratie, mensenrechten en arbeidsomstandigheden	1. in het aangaan van de stedenband en in de reeds bestaande banden met China aandacht te besteden aan democratie, mensenrechten en arbeidsomstandigheden (incl. plan voor deze kennisoverdracht)	F&V	Wordt meegenomen met nota internationalisering		motie	Stedenband Xi'an
2011-76	11 D66, GL	Gemeente Alert		F&V		Afgehandeld	motie	Begroting
2011-78	11 CU	Minder glossy's		F&V		Afgehandeld	motie	Begroting
2011-81	11 CU, Stadspartij	Wijziging openingstijden DIA, verplaatsen loket Parkeren	1. rapporteren over voor-/nadelen wijziging openingstijden DIA en verplaatsen loket Parkeren naar DIA	F&V	Zie brief 21/06/2012; van okt - dec 2012 pilot gewijzigde, meer vraaggerichte openingstijden (motiebrief 11/10/12)		motie	Begroting

Bijlage - Tim lijst F&V en CV

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Mnd Nr	Indieners	Titel	Dictum verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema
2011- 82	11 Student & Stad	Groningen kansen voor talent	1. met de akkoordpartners in gesprek gaan om te kijken naar mogelijkheden om samen traineeshipprogramma te ontwikkelen	F&V	motiebrief 11/10/12 wordt voor verdere uitwerking overgedragen aan nieuw college		motie	Begroting
2011- 92	12 CDA	Verbeteren kenbaarheid gemeentelijke besluiten		F&V		Afgehandeld	motie	Bekend-making
2012- 14	3 PvdA, GL, CDA, VVD, Stadspartij, CU	Een crisisbestendig begrotingsproces	1. Een voorstel uit te werken met doel voorspelbaarheid en betrouwbaarheid (meerjaren)begroting op niveau te houden in tijd van crisis en rijksbezuinigingen 2. dit voorstel in mei te agenderen in de raad zodat de uitkomsten kunnen worden gebruikt bij het begrotingsproces 2013 3. de raad periodiek informeren over impact economische recessie en Kabinetsbeslissingen voor div. beleidsvelden en lopende begroting en meerjarenbegroting	F&V	raad is tot nu toe op de hoogte gehouden via recessierapportages		motie	Voorbereiding begroting 2013
2012- 15	3 CDA, PvdA, PvdD, D66, VVD	Maatschappelijke effecten		F&V		Afgehandeld	motie	Voorber. begroting
2012- 17	3 SP, PvdA	Verantwoord Marktgedrag	1. de Code Verantwoord Marktgedrag z.s.m. te ondertekenen	F&V			motie	Vreemd aan de orde
2012- 20	5 PvdA, D66, S&S	Verlaging woonlasten 2013	1. de te veel geïnde afvalstoffenheffing in 2011 volledig terug te geven aan de stad 2. te onderzoeken hoe het kan dat de gemeente elk jaar opnieuw te veel afvalstoffenheffing int dan toegestaan en de uitkomsten van dit onderzoek te betrekken bij de vaststelling van de tarieven voor afvalstoffenheffing 2013	F&V	motiebrief 11/10/12 in tarievennota worden verschillende varianten ter keuze aangereikt		motie	Rekening
2012- 21	5 PvdA, CDA, VVD, CU, D66	Onderzoek voortgang implementatie Dafinci	1. het auditcomité een extern onderzoek te laten doen naar de voortgang van de implementatie van Dafinci, het in beeld brengen van de knelpunten, de mate waarin het college na het debat in de raad van vorig jaar uitvoering heeft gegeven aan zijn rol mbt Dafinci en of Dafinci het gewenste resultaat kan opleveren	F&V	Motiebrief 13/6/12: college wacht bespreking in audicief af		motie	Rekening

Bijlage - Tim lijst F&V en CV

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Mnd	Indiëners	Titel	Dictum	Cie	Geplande afhandeling / Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema
Nr			verzoekt het college:		overige opmerkingen	d	
2012-22	5 PvdA, VVD	Gebruik van rentederivaten	<ol style="list-style-type: none"> 1. miv nu voor het gebruik van rentederivaten de risico's hiervan helder in beeld te brengen en dit aan de auditcommissie voor te leggen 2. een voorstel te doen voor het aanpassen van het treasurystatuut op grond van het voorgenoemde punt 	F&V	Motiebrief 11/10/12 hierover is notitie naar auditcommissie gestuurd; afhankelijk van bespreking aldaar kan nieuw college besluiten over evt. aanpassing Treasurystatuut	motie	Rekening
2012-23	5 PvdA	Onderzoek operationele/financiële haalbaarheid projecten	1. alsnog de toezeggingen gestand te doen en te komen met een onderzoek "second opinion" naar de operationele en financiële uitvoerbaarheid van projecten zodat goede investeringsafwegingen voor de toekomst kunnen worden gemaakt	F&V	Motiebrief 11/10/12 uitvoering onderzoek inmiddels gestart, verdere uitvoering overgedragen aan nieuw college	motie	Rekening
2012-25	5 VVD, SP, CDA	Uitvoering moties	<ol style="list-style-type: none"> 1. moties aangenomen door de raad zoveel mogelijk door college uitgevoerd dienen te worden 2. in het geval dat dit niet kan, het beleid in de geest van de motie door het college wordt uitgevoerd en daarbij ook rekening wordt gehouden met de in de motie aangenomen overwegingen en de uitgesproken mening van de raad 3. de raad door het college expliciet geïnformeerd wordt als dat onverhoopt niet lukt, zoals afgesproken 	F&V	Motiebrief 13/6/12: als moties niet worden uitgevoerd, wordt dat kenbaar gemaakt; gemeentesecretaris gaat proces behandeling moties verbeteren	motie	Rekening
2012-26	5 PvdA, SP, VVD, CU, PvdD, CDA, Stadsp.	Bezuinigingen WMO	1. te komen met een voorstel tot wijziging van de begroting 2012 met als resultaat dat de eenmalige bezuinigingen 2012 binnen de WMO – als gevolg van de uitvoering van het aangenomen amendement door het college – geen doorgang hoeft te vinden	F&V	Motiebrief 11/10/12 afgevoerd, nadeel meegenomen in rekeningresultaat 2011, voor 2012 geen aanvullende taakstelling	kan worden afgevoerd	Rekening
2012-27	5 D66, GL, SP, VVD, PvdD, CDA, CU, S&S, PvdA, Stadsp	Ontwikkelstrategie voor kantoorsoftware	1. om bij de nieuwe ICT-visie een ontwikkelstrategie voor kantoorsoftware te presenteren om de onafhankelijkheid van Microsoft op de werkplek te vergroten en de kosten voor nieuwe licenties te beperken	F&V		motie	Digitale werkp.
2012-30	5 Stadspartij	Budget Rekenkamercommissie	1. verzoekt de RKC in overleg met het presidium uitwerking te geven aan de door de Raad in zijn vergadering van 30 mei 2012 gevoerde discussie over model en toerusting	F&V		motie	Evaluatie RKC

Bijlage - Tim lijst F&V en CV

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mnd Indieners	Titel	Dictum verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema
2012- 41	GroenLinks, CU, SP, PvdA	Mensenhandel	<ol style="list-style-type: none"> afhankelijk van de uitkomsten van de expertmeeting mensenhandel, maatregelen te treffen om de zorgcoördinatie bij de aanpak van mensenhandel te waarborgen. 	F&V	Motiebrief 11/10/12 onderzocht wordt of binnen bestaande subsidiebedrag meer middelen kunnen worden vrijgemaakt voor zorgcoördinatie; uitvoering motie verder overgedragen aan nieuw college	<i>motie</i>		Voorjaars-brief
2012- 50	PvdD	Proefdiervrije schoonmaakmiddelen	<ol style="list-style-type: none"> in het bestek van de nieuwe aanbesteding (schoonmaakcontract) het onderdeel proefdiervrij op te nemen; hieraan een significante weging toe te kennen; tevens het onderwerp milieuvriendelijkheid in het bestek op te nemen 	F&V	Motiebrief 11/10/12 wordt meegegeven aan nieuw college t.b.v. nieuwe aanbesteding	<i>motie</i>		Voorjaars-brief
2012- 51	VVD, Cda, D66, S&S, PvdA	Stelsel voor logiesbelasting	<ol style="list-style-type: none"> Te onderzoeken op welke wijze een ander stelsel van toeristenbelasting ervoor kan zorgen dat er een "level playing field" ontstaat in de hotelbranche in Groningen en hiervoor een voorstel te doen; Hierbij te betrekken: <ul style="list-style-type: none"> dat het stelsel niet meer administratiekosten met zich meebrengt; het stelsel een neutraal effect heeft op de gemiddelde kosten van een overnachting. 	F&V		<i>motie</i>		Tarieven logies- belasting 2013
2012- 55	D66, SP, CDA, VVD, Stadspartij, S&S	Opdracht (motie 7a)	<ol style="list-style-type: none"> te komen tot een conceptbegroting 2013 die beleidsarm van karakter is en geen tram bevat; alle fractievoorzitters voorafgaand aan het vaststellen van de conceptbegroting te consulteren. 	F&V		<i>motie</i>		Interpellatiebat over de actuele politieke situatie
2012- 56	PvdA, CU, GL	Openbaar­making	het voorlopig collegebesluit van 25 september over de begroting 2013 en de onderliggende stukken openbaar te maken.	F&V		<i>motie</i>		Interpellatiebat over de actuele politieke situatie

Bijlage - Besluitenlijst CV 11 juli 2012

BESLUITENLIJST RAADSCOMMISSIEVERGADERING CULTUURVERANDERING

Datum: 11 juli 2012
Plaats: Oude raadzaal
Tijd: 13.00 - 15.00 uur

1. AGENDAPUNTEN VOOR DE RAAD

- Raadsvoorstel Voortbestaan commissie Cultuurverandering
 - Conform naar raad van 18 juli as

2. TOEZEGGINGEN VAN DE PORTEFEUILLEHOUDERS

- Burgemeester
 - Nieuwe nota huisvesting kwetsbare groepen wordt 'handboek soldaat' om in toekomst 'Moesstraat-situaties' te voorkomen
 - Er komt spreidingskaart met verdeling kwetsbare groepen over wijken (aantallen en soorten voorzieningen per wijk) (D66)
 - In volgende stand van zaken brief naast organisatieontwikkeling meer aandacht voor echte cultuurveranderingsaspecten (bijv. actieve informatieplicht) (CDA)
 - Draagt er zorg voor dat vigerende inspraakverordening bekend is bij gemeentelijke loketten (Stadspartij)
- Wethouder Schoor
 - Komt met brief over evaluatie website (CDA)
 - Bij evaluatie brieven voortaan speciale aandacht voor brieven Sozawe in kader van doelgroepgericht communiceren (GL)
 - In volgende rapportage publieke dienstverlening aandacht voor mensen die niet digitaal zijn (CDA)

3. LTA, MOTIES/TOEZEGGINGEN, INGEKOMEN STUKKEN

- LTA
 - Herziening inspraakverordening / Handboek participatie > (van juli naar) oktober
 - Strategische agenda van de raad – proeve > afvoeren
 - Wijkgericht werken > (van juli naar) oktober
 - Strategische visie – plan van aanpak > wijzigen in 'strategische visie – light (stand van zaken) > oktober
- Toezegging wijkgericht werken afvoeren

4. VERSLAG 11 APRIL 2011

- Conform vastgesteld

5. VERGADERINGEN, WERKBEZOEKEN E.D.

- Werkbezoek aan heringericht DIA-gebouw in kader van nieuwe werken organiseren

6. AFSPRAKEN

- Handboek burgerparticipatie volgende vergadering apart op agenda
- Najaar / winter terugkoppeling cultuurverandering aan hele raad
- Er wordt verder gewerkt aan strategische visie (light) op basis van wat er nu al aan visiestukken ligt (verkennde fase)
- GroenLinks levert alsnog visie-A4-tje in

Bijlage - Besluitenlijst F&V 5 september 2012

BESLUITENLIJST RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

Datum: 5 september 2012

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 13.00 – 15.00 uur

1. AGENDAPUNTEN VOOR DE RAAD

- N.v.t.

2. TOEZEGGINGEN VAN DE PORTEFEUILLEHOUDERS

- Burgemeester Rehwinkel
 - In kader van behandeling 17 oktober handhavingsbeleid horeca ontvangt commissie kwalitatieve en kwantitatieve informatie over incidenten in uitgaansleven met glaswerk (i.c.m. evaluatie Noorderzon)
 - Zet zijn bevindingen m.b.t. het onderzoek naar mogelijkheden om invoering wietpas te verzachten (drempelverlaging registratie) op papier, zodat commissie daar nog dit jaar over kan spreken
 - Komt met schriftelijke informatie over functioneren netwerk C2000 (verzoek PvdA)
- Wethouder Dekker:
 - Er komt nog schriftelijke info over overschrijden korte mismatchlimiet
 - Er komt update bij VGR bezuinigingen ter behandeling in oktober
 - Komt nog deze week met info over stand van zaken motie onderzoek operationale uitvoerbaarheid (commissie wil dit betrekken bij begroting en trambeslissing)
 - Komt bij begroting terug op gevolgen van wet HOF
- Wethouder Schroot:
 - Meldt commissie wanneer Code Verantwoord Marktgedrag wordt ondertekend, zodat commissieleden daar desgewenst bij kunnen zijn
- Wethouder Visscher
 - Komt terug op vraag VVD m.b.t. noodzakelijke wijziging APV m.b.t. hondenbeleid: het 'zullen' inzetten van bestuurlijke strafbeschikking moet worden 'kunnen', wanneer wordt dat veranderd?

3. LTA, MOTIES/TOEZEGGINGEN, INGEKOMEN STUKKEN

LTA

- Behandeld, dus afvoeren: evaluatie bestuurlijke strafbeschikking
- Nog niet uitbehandeld, dus doorschuiven: evaluatie koninginndag (combineren met behandeling handhavingsbeleid horeca)
- Initiatief brandveiligheid PvdA > wordt later, PvdA geeft nog aan wanneer
- Regionaal beleidsplan politie/OM/gemeenten > kan in oktober besproken worden
- Voortgang RSP-projecten > aan presidium doorgeven dat dit volgens commissie bij B&V thuishoort

- Info Aware Systeem > brief over ontvangen

Toegevingen

- Nr. 16 nadeelcompensatieverordening > bevestigd wordt dat e.e.a. geregeld is in verordening
- Afvoeren: nrs. 1,4,5,7,9,12,16
- Ook nr. 14 kan eraf, is beantwoord met brief 'vraag VVD' van 24 juli

Moties

- Nr. 6 openingstijden DIA: laten staan, ChristenUnie verzoekt het college om de commissie mee te nemen bij verdere ontwikkelingen en besluiten hieromtrent (als één van loketten gesloten wordt, eerst bespreken in commissie)

- Nr. 9 code verantwoord marktgedrag: er wordt gewerkt aan ondertekening

Ingekomen stukken

- geen agenderingen

Bijlage - Besluitenlijst F&V 5 september 2012

4. VERSLAG

- Verslag 4 juli 2012 conform vastgesteld

5. VERGADERINGEN, WERKBEZOEKEN E.D.

- 30 sept : werkbezoek supportersproject i.c.m. wedstrijd FC – Roda
- er zal met accountmanager koninginndag bijeenkomst met landelijk deskundige worden georganiseerd over risico-analyse en crowdmanagement

6. AFSPRAKEN

- N.v.t.

Bijlage - besluitenlijst begrotingscies 7 november 2012

BESLUITENLIJST RAADSCOMMISSIEVERGADERING

Gecombineerde commissies programma's begroting & extra F&V over begroting

Datum: 7 november 2012

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 10.00 – 22.30 uur

TOEZEGGINGEN VAN DE PORTEFEUILLEHOUDERS

a. Programma 1: Werk en inkomen (W&I)

Weth. Isth

- Alle vragen worden voor de raad schriftelijk beantwoord
- Komt t.z.t. met visie op rol werkgevers m.b.t. oplossen van problemen
- Tijdens de plenaire zitting zal de wethouder zijn visie geven m.b.t. de stadspas en het vrijwilligerswerk

b. Programma 2: Economie en werkgelegenheid (W&I)

Weth. Van Keulen

- De raad ontvangt een lijst van alle oprichtingen en opheffingen/faillissementen in de stad
- Het college zal voor 2013 een discussie voorbereiden over wijk economie
- De raad ontvangt ter bespreking een rapportage over hoeveel hoog- en laagopgeleiden er in stad werken, incl. onderlinge relatie/spin-off (waarsch. binnen drie maand)

c. Programma 3: Jeugd en onderwijs (O&W)

Weth. Schroor:

- Komt terug op de vraag hoe de bezuinigingstaakstelling m.b.t. het leerlingenvervoer ingevuld kan worden.

Weth. Visscher:

- Meldt wanneer er op MBO-scholen **geen** voorlichting wordt gegeven door het Meldpunt Discriminatie.

d. Programma 4: Welzijn, gezondheid en zorg (O&W)

Weth. Visscher:

- Zodra er informatie is over 'bewegen voor ouderen' (outdoorgym) wordt de raad op de hoogte gesteld.

e. Programma 5: Sport en bewegen (O&W)

Weth. Isth:

- Sportcomplex Corpus den Hoorn/Gronitas: de wethouder zal de problematiek samen met de voorzitter van FC Groningen bespreken met de leiding van Gronitas.
- Zal de gesprekken m.b.t. sportaccommodaties in zuid inzichtelijk maken voor de raad (met wie en stand van zaken).
- Informatie t.a.v. de roeisport wordt schriftelijk gedaan.
- In januari volgt een preadvies over de sportpas.

Overige afspraken:

- De Topsportnota (jan. 2013) wordt geagendeerd voor de cie. O&W op verzoek van GroenLinks.
- MIOP (incl. investeringen 2013) ter visie naar de raad.
- Onderzoek naar klanttevredenheid van verenigingen naar de sporthallen: begin 2013.

f. Programma 6: Cultuur (O&W)

Bijlage - besluitenlijst begrotingscies 7 november 2012

Weth. Isth:

- Morgen worden schriftelijk de vragen beantwoord over:
 - Toekomst Stripmuseum.
 - Situatie OOG-TV,
 - Onderhoudsniveau Stadsschouwburg/Oosterpoort,
 - Stand van zaken financiële situatie Martiniplaza,
 - Bibliotheek in De Wijert.

g. Programma 7: Verkeer (B&V)

Weth. Van Keulen:

- Het college gaat werken aan een integrale verkeer- en vervoersvisie, waarin ook worden meegenomen:
 - o Het al dan niet doorgaan van het fietspad NZ-route Hoogkerk (de wethouder zal proberen hiervoor de financiering alsnog rond te krijgen, maar kan niets beloven)
 - o Het al dan niet doorgaan van P&R Zernike
 - o De herziening van de contracten van het parkeerbedrijf
 - o Het al dan niet verbeteren van bestaande fietspaden
- Het college komt terug op de situatie van het fietsparkeren bij het Hoofdstation, er zal worden gezocht naar financiën, er moet een andere oplossing komen (waarschijnlijk niet meer voor de begroting)
- Komt binnenkort terug op de gevolgen van het rijksbeleid inz. OV-studentenkaart
- Komt terug op de vragen m.b.t. het gemeentelijk wagenpark, de bezettingsgraad van parkeergarages (buurtparkeren) en de geluidsbelasting (ontheffingen)
- Kleine verkeersmaatregelen: volgend jaar worden Eemsgolaan en Johan van Zwedenlaan aangepakt.
- Gaat in gesprek over elektrische oplaadpunten in parkeergarages

h. Programma 8: Wonen (R&W)

- Wethouder van de Schaaf: Meer flexibele vorm van gebiedsontwikkeling daar waar het kan. Ligt in de bestaande stad iets lastiger dan in geheel nieuw gebied
- Jongerenhuisvesting zien we als volkshuisvestingsopgave en doen we ook geïntensiveerd zoals verwoord in Bouwjong.
- Oproep over liever meer fietsklemmen dan een postercampagne staat genoteerd
- Goed om met elkaar over een mogelijke bewustwordingscampagne te spreken.
- Indien de ontwikkeling van Reitdiep 3 en 4 aan de orde is komt de Wethouder terug naar de commissie.
- Toegezegd te gaan nadenken over de combinatie van het gebruik van de starterlening om gericht in te zetten bij Meerstad
- Over het wijkvernieuwingplan Selwerd kan u een voorstel verwachten in maart 2013. Dat is ook een moment om te bespreken wanneer de 15% norm weer gaat gelden voor Selwerd of niet.
- Openstaande vragen voor schriftelijke beantwoording:
- Vraag over wonen boven winkels, hoe zit het met resterende panden en het risico en over de diepening renoveren? Gingen we toch juist schrappen? (CU)
- Update van -3 DB norm, woonschepen en inzet ISV middelen ten koste van wat, vraagt deze besluitvorming in de raad (PVDA)
- Leegstand in kantoren en transformatie missen we in de begroting, kan dat vast onderdeel worden en vaststellen van de hogere grenswaarde geluid om bouwen mogelijk te maken vinden we een punt van aandacht. (GL)
- Zijn er alternatieven voor het gebruik van Westpoort (Stadspartij)
- Vraag over mogelijkheden voor een fysiek inlooppunt duurzaamheid en groen in leefomgeving (PvdD)

Bijlage - besluitenlijst begrotingscies 7 november 2012

i. Programma 9: Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (B&V)

Weth. Visscher (namens weth. Seton)

- Volgend jaar meldt college de raad zijn bevindingen inzake de aula op Selwerderhof
- Komt volgend jaar terug op situatie m.b.t. warmtenetten
- Komt terug op vragen m.b.t. waterhuishouding Oosterpark
- Komt binnenkort terug op consequenties van verruiging
- Binnenkort voorstel inzake oplossing knelpunt onderhoud speeltoestellen
- Binnenkort voorstel m.b.t. knelpunt Stadtoezicht

j. Programma 10: Veiligheid (F&V)

Burgemeester Rehwinkel:

- gaat verdere verkenning doen rondom de wietpas m.b.t. coffeeshop houders, gezondheid etc. en houdt vinger aan de pols m.b.t. wietpas elders. Indien er sprake is van specifiek beleid in A'dam dan ook verruimen in Groningen.
- Aan griffie wordt gevraagd de discussie in te plannen rondom het democratisch functioneren van de beoogde regioburgemeester van de politieregio eenheid noord en voorzitter van de veiligheidsregio (prov. Groningen). Hoe kan zo goed mogelijke verantwoording worden afgelegd hiervoor. Eerder al door de dhr. Gijsbertsen aangekaart.
- In de loop van 2013 komt er een voorstel voor nadere discussie over wijzigingen op basis van de nieuwe drank- en horecawet
- Meldpunt overlast kan beter en daar zullen we voor zorgen
- De financiën voor de mensenhandel aanpak zijn rond voor 2013
- Beleid met betrekking tot alcohol en jongeren komt in de cie. O&W. Beleid met betrekking tot handhaving komt begin 2013 in de cie. F&V w.o. aandacht voor het cursus Trimbosinstituut
- Cijfers openbare orde team geven we door zodra die er zijn.
- Functioneren van C2000 heeft aandacht ook bij de Euroborg en de schriftelijke beantwoording van eerdere vragen over C2000 komen er na verdere aanscherping aan.
- Er is zeker aandacht voor het verhoogde aantal inbraken.

k. Programma's 11-13: Stadhuis en stadjer; Bedrijfsvoering; Overig (F&V)

Wethouder Schroor

- Er komt een nota over sociale mediabeleid in 2013
- In de nog niet definitieve nota internationalisering is de ambitie opgenomen om te onderzoeken of met ook externe financiering is te komen tot een welkomscentre buitenlandse werknemers, dus niet alleen studenten. Zit in portefeuille van burgemeester.
- Het initiatief voorstel over maximaal gebruik maken subsidierelatie i.p.v. aanbesteden pakt wethouder Schroor erbij en indien mogelijk komt er een schriftelijke informatie over hoe dat tot nu toe is gegaan in de praktijk.
- Het signaal over de gemeentelijke archief functie wordt opgepakt en uitgezet bij het GMT.
- Zodra de nieuwe wet is aangenomen komen we bij u terug om het inkoopbeleid te bespreken en te kijken welke invloed dat op ons beleid moet hebben.

l. Programma's 14-15: Lokale belastingen en heffingen; Alg. inkomsten en post onvoorzien (F&V)

Wethouder Schroor

- Zegt toe om samen te kijken of er volgend jaar t.a.v. de precario winst te behalen is in de kosten die nu worden toegerekend. Te onderzoeken of door de handhaving minder te doen zonder dat ten koste gaat van de kwaliteit in de ruimte er een efficiency winst te behalen is.
- Wethouder Schroor geeft zijn collega van Cultuur mee om volgend jaar bij het beoordelen van de efficiency van het CBK ook te kijken naar de kostendekking van het CBK.
-
- Gestelde vragen die nog niet zijn beantwoord worden door wethouder Schroor beantwoordt in de commissie F&V van 7 november s 'avonds.

Bijlage - besluitenlijst begrotingscies 7 november 2012

m. Algemeen, paragrafen en financieel perspectief (F&V)

Weth. Schroor

- De brief n.a.v. gestelde vragen komt a.s. dinsdag na collegevergadering
- Er komt een aanpassing van de tarievennota op het punt van de precariobelasting
- De genoemde financiële tegenvallers na afsluiting van de concept-begroting worden nog even schriftelijk op een rijtje gezet
- Zal wethouder Van der Schaaf vragen te rapporteren over het effect van de inzet van ISV-middelen voor woonschepenhaven > wat kunnen we daardoor niet meer doen
- Zal volgend jaar een discussie voorbereiden over het omlaag brengen van de kosten (van innen / toezicht houden) in relatie tot o.m. de ontwikkeling van het Shared Service Center (en wellicht ook door regeldrukvermindering) – overzicht m.b.t. kostentoerekening (cijfers vorig jaar) komt z.s.m. al naar commissie toe
- Zoekt voor de raad uit wat de informatie over a.s. nieuw rijksbeleid t.o.v. leges WOB-verzoeken betekent voor het voorgestelde beleid in de begroting
- Geeft vraag over windmolens op de Stainkoeln en wat dat betekent voor vogels door aan wethouder Seton
- Wethouder Seton zegt toe dat motie Meatfree Monday gewoon moet worden uitgevoerd (voor het overige komt voedselvisie en alles wat daarmee samenhangt eind van de maand in B&V aan de orde)
- Extra bijdrage aan Stadtoezicht is eenmalig, organisatie zoekt voor vervolg oplossing zodat toezegging van budgetneutraliteit wordt gestand gedaan.

Bijlage - LTA-brief burgemeester

Directie BST/BA/Hermans
Onderwerp LTA-brief commissie F&V 17 oktober 2012

Dr. J.P. Rehwinkel
Burgemeester

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Bezoekadres
Grote Markt 1
Groningen

E-mailadres
burgemeester@benw.groningen.nl

Telefoon 050 367 76 26 Bijlage(n)

Ons kenmerk BD 12.3329451

Datum 12 OKT 2012 Uw brief van

Uw kenmerk

Telefoon
(050) 367 76 03

Fax
(050) 367 77 51

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeer ik u over een aantal onderwerpen van uw lange termijnagenda en de lijst van toezeggingen, initiatiefvoorstellen en moties.

Evaluatie Koninginnedag (combineren met behandeling handhavingsbeleid horeca) en Noorderzon.

Graag zou ik, aan de hand van uw input over de evaluatie van Koninginnedag 2012 en met de gegevens van de evaluatie van Noorderzon en de glasmonitoringsgegevens, in december met u spreken over de algemene kaders voor grote evenementen. Dit is inclusief het al dan niet toestaan van glas bij evenementen. Een aanzet tot zo'n algemeen kader is gedaan in de brief over de evaluatie van Koninginnedag 2012 (MD 12.3228919).

Handhavingsbeleid horeca/Nieuwe Drank- en Horecawet.

Eind mei 2012 werd de nieuwe Drank- en Horecawet goedgekeurd door de Eerste Kamer. De nieuwe Drank- en horecawet treedt per 1 januari 2013 in werking. Ten behoeve van de implementatie van de nieuwe wet hebben we medio augustus 2012 de handreiking Drank- en Horecawet voor gemeenten ontvangen. Gemeenten krijgen een overgangstermijn van een jaar en moeten uiterlijk 1 januari 2014 het nieuwe beleid, incl. de handhaving, ingevoerd hebben.

De voorbereidingen voor de vaststelling van een nieuw gemeentelijk drank- en horecabeleid, inclusief de handhaving, op basis van de nieuwe wet zijn inmiddels gestart. Het nieuwe gemeentelijke beleid zal vastgelegd worden in een wijzigingsverordening van de APV. Wij hopen die begin 2013 ter vaststelling aan de raad voor te kunnen leggen.

Bijlage - LTA-brief burgemeester

Volgvel 2 van 3
Onderwerp LTA-brief commissie F&V 17 okt. 2012

Glasincidenten.

In uw vergadering van 5 september jl. heeft u aangegeven cijfers te willen ontvangen over het aantal glasincidenten tijdens het uitgaan en tijdens evenementen.

Ook heeft u in een eerdere vergadering gevraagd naar de stand van zaken met betrekking tot het onderzoek naar de wenselijkheid en de mogelijkheid tot het verplicht stellen van polycarbonaat/gehard plastic/kunststof.

In 2010 zagen we een stevige toename van het aantal incidenten met glas met name tijdens het uitgaan. De politie en de gemeente hebben tijdens het stratenoverleg horeca (alle horecaondernemers uit het cameragebied worden hiervoor uitgenodigd) aangegeven dat stevig opgetreden zal worden tegen incidenten met glas. Deze handhaving vindt plaats op grond van het handhavingsprotocol horeca 2010.

Ook is het gebruik van polycarbonaat/kunststof glazen gepromoot onder de ondernemers. Hierop zijn enkele horecaondernemers overgegaan op polycarbonaat/kunststof glazen.

We zien nu dat de inspanningen van de politie en de strenge handhavingspraktijk zijn vruchten heeft afgeworpen. Het aantal glasincidenten is ten opzichte van 2010 namelijk sterk afgenomen. In 2012 (tot 1 september) hebben zich tot nu toe 14 glasincidenten voorgedaan. We kunnen tevreden zijn over deze afname van het aantal glasincidenten, maar elk glasincident blijft er één te veel. We zullen daarom stevig blijven handhaven waar het gaat om incidenten met glas. Ook zullen we polycarbonaat/kunststof glas blijvend onder de aandacht brengen van de horecaondernemers.

Tevens zijn we bezig met een onderzoek naar (de wenselijkheid van) het verplicht stellen van polycarbonaat/kunststof glas. Ondanks de afname van het aantal glasincidenten, kan er bij bepaalde horecagelegenheden/bepaalde gevallen aanleiding zijn tot het verplicht schenken in polycarbonaat/kunststof. We zien op dit moment alleen mogelijkheden tot het verplicht stellen van polycarbonaat/kunststof glas indien zich bij herhaling (dus meerdere malen) glasincidenten hebben voorgedaan in een bepaalde horecagelegenheid. Op dit moment doet een dergelijk geval zich niet voor.

Bijlage - LTA-brief burgemeester

Volgvel 3 van 3
Onderwerp LTA-brief commissie F&V 17 okt. 2012

Principebesluit regionalisering brandweer.

Het Veiligheidsbestuur Groningen heeft op 5 oktober jl. de Contourennota regionalisering oriënterend besproken. De planning is dat deze contouren op 7 december a.s. door het Veiligheidsbestuur worden vastgesteld, zodat uw raad hierover nog in december geïnformeerd wordt.

Nadere informatie n.a.v. motie mensenhandel.

Hierover bent u onlangs geïnformeerd in onze brief over de voortgang van de moties en toezeggingen begroting 2013 (BD 12.3288517).

Nota internationalisering.

De aard van het onderwerp brengt met zich mee dat er veel afstemming nodig is, zowel intern als extern. Daardoor is enige vertraging ontstaan, waardoor de nota in november ter bespreking aan u wordt aangeboden.

Handhavingsprogramma Stadtoezicht 2013.

Om de ervaringsgegevens van dit najaar nog te kunnen verwerken in het handhavingsprogramma voor 2013, krijgt u het programma in januari 2013 toegezonden.

C2000.

Op uw vraag met betrekking tot het functioneren van het netwerk C2000 kom ik in een aparte brief terug, zodra ik de informatie van de Meldkamer Noord Nederland heb ontvangen.

Met vriendelijke groet,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel,
burgemeester van Groningen.

Bijlage - Memo voorzitter over cultuurverandering

Cultuurverandering

De laatste vergadering van de commissie Cultuurverandering was op 11 juli jl.

Op 3 oktober jl. stond er weer een commissievergadering gepland, maar die is geannuleerd omdat de toegezegde stukken vanuit het college niet op tijd konden komen. Er is toen geopperd om eind november een nieuwe datum te prikken, en al snel is een optie genomen op 21 november.

Inmiddels heeft er een collegewisseling plaatsgevonden, waardoor er opnieuw vertraging is opgetreden m.b.t. de stukken. Dat zou aanleiding kunnen zijn om opnieuw de commissievergadering niet door te laten gaan.

Echter, het thema Cultuurverandering speelde een grote rol bij de collegewisseling, en er worden stevige dingen over gezegd in het nieuwe coalitieakkoord. Het zou daarom een verkeerd signaal zijn om pas in januari – als er weer een reguliere CV-vergadering staat gepland – hierover als raad te spreken. Daarom heeft uw voorzitter besloten om op 21 november toch een uurtje hiervoor in te ruimen.

Uitgangspunt zal dan zijn het onlangs gesloten coalitieakkoord en speciaal de passages die hierin over cultuurverandering en organisatieontwikkeling zijn opgenomen. In de loop van volgende week wordt dan nog een collegebrief over de stand van zaken hieromtrent verwacht, die dan ook aan de agenda zal worden gehangen.

Uw voorzitter heeft t.b.v. het gesprek/debat de volgende vragen voor u:

- In het coalitieakkoord wordt gezegd dat men met de voltallige gemeenteraad de cultuurverandering een nieuwe impuls wil geven, waarbij van het college wordt gevraagd hierin het initiatief te nemen. Welke input zou u als commissie in dezen het college willen meegeven?
- Er is de afgelopen tijd vaker gesproken over de relatie tussen organisatieontwikkeling en cultuurverandering. Kunt u aangeven of en zo ja hoe u de (ambtelijke) cultuur ziet veranderen ten gevolge van de organisatieontwikkeling?
- Rond de collegewisseling is er veel gesproken over het thema 'bestuurscultuur'. Wat verstaat u daaronder, welk beeld hebt u daarbij als het gaat om de huidige situatie, en welk eindbeeld staat u in dezen voor ogen? En hoe vertaalt zich e.e.a. in concrete dingen, wat wilt u daar in de praktijk van zien en merken?

Prinsenhofakkoord

op de rails...

Coalitieakkoord 2012-2014

PvdA, VVD, SP, D66, CDA
26 oktober 2012

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Inhoud

Verbinden en vernieuwen	2
Houding en gedrag	4
Organisatie Ontwikkeling	5
Krachten bundelen.....	6
Bereikbaarheid en parkeren	7
Onderwijs.....	8
Groninger Forum.....	9
Binnenstad.....	10
Cultuur.....	11
Wonen en wijkvernieuwing.....	12
Vernieuwing sociale en fysieke domein.....	13
Duurzaamheid	14
Financiële degelijkheid	15
Portefeuilleverdeling van de wethouders	16

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Verbinden en vernieuwen

De coalitie van PvdA, VVD, SP, D66 en CDA markeert de start van een vernieuwingsproces van de Groningse bestuurscultuur. Fundamentele veranderingen in de samenleving en in het economische en financiële perspectief van de stad, maken dit noodzakelijk. Verbinden en vernieuwen zijn voor ons de sleutelbegrippen.

Verbinden omdat de uitdagingen waarvoor we staan, alleen kunnen worden opgelost door samen te werken met Stadjers, instellingen, ondernemers en partners in de regio. En uiteraard met elkaar. Scherp gepolariseerde verhoudingen tussen politieke stromingen, tussen gemeenteraad en college, tussen gemeente en Stadjers en tussen stad en provincie moeten tot het verleden gaan behoren.

We willen vernieuwen en gaan op zoek naar werkwijzen, waarbij we met minder geld meer doen. Co-creatie is daarbij een sleutelbegrip. We gaan vaker en innovatiever met burgers en instellingen samenwerken. Bij het ontwikkelen van beleid en projecten zal de gemeentelijke organisatie maximaal gebruik maken van de kennis en de opvattingen van betrokken Stadjers, ondernemers en instellingen. Bij het oplossen van een stedelijk vraagstuk starten we met een maatschappelijke dialoog. Daarbij is het uitgangspunt niet een voorgestelde oplossing vanuit de gemeente, maar een gemeenschappelijke zoektocht naar mogelijke oplossingen.

Cultuurverandering

Vanaf 2007 zijn via het proces van cultuurverandering al verbeteringen doorgevoerd. Maar een nieuwe impuls is hard nodig. De ernstige politieke problemen van de afgelopen tijd in de stad, evenals de spanning met de provincie, zijn mede het resultaat van een vastgelopen politieke cultuur. Steeds meer werd over elkaar in plaats van met elkaar gesproken. We zijn hier met zijn allen verantwoordelijk voor en werken daarom ook gezamenlijk aan het herstel. We willen daarom ook graag met de voltallige gemeenteraad deze nieuwe impuls vormgeven. Van het nieuwe college verwachten wij initiatief en voorbeeldgedrag. We willen een collegiaal bestuur en een ambtelijke organisatie die het college daartoe in staat stelt. Dit voorbeeldgedrag moet ook zichtbaar zijn in hoe we in de stad met elkaar omgaan. Open, transparant en eerlijk betekent strijden met open vizier, staan voor je beloften en de ander net zo behandelen als je zelf behandeld wilt worden. Een dienstbare overheid, die zich van nature bescheiden opstelt en zich in zijn handelen realiseert dat de mensen de stad maken.

Bijsturen op accenten

Het nieuwe college heeft nog maar een termijn van 1,5 jaar. Daarbij past het niet radicale beleidswijzigingen door te voeren. Dat vinden we ook niet nodig. We nemen het collegeprogramma van het vorige college en de conceptbegroting 2013 als uitgangspunt. Ontwikkelde ambities blijven overeind. Daar waar nieuwe accenten noodzakelijk of wenselijk zijn geven we dat in dit coalitieakkoord aan. We vragen hiervoor 6 wethouders in plaats van 5, maar doen dat inclusief ondersteuning binnen de huidige beschikbare formatie.

De financiële situatie van de gemeente Groningen vraagt om duidelijke keuzes. Maar daarbij koppelen we solide altijd aan sociaal. Groningen blijft een sociale stad en de basis blijft op orde. Om sociale rechtvaardigheid en vooruitgang mogelijk te maken blijft het verbeteren van de economische structuur noodzakelijk. Daarbij is de oplossing van het bereikbaarheidsvraagstuk een belangrijke opgave. Het voorgestelde plan voor de regiotram is niet haalbaar. Het is onze ambitie om samen met de regiopartners, de Stadjers, de ondernemers en de instellingen nieuwe oplossingen voor de bereikbaarheidsproblematiek te ontwikkelen.

We voelen ons ook verantwoordelijk voor de periode na 2014. Onze visie en ideeën voor de stad reiken verder. De uiteenlopende ideologische achtergrond van de 5 coalitiepartners maakt het nodig en biedt de kans om een verbindende visie en stijl te etaleren of te

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

ontwikkelen. We zullen daarom de komende periode ook benutten om de discussie over vraagstukken na 2014 open en vruchtbaar te voeren. Meer dan ooit zal de gemeente in verbinding met de Stadjers, instellingen, ondernemers en andere partners de stad gaan vormgeven. De gemeenschap, de gemeente en het individu zullen in onderlinge interactie op basis van gelijkwaardigheid tot creatieve en innovatieve oplossingen moeten komen. Deze coalitie is er van overtuigd dat op deze wijze de stad socialer, innovatiever en welvarender zal worden.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Houding en gedrag

Open, transparant en eerlijk besturen

Onze coalitie van PvdA, VVD, SP, D66 en CDA wil de stad de komende periode besturen door nauw samen te werken met de raad, partners en Stadgers. Die samenwerking moet berusten op goed vertrouwen, eerlijke en transparante informatie en op open omgangsvormen. We nemen elkaar serieus en respecteren ieders rol.

Op het stadhuis

Wij verwachten van het college een dienstbare opstelling naar de raad. De komende periode moet het proces tussen college en de gemeenteraad daarop worden ingericht. Dat betekent dat het college luistert naar wat de raad opdraagt en vraagt. We communiceren open en transparant. We gaan collegiaal met elkaar om, zowel in de raad als in het college. We gunnen elkaar wat. Het college probeert op basis van argumenten tot een gezamenlijk standpunt te komen. We willen dat het college er is voor de hele raad. We verwachten heldere voorstellen aan de raad en in het debat een luisterend oor. Alleen in uitzonderlijke gevallen voeren wij een debat in vertrouwelijkheid. Alle raadsleden krijgen op hetzelfde moment de beschikking over de benodigde informatie. We passen de beleidsprocessen daar op aan.

We denken hiermee een verandering door te voeren die de samenwerking verbetert. Die verandering gaat niet van de ene op de andere dag en is afhankelijk van hoe personen invulling geven aan het politiek ambt. Het gaat om houding en gedrag. Openheid, transparantie en eerlijkheid zijn hierbij sleutelwoorden. Het is aan de hele gemeenteraad om hier een bijdrage aan te leveren. Deze coalitie staat zeer nadrukkelijk open voor samenwerking.

In de stad

Bestuurscultuur gaat verder dan het stadhuis. Ook onder druk van ontwikkelingen in de maatschappij moeten overheden op zoek naar een nieuwe manier van besturen. Stadgers worden mondiger en hebben steeds vaker de beste ideeën om een probleem op te lossen. Daarom vragen wij het nieuwe college nadrukkelijk de verbinding te zoeken met de stad en open te staan voor ideeën van buitenaf. Het nieuwe college zoekt samen met de stad, met het maatschappelijk middenveld, met andere overheden en met individuen naar de oplossingen van de problemen van deze tijd. Bijvoorbeeld: Hoe blijven wij de sociale stad waarin iedereen meedoet?

Wij hebben de wijsheid niet in pacht. Daarom willen wij samen met de stad op zoek naar oplossingen. Oplossingen die passen bij de stad en bij de stadse politiek. Overigens zonder dat dit leidt tot een beeld van "u vraagt, wij draaien". Verwachtingsmanagement, openheid en eerlijkheid zijn hierbij van groot belang.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Organisatie Ontwikkeling

We willen een trendbreuk realiseren in de politieke en bestuurlijke cultuur in Groningen. We willen een andere overheid zijn. Ook door de financiële situatie is het noodzakelijk efficiënter te werken. De gemeentelijke organisatie zal zich moeten vernieuwen om deze koerswijzigingen tot een succes te maken.

Door het vorige college werd al geconstateerd dat het huidige dienstenmodel van de gemeente Groningen belemmerend werkt voor een efficiënte, integrale en op wijken gerichte aanpak. Er is een begin gemaakt met een structureel veranderingsproces. Dat is bijvoorbeeld zichtbaar in de vorming van één managementteam voor de gehele organisatie. Dat veranderingsproces willen wij versnellen, waarbij een verdere hervorming van het dienstenmodel wordt doorgevoerd.

De werkwijze van het ambtelijk apparaat moet optimaal bijdragen aan een collegiaal stadsbestuur. Ambtelijke adviezen worden gegeven aan het hele college van B&W voorzien van objectieve en transparante informatie. Dit vraagt ook om een andere houding van wethouders, met meer afstand tot de organisatie en een duidelijke opdrachtverlening via de gemeentesecretaris.

We willen dat de gemeentelijke organisatie zich voorbereidt op een toekomst waarin efficiënter gewerkt wordt. We bereiden een debat met de raad voor over de 'andere overheid' waarbij door anders werken kosten bespaard kunnen worden en de kwaliteit verbeterd kan worden. Deze efficiency kan onder meer bereikt worden door uitvoerende taken met anderen te delen, door uit te besteden, of door bepaalde taken niet meer te doen. We willen daarbij het zelf blijven uitvoeren van taken beoordelen in relatie tot het maatschappelijk belang daarvan. We gaan door met het bundelen van gemeentelijk vastgoed en beheer in een vastgoedbedrijf. Ook willen we de gemeentelijke huisvesting verminderen door invoering van het "Nieuwe werken". We onderzoeken de uitbesteding van ICT en automatisering en willen de digitale dienstverlening verder uitbreiden.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Krachten bundelen

Zeker in een tijd van recessie hebben gemeenten baat bij het samen optrekken met andere gemeenten. Bestuurskracht is nodig om op de huidige en toekomstige gemeentelijke opgaven in te kunnen spelen. De regio kan wat betekenen voor de stad en de stad voor de regio. Voor een aantal vormen van dienstverlening is regionale schaalvergroting aantrekkelijk, zodat deze dienstverlening voor de stad en de regio behouden kan blijven of goedkoper wordt. Ook heeft Groningen allerlei vormen van dienstverlening ontwikkeld, die zonder al te veel moeite en extra kosten ook voor andere gemeenten interessant kunnen zijn. De ervaringen met verschillende samenwerkingsrelaties die de gemeente Groningen is aangegaan, laten zien dat er voor de samenwerkende gemeenten voordeel valt te behalen, zowel kwalitatief als financieel.

Samenwerking vindt plaats op verzoek en op maat, al naar gelang de behoefte van de desbetreffende partner, om zo de wederzijdse voordelen zo groot mogelijk te maken. Daarnaast zullen we actief beoordelen voor welke van onze eigen taken schaalvergroting en dus samenwerking voordelen biedt. Dat betrekken we ook bij de verdere discussie over de toekomstige taken van de gemeente.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Bereikbaarheid en parkeren

Samen zoeken naar een antwoord op de bereikbaarheidsopgave

Onze coalitie onderkent een stevige bereikbaarheidsopgave voor de komende jaren. Een goede bereikbaarheid zien wij als essentieel voor een aantrekkelijke stad. Daarin willen wij investeren. Wij willen de bereikbaarheidsopgave breed oppakken, dat betekent dat we aan de hand van de nieuwe netwerkanalyse een hernieuwde inschatting willen maken van de opgave en mogelijke oplossingen. We kijken daarbij naar alle modaliteiten. We zijn ons ervan bewust dat het hier om een gezamenlijke opgave gaat. We willen daarom ook samen met onze partners een onderzoek uitvoeren naar de problemen en mogelijke oplossingen voor de bereikbaarheid in onze stad en regio.

De regiotram behoort voor ons niet tot de mogelijkheden. Wel willen wij, binnen de nieuwe financiële kaders, onderzoeken welke elementen uit de plannen voor de regiotram bruikbaar blijven. Naast onze bijdrage (80 miljoen euro) aan het Regio Specifiek Pakket (RSP) pakket, de RSP middelen die gereserveerd waren voor de bereikbaarheid van onze stad, stellen wij zelf vanaf 2015 2,1 miljoen euro structureel beschikbaar. Dat betekent thans een investeringsruimte van 30 miljoen euro. Samen met de regio willen wij een integraal bereikbaarheidsplan uitwerken. Over de financiering daarvan zal dan ook regionaal overleg moeten plaatsvinden. Wij realiseren ons dat dat ook van de stad Groningen een hogere financiële bijdrage kan vragen. Daarover zullen bij de collegevorming in 2014 knopen moeten worden doorgehakt.

Met de aanpak van de Zuidelijke Ringweg willen wij zoals gepland doorgaan. Wel willen we de effecten nog eens goed tegen het licht houden, met name als het gaat om de consequenties voor het onderliggende wegennet en de leefkwaliteit in de wijken.

Vooruitlopend op een verkenning naar bereikbaarheidsoplossingen, zien we nu al een aantal knelpunten waar we direct samen met de regio mee aan de slag willen gaan om op korte termijn tot betaalbare en effectieve oplossingen te komen: de doorstroming van het autoverkeer rondom de stad Groningen, de bereikbaarheid van het station, het UMCG, de binnenstad en Zernike zowel per fiets, OV als met de auto.

Deze knelpunten willen we betrekken bij de herijking van het RSP pakket.

Parkeren

De binnenstad moet goed bereikbaar zijn, ook voor automobilisten. Dat betekent dat de schaarse ruimte goed benut moet worden. Uitgangspunt is dat bezoekers voor een kort verblijf op straat kunnen parkeren en dat langparkeerders in de garages terecht kunnen. Met het dynamisch verkeersmanagement en een betere toeleiding naar parkeergarages leiden we bezoekers snel en gemakkelijk naar de geschikte parkeerplek.

We willen dat een bezoek aan de stad en dus het parkeren in de stad betaalbaar blijft, voor alle partijen.

Daarom willen we het parkeerbedrijf commerciëler laten gaan werken. Daarmee willen we de bezettingsgraad van de parkeergarages verhogen. We gaan hierover in overleg met zowel onze eigen beheerders als de commerciële beheerders. Daarnaast willen we bekijken of experimenten met prijsdifferentiatie in de tarieven per uur en real-time-parkeertarieven ingevoerd kunnen worden.

Verder onderzoeken we de mogelijkheden om betaald fietsparkeren in te voeren.

In wijken voeren we alleen betaald parkeren in indien er voldoende draagvlak voor is in de buurt.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Onderwijs

Het is onze ambitie om van Groningen de onderwijsstad van Nederland te maken. Door de moeizaam verlopen verzelfstandiging van het openbaar onderwijs, heeft dit proces de afgelopen jaren helaas stil gestaan. We gaan hier nu mee aan de slag.

We kiezen voor het onderwijs ook een vernieuwende en verbindende aanpak. Wij willen met de partners in het onderwijsveld werken aan een onderwijspact. Dit pact moet ervoor zorgen dat we werken aan een stad waarin kinderen zich kunnen ontwikkelen met kwalitatief goed onderwijs, bekwame docenten en mooie gebouwen. De gemeente Groningen heeft hierbij een faciliterende rol. Naast scholen worden ook werkgevers betrokken. Samen gaan we werken aan beter onderwijs en de onderlinge samenwerking. Daarbij passen ook afspraken om de medezeggenschap van ouders, leerlingen en docenten in het onderwijs op een hoger niveau te brengen.

We gaan extra investeren in de onderwijshuisvesting. We zorgen voor betere scholen, die weer leiden tot betere leerprestaties. Daarvoor gaan we meer samenwerken met schoolbesturen en mogelijk ook corporaties. Mochten er schoolgebouwen vrij komen, dan kunnen deze locaties herontwikkeld worden. De opbrengsten van deze herontwikkeling kunnen we investeren in de onderwijshuisvesting. In 2013 maken we een plan voor de herhuisvesting en brengen we de financiële consequenties voor de begroting 2014 in beeld. Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk te financieren uit het beschreven verdienmodel. We zetten in op duurzame gebouwen. Die zorgen voor een lagere energierekening, waardoor er meer geld overblijft voor de scholen. En we organiseren een extra impuls voor het bewegingsonderwijs. We onderzoeken de mogelijkheden om meer gymzalen te realiseren en we willen gediplomeerde gymleerkrachten.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Groninger Forum

Het Groninger Forum is van groot belang voor de toekomst van de binnenstad. Dat betekent dat we ervoor moeten zorgen dat het een succes wordt. Net als op andere beleidsterreinen vragen wij daarom van het Groninger Forum om, veel meer dan nu het geval is, in gesprek te gaan met de Stadjes. De programmering moet erop gericht zijn zoveel mogelijk bezoekers naar het Forum te trekken. Bij voorkeur betalende bezoekers. Ook het Groninger Forum moet de stad in en van en voor alle Stadjes worden.

In 2017 willen wij een Forum, dat commerciëler is, meer inkomsten genereert en een efficiëntere organisatie heeft, zodat de gemeentelijke bijdrage omlaag kan. Wij denken dat dat mogelijk is. Het uitgangspunt is dat de gemeentelijke bijdrage vanaf 2014 omlaag gaat met 100 duizend euro structureel. Wij vragen een onafhankelijke partij in kaart te brengen welke ruimte er is voor extra commerciële activiteit in de begroting van het Groninger Forum. Wij wachten de uitkomst van dit advies af, maar houden rekening met een structurele korting van 500 duizend euro vanaf 2017.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Binnenstad

We zullen fundamenteel moeten nadenken over het karakter van de binnenstad. Die gaat wijzigen, onder meer door ontwikkelingen als internetwinkelen en de toename van meer op horeca- en leisure gerichte ondernemingen. Over deze veranderingen gaan we met de ondernemers en gebruikers in gesprek.

Wij onderkennen het belang van de binnenstad als huiskamer van Groningen. Door ervoor te zorgen dat de binnenstad bereikbaar en toegankelijk blijft en door ondernemerschap meer ruimte te geven, verbeteren wij de concurrentiepositie van de binnenstad en haar ondernemers. De binnenstad is er voor iedereen, toegankelijk voor iedereen en dus ook voor de minder validen. De aanpak voor het toegankelijker maken van de binnenstad zetten we door.

Daarnaast merken we de effecten van ontwikkelingen op de vastgoedmarkt. Bijvoorbeeld in de leegstand van winkels, kantoren en woningen. We onderzoeken de komende periode welke fundamentele wijzigingen in het ruimtelijke ordening en economische beleid nodig zijn om deze structurele effecten het hoofd te bieden.

De binnenstad kan niet zonder de detailhandel. Veel ondernemers hebben het zwaar. Dat komt door onder meer de economische crisis en zoals genoemd, de opkomst van het internetwinkelen. Die ontwikkelingen liggen buiten de invloedssfeer van de gemeente. Maar waar de gemeente wel degelijk een grote rol speelt, is in de regelgeving en de handhaving ervan. Bijvoorbeeld op het gebied van uitstallingen, reclame en welstandseisen kan er veel gebeuren om het ondernemersklimaat te verbeteren. Wij streven ernaar hier stevige slagen in te maken. Natuurlijk op een manier waarbij er geen sprake is van verrommeling en waarbij de binnenstad voor alle gebruikers plezierig en goed toegankelijk blijft. Ons motto is: we laten meer over aan de verantwoordelijkheid van ondernemers, maken heldere afspraken en handhaven die.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Cultuur

Oosterpoort/Stadsschouwburg

Culturele voorzieningen zijn belangrijk voor de stad. De culturele sector verkeert in zwaar weer en daarom willen we de door het Rijk gekorte instellingen een steun in de rug te geven.

De culturele sector zal echter zelf moeten blijven vernieuwen om zijn huidige kwaliteit te behouden. Dit geldt ook voor de gemeentelijke instellingen die niet zijn geraakt door de cultuurbezuinigingen van het Rijk. We willen een breed onderzoek naar de verzelfstandiging of de verkoop van de culturele instellingen. In ieder geval willen we de Oosterpoort/Stadsschouwburg op termijn verzelfstandigen en zullen we ook kijken naar het mogelijk afstoten van Martiniplaza, en de herstructurering van andere grote instellingen. We willen de kunstuitleen kostenneutraal maken.

We starten nu met de voorbereiding van de verzelfstandiging van OP/SB en deze kan dan in 2017 gestalte krijgen. Als onderdeel van deze voorbereiding bekijken we of voor de OP/SB een uitzondering kan worden gemaakt op gemeentelijke regelgeving door bijvoorbeeld de inkoopcondities te versoepelen. Ook denken we dat de samenwerking met Martiniplaza en de Euroborg intensiever kan. We denken daarom dat we onze bijdrage gefaseerd met 200 duizend euro structureel kunnen verminderen.

Cultuurnota

De aandacht in de cultuurnota voor de grotere instellingen mag er niet toe leiden dat cultuur dichtbij Stadgers wordt vergeten. De subsidie voor Amateurgezelschappen wordt daarom voor de komende 4 jaar alsnog in de cultuurnota opgenomen.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Wonen en wijkvernieuwing

Groningen is een populaire stad om te wonen. Dat willen wij zo houden. Het Nieuw Lokaal Akkoord (NLA) met de corporaties speelt een belangrijke rol bij het vergroten van de leefbaarheid van onze wijken. In 2013 gaan we dit NLA actualiseren. We gaan daarbij bezien of we de zeggenschap van bewoners over de wijkbudgetten verder kunnen vergroten. We willen dat de inwoners steeds meer producenten in plaats van consumenten van de woonomgeving worden.

Om de betaalbaarheid van het wonen voor lagere inkomens te garanderen is een verduurzaming van de bestaande voorraad sociale huurwoningen nodig. De slechte situatie op de woningmarkt vraagt bovendien om aanpassingen in het programma en een andere aanpak van de wijkvernieuwing. Om dit mogelijk te maken willen we het budget voor stedelijke vernieuwing in 2013 en 2014 op peil houden. We bezien in relatie tot het meerjarenbeeld of dit ook na 2014 mogelijk is.

We gaan daarbij ook samen met corporaties, ontwikkelaars en (potentiële) Stadgers door met een meer vraaggestuurd woningbouwprogramma. Daar horen ook experimenten bij. We geven meer ruimte aan (collectief) particulier opdrachtgeverschap. Ook onderzoeken we de mogelijkheid voor een pilot welstandsvrij bouwen en het handhaven van het instrument startersleningen. Vooral in Meerstad zien we hier kansen.

We willen het project BouwJong versnellen. Daarvoor gaan we in gesprek met de corporaties en commerciële partijen. Hierdoor wordt de druk op de wijken verlicht en kunnen we overlast voorkomen. Teveel studenten wonen nu op te kleine kamers waarvoor ze teveel betalen. Begin 2013 komt er een plan voor de versnelling van de jongerenhuisvesting.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Vernieuwing sociale en fysieke domein

De coalitie wil het proces van vernieuwing in het sociale en fysieke domein krachtig voortzetten.

We willen datgene wat Groningen een sociale stad maakt behouden. De drie decentralisaties in het maatschappelijke domein vormen een opgave en bieden tegelijk de mogelijkheid om de sociale infrastructuur in de stad effectiever te organiseren. Momenteel is deze te aanbodgericht en te versnipperd. We willen dat de Stadler centraal staat en niet de voorziening of de instelling. We kiezen voor de volgende veranderingen in aanpak:

- van aanbod- en systeemgericht naar vraaggericht;
- van werkgelegenheidsprojecten en gesubsidieerde arbeid naar activering van de werkgevers (arbeidsmarkt);
- van focus op afzonderlijke beperkingen naar behoefte aan ondersteuning in de breedte, waarbij het gaat om zowel zorg als om welzijn.

We willen de gemeentelijke dienstverlening aan de burgers verbeteren. Een wijkgerichte aanpak is daarbij ons uitgangspunt. Voor het beheer van de wijken zijn gemeentelijke afdelingen al samengevoegd in Stadsbeheer. Onze inzet in de wijken willen we verder vereenvoudigen door stadsdeelcoördinatie en de wijkinzet van OCSW samen te voegen. Daardoor kan de gemeentelijke capaciteit gericht en efficiënter worden ingezet, door taken te bundelen en diensten aan burgers overzichtelijker te maken.

Omdat de rijksmiddelen voor de wijkvernieuwing verdwijnen, is er voor de wijken in de stad een andere aanpak nodig. We willen deze baseren op de ervaringen met de nieuwe aanpak, zoals die voor Selwerd wordt ontwikkeld. Deze nieuwe aanpak kenmerkt zich niet meer door grote gebaren in de fysieke ruimte, maar kleine gerichte ingrepen ("acupunctuur"). Dit in nauw overleg met bewoners en instellingen. Deze ingrepen worden gecombineerd met een strategie van "beherend ontwikkelen", waardoor wijken er gestaag op vooruit kunnen gaan. We willen voor deze vernieuwde wijkvernieuwing voldoende middelen beschikbaar stellen (uit het budget voor stedelijk vernieuwing).

In plaats van grote masterplannen willen we stapsgewijs ontwikkelen, afhankelijk van de vraag, waarbij er veel meer directe invloed en zeggenschap is van bewoners en gebruikers van het nieuwe gebied. Dit zetten we met kracht voort. Wanneer de slechte situatie op de woningmarkt aanhoudt, zullen we de grondexploitatie van Meerstad opnieuw actualiseren.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Duurzaamheid

Deze coalitie streeft naar een duurzame samenleving in de volle breedte. Niet dogmatisch, maar juist pragmatisch. Alleen op die manier kunnen we de noodzakelijke mentaliteitsverandering teweegbrengen. De gemeente zelf heeft hierbij een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid als voortrekker. Deze coalitie wil daarom duurzaamheid een belangrijke plek geven in het gehele gemeentelijke beleid. In de eerste plaats door zelf als overheidsorganisatie het goede voorbeeld te geven. In de tweede plaats door duurzaamheid bij alle toekomstige stedelijke ontwikkeling als uitgangspunt te nemen. Daarnaast willen wij duurzame ontwikkeling van het bedrijfsleven en initiatieven van bewoners ondersteunen en stimuleren, in plaats van reguleren. Daarbij zetten wij bij bedrijven in op duurzaam innoveren. De gemeente werkt hiermee samen met bewoners, bedrijven en instellingen aan een duurzame stad.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Financiële degelijkheid

De gemeente zit financieel in zwaar weer. Het meerjarenbeeld biedt ruimte, maar houdt, zoals gebruikelijk, geen rekening met de dekking van incidenteel gefinancierde activiteiten vanaf 2015 en rijksbezuinigingen die nog niet duidelijk zijn.

Deze coalitie streeft ernaar het gemeentelijke huishoudboek zo goed mogelijk achter te laten. Voor 2013 en 2014 betekent dit dat:

- er een sluitende begroting komt voor 2013 en 2014, waarbij het meerjarige perspectief vanaf 2015 ruimte biedt voor een nieuw college;
- het weerstandsvermogen tenminste 80% van het benodigde weerstandsvermogen is;
- er in 2013 en 2014 twee keer 4 miljoen euro (8 miljoen euro in totaal) moet worden gevonden voor de invulling van niet te realiseren bezuinigingen en het invullen van de taakstelling op het sociaal / maatschappelijk domein zoals in de begroting 2013 staat aangegeven;
- de tarieven voor burgers en bedrijven niet worden verhoogd.

Vanaf 2015 is sprake van een aantal grote financiële opgaven:

- Weerstandsvermogen
Om het weerstandsvermogen te laten doorgroeien naar 100% is een aanvulling van 38 miljoen euro nodig; We willen een verbetering van het risicomanagement waardoor het benodigde bedrag van 38 miljoen euro kan veranderen.
- Nieuwe Rijksbezuinigingen
Het nieuwe kabinet zal moeten bezuinigen. We schatten in dat het structurele effect op de gemeentebegroting 10-20 miljoen euro zal zijn;
- Incidenteel gefinancierde activiteiten
In totaal is 28 miljoen euro aan structurele activiteiten incidenteel gefinancierd tot en met 2014. Voor een deel van die activiteiten moeten we een oplossing vinden. Dat brengt vanaf 2015 een extra opgave met zich mee. Het is aan de politieke partijen in de stad om zich te beraden over hoe het incidenteel gefinancierde structurele beleid na 2015 in stand moet worden gehouden. Dat kan een belangrijk onderwerp zijn bij de komende verkiezingen.

Het college dat aantreedt na de verkiezingen in 2014 moet in staat zijn om de opgaven vanaf 2015 op te vangen. Wij zien het als onze verantwoordelijkheid hiervoor de juiste voorwaarden te scheppen. Dit doen we door:

- Ruimte te bieden in het meerjarenbeeld vanaf 2015, zodat een nieuw college deze ruimte kan inzetten voor het opvangen van de genoemde opgaven;
- Het voorbereiden van een nieuwe bezuinigingstaakstelling op de gemeentelijke organisatie vanaf 2015;
- In 2013 en 2014 waar mogelijk een begin te maken met het oplossen van het incidenteel gefinancierde structurele beleid vanaf 2015 door structurele bezuinigingen.

Het vorige college heeft de organisatie opgedragen alternatieven aan te dragen voor de niet haalbare bezuinigingen en oplossingen in beeld te brengen voor de bezuinigingsopgave in het sociale domein. Wij geven de organisatie in die zoektocht onze prioriteiten mee. In november 2012 zal het nieuwe college keuzes moeten maken in het totale pakket aan bezuinigingsmogelijkheden voor de 8 miljoen euro. Dit bestaat uit de door ons aangedragen opties en de voorstellen die door de organisatie in beeld gebracht worden.

Prioriteiten bezuinigingen

Wij zien mogelijkheden tot goedkoper en efficiënter werken, zowel in de eigen organisatie als bij organisaties die aan ons verbonden zijn. Dat kan door onze dienstverlening aan derden kostenneutraal te maken en de externe inhuur drastisch omlaag te brengen. We willen de Oosterpoort/Stadsschouwburg verzelfstandigen en we willen de Kunstuitleen kostenneutraal maken. Het parkeerbedrijf moet commerciëler gaan werken. De

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

bezuinigingsopgave in het sociale domein is door de extra rijksbijdrage voor de uitvoeringskosten Wmo vanaf 2013 structureel met 400 duizend euro verminderd. Voor experimenten in de maatschappelijke opvang stellen we geen budget beschikbaar. Tot slot zien we mogelijkheden een aantal budgetten te verminderen, bijvoorbeeld het budget voor vernieuwing van de interne bedrijfsvoering, de middelen voor internationalisering en zoals eerder al genoemd de middelen voor de exploitatie van het Forum. In totaal hebben wij voor 2013 circa 5 miljoen structureel aan mogelijkheden aangedragen en voor 2014 een kleine 3 miljoen euro. Samen met de voorstellen uit de organisatie denken we in november 2012 voldoende mogelijkheden in beeld te hebben om het nieuwe college in staat te stellen een keuze te maken.

We starten direct met de verkenning naar een andere overheid, waarmee wij een extra bezuiniging van 10 miljoen euro voor de periode na 2014 willen bereiken.

Wij zijn van mening dat het realiseren van het bezuiningspakket vraagt om sterkere sturing en het slagen van de organisatieverandering. We denken dat de moderniseringsslag die de organisatie doormaakt ook vertaald moet worden in arbeidsvoorwaarden, zodat we voortvarender aan de slag kunnen. We willen daarom het Sociaal Convenant op een aantal punten herzien, daarover gaan we in overleg met de vakbonden.

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Portefeuilleverdeling van de wethouders

Roeland van der Schaaf (PvdA):

Ruimtelijke Ordening, Volkshuisvesting, Fysieke Wijkvernieuwing, Grondzaken, Monumenten, Cultuurverandering

Dig Isthā (PvdA):

Sociale Zaken & Sociale Werkvoorziening, Forum, Cultuur, Sport, Cultuurverandering

Joost van Keulen (VVD):

Verkeer & Vervoer, Economische Zaken & Innovatie & Internationalisering (incl. handelsbetrekkingen), Binnenstad, Cultuurverandering

Jannie Visscher (SP):

Zorg & Welzijn, Integratie/emancipatie, Sociale wijkvernieuwing, Stadstoezicht, Ouderen, Jeugd, Cultuurverandering

Ton Schroor (D66):

Financiën en P&O, Onderwijs, Arbeidsmarktbeleid, Cultuurverandering

Jan Seton (CDA):

Stadsbeheer en reiniging, Ecologie, Duurzaamheid en milieu, Recreatie, Dierenwelzijn
Cultuurverandering

Bijlage - Prinsenhofakkoord op de rails...

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Bestuursdienst

Onderwerp Stand van zaken Organisatieontwikkeling & Cultuurverandering

Steller S. Top

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 76 91 Bijlage(n) 7

Ons kenmerk BD 12.3224639

Datum 15 NOV 2012 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In ons collegeprogramma '*Prinsenhofakkoord op de rails*' staat de Cultuurverandering centraal.

Houding en gedrag moet je doen. Daar moeten we met elkaar nadrukkelijk over in gesprek blijven maar daar willen wij zo weinig mogelijk schriftelijk over rapporteren. Wij hopen dat we veranderingen gezamenlijk in de dagelijkse praktijk aantonen en herkenbaar laten zien.

Toch ligt voor u een brief over de stand van zaken Cultuurverandering. Er zijn namelijk wel instrumenten die de door ons gewenste houding en gedrag stimuleren, ondersteunen of die misschien zelfs randvoorwaardelijk zijn voor het effectief kunnen vertonen van gewenst gedrag en samenwerking. Zo maakt een uniform en transparant besluitvormingsproces het makkelijker (of is noodzakelijk) om open en eerlijk te kunnen besturen. En een ontkokerde organisatie maakt collegiaal besturen een stuk eenvoudiger. Met andere woorden; de organisatie ontwikkeling staat ten dienste van de cultuurverandering.

Een andere leidraad voor onze organisatie ontwikkeling is kosten besparing en efficiency en als derde leidraad hebben wij kwaliteitsverbetering geformuleerd. Wij zijn ervan overtuigd dat deze drie pijlers; verandering in houding en gedrag, kostenbesparing én kwaliteitsverbetering elkaar enorm kunnen versterken in ons programma organisatie ontwikkeling. In onze voortgangsrapportages Cultuurverandering zullen we daarom ook de voortgang organisatie ontwikkeling rapporteren met een nadruk op die elementen die bijdragen aan de Cultuurverandering.

Bladzijde
Onderwerp

2
Stand van zaken Organisatieontwikkeling &
Cultuurverandering

Het thema 'Cultuurverandering' is niet nieuw. Er is de afgelopen jaren al veel in gang gezet. Wenselijk is om door te gaan op de ingeslagen weg, energie te blijven steken in deze verandering en deze waar mogelijk te versnellen. De al ingezette ontwikkelingen vormen daarvoor een goede basis. We willen informeren over de laatste stand van zaken die voor ons, als nieuw college, het vertrekpunt vormt voor de intensivering in de komende periode. We doen dat aan de hand van een aantal documenten, die u als bijlage bij deze brief heeft ontvangen.

Organisatie ontwikkeling

Om te beginnen treft u een aantal documenten aan over de voortgang van de organisatie ontwikkeling. De concerndirectie (GMT) functioneert sinds 1 november 2011. Sinds mei 2012 functioneert ook het Groningen Management Overleg (GMO), een concernbreed overleg met alle concern- en vakdirecteuren en alle programmamanagers. Daarmee is niet alleen het GMT maar ook de management laag daar onder verantwoordelijk voor het functioneren van het totaal. Om dat kracht bij te zetten is door alle deelnemers een convenant getekend die u in de bijlage (I) aantreft. Samen met het GMO heeft het GMT een visie op de organisatie ontwikkeld, gebaseerd op input vanuit de organisatie (bijlage II). Ook is gezamenlijk een vijftal kernwaarden vastgesteld en een gemeenschappelijke ambitie over leiding geven geformuleerd. Tot slot zijn er verschillende ontwikkeltrajecten gestart of doorgezet en zijn de belangrijkste ontwikkeltrajecten samengebracht in een Verbindingsgroep. Om alle medewerkers mee te kunnen nemen in de ontwikkelingen en de samenhang van die ontwikkeling helder te maken is een plaat ontwikkeld en een Visiespel dat momenteel in de hele organisatie wordt gespeeld (zie koker). De visie zelf is nog eens vertaald in een toegankelijke versie: 'Groningen 2016' (bijlage III) .

Burgerparticipatie

De benchmark burgerparticipatie 2011 is afgerond. In de bijlage is een aparte memo met het uitgebreide rapport en een concept inspraakverordening opgenomen waarin wij nader ingaan op de bevindingen en de specifieke lessen voor Groningen die we hieruit kunnen trekken (bijlage IV, IVa, IVb). In het adviesgesprek met de organisatie van de benchmark is afgesproken dat Groningen ook in het tweede jaar zal deelnemen. De verwachting is dat een aantal andere grote gemeenten (waaronder Rotterdam) bij de benchmark zal aanhaken.

We gaan een proef doen met de inzet van sociale media bij burgerparticipatie bij het gebiedsvisie Groningen West. We doen dit mede in het kader van het Europees project 'Opening up', waarin burgerparticipatie, sociale media en open data centraal staan.

Bladzijde
Onderwerp

3
Stand van zaken Organisatieontwikkeling &
Cultuurverandering

Bestuurlijke dienstverlening

Het proces van de bestuurlijke dienstverlening is in een fase beland die zich vooral richt op het borgen van het proces in de organisatie en het verder doorontwikkelen.

Er is een eerste (nul-)meting (bijlage V) verricht om te onderzoeken of de nieuwe werkwijze efficiënt en effectief is en de dienstverlening verandert. Uit deze meting wordt zichtbaar, dat niet alleen het proces beter verloopt, maar dat ook houding & gedrag van alle betrokkenen duidelijk verandert. Vooral de rolvastheid is verbeterd.

Het vervolg

De veranderingen die wij voor ogen hebben verlopen langs drie lijnen. De Cultuurverandering, de Burgerparticipatie en de Organisatie ontwikkeling. Bij de Cultuurverandering gaat het over het functioneren van ons college en de relatie met de raad (zie *Prinsenhofakkoord*: "Houding&gedrag op het stadhuis"). Burgerparticipatie is hier het verzamelbegrip voor de relatie met de burgers en raakt ook aan wijkgericht werken en co-creatie (zie *Prinsenhofakkoord*: "Houding&gedrag in de stad"). En Organisatie ontwikkeling tenslotte richt zich op de cultuur, werkwijze en inrichting van de ambtelijke organisatie. Deze drie pijlers zijn niet los van elkaar te zien en vertonen overlap. Een traject als bestuurlijke dienstverlening voorziet in een behoefte vanuit Cultuurverandering maar moet landen en geborgd worden in de Organisatie ontwikkeling. Er is met andere woorden veel wisselwerking tussen deze drie pijlers. Wij willen samen met uw commissie Cultuurverandering vooral de aspecten van Houding & Gedrag verder uitwerken. Dat betekent dat we in gezamenlijkheid de ambities in de pijlers Cultuurverandering en de Burgerparticipatie scherper willen gaan formuleren en uitwerken. Voor organisatieontwikkeling ligt er een traject, voor de beide andere onderwerpen gaan we die met u ontwikkelen. Wij kijken uit naar die discussie naar met de raad!

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage I SA

BIJLAGE

stad

convenant GMO

Het Groningen Management Overleg (GMO) bestaat uit de ambtelijke top van de gemeentelijke organisatie. Niet alleen het GMO als geheel, maar ook de individuele leden zijn en voelen zich verantwoordelijk voor de totale organisatie. De gezamenlijkheid staat voorop, de functie in de lijn is daarvan een afgeleide. Het GMO vervult zowel richting bestuur als richting medewerkers een sleutelrol. Door samen richting te geven, zijn de leden van het GMO een voorbeeld voor alle medewerkers. Het bewustzijn daarvan kleurt het optreden van het GMO en de GMO-leden. Vanuit dit idee heeft het GMO in dit convenant een aantal werkafspraken gemaakt en een aantal kernwaarden voor de gemeentelijke organisatie vastgesteld.

1. Doel van GMO
Ieder draagt vanuit de gezamenlijke en individuele verantwoordelijkheid en bevoegdheid bij aan het ontwikkelen, uitdragen en in de praktijk brengen van de visie en kernwaarden van de organisatie. Op basis hiervan geven we mede sturing aan de inrichting van de organisatie en het functioneren ervan. We bespreken strategische thema's en keuzes die gaan over de positionering van de organisatie, de inhoud en de bedrijfsvoering. We bespreken de consequenties hiervan voor de organisatie. We inspireren elkaar en hebben als doel om van elkaar te leren.

2. Leden van het GMO
Het GMO bestaat uit de concerndirecteuren (GMT-leden), plus de lijndirecteuren, de directeuren van SB/OP en WSR en de concern-programmamangers die rechtstreeks door GMT-leden worden aangestuurd. Concernprogramma's zijn programma's die een substantieel aantal vakdirecties raken en van invloed zijn op de organisatie. GMO bijeenkomsten zijn niet vrijblijvend. Het GMO kent geen vervangingsregeling bij verhindering.

3. Positie van het GMO
Het GMO is geen besluitvormend orgaan, maar geeft adviezen aan het GMT. De gemeentesecretaris besluit, het GMT gehoord hebbende, als het gaat om kernwaarden, organisatieontwikkeling, vraagstukken op het gebied van positionering en strategische kwesties. Hij doet dit bij deze onderwerpen mede op basis van het advies van het GMO.

4. Agendering in het GMO
In het GMO komen onderwerpen aan de orde waarvan het GMT het belangrijk vindt om een oordeel van het GMO te horen alvorens de gemeentesecretaris een beslissing neemt. Het gaat daarbij in ieder geval om:

- strategische HRM-onderwerpen;
- strategische onderwerpen op het gebied van beleid en bedrijfsvoering;
- organisatieontwikkeling en positionering organisatie (regio);
- bezuiniging en takendiscussie;
- bestuurlijke dienstverlening.

Het GMT kan een adviesverzoek doen aan het GMO. Lijndirecteuren en concern-programmamangers kunnen via het GMT agendavoorstellen doen.

5. Frequentie GMO

Het GMO vergadert maandelijks van 15.30 uur tot 17.30 uur, waarbij er één keer in de drie maanden sprake is van een verlengd overleg dat duurt tot uiterlijk 20.30 uur.

6. Voorbereiding GMO

De gemeentesecretaris en drie regelmatig wisselende (lijn)directeuren of concern-programma-managers dragen zorg voor de voorbereiding van het GMO. Na elke GMO-vergadering wijst het langst zittend lid een opvolger aan. Zo is vernieuwing en continuïteit gewaarborgd. De voorbereidingsgroep wordt ondersteund vanuit het programma-bureau Organisatieontwikkeling en het GMT-secretariaat. De voorbereidingsgroep is ook verantwoordelijk voor de uitwerking, monitoring en het uitzetten van eventuele afspraken.

7. Kernwaarden

Het GMO handelt vanuit de volgende kernwaarden:

- Samenwerken
- Betrouwbaar
- Lef
- Open
- Daadkrachtig

Bylage II

BIJLAGE

Organisatievisie gemeente Groningen 'Samen voor Stad'

1. Focus op de stad, oog voor de regio

We zijn een gemeentelijke organisatie. Dus ligt onze focus in de eerste plaats op de stad. Op de inwoners, de instellingen en de bedrijven. En natuurlijk op onze werk- en opdrachtgever die deze stad vertegenwoordigt: ons politiek bestuur. De vraag van stad en politiek staat daarmee voor ons centraal. Maar we onderkennen natuurlijk ook onze binding met en onze verantwoordelijkheid voor de regio, waarin wij als grote stad een bijzondere positie innemen.

2. Bestaansgronden

Geen bedrijf heeft zoveel sterk uiteenlopende taken als een gemeente, geen instelling speelt zoveel verschillende rollen, waarbij die rollen ook nog steeds minder eenduidig worden. Wij zijn ons hiervan bewust en zorgen ervoor dat we als organisatie goed tussen deze rollen kunnen schakelen. Onder de gemeentelijke taken en rollen die wij als organisatie hebben, liggen vier bestaansgronden:

- Dienstverlening aan burgers en bedrijven. Wij willen, zoals onze 'kritische klanten' dat verwachten, goede producten snel kunnen leveren tegen een zo laag mogelijk prijs.
- Bestuurders helpen hun politieke dromen te verwezenlijken. Wij willen als organisatie midden in de samenleving staan om onze bestuurders goed te bedienen. We doen dat door hen via een slank en slagvaardig besluitvormingsproces beargumenteerde voorstellen voor te leggen, op basis waarvan zij gedegen onderbouwde, goed te legitimeren besluiten kunnen nemen, die wij daarna, samen met anderen, effectief en efficiënt kunnen uitvoeren.
- Vormgeven van de stad in de toekomst. Wij willen als een soort 'strategische denktank' onze bestuurders helpen bij het nadenken over wat we moeten doen om de stad toekomstbestendig te maken op een manier die aansluit bij de wensen en opvattingen in de samenleving.
- Smeden van een lokale maatschappij waarin we prettig (samen)leven. Wij willen in opdracht van onze bestuurders bijdragen aan het samen met anderen smeden van een lokale samenleving waarin we prettig kunnen (samen)werken en -wonen.

3. Karakter van stad

Bij het doen van ons werk houden wij rekening met het karakter van deze stad, die zich kenmerkt door:

- de menselijke maat die bij alles wat Groningen doet voorop staat, die bepaalt hoe wij hier als sinds mensenheugenis met elkaar omgaan en die zorgt voor grote samenhang in onze lokale maatschappij;
- de unieke positie die Groningen inneemt als enige stad in een wijde regio, die leidt tot onlosmakelijke verbondenheid, maar ook tot afhankelijkheid en soms irritatie;
- een zeker 'eilandgevoel', waardoor we wat naar binnengekeerd zijn, de neiging hebben het zelf te willen doen en honkvast zijn;
- de compactheid van Groningen waar alles op fietsafstand van elkaar ligt en waardoor de lijnen hier letterlijk en figuurlijk kort zijn;
- het belangrijke stempel dat instituten als de RUG, Hanzehogeschool en UMCG op onze stad drukken als werkgever en 'sfeerbepaler' (zonder deze instituten zou Groningen een anonieme provinciestad zijn, alles wat daar gebeurt raakt ons ook!);
- de dynamiek van de vele jonge inwoners die ook ons jong houdt en zorgt voor een unieke mix van stoer, jong, eigenwijs, bruisend en ambitie, met een vleugje Groningse nuchterheid;

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

- naast de vele hoogopgeleiden, kent Groningen ook een relatief grote groep laagopgeleide inwoners, hetgeen onze stad zeer divers maakt en vraagt om een gedifferentieerde benadering van doelgroepen;
- een accent op (zakelijke) dienstverlening die zorgt voor een redelijke robuustheid van onze lokale economie.

4. Perspectieven

Bij het doen van ons werk moeten we als organisatie inspelen op ontwikkelingen die wij op ons af zien komen. Op sommige (toekomst)perspectieven hebben we invloed, op andere niet. Dat betekent dat we soms kunnen sturen, maar soms er ook domweg er mee moeten leren omgaan. Welke perspectieven zien we?

- Een steeds complexer wordende kritische samenleving die steeds meer vraagt om een integrale aanpak van vraagstukken, die betrokken wil worden en niet van het kastje naar de muur wil worden gestuurd (voor de burger is de gemeente één organisatie).
- De vraag vanuit de politiek om tijdig, duidelijke en transparante keuzes voorgelegd te krijgen op basis waarvan ze een vertrouwenwekkende afweging kunnen maken (iets dat ze nu soms missen).
- Demografische prognoses die groei voor de stad en krimp voor sommige delen van de regio laten zien en conjuncturele schommelingen in de economie vragen om een grote flexibiliteit.
- Rijksbezuinigingen die in toenemende mate te voelen zullen zijn bij lagere overheden en de veranderingen in de verzorgingsstaat die daarmee samenhangen.
- De overdracht van steeds meer taken van het rijk naar de gemeente (soms als uitvoerder, soms in medebewind).
- Het nadenken over schaal en mogelijkheden tot samenwerking op regionaal (bestuurlijk) niveau.

5. Ontwikkelopgaven

De focus, de bestaansgronden, het karakter van de stad en de perspectieven geven richting aan de gewenste ontwikkeling van onze organisatie. De ontwikkelopgaven die hieruit voor onze organisatie voortvloeien en die moeten leiden tot een 'andere overheid', zijn:

- 'Eén stad, één organisatie'. Denken en handelen vanuit gezamenlijkheid en samenhang, waarbij we integraal samenwerken in netwerken en ketens dwars door organisatiegrenzen heen en waarbij we één gezicht tonen naar buiten én naar binnen. Dit gaat over de inrichting van onze organisatie, maar nog veel meer over een andere procesinrichting en een andere strategische HRM-agenda.
- Vermogen om bewust verschillende rollen te kunnen spelen. Waarbij we oog moeten hebben voor het feit dat we deze rollen spelen en dat we moeten kunnen schakelen. Dit vraagt om politieke sensitiviteit, wendbaarheid en slagvaardigheid, het centraal stellen van de vraag van de burger, externe oriëntatie, openstaan voor de inbreng van anderen, koesteren van de relaties met onze partners, werken met en voor anderen.
- Flexibiliteit. Door onze flexibiliteit te vergroten kunnen wij beter en sneller inspelen op veranderende omstandigheden in de samenleving en wensen van onze opdrachtgevers. Het gaat dan om mobiliteit van medewerkers en eigen verantwoordelijkheid krijgen en nemen, maar ook om het ontwerpen van processen die ons in staat stellen inhoudelijk en financieel snel te reageren op nieuwe ontwikkelingen, die ruimte bieden om adequaat te handelen.
- De ontwikkeling en uitvoering van een strategische HRM-agenda, waarbij de nadruk ligt op verbindingen leggen, ruimte en waardering geven voor vakmanschap én

professionaliteit, het nieuwe werken, mobiliteit, functioneren in een politieke context, een andere manier van leidinggeven, voorbeeldgedrag en rolvastheid tonen.

- Effectief en efficiënt. Het vermogen ontwikkelen om met minder op een slimme manier meer te kunnen doen.
- Adequaat bedienen politieke opdrachtgevers. We dienen te allen tijde in staat te zijn snel weloverwogen voorstellen voor te rijden op basis waarbij onze politieke opdrachtgevers met een goed gevoel keuzes kunnen maken.
- Benutten van ICT-toepassingen en -communicatiemiddelen als hulpmiddelen om de doelgerichtheid en doelmatigheid te verhogen en opdrachtgevers beter van dienst te kunnen zijn.

6. Kernwaarden

De kernwaarden die volgens ons management hierbij horen, zijn in volgorde van belangrijkheid:

- Samenwerken = verbinding zoeken (intern en extern) om zowel de eigen organisatie doelen als andermans doelen te bereiken in de stad;
- Betrouwbaar = integer, consistent, consequent en voorspelbaar zijn in ons handelen, en natuurlijk afspraken nakomen;
- Lef = (nieuwe dingen) durven doen, vernieuwend en innovatief zijn en daarbij risico's durven nemen;
- Open = transparant zijn in ons handelen en denken, ontvankelijk zijn voor nieuwe ideeën en dit ook uitstralen;
- Daadkrachtig = als we a zeggen dan ook b zeggen, afspraak is afspraak, a zeggen is ook a doen, doorpakken.

We willen werken volgens het principe 'duidelijk zijn, de dialoog zoeken en (gewoon) doen'.

NB! Het management heeft daarbij aangegeven dat we in hun ogen in de huidige praktijk nog het verst afstaan van de kernwaarden 'Samenwerken' en 'Lef' (en in mindere mate ook 'Daadkrachtig').

Bylage III

BIJLAGE

De gemeente Groningen in 2016: Eén Groningen, één organisatie

Samenwerken vanuit één organisatie, voor de mensen in de stad en de regio. Dat vinden wij nu, anno 2016, heel normaal. Maar door de manier waarop onze organisatie jarenlang was ingericht, waren wij dat niet zo gewend. We waren immers al sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw gewend om te werken en te denken vanuit geheel zelfstandige organisatieonderdelen die we toen diensten noemden.

De plannen die we vroeger binnen één zo'n dienst konden maken, waren meestal goed. En voor de taken die we binnen één dienst konden uitvoeren, kregen we ook in die tijd al vaak hoge rapportcijfers. Maar als er samenwerking tussen diensten nodig was, zat de manier waarop wij waren georganiseerd ons nogal eens in de weg.

Medewerkers die hier al wat langer werken kunnen zich de gevolgen nog wel herinneren. Inwoners konden lang niet altijd de juiste weg vinden in onze organisatie. Samenhangende plannen kwamen maar moeizaam van de grond. Collega's spraken elkaar soms tegen. Er waren onduidelijkheden over taken en bevoegdheden. Er was sprake van een zekere stroperigheid doordat we veel met elkaar moesten afstemmen. En voor ons als medewerkers waren er verschillen in mogelijkheden en voorzieningen, bijvoorbeeld om te werken aan je eigen loopbaan of om te parkeren.

Vier soorten prullenbakken

We hadden vroeger in de stad vier soorten gemeentelijke prullenbakken. Grijs, groen en twee soorten blauw. Ze waren door vier verschillende organisatieonderdelen geplaatst. Ze werden door drie verschillende organisatieonderdelen en een externe partij geleegd. Op de bestrating stonden de bakken van de Milieudienst. In de plantsoenen waren de bakken van Stadsbeheer. OCSW ging over de bakken in Kardinge en het hele gebied daaromheen. En het Parkeerbedrijf was eigenaar van de bakken in de parkeergarages. Dat was natuurlijk niet handig. Groningers die belden over volle bakken, hadden geen idee bij wie ze moesten zijn. Voor inwoners, maar ook voor medewerkers niet leuk. En al helemaal niet effectief en efficiënt.

Van AMT naar GMT

Denken en doen vanuit één organisatie, met behoud van het goede uit de diensten. Dat stond het GMT bij de start voor ogen. Het AMT met acht dienstdirecteuren was net vervangen door het GMT met vijf concerndirecteuren. Die directeuren – en dat was nieuw - gingen samen werken voor de gehele organisatie. Deze ingreep was het begin van meer gemeenschappelijke sturing, meer gezamenlijke ambities en minder verkokering. Waar de algemeen directeuren toch vooral waren aangesteld om hun eigen dienst te leiden, werden de concerndirecteuren gezamenlijk verantwoordelijk om Groningen verder vooruit te helpen.

Om de samenwerking er direct goed 'in te bakken' werden de concerndirecteuren niet alleen verantwoordelijk voor delen van de lijnorganisatie, maar ook voor de directe aansturing van één of meerdere programma's. Deze zogeheten 'meervoudige sturing' was in het begin wel even wennen. Maar we zien nu dat we in de lijn de enkelvoudige taken nog steeds op een uitstekende manier kunnen uitvoeren, terwijl we via de programma's de meer complexe thema's beter dan ooit samen weten op te pakken.

Eén financieel systeem?

Het was vroeger een hele toer om in onze organisatie iets gemeenschappelijk op te pakken. Neem bijvoorbeeld de invoering van DaFinci. We zouden in onze organisatie gaan werken met één financieel systeem. Maar al tijdens de bouw werd duidelijk dat alle zelfstandige organisatieonderdelen zo hun eigen manier van werken hadden en dat ook wilden houden. Dus kwam iedereen met specifieke wensen en eisen om het systeem te laten aansluiten bij de eigen werkwijze. De gevolgen? Frustraties en verwijten over en weer, vertraging, overschrijding van het budget. En uiteindelijk hadden we één systeem met vele uitzonderingen. Dat had dus veel beter gekund.

Samenwerking

De introductie van het GMT was een cruciale stap op weg naar een organisatie die beter is toegerust om in te spelen op de steeds ingewikkelder wordende vragen vanuit de stad en de regio. Maar er waren meer belangrijke stappen. Zo werken we al een paar jaar aan een programma met als titel: 'Resultaatgericht Ontwikkelen, Samen Effectief'. Dat programma stimuleert ons op allerlei manieren om de interne en externe samenwerking op alle niveaus in onze organisatie centraal te stellen.

We hebben in de afgelopen jaren ontdekt dat samenwerken gewoon een kwestie is van doen! Maar we hebben daarnaast natuurlijk ook de nodige reorganisaties achter de rug die ons hierbij hebben geholpen. We hebben via een soort logische herverkaveling en clustering inhoudelijk samenhangende taken en processen bij elkaar gebracht. Zo hebben we nu bijvoorbeeld één organisatieonderdeel voor al het beheer in de openbare ruimte. Dat scheelt een heleboel afstemming en levert duidelijkheid en daadkracht op. Dat komt de hele stad ten goede.

We hebben daarnaast werkzaamheden bij elkaar gebracht die daarvoor verspreid over de hele organisatie plaatsvonden. De meest in het oog springende waren: de oprichting van het Klant Contact Centrum (KCC) voor dienstverlening aan burgers en bedrijven en het Shared Service Center (SSC) voor de interne ondersteuning van collega's.

Professionaliteit

Bij de inrichting van het KCC en het SSC waren de logica en de vraag van de klanten leidend, zodat we steeds beter kunnen aansluiten bij de vraag. Daarnaast heeft de bundeling van kennis en vakmanschap – aan de balie en achter de schermen – ook geleid tot meer effectiviteit en efficiency en tot een grotere professionaliteit. Deze ontwikkeling betekende dan ook een enorme boost voor onze dienstverlening en voor de samenwerking binnen onze organisatie.

Even voorstellen

We werken nu al weer vier jaar met het Groningen Managementoverleg (GMO). Dat is het reguliere overleg van de GMT-leden, de directeuren en programmamanagers uit onze organisatie. De leden van het GMO zijn nadrukkelijk samen verantwoordelijk voor de totale organisatie en niet alleen voor hun eigen organisatieonderdeel of programma. Anno 2016 is het heel gewoon dat deze gezamenlijkheid voorop staat binnen onze ambtelijke top en weet men elkaar goed te vinden. Toch is dat niet altijd zo geweest. Toen het GMO van start ging, waren er nog leden die zich aan elkaar moesten voorstellen, terwijl ze soms al jaren voor onze gemeente werkten.

Samen voor Stad

We realiseren ons nu eigenlijk pas echt goed dat we een periode van grote verandering achter de rug hebben. De eerste jaren waren soms wat rommelig, maar wel heel belangrijk voor de ontwikkeling van onze organisatie. Zo hebben we in die jaren voor de eerste keer samen een organisatievisie gemaakt. Deze eerste proeve van visie had als titel: 'Samen voor Stad'. Natuurlijk ging ook deze organisatievisie in op de noodzaak om te denken en te handelen vanuit gezamenlijkheid, verbinding en samenhang. Maar de visie heeft ons ook op tal van andere terreinen richting gegeven. Aan de ontwikkelopgaven uit de visie hebben we in de afgelopen jaren hard gewerkt en de kernwaarden vormden de leidraad voor de manier waarop wij nu werken.

Te gast bij je eigen collega

Een collega van een ander organisatieonderdeel opzoeken of een vergadering in een ander dan je eigen gebouw bijwonen? Dat kon vroeger niet zomaar. Je toegangspasje functioneerde alleen binnen je eigen dienst. Bij een ander organisatieonderdeel moest je je inschrijven bij de balie, net als alle externe bezoekers. Je werd gezien als gast van je eigen collega. Dat kon ook niet anders, want we hadden zes soorten toegangssystemen die op basis van zes aanbestedingen waren geleverd door zes leveranciers. Daarbij hoorden zes onderhoudscontracten. Niet alleen vervelend voor de medewerkers dus, maar ook ineffectief en inefficiënt. Maar het systeem stamde dan ook nog uit de tijd dat je ontslag moest nemen als je een functie kreeg bij een andere dienst en het ABP je per brief feliciteerde met je nieuwe baan bij je nieuwe werkgever.

Vraag centraal

We hebben vandaag de dag door onderzoek en betere managementinformatie (o.a. vanuit het KCC) meer zicht op de vragen en wensen van onze (externe en interne) klanten. Daardoor lukt het ons nog beter dan voorheen om hun vragen centraal te stellen. Daarnaast is er vanuit onze visie in de afgelopen jaren steeds meer nadruk komen te liggen op het feit dat we werken voor een politiek bestuur. Dit alles vanuit de simpele gedachte: 'Politici zijn gekozen om te kiezen. Wij moeten hen helpen goed afgewogen keuzes te maken.'

Sinds de invoering van de bestuurlijke dienstverlening besteden we meer tijd aan het formuleren van de opdracht. Dat kan ook, want we hoeven minder tijd te steken in het proces, dat een stuk helderder is geworden en bovendien geheel is gedigitaliseerd. Ook zijn de rollen in ons besluitvormingsproces veel duidelijker dan voorheen. Zo heeft de steller van een college- of raadsvoorstel tijdens het hele proces de regie over zijn eigen product, waardoor hij een grotere eigen verantwoordelijkheid heeft gekregen.

Werkgevers vier keer benaderd

Vroeger kon het gebeuren dat een werkgever in de stad vier keer achter elkaar door de gemeente werd benaderd met de vraag of hij nog medewerkers kon plaatsen. Het bedrijfsloket van ROEZ, SoZaWe en iederz (vanuit de sociale hoek), maar ook OCSW (schoolverlaters), hadden allemaal zo hun eigen redenen om contact te zoeken met ondernemers. Natuurlijk deden ze dat allemaal met de beste bedoelingen voor hun eigen doelgroep. Maar doordat ze dat deden via verschillende processen en niet op elkaar aansluitende systemen, kwam deze wijze van benadering niet bepaald professioneel over. En ook was deze door de jaren heen zo gegroeide aanpak niet erg effectief en efficiënt.

Collegedebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

De juiste rol

Geen bedrijf heeft zoveel sterk uiteenlopende taken als een gemeente. Geen instelling speelt zoveel verschillende rollen. We zijn ons in de afgelopen jaren steeds meer bewust geworden van wat dit van ons als organisatie vraagt. De ene keer zijn we dienstverlener, de andere keer regisseur en weer een andere keer partner of handhaver. We moeten op een goede manier tussen deze verschillende rollen kunnen schakelen en denken daarom tegenwoordig bij alles wat we doen eerst goed na over vanuit welke positie we actief zijn. Dat levert voor degenen voor wie en met wie we werken, maar ook voor onszelf veel meer duidelijkheid op.

Bij het maken van beleid en bij de uitvoering van onze taken werken wij tegenwoordig ook veel meer dan voorheen met partners in netwerken en ketens. Vaak gaat dat dwars door organisatiegrenzen heen. Ook voeren wij steeds meer werkzaamheden uit voor andere overheden in de regio.

Wij zijn ons sterk bewust dat een organisatie die de regie heeft in een samenleving de eigen organisatie zeer goed op orde moet hebben. Externe oriëntatie en het hebben van één gezicht naar binnen én naar buiten zijn hierbij van wezenlijk belang.

Verkeerd bezorgd?

We hadden vroeger geen centraal adressenbestand. De namen en adressen bevonden zich verspreid over acht organisatieonderdelen en werden daarbinnen ook nog vaak bijgehouden door verschillende afdelingen. Hoewel dit iets kleins lijkt, leverde deze situatie toch regelmatig vervelende situaties op, die ons imago schaadden. Een voorbeeld? Jan van Heek stopte in 2008 als secretaris van de wijkvereniging De Held. Hij gaf dit keurig door aan zijn contactpersoon bij de gemeente. Maar nog jaren later ontving hij met grote regelmaat brieven voor de wijkvereniging. Verkeerd bezorgd? Nee, verkeerd geadresseerd door allerlei gemeentelijke afdelingen die gebruik maakten van eigen verouderde adressenbestanden. Vervelend voor Jan en niet goed voor het beeld dat hij en zijn omgeving hebben van onze organisatie.

Houding en gedrag

Direct bij de start van de organisatieontwikkeling had iedereen al wel in de gaten, dat we zouden moeten werken aan houding en gedrag die passen bij 'Eén Groningen, één organisatie'. En dan gaat het niet om houding en gedrag van de ander, maar die van jezelf! De leidraad hiervoor vormden in de afgelopen jaren de kernwaarden die we in 2012 hebben gekozen en die we in de organisatievisie hebben opgenomen.

De eerste en belangrijkste kernwaarde – dat zal niemand verbazen - is 'samenwerken'. Het is de opdracht om niet alleen intern steeds weer de verbinding te zoeken, maar juist ook extern, bijvoorbeeld met belangrijke partners als de Rijksuniversiteit, het UMCG en de Hanzehogeschool, maar ook in de regio.

De tweede kernwaarde is een volstrekt logische voor een overheidsinstelling. Het is 'betrouwbaar'. We hebben dat in de afgelopen jaren ingevuld als: integer, consistent, consequent en voorspelbaar zijn in ons handelen. En natuurlijk hoort hierbij dat we als organisatie, maar ook als individuele medewerker, de afspraken nakomen die we met elkaar of met anderen hebben gemaakt.

De derde kernwaarde is 'leef'. Door ons in de afgelopen jaren vooral ingevuld als: je hoofd boven het maaiveld durven uitsteken en je vrij voelen om te zeggen wat je denkt. Nieuwe dingen durven doen, vernieuwend bezig zijn, innovatief en daarbij aanvaardbare risico's

Collegedebat - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

durven nemen. Geen oproep tot onverantwoord gedrag dus, maar wel een oproep om als organisatie en individuele medewerker je verantwoordelijkheid te nemen.

De vierde kernwaarde is 'open'. Daaronder verstaan we dat we transparant (durven) zijn in ons handelen en denken. Maar ook dat we ontvankelijk zijn voor nieuwe ideeën en dit ook uitstralen. En natuurlijk dat we bij alles wat we (willen) doen de dialoog zoeken en anderen met open vizier tegemoet treden.

De vijfde, en laatste kernwaarde, is 'daadkrachtig'. Dit betekent niet alleen 'afpraak is afspraak', maar ook doorpakken. Gewoon doen wat je zegt en vooral niet in nota's of plannen blijven hangen.

72-voudige sturing

We hadden vroeger acht zelfstandige organisatieonderdelen met allemaal een eigen staf. Dat betekende acht afdelingen P&O, acht afdelingen Financiën, acht afdelingen Communicatie, acht afdelingen Facilitair..... en ga zo maar door tot negen. Het gevolg was $8 \times 9 = 72$ -voudige sturing, versnippering van kennis en kunde, grote verschillen in aanpak, houding en gedrag. Dat betekende veel behoefte aan onderlinge afstemming, maar ook regelmatig competentiestrijd en loyaliteitsconflicten. Eén van de uitvloeisels op het gebied van P&O was bijvoorbeeld dat we 1200 functiebeschrijvingen hadden voor 3500 banen. Eén van de gevolgen op het gebied van communicatie was bijvoorbeeld dat we wel een gemeentelijke huisstijl hadden, maar dat iedereen steeds weer een reden wist te bedenken om een uitzondering te willen zijn. Deze weinig effectieve en weinig efficiënte situatie paste bij acht zelfstandige organisatieonderdelen, maar niet bij 'Eén Groningen, één organisatie'.

Hoe we nu werken

Veel is verbeterd. Maar dat wil niet zeggen dat het anno 2016 allemaal hosanna is. Door een pijnlijke bezuinigingsoperatie zijn we veel krapper gehuisvest dan vroeger en moeten we het werk met veel minder mensen doen. Hoewel we vroeger ook hard werkten, wordt er tegenwoordig toch veel meer van ons gevraagd. Voor sommigen is dat een probleem. Maar de meesten vinden dat helemaal niet erg, omdat we tegelijk ook veel meer mogelijkheden en eigen verantwoordelijkheid hebben gekregen. Zo wordt je nu daar ingezet waar je nodig bent. Je werkt samen met allerlei collega's aan een klus. Niet alleen omdat je een bepaalde functie hebt, maar ook omdat je ergens goed in bent, ergens nog beter in wilt worden en je collega's vinden dat je een waardevolle bijdrage levert.

Leidinggevenden beoordelen de bijdrage van medewerkers op basis van de behaalde resultaten. Waar en op wanneer je hieraan hebt gewerkt, doet er niet zoveel toe. Dat sluit mooi aan bij wat ze rond 2012 nog gewichtig 'Het Nieuwe Werken' noemden.

De beoordelingsgesprekken zijn overigens wel een stuk serieuzer geworden. De tijd dat je bijna automatisch een goede beoordeling kreeg is voorbij. De leidinggevenden maken er meer werk van. Je wordt daarbij meer aangesproken op je eigen verantwoordelijkheid en je persoonlijke bijdrage aan het geheel. Je kunt je nergens meer achter verschuilen. En, laten we eerlijk zijn, een serieuze beoordeling, daar heb je als organisatie en ook als medewerker toch veel meer aan.

De nieuwe leidinggevende

De veranderingen in onze organisatie hebben ook veel effect gehad op de manier waarop er bij ons nu leiding wordt gegeven. Het vakmanschap van de leidinggevende zit anno 2016 niet

alleen meer in zijn of haar inhoudelijke bijdrage, maar veel meer in zijn of haar resultaatgerichtheid, capaciteit om te plannen, dienstbaar te zijn en het coachen van medewerkers. Voorop staat dat je als leidinggevende het beste uit je mensen haalt. Dat je medewerkers in hun kracht zet. Dat je ruimte en mogelijkheden geeft aan je medewerkers om zich te ontwikkelen en te gedragen naar de kernwaarden van de organisatie. Leidinggevenden spreken medewerkers aan op resultaat (kwaliteit en tijdigheid), op rolvastheid, op politieke sensitiviteit en (natuurlijk!) op de bereidheid en het vermogen om samen te werken!

Daarbij zijn leidinggevenden nadrukkelijk niet alleen meer verantwoordelijk voor het behalen van afdelingsdoelen, maar ook voor hun bijdrage aan het geheel, voor de overstijgende programmadoelen. Leidinggevenden maken tegenwoordig op basis van de organisatie- en afdelingsdoelen prestatieafspraken met medewerkers. Daarnaast doen zij veel aan het vergroten van de inzetbaarheid van medewerkers door het stimuleren van mobiliteit. En natuurlijk verwacht de organisatie van leidinggevenden dat zij bij alles wat ze doen steeds zelf het goede voorbeeld geven.

De wijken in...

Het was vroeger druk in de Groningse wijken. Druk met ambtenaren en medewerkers van organisaties en instellingen. Alleen al vanuit de gemeente hadden de wijkbewoners te maken met staatsdeelcoördinatoren (ROEZ), gebiedsmanagers (OCSW), locatiemanagers van Vensterscholen (OCSW), beheerders van groen, grijs, sportaccommodaties (Milieudienst, iederz, OCSW). Tel daar nog de medewerkers van de CJG's, STIP's, woningbouwcorporaties, buurtaccommodaties e.d. bij op. Dan kunnen we ons goed voorstellen dat de gemiddelde wijkbewoner soms door de bomen het bos niet meer zag. We wisten zelfs zelf niet goed wie op welk moment in een wijk actief was.

Resultaatgericht

Niet alles is veranderd. Zo speelt geld nog altijd een belangrijke rol. We hebben zeer zware bezuinigingen achter de rug en nog steeds groeien de bomen niet tot in de hemel. We moeten dus voortdurend kijken of we niet slimmer kunnen werken met minder. Toch is er wel iets wezenlijks anders dan vroeger. We kijken tegenwoordig namelijk in de eerste plaats naar de inhoud, naar de resultaten die we willen behalen of hebben behaald. En dat daar een goede financiële planning en verantwoording bij hoort, is vanzelfsprekend.

Wat ons daarbij enorm helpt, is dat we niet meer werken met acht verschillende begrotingen. De omvorming daarvan naar één programmabegroting heeft tijd gekost. Dat ging echt niet van de een op de andere dag. In 2013 zijn we voorzichtig begonnen en sinds vorig jaar (2015) hebben we alleen nog een programmabegroting. Nu we die hebben, kunnen we ook werkelijk goed op onze programma's sturen.

Ook de control heeft zich hierop aangepast. Resultaatgerichtheid betekent dat we de control doen op prestaties in plaats van op geld alleen.

Flexibiliteit

Onze nieuwe manier van werken levert ten slotte ook een steeds grotere flexibiliteit op. Nu we anders omgaan met elkaar, met capaciteit en financiën kunnen we veel sneller en beter inspelen op veranderingen in de maatschappij en op veranderende vragen en wensen. Doordat medewerkers meer eigen verantwoordelijkheid krijgen en nemen is onze organisatie een stuk wendbaarder en slagvaardiger geworden. Er is meer ruimte om snel en adequaat te handelen.

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

De gemeente Groningen is met vallen en opstaan toch een steeds aantrekkelijker werkgever geworden, waar je de kans krijgt om te werken aan je eigen loopbaan. De meervoudige sturing, de toegenomen mobiliteit en flexibiliteit bieden kansen om op veel plekken ervaring op te doen. Je kunt hier veel leren. Je kunt werken binnen meerdere organisatieonderdelen en programma's. En je hebt mogelijkheden om door te groeien. Wie zelf het initiatief neemt, kan in Groningen tegenwoordig veel kanten op.

Collegedebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

MEMO

Bestuursdienst

Aan	De leden van de Raad van de gemeente Groningen
Van	H. v. Leest
Afdeling	Directie Bestuur
CC	
Datum	29 oktober 2012
Onderwerp	Burgerparticipatie

Geachte heer, mevrouw,

Graag informeren wij u middels deze memo over de stand van zaken met betrekking tot de burgerparticipatie in Groningen in z'n algemeenheid en het eerste jaarrapport van de benchmark burgerparticipatie en de concept-participatieverordening in het bijzonder.

Duurzame betrokkenheid bij het bestuur

Het college heeft de betrokkenheid van de bewoners bij het bestuur van de stad hoog in het vaandel staan. 'Betrokken stad' is een van de 4 hoofdthema's van ons collegeprogramma, want *"we vinden het erg belangrijk dat mensen meer zeggenschap krijgen over hun leefomgeving en wat er verder in de stad gebeurt. Meer zeggenschap en merkbare invloed leidt ertoe dat mensen zich niet onverschillig afwenden, maar zich juist meer betrokken zullen voelen."*

We hebben in onze stad al behoorlijk veel ervaring met geslaagde participatieprojecten, geslaagd in die zin dat de deelnemers in ieder geval tevreden zijn over het gevolgde proces. Dat iedereen altijd ook tevreden zal zijn over de uitkomsten is natuurlijk onmogelijk. De opgedane ervaring omvat alle sporten van de 'participatieladder': informeren, raadplegen, adviseren, co-produceren en (mee-)beslissen. In sommige gevallen is er zelfs sprake van (mee-)uitvoeren.

We zijn ondertussen op weg naar een samenleving waarin burgers, organisaties, bedrijven en overheden *samen* hun stempel gaan drukken op het voorkomen van problemen en het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Een samenleving waarin de overheid meer ruimte geeft aan burgers en partners om maatschappelijke taken op zich te nemen, zonder bij voorbaat te sturen op eindresultaat: *duurzame participatie*.

Dat gaat nog een stapje verder dan de 'klassieke' burgerparticipatie volgens de 'ladder', waarbij het initiatief vooral bij de overheid ligt en de ruimte voor burgerparticipatie in principe door de raad moet worden vrijgegeven.

Voorbeelden van (ontwikkeling naar) duurzame participatie c.q. initiatieven van burgers in Groningen zijn:

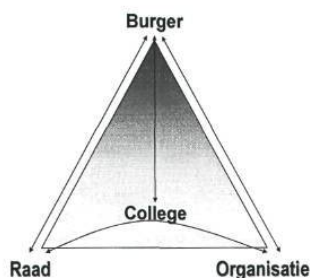
- NLA (gemeente, corporaties, wijkteams met bewoners – wijkstemdagen)
- Wijkwebsites (voor en door bewoners(organisaties), deels gefaciliteerd door de gemeente)
- Beheer/onderhoud leefomgeving (gemeente faciliteert; Lentekriebels, Borg)

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Volgvel: 1

- Sociale Teams (netwerken van burgers en beroepskrachten in de wijken)
- Gruninger Power (duurzaam energiebedrijf van burgers; gemeente partner)

De veranderende relatie tussen overheid en burger vergt – zowel bij de ‘klassieke’ participatie, als (met name) ook bij de ‘duurzame’ participatie – verandering in *houding en gedrag* van de ambtelijke organisatie, college en raad. Daar waar het soms al lastig is participatie in te passen binnen de verantwoordelijkheid en het mandaat van de raad, is dat al helemaal ingewikkeld als het gaat om ambtelijk/bestuurlijke *receptiviteit* voor maatschappelijke initiatieven en een meer *faciliterende* rol voor de gemeente. Er is sprake van een bepaalde spanning binnen het politiek/democratische domein.

Waar staan we nu?

Als het gaat om kaders en instrumenten hebben we al het nodige in huis:

Ambitie, beleid en kaders zijn vastgelegd in de *Kadernota Burgerparticipatie*.

We hebben instrumenten als het *Referendum*, het *Burgerinitiatief*, de *ePetitie* en de *Wijkbudgetten* (NLA). Het concept voor een nieuwe *Participatieverordening* (ter vervanging van de huidige inspraakverordening) is klaar.

Voor beleidsmakers is er de *Checklist Burgerparticipatie* en de *Handreiking Collegevoorstellen*. Voor het maken van een *omgevingsanalyse*, het identificeren van belanghebbenden en betrokkenen en het opstellen van een *communicatie- en participatieplan* bieden we intern ondersteuning aan bij het toepassen van de *Factor-C methode*.

De *communicatie- en participatie-paragraaf* is een belangrijk element binnen het verbetertraject ‘*bestuurlijke dienstverlening*’.

Voor de digitale informatieverstrekking hebben we met het kanaal ‘*MijnWijk*’ een rechtstreekse koppeling naar wijkorganisaties en geïnteresseerde burgers.

We experimenteren met de inzet van *Sociale Media* t.b.v. toegankelijke participatie en *crowdsourcen* (digitaal kennis verzamelen vanuit de bevolking).

Met betrekking tot evalueren, leren en ontwikkelen nemen we deel aan de *participatiemonitor* als onderdeel van de *benchmark burgerparticipatie*.

Ten slotte volgen we *ontwikkelingen* zoals bijvoorbeeld ‘*Kracht in Nederland*’. Dit is een beweging die middels duurzame participatie mensen wil aanzetten samen te werken aan een ‘*waardevolle samenleving en een menselijke economie*’. We volgen deze ontwikkelingen met grote belangstelling en hebben inmiddels een gesprek met de initiatiefnemers gehad over de vraag wat we over en weer voor elkaar kunnen betekenen. Het adres van de website van *Kracht in Nederland* luidt: <http://www.krachtinnl.nl>.

Wij constateren ook dat we op onderdelen nog zullen moeten verbeteren.

Zo hebben we op het gebied van *verantwoordelijkheid, sturing & control* de zaken nog onvoldoende duidelijk belegd. Daarnaast merken we dat – ondanks verbeteringen als resultaat van de diverse ontwikkeltrajecten – de veranderende relatie tussen overheid en burger nog steeds aanpassing vergt van *houding en gedrag* van onze medewerkers. Het belang van transparantie en (actieve) *informatieverstrekking* wordt nog onvoldoende onderkend. Ook willen we zeker stellen dat in een zo vroeg mogelijk stadium van beleids- of planvorming *gestructureerd* wordt nagedacht over het – al dan niet – gewenste participatieproces en dat ook vast te leggen in een eenduidig participatieplan.

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Volgvel: 2

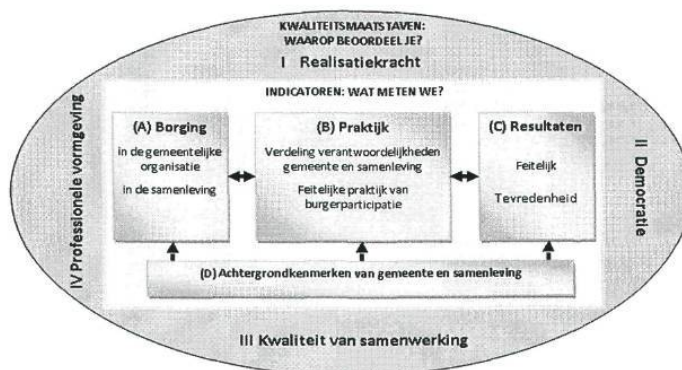
Benchmark

De benchmark burgerparticipatie biedt belangrijke aanknopingspunten om een scherper beeld te vormen van hoe de gemeentelijke organisatie op dit gebied presteert. Het gaat daarbij nadrukkelijk om *een beeld*.

De benchmark heeft ook z'n beperkingen: het aantal deelnemers is (nog) beperkt, de onderzochte participatietrajecten verschillen onderling enorm en de respons op de (lastige) vragenlijst van de participatiemonitor is hier en daar te laag. Ook is een aantal partnergemeenten nog 'maar net begonnen' met burgerparticipatie, waardoor de (grotere) gemeenten met al enige ervaring er relatief positief bij afsteken. Ter vergelijking kijken we daarom vooral naar de grotere partners in de benchmark: Utrecht, Almere en Tilburg.

De kracht van de benchmark is gelegen in (de aanzet tot) het systematisch evalueren van participatietrajecten en het leren van de goede en slechte ervaringen, zowel binnen de eigen gemeente als met de deelnemers onderling. Los daarvan analyseert de benchmark wat de deelnemers feitelijk tot stand brengen - *de praktijk* - en welke voorwaarden en voorzieningen in de organisatie aanwezig zijn om de kwaliteit van burgerparticipatie te verankeren: *de borging*. Bij dit laatste gaat het om structuren, procedures, afspraken en regelingen en de competenties van de medewerkers.

De participatiemonitor richt zich zowel op de betrokken projectleider(s) of beleidsmedewerker(s) als op burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties die aan het een traject hebben deelgenomen (*participanten*).

Opbouw van de benchmarkindicatoren

Onder relativering van m.n. de kwantitatieve zeggingskracht van de benchmark kunnen we uit de eerste jaarrapportage opmaken dat Groningen op 3 van de 4 hoofdindicatoren gemiddeld (mede) de hoogste score behaalt. Dit geldt voor 'Realisatiekracht' (7,2), 'Democratie' (7,3) en 'Kwaliteit van samenwerking' (7,5). Relatief minder goed – hoewel nog steeds boven het gemiddelde – scoort Groningen op het aspect 'Professionele vormgeving' (7,3). Deze indicator wordt grotendeels bepaald door categorieën 'Inbedding in de organisatie' en 'Inbedding in competenties' en 'Visie en houding': samen vormen deze het aspect '*borging*'.

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Volgvel: 3

Specifiek over Groningen zeggen de analytici van de benchmark:

“Groningen krijgt van participanten de beste waardering als het gaat om goed verwachtingenmanagement (zo spreekt 60% van heldere inhoudelijke kaders en 50% van heldere spelregels). De Participatiemonitor laat zien dat gemeenten en burgers over het algemeen heel constructief samenwerken, maar dat verwachtingen-management nog aandacht vraagt. Voor andere gemeenten kan leerzaam zijn om na te gaan waarin de Groningse aanpak zich onderscheidt. Groningen krijgt tevens de beste waardering op het punt van maatwerk: Groningen slaagt er goed in om passende werkvormen te kiezen waarin participanten hun ei goed kwijt kunnen (72% oordeelt hier positief of zeer positief over).”

De onderzochte trajecten in Groningen zijn: Nieuw Lokaal Akkoord, WMO-meerjarennota, inrichting Bessemoerstrook, Centrum Jeugd & Gezin, Kastanjabomen op de singels, Lentekriebels, Wijkstemdag Paddepoel, Verkeersveilig schoolomgeving Reitdiep, Groenparticipatie (algemeen) en Participatie & schoon (Milieustewards). De resultaten per individueel traject worden – op aanwijzing van de benchmark- organisatie – bij voorkeur niet openbaar gemaakt.

Samengevat zouden we – onder bovengenoemde relativisering – kunnen stellen dat Groningen het in de praktijk en in de waardering van de participanten zo slecht nog niet doet, maar dat er ten aanzien van de *borging* binnen de organisatie nog het nodige te verbeteren valt. Dat komt goed overeen met ons eigen beeld van ‘waar we nu staan’.

Het Jaarrapport Benchmark Burgerparticipatie 2012 – Groningen treft u hierbij als bijlage aan. In een toelichting daarop gaan we nog wat nader in op details.

Maatregelen

Sturing

Ten aanzien van verantwoordelijkheid, sturing & control hebben we een aantal zaken scherper afgebakend en belegd;

Burgerparticipatie komt binnen alle portefeuilles aan de orde en kent dus op het niveau van concrete projecten betrokkenheid van alle wethouders. Overkoepelend – met name beleidsmatig en concern-breed – is de burgemeester verantwoordelijk. Hij verantwoordt daarover ook naar de raad.

Binnen het GMT heeft nu één lid expliciet burgerparticipatie in portefeuille.

Op het niveau concernmanager/vakdirecteur –gaan we de zaken scherper beleggen. Het onderwerp burgerparticipatie valt daarbij in twee aandachtsvelden uiteen: de *beleidsmatige, politiek/bestuurlijke kant* naast de *praktisch/uitvoerende kant*. Op het snijvlak hiervan ligt voor ons een groot punt van zorg: *de identificatie*. Want met alles wat we goed doen: we hebben niet goed geborgd dat alle zaken waarbij burgerparticipatie (bestuurlijk) wenselijk wordt geacht ook daadwerkelijk – in een vroegtijdig stadium – als zodanig worden opgemerkt. Dan blijft dus het risico dat er een kwestie doorheen glipt, met alle negatieve effecten tot gevolg (zoals bijvoorbeeld de Moesstraat).

We maken intern ‘control-afspraken’ die dit in de toekomst zullen moeten voorkomen.

Kennis, houding en gedrag

We gaan door met het organiseren van workshops, feedbackbijeenkomsten en trainingen. Wanneer er sprake is van onvoldoende onderkenning van het belang van een goed participatieplan en transparante communicatie daarover gaan we strakker aanspreken en sturen. Er is nu een helder escalatiepad ‘naar boven’.

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Volgvel: 4

Naast de bestaande handreikingen en hulpmiddelen voor medewerkers denken we aan overname van het Utrechtse model '*Participedia*', te verbouwen tot de "Groningse werkwijze burgerparticipatie" (<http://www.participedia.nl>).

In navolging van Almere willen we onze kennis, expertise en lerend vermogen op één plek gaan bundelen en aan de organisatie beschikbaar stellen.

Participatieverordening

Het afgelopen jaar is de Raadswerkgroep Burgerparticipatie incidenteel bijeen geweest om na te denken over de ombouw van de inspraakverordening tot een participatieverordening. Wij hebben daarbij ambtelijke bijstand toegezegd.

Er is nagedacht over een 'handboek' burgerparticipatie, vergelijkbaar met de aanpak in Utrecht. Daarvoor is een formele wijziging van de huidige inspraak-verordening noodzakelijk. Een concept voor zo'n participatieverordening is gereed. Echter, voordat we overgaan tot de formele wijzigings-procedure willen we nog afwachten of de modelverordening - zoals die momenteel door de VNG wordt ontwikkeld - nog aanleiding geeft tot aanpassingen.

De concept-participatieverordening sturen wij u - ten behoeve van de gedachten-vorming - bij deze als bijlage toe.

Interne conferentie

Tot slot vermelden we dat we voornemens zijn dit najaar een interne conferentie over burgerparticipatie te organiseren, voor zowel ambtenaren als leden van raad en college. Dit mede naar aanleiding van het jaarrapport van de benchmark burgerparticipatie, en bedoeld als impuls voor verdere verbeteringen. Een van de thema's zal zijn de toenemende spanning binnen het politiek/democratische domein in relatie tot duurzame participatie. We zijn hierover o.a. in gesprek met de organisatoren van de benchmark. U zult hier te zijner tijd een uitnodiging voor ontvangen.

Jaarrapport Groningen

BIJLAGE

Bijlage 1 → *IVa*

Jaarrapport

meten en vergelijken, leren en ontwikkelen

Groningen

Contact
www.benchmarkburgerparticipatie.nl
info@benchmarkburgerparticipatie.nl
020 -5141 340

De Benchmark Burgerparticipatie wordt uitgevoerd door:

quint result

PARTNERS + PRÖPPER
DENKERS EN DOENERS VOOR DE PUBLIEKE ZAAK

hein **albeda**

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Eén jaar Benchmark Burgerparticipatie	3
1.1: Inleiding	3
1.2: Burgerparticipatie: een definitie met oog op leren en professionaliseren	3
1.3: Aanbod en activiteiten	4
1.4: Leeswijzer	5
Hoofdstuk 2: De deelnemers in beeld, leerwijzer	6
2.1: Inleiding	6
2.2: Almere	6
2.3: Dordrecht	6
2.4: Groningen	6
2.5: Haarlemmermeer	7
2.6: Hof van Twente	7
2.7: Houten	8
2.8: Oisterwijk	8
2.9: Teylingen	8
2.10: Tilburg	9
2.11: Vlaardingen	9
2.12: Utrecht	9
Hoofdstuk 3: Lessen uit de Participatiemonitor	10
3.1: Inleiding	10
3.2: Een eerste indruk van de participatiepraktijk van deelnemers	10
3.3: Lessen over resultaten. Wat werkt wel en niet?	13
Hoofdstuk 4: Systematisch overzicht van alle indicatoren	15
4.1: Inleiding	15
4.2: A - Borging - Inbedding in de organisatie	16
4.3: A - Borging - Inbedding in competenties	18
4.4 - 4.5: B - Praktijk - Visie en houding burgerparticipatie	19
4.6 - 4.10: B - Praktijk - Feitelijke praktijk van burgerparticipatie	22
4.11 - 4.13: C - Resultaten - Feitelijke resultaten	30
4.14: C - Resultaten - Tevredenheid	34

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 2/35

Jaarrapport Groningen

Hoofdstuk 1: Eén jaar Benchmark Burgerparticipatie

1.1: Inleiding

In juni 2011 is de Benchmark Burgerparticipatie van start gegaan. Elf gemeenten zijn ingestapt en als pioniers aan de slag gegaan met het evalueren van hun participatietrajecten, het uitwisselen van ervaringen en vertalen van de benchmarkuitkomsten naar hun eigen situatie. Dit eerste benchmarkjaar stond voor ons als benchmarkteam en voor deelnemers in het teken van uitproberen en leren. We maken nu de balans op en kunnen constateren dat het voor deelnemende gemeenten maar ook voor andere gemeenten en iedereen die actief is op het terrein van burgerparticipatie een schat aan informatie heeft opgeleverd.

Met dit jaarrapport willen we daar graag inzicht in geven. Dit rapport heeft tot doel:

- informeren over wat de Benchmark Burgerparticipatie inhoudt en wat er in het eerste jaar tot stand is gekomen;
- de 11 deelnemende gemeenten in beeld brengen en aangeven wat anderen van deze gemeenten kunnen leren als het gaat om de aanpak van burgerparticipatie;
- interessante lessen uit de Participatiemonitor delen ten gunste van een betere aanpak en resultaten van burgerparticipatie;
- de 'fijnproever' een systematisch overzicht bieden van scores op alle onderzochte indicatoren.

Deelnemende gemeenten kunnen via het online benchmarkplatform een gepersoniseerd jaarrapport opvragen. Zij kunnen zo hun eigen scores zichtbaar maken in het rapport en nagaan waar zij staan ten opzichte van de andere gemeenten. In de algemene versie van het jaarrapport zijn geen overzichten van individuele scores van de 11 deelnemers terug te vinden. In dit gepersoniseerd jaarrapport worden de individuele scores van Groningen afgezet tegen de gemiddelde resultaten.

1.2: Burgerparticipatie: een definitie met oog op leren en professionaliseren

De Benchmark Burgerparticipatie is ontwikkeld vanuit de wens van gemeenten om van elkaar te leren en hun participatiepraktijken te professionaliseren en door te ontwikkelen. Deze wens kwam nadrukkelijk naar voren bij de evaluatie van de proeftuinen van *In actie met burgers!* waar 2009 meer dan 100 gemeenten aan deelnamen. Om te gezamenlijk te leren en te professionaliseren is een gemeenschappelijke taal essentieel. Die zorgt ervoor dat professionals elkaar verstaan, het over hetzelfde hebben en vervolgens samen kunnen bouwen aan professionele standaarden.

Het terrein waar we het over hebben, wordt echter al 20 jaar geplaagd door de voortdurende introductie van nieuwe modieuze begrippen die nieuwe ontwikkelingen en trends suggereren. Om er maar een paar te noemen: open planvorming, interactieve beleidsvorming, interactief werken, inspraak nieuwe stijl, participatie, publieksparticipatie, actief burgerschap, co-creatie, co-productie, zelfsturing, zelfregie, vitale coalities of - recent toegevoegd - overheidsparticipatie. We constateren dit in de praktijk voor veel verwarring zorgt. Nog steeds starten conferenties steevast met discussies over wat we onder burgerparticipatie (of aanverwante termen) moeten verstaan.

Bij de ontwikkeling van Benchmark Burgerparticipatie zijn we teruggekeerd naar de basis. We zijn op zoek gegaan naar de gemeenschappelijke noemer in al die verschillende begrippen. Ze hebben als essentie dat het gaat om **samenwerking tussen overheden en burgers aan het realiseren van publieke opgaven**. Het gaat om het zoeken naar oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken en problemen en een passende rolverdeling tussen overheid en burgers daarbij. Daarbij is minder van belang wie nu het initiatief neemt (de overheid of een burger) of wie nu bij wie participeert (de overheid bij de burger of de burger bij de overheid). Wat dat betreft dekt het label 'burgerparticipatie' misschien niet de hele inhoud van deze benchmark en is een kritische noot bij de titel 'Benchmark Burgerparticipatie' misschien op zijn plaats?

Hoe doe je in een benchmark waarin je wilt meten en vergelijken op basis van objectieve indicatoren nu recht aan al die verschijningsvormen van burgerparticipatie? Hoe doe je recht aan die enorm diverse participatiepraktijken van gemeenten? Daartoe hebben we bij die brede definitie van burgerparticipatie vier algemene en tijdloze kwaliteitsmaatstaven uitgewerkt, vanuit de overtuiging dat dit in essentie maatstaven zijn waar je alle verschijningsvormen van burgerparticipatie op zou willen en kunnen beoordelen. Op dit fundament zijn alle indicatoren en de Participatiemonitor als meetinstrument gebouwd.

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 3/35

Jaarrapport Groningen

	Burgerparticipatie is deelname van individuele burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties aan het realiseren van publieke opgaven
(I) Realisatiekracht	Bijdrage aan slagvaardige, snelle en efficiënte realisatie van publieke opgaven door het genereren en benutten van ideeën en inzichten, effectief krachten te bundelen en verantwoordelijkheid te delen.
(II) Democratie	Bijdrage aan democratisch gehalte door een zorgvuldige afweging van belangen en het vergroten van betrokkenheid, draagvlak, invloed en wederzijds begrip en vertrouwen.
(III) Kwaliteit van samenwerking	Open en constructieve interactie over en weer, adequate en tijdige communicatie en goed verwachtingenmanagement over en weer.
(IV) Professionele vormgeving	Doordachte en passende inrichting van participatieprocessen vanuit overzicht met inzet van participatieve werkvormen op maat.

1.3: Aanbod en activiteiten

De Benchmark Burgerparticipatie heeft als ondertitel meegekregen: meten, vergelijken, leren en ontwikkelen. Deze labels staan voor de vier onderdelen van het aanbod waar deelnemende gemeenten in het eerste benchmarkjaar gebruik van konden maken.

Metten

Na hun aanmelding zijn gemeenten gestart met het invullen van algemene gegevens over hun gemeenten, bijvoorbeeld over hun beleid op het gebied van burgerparticipatie en de manier waarop dat in de organisatie geborgd. Of de verschillende kanalen die een gemeente heeft ingericht voor burgerparticipatie. Gemeenten kunnen al hun gegevens kwijt op het online platform www.benchmarkburgerparticipatie.nl.

Gemeenten hebben participatietrajecten geïnventariseerd en geëvalueerd met de Participatiemonitor. De Participatiemonitor is een meetinstrument waarmee elk denkbaar participatietraject kan worden beoordeeld op de vier kwaliteitsmaatstaven. Dit gebeurt aan de hand van:

1. Een zelfevaluatie door de betrokken projectleider of beleidsmedewerker vanuit de gemeente.
2. Een online enquête onder burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties die aan het traject hebben deelgenomen.

Van ieder geëvalueerd traject ontvangen de gemeenten een beknopt rapport. Deelnemers hebben gretig gebruik gemaakt van de drie momenten waarop de Participatiemonitor werd ingezet (september 2011, november 2011 en februari 2012) en samen zo'n 250 participatietrajecten geëvalueerd.

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

Vergelijken

Met de beknopte evaluatierapporten in de hand hebben veel benchmarkcoördinatoren in eigen huis uitwisseling georganiseerd over de uitkomsten van de evaluatie en trajecten onderling te vergelijken en lessen te trekken.

Het online benchmarkplatform biedt de mogelijkheid om eigen scores te vergelijken met die van andere gemeenten. Veel benchmarkcoördinatoren hebben hiervan gebruik gemaakt, bijvoorbeeld ter ondersteuning van het opstellen van een memo, college- of raadsvoorstel over de uitkomsten van de benchmark.

Leren

Er zijn twee leerkringbijeenkomsten georganiseerd. De gemeente Utrecht was op 8 december 2011 gastheer voor de eerste bijeenkomst, de gemeente Hof van Twente op 15 maart 2012 voor de tweede. De bijeenkomsten werden bezocht door benchmarkcoördinatoren en projectleiders en beleidsmedewerkers die in hun werk met burgerparticipatie te maken hebben. De leerkringbijeenkomsten stonden in het teken van uitwisseling en het opbouwen van gemeenschappelijke kennis rond twee thema's: (1) verankering van burgerparticipatie in de organisatie en (2) stimuleren van burgerinitiatieven.

Op 18 juni 2012 wordt het eerste benchmarkjaar afgesloten met een bijeenkomst in Almere. Met de presentatie van en discussie over dit rapport staat ook deze bijeenkomst in het teken van leren.

Ontwikkelen

Iedere gemeente heeft gedurende het jaar op een eigen manier gebruik gemaakt van de opbrengst van de benchmark. Sommigen hebben het accent gelegd op interne uitwisseling en professionalisering aan de hand van de uitkomsten van de Participatiemonitor. Anderen verbinden de uitkomsten van de benchmark met andere gegevens over burgerparticipatie en vertalen dit in een raads- of collegevoorstel met een bijgestelde koers als het gaat om burgerparticipatie.

Iedere gemeente wordt met een adviesgesprek ondersteund in het vertalen van de uitkomsten van de benchmark naar de eigen situatie. Deze gesprekken vinden in juni en juli 2012 plaats.

1.4: Leerwijzer

In hoofdstuk 2 brengen we de 11 deelnemende gemeenten in beeld. In vorm van een 'leerwijzer' komen voor iedere gemeenten interessante uitkomsten aan de orde waar andere gemeenten van kunnen leren. In hoofdstuk 3 komen lessen uit de Participatiemonitor aan de orde, gebaseerd op statistische analyses op de 250 participatietrajecten die de deelnemers hebben geanalyseerd. In hoofdstuk 4 geven we een systematisch overzicht van scores op alle indicatoren waaruit de Benchmark Burgerparticipatie bestaat. Per categorie zijn daar bevindingen, cijfers en grafieken te vinden.

Jaarrapport Groningen

Hoofdstuk 2: De deelnemers in beeld, leerwijzer

2.1: Inleiding

De Benchmark Burgerparticipatie is in het eerste jaar gestart met 11 enthousiaste gemeenten die zijn getypeerd en beoordeeld op meer dan 100 indicatoren. De deelnemers hebben al deze gegevens verzameld om te leren en te ontwikkelen. Om dat te ondersteunen, hebben we ervoor gekozen dit hoofdstuk in te richten als een leerwijzer: iedere gemeente wordt in beeld gebracht en voor iedere deelnemer wordt aangegeven welke lessen daar voor andere gemeenten te halen zijn. Een uniforme meetlat en ranglijstjes blijven dus bewust achterwege.

2.2: Almere

Almere noemt het steeds minder vanzelfsprekend dat de gemeente de leidende partij is bij het ontwikkelen, uitvoeren en financieren van plannen. Daarom wil de gemeente ruimte geven aan eigen krachten en initiatieven van burgers. Almere heeft intern een expertisecentrum ingericht om medewerkers door de hele organisatie te ondersteunen bij dit 'ruimte geven' en het faciliteren van initiatieven uit de samenleving.

Accenten in ontwikkelambities:

Realisatiekracht, kwaliteit van samenwerking en professionele vormgeving

Wat kunnen andere gemeenten leren van Almere?

Van alle gemeenten heeft Almere de meeste burgerinitiatieven gefaciliteerd en geëvalueerd. De ambitie om ruimte te geven is stevig in praktijk gebracht. Gemeenten kunnen van Almere leren wat het vraagt om op grote schaal burgerinitiatieven toe te laten en te faciliteren en wat daarbij succes- en faalfactoren zijn.

Van de deelnemende gemeenten is Almere de enige gemeente met een meldpunt of loket voor ideeën en initiatieven dat in ruime mate door burgers gebruikt wordt. Leerzaam voor andere gemeenten om te zien hoe Almere dit aanpakt.

2.3: Dordrecht

Dordrecht legt in deze periode het accent op het vergroten van het vertrouwen tussen stadsbestuur en inwoners door:

- mogelijkheden voor burgerparticipatie en dialoog te versterken;
- tevredenheid van participanten te vergroten;
- in te zetten op actief burgerschap en medeverantwoordelijkheid
- in te zetten op transparante communicatie en informatie.

Intern wil Dordrecht burgerparticipatie beter borgen door goede ervaringen meer structureel vast te houden en uit te wisselen.

Accenten in ontwikkelambities:

Realisatiekracht en democratie

Wat kunnen andere gemeenten leren van Dordrecht?

Dordrecht is ten opzichte van andere gemeenten ver in het borgen van burgerparticipatie in competenties. Het onderwerp maakt onderdeel van functieprofielen en werving- en selectieprocedures.

In Dordtse trajecten komt de rol van medebeslisser echter het vaakst voor. Uit de Participatiemonitor blijkt dat burgers nog weinig in de rol van medebeslisser participeren (zie hoofdstuk 3). De delegerende bestuursstijl komt met andere woorden het minst voor in de participatiepraktijken van de deelnemende gemeenten. Gemeenten die willen experimenteren met het overdragen van beslissingsbevoegdheid aan burgers kunnen in Dordrecht wellicht interessante lessen ophalen.

2.4: Groningen

Groningen heeft de ambitie om minder vanuit het stadhuis te besturen, maar dit steeds vaker, eerder en gezamenlijk met burgers te doen. Door zeggenschap te delen, hoopt Groningen de betrokkenheid van burgers te vergroten. Daar waar belangen moeten worden afgewogen, wil Groningen openheid en transparantie bieden.

Collegiebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

Intern wil Groningen burgerparticipatie sterker verankeren in reguliere werkwijzen en de kennis en expertise bij medewerkers vergroten. Centrale vraag is daarnaast hoe digitale vormen van burgerparticipatie en social media goed kunnen worden benut.

Accenten in ontwikkelambities:

Realisatiekracht en professionele vormgeving

Wat kunnen andere gemeenten leren van Groningen?

Groningen krijgt van participanten de beste waardering als het gaat om goed verwachtingenmanagement (zo spreekt 60% van heldere inhoudelijke kaders en 50% van heldere spelregels). De Participatiemonitor laat zien dat gemeenten en burgers over het algemeen heel constructief samenwerken, maar dat verwachtingenmanagement nog aandacht vraagt (zie hfdst. 3). Voor andere gemeenten kan leerzaam zijn om na te gaan waarin de Groningse aanpak zich onderscheidt. Groningen krijgt tevens de beste waardering op het punt van maatwerk: Groningen slaagt er goed in om passende werkvormen te kiezen waarin participanten hun ei goed kwijt kunnen (72% oordeelt hier positief of zeer positief over).

2.5: Haarlemmermeer

Haarlemmermeer wil inwoners en vertegenwoordigende partijen in een vroegtijdig stadium betrekken met oog op draagvlak. In iedere situatie zoekt de gemeente naar maatwerk en maakt hierover afspraken via een participatieconvenant.

Accenten in ontwikkelambities:

Professionele vormgeving

Wat kunnen andere gemeenten leren van Haarlemmermeer?

Haarlemmermeer zet intern participatieambassadeurs in die projectleiders en beleidsmedewerkers ondersteunen bij het doordenken en ontwerpen van participatieprocessen. Een interessante werkwijze voor andere gemeenten die de borging van burgerparticipatie verder willen versterken. Haarlemmer scoort hoog in het planmatig aanpakken van burgerparticipatie (aan 76% van de geëvalueerde participatietrajecten ging een participatieplan vooraf). De zorgvuldige voorbereiding wordt herkend en positief beoordeeld door participanten.

2.6: Hof van Twente

Hof van Twente is bezig met de ontwikkeling van een participatienota. Er gebeurt al heel veel op het vlak van burgerparticipatie, maar is behoefte aan een duidelijke visie, meer structuur en een eenduidige werkwijze die goed wordt ingebed in de reguliere werkprocessen van de ambtelijke organisatie. De raad op een zinvolle manier betrekken bij participatieprocessen is een specifiek speerpunt. Hof van Twente onderzoekt tevens hoe social media kan worden ingezet in het kader van burgerparticipatie.

Accenten in ontwikkelambities:

Democratie en kwaliteit van samenwerking

Wat kunnen andere gemeenten leren van Hof van Twente?

Hof van Twente heeft aanzienlijke stappen gezet als het gaat om het betrekken van de raad bij burgerparticipatie. De raad was bij een groot aantal participatietrajecten betrokken als procesbewaker. Raadsleden hadden bovendien in allerlei trajecten een actieve rol als bijvoorbeeld waarnemer, discussiedeelnemer of discussieleider. Leerzaam voor andere gemeenten die de rol van de raad willen versterken. Uit de Participatiemonitor blijkt dat burgerparticipatie nog maar een bescheiden bijdrage levert aan het sneller en slagvaardiger realiseren van maatschappelijke opgaven en het boeken van tijdswinst. Hof van Twente boekt op dit vlak de beste resultaten: bij 33% van de geëvalueerde trajecten heeft burgerparticipatie bijgedragen aan snelheid. Gemeenten kunnen zich tot Hof van Twente wenden voor inzicht in succesfactoren.

Collegiebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

2.7: Houten

Houten wil inwoners serieus nemen en constructief met hen samenwerken. Het is een speerpunt om Houtenaren in een vroegtijdig stadium te betrekken bij het maken en uitvoeren van gemeentelijke plannen. Houten wil het maatwerk versterken en ervoor dat iedere doelgroep op een juiste en stimulerende manier wordt betrokken. Daarnaast wil de gemeente nadrukkelijker aansluiten bij wat er gebeurt en initiatieven van burgers faciliteren.

Accenten in ontwikkelambities:

Realisatiekracht en professionele vormgeving

Wat kunnen andere gemeenten leren van Houten?

De raad van Houten speelt een actieve rol bij burgerparticipatie: raadsleden gaan binnen participatietrajecten relatief vaak zelf de discussie aan met burgers. Leerzaam voor gemeenten die zoeken naar mogelijkheden om raadsleden een actievere rol te geven bij burgerparticipatie. De participatietrajecten in Houten springen eruit wat betreft planmatige aanpak en de kwaliteit van de interactie. Houten krijgt de hoogste waardering van participanten als het gaat om een open en constructieve interactie tussen gemeente en burgers.

2.8: Oisterwijk

Oisterwijk zet in op een cultuuromslag en streeft naar een gemeentebestuur dat ruimte biedt aan burgers en hen in staat stelt zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun directe leefomgeving. De gemeente wil burgers aan de voorkant van beleidsprocessen betrekken om kennis en kunde in de samenleving te benutten, draagvlak voor gemeentelijk beleid te creëren en formele procedures zoveel mogelijk te voorkomen. Verbetering van het onderhoud van de openbare ruimte is een specifiek speerpunt. Oisterwijk wil bewoners actief betrekken bij de totstandkoming van beeldbestekken per wijk. Oisterwijk verkent daarnaast de mogelijkheden om een digipanel in te richten.

Accenten in ontwikkelambities:

Realisatiekracht en kwaliteit van samenwerking

Wat kunnen andere gemeenten leren van Oisterwijk?

In Oisterwijk heeft naar verhouding de meeste trajecten geëvalueerd die via duurzame en langlopende verbanden lopen (tegenover burgerparticipatie via tijdelijke projecten). Oisterwijk had van alle deelnemers het hoogste gemiddelde rapportcijfer (7,2) en heeft in die zin dus de meest tevreden participanten.

2.9: Teylingen

Teylingen wil de kennis en kunde van bewoners, bedrijven en organisaties beter benutten, eigen initiatief stimuleren en faciliteren en tegelijkertijd als gemeente slagvaardig knopen kunnen doorhakken en belangen kunnen afwegen als dat nodig is. Teylingen heeft hiervoor in 2011 een participatiebeleid vastgesteld en wordt aan de hand van pilotprojecten en interne trainingen gewerkt aan de borging van participatie in de interne organisatie.

Accent in ontwikkelambities:

Kwaliteit van samenwerking

Wat kunnen andere gemeenten leren van Teylingen?

Twitter wordt nog relatief weinig gebruikt door de 11 deelnemende gemeenten. Teylingen heeft echter al behoorlijk veel ervaring opgedaan en lijkt op kop te liggen. Leerzaam voor andere gemeenten op welke wijze Teylingen twitter inzet bij burgerparticipatie. Teylingen krijgt de hoogste waardering van participanten als het gaat om een open houding (88% van de participanten is hier positief of zeer positief over). Vallen er wellicht bijzondere zaken op in de competenties van projectleiders en beleidsmedewerkers die de interactie met burgers aan gaan?

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 8/35

Jaarrapport Groningen

2.10: Tilburg

Tilburg streeft naar zichtbaar en betrokken bestuur in de gehele stad en in de wijken. Het streven is om in deze periode te experimenteren met nieuwe vormen van interactie, participatie en besluitvorming door burgers op wijk- en buurniveau. Geen participatie omdat het moet, maar alleen is dit meerwaarde heeft voor alle betrokkenen. Kernwaarden zijn vertrouwen en transparante communicatie. Tilburg zet in op het verbreden en verankeren van deze manier van denken en werken in de hele organisatie.

Accenten in ontwikkelambities:

Realisatiekracht

Wat kunnen andere gemeenten leren van Tilburg?

Tilburg is naar verhouding ver met het borgen van burgerparticipatie in competenties: er is veel aandacht voor burgerparticipatie in functioneringsgesprekken en werving- en selectieprocedures. In Tilburg lijkt vroege betrokkenheid van burgers het meest gemeengoed (hiervan is naar schatting bij 60 tot 80% van de onderwerpen sprake).

2.11: Vlaardingen

Vlaardingen wil met burgerparticipatie de kwaliteit van beleid en plannen vergroten, draagvlak creëren, initiatieven van burgers stimuleren en faciliteren en de afstand tussen burger en overheid verkleinen. Vlaardingen organiseert burgerparticipatie in gemeentebrede projecten en via leefbaarheidsplatforms in het kader van gebiedsgericht werken. De gemeente heeft de slag gemaakt van leren en uitproberen naar structureel doen.

Daartoe wil Vlaardingen de hele organisatie laten kennis maken met de werkwijze en zorgen voor blijvende aandacht voor het onderwerp. Vlaardingen wil daarnaast graag effecten van burgerparticipatie meten en nadere aandacht besteden aan het betrekken en bereiken van specifieke doelgroepen zoals jongeren en allochtonen.

Accenten in ontwikkelambities:

Realisatiekracht en kwaliteit van samenwerking

Wat kunnen andere gemeenten leren van Vlaardingen?

De Participatiemonitor geeft zicht op de hulpmiddelen die projectleiders en beleidsmedewerkers gebruiken om participatie vorm te geven. In Vlaardingen worden gemeentelijke handreikingen rond burgerparticipatie naar verhouding het intensiefst gebruikt. Voor gemeenten die bezig zijn met borging en inbedding van burgerparticipatie in de organisatie kan het leerzaam zijn om te zien hoe Vlaardingen het gebruik van de eigen handreikingen bevordert. In Vlaardingen zien we naar verhouding het vaakst vroegtijdige betrokkenheid van de raad (in 29% van de gevallen). Hoe zet Vlaardingen hierop in en hoe werkt deze vroege betrokkenheid van de raad in de praktijk uit?

Vlaardingen krijgt van participanten de hoogste waardering van participanten als het gaat om de bijdrage van burgerparticipatie aan het bundelen van krachten (83%).

2.12: Utrecht

Gemeente Utrecht

Utrecht streeft ernaar belanghebbenden zo vroeg mogelijk te betrekken en daarbij effectief en slagvaardig te werk gaan. Speerpunt is om voor de raad beter zichtbaar te maken hoe participatie vorm krijgt en wat het oplevert. De gemeente wil de Utrechtse Participatiestandaard verrijken door naar de achterkant van de participatieladder te kijken en invloedsmogelijkheden voor burgers te verbinden met verantwoordelijkheden.

Utrecht zet in op een vernieuwend initiatievenbeleid en de samenleving meer als partner en facilitator tegemoet treden. Laatste speerpunt is het vorm en inhoud geven aan digitale communicatie en de inzet hiervan in participatieprocessen.

Accenten in ontwikkelambities:

Realisatiekracht en professionele vormgeving

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 9/35

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

Wat kunnen andere gemeenten leren van Utrecht?

In Utrecht lijkt vroege betrokkenheid van burgers het meest gemeengoed (hiervan is naar schatting bij 60 tot 80% van de onderwerpen sprake). In Utrecht heeft van alle deelnemende gemeenten de beste interne voorzieningen voor informatie-uitwisseling en ondersteuning rond burgerparticipatie (bekend is Participedia). Zeer leerzaam voor gemeenten die op zoek zijn naar goede instrumenten voor borging van burgerparticipatie. Evenals Almere heeft Utrecht al veel ervaring opgedaan met het faciliteren van burgerinitiatieven vanuit de diverse wijkbureaus in Utrecht. Een groot aantal van deze initiatieven zijn ook geëvalueerd met de Participatiemonitor. Een kijkje in de keuken kan zeer leerzaam zijn voor gemeenten die ook inzetten op het faciliteren en stimuleren van initiatief uit de samenleving.

Hoofdstuk 3

3.1: Inleiding

Een groot deel van de ruim 100 indicatoren waar de deelnemende gemeenten op zijn beoordeeld, zijn afkomstig uit de Participatiemonitor. Hiermee hebben betrokken medewerkers én participanten individuele participatietrajecten geëvalueerd. De Participatiemonitor heeft een schat aan informatie opgeleverd. Met behulp van statistiek kunnen we deze rijkdom ontsluiten en inzicht krijgen in de enorme diversiteit van de geëvalueerde trajecten qua aanpak en resultaten en vooral ook wat wel én niet werkt. Dergelijke analyses spreken nooit voor zich. We vertalen de analyses daarom zoveel mogelijk in lessen en voorzien deze direct van vragen voor discussie, experimenteren en nader onderzoek? als uitnodiging om in de praktijk aan de slag te gaan. Ter inspiratie wijzen we bij iedere les ook op concrete voorbeeldtrajecten die deelnemende gemeenten hebben geëvalueerd.

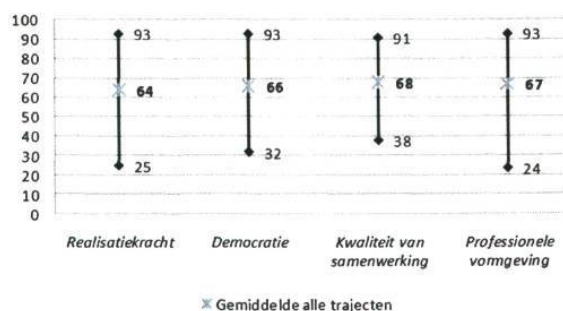
3.2: Een eerste indruk van de participatiepraktijk van deelnemers

Burgerparticipatie is wijdverbreid en bestrijkt het hele gemeentelijke werkveld

Gemeenten hebben samen een kleine 250 participatietrajecten geëvalueerd. Hiervoor zijn enquêtes verstuurd naar circa 3000 bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties, waarvan er 1100 ingevuld zijn terugkomen. Burgerparticipatie blijkt plaats te vinden over het hele gemeentelijke werkveld: van lokaal arbeidsmarktbeleid en economie tot milieu en duurzaamheid, van ruimtelijke ordening en openbare werken tot onderwijs en kunst en cultuur. Burgerparticipatie vindt ook op alle niveaus plaats: in straten, buurten, wijken, op gemeentelijk niveau en op intergemeentelijk niveau. Veruit de meeste trajecten hebben betrekking op vraagstukken in de fysieke leefomgeving van burgers op het wijk- en buurtniveau.

Deelnemende gemeenten zetten in op leren en ontwikkelen!

De geëvalueerde trajecten lopen enorm uiteen in kwaliteit. Ieder traject krijgt een score tussen 0 en 100 op ieder van de vier kwaliteitsmaatstaven. Onderstaande figuur laat zien dat gemeenten succesvolle én minder succesvolle trajecten hebben geëvalueerd. Dit laat zien dat iedere gemeente best-practices en worst-practices kent en in eigen huis veel kan leren van eigen trajecten. Die enorme diversiteit maakt ook het ook moeilijk te bepalen welke gemeente 'de beste' is. Het laat daarnaast ook zien dat gemeenten **willen leren** en vol inzetten op het professionaliseren van hun participatiepraktijk. Ze hadden er immers ook voor kunnen kiezen alleen succesvolle trajecten te evalueren.

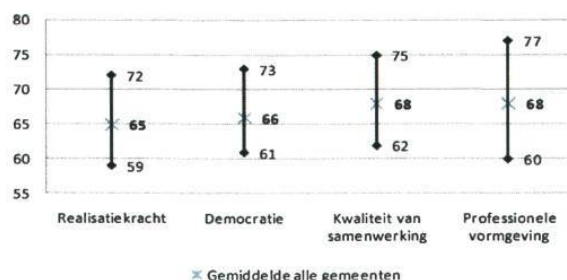

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 10/35

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

De volgende figuur laat zien binnen welke bandbreedte de gemiddelde scores van 11 deelnemende gemeenten vallen. De onderlinge verschillen zijn een stuk kleiner dan in de vorige figuur, maar er is toch nog sprake van behoorlijke verschillen in prestaties op de vier kwaliteitsmaatstaven. Dat betekent dat gemeenten niet alleen in eigen huis van hun eigen trajecten kunnen leren, maar ook van elkaar.

De scores van de gemeente Groningen

Realisatiekracht	72
Democratie	73
Kwaliteit van samenwerking	75
Professionele vormgeving	73

Gemeenten geven participatietrajecten professioneel vorm, maar wat is een passende rol voor de raad?

Gemeenten hebben veel aandacht voor de professionele vormgeving van trajecten. Iedereen kent de gevleugelde uitspraak dat burgerparticipatie maatwerk vraagt. De voorbereiding die dat vraagt, zien we in veel participatietrajecten terug. Bij ruim de helft (55%) van de trajecten is er een plan voor de aanpak van participatie opgesteld en ook blijkt er ruime aandacht voor het in kaart brengen van actoren en belangen (63%). Projectleiders en beleidsmedewerkers zijn zich bewust van het belang van toewijding en betrokkenheid van management, college en raad en deze betrokkenheid wordt in tweederde van de gevallen (65%) ook gestimuleerd en georganiseerd.

De rol van de raad vraagt meer aandacht. Als de raad bevoegd is en het onderwerp politiek relevant, dan past het dat de raad ook regie neemt op een dossier en in een vroegtijdig stadium in beeld is. Dan past het dat de raad ook gaat over de aanpak van burgerparticipatie en een actieve rol speelt. Een actieve rol van de raad ligt minder voor de hand (of kan juist contraproductief werken) bij onderwerpen die door het college of zelfs helemaal ambtelijk kunnen worden afgedaan. Maar bij 44% van de trajecten was de rol van de raad vanuit bovengenoemde redenering passend. Bij maar een kwart van de onderwerpen waar de raad echt ook over gaat, stelde de raad vooraf een participatieplan vast. Een belangrijke les is dat bij de voorbereiding van participatietrajecten beter meer bewustzijn nodig is van de rol van de raad en de impact die betrokkenheid van de raad kan hebben op het verloop en de uitkomsten van het traject.

Voorbeelden ter inspiratie

Woningbouwproject Langeveld Sassenheim, gemeente Teylingen
Sociaal kwetsbaren - plan van aanpak Maatschappelijke Opvang

Vragen voor discussie, experimenteren en nader onderzoek

Is het inderdaad zo dat gemeenteraden te weinig een rol hebben in het bepalen van de aanpak van burgerparticipatie bij belangrijke dossiers? Zo ja, hoe komt dat?
Wat levert commitment van de raad voor de aanpak van burgerparticipatie in de praktijk eigenlijk op?
Gemeenteraden hebben al ontzettend druk. Is het wenselijk dat raadsleden in participatietrajecten ook een actieve rol spelen? Kan die verder gaan dan alleen mee kijken?

Collegiebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

Gemeenten en burgers werken constructief samen. Verwachtingenmanagement blijft hierbij achter

Gemeenten én burgers zijn positief over hun onderlinge samenwerking. Ook op dit punt zien we minder voorbeelden, maar in opvallend veel trajecten vinden zowel gemeenten als burgers de interactie open en constructief, ervaren ze wederzijds een open houding, zijn de omgangsvormen prettig en bouwen ze ook echt iets op. Burgers voelen zich vaak serieus genomen en goed ondersteund vanuit de gemeente. Het oordeel van burgers over verwachtingenmanagement, duidelijkheid over gemeentelijke kaders en spelregels in de samenwerking zijn beduidend minder positief. De les die we hieruit dat verwachtingenmanagement blijvend om aandacht vraagt.

Voorbeelden ter inspiratie

Ondernemersprijs, gemeente Oosterwijk
Filmwijk Schoon, gemeente Almere

Vragen voor discussie, experimenteren en nader onderzoek

Blijkbaar schiet heldere communicatie over de samenwerking er tijdens de samenwerking nogal eens bij in. Hoe erg is dat eigenlijk?

Zijn er wellicht situaties waarin het scherp slijpen op kaders, rollen en verantwoordelijkheden de samenwerking en goede resultaten juist lijken te hinderen?

Burgerparticipatie extra uitdagend bij politiek gevoelige onderwerpen

Bij politiek gevoelige onderwerpen blijkt het lastiger om met burgerparticipatie goede resultaten te behalen dan met minder spannende onderwerpen. Veel professionals zullen het herkennen: bij trajecten die de belangen van burgers direct raken (bijvoorbeeld bij ruimtelijke projecten) is vaak sprake van belangentegenstellingen en -conflicten, neemt de kans op 'nimby-gedrag' toe en is het voor een gemeente extra uitdagend om burgerparticipatie in goede banen te leiden. De realisatiekracht van dit soort trajecten is significant lager dan van minder gevoelige trajecten. Participanten geven aan dan minder van inbreng terug te zien en ervaren gemaakte belangenafwegingen als minder zorgvuldig. Les is dat de inrichting en begeleiding van dit gevoelige participatietrajecten extra aandacht vragen.

Voorbeelden ter inspiratie

Beheergroep Hostel Amnesty Internationalweg, gemeente Dordrecht
Transitie Peuterspeelzalen, gemeente Hof van Twente

Vragen voor discussie, experimenteren en nader onderzoek

Wat vraagt het van de gemeente om adequaat met dit soort situaties om te gaan?

Wat vraag je als gemeente aan burgers die meedoen? Wat verwacht je van hen?

Wat zijn zinvolle spelregels en zinvolle werkvormen? Iedereen aan één tafel of juist niet?

En hoe zorg je ervoor dat je zelf niet 'kop van jut' wordt?

Gaat zorgvuldigheid hand in hand met snelheid?

Een veel gehoorde redenering en overtuiging bij gemeenten is dat investeren in een goede samenwerking aan de voorkant van beleidsprocessen en projecten lange bezwaar- en beroepsprocedures aan de achterkant voorkomt. Op die manier zorgt burgerparticipatie niet alleen voor een zorgvuldige belangenafweging, maar ook voor snellere realisatie van maatschappelijke opgaven. In ander onderzoek spreken wij vaak projectleiders die hier concrete voorbeelden van kunnen noemen. De Participatiemonitor laat hiervan echter erg weinig voorbeelden zien. Zo'n 20% van de betrokken projectleiders geeft aan dat burgerparticipatie een bijdrage heeft geleverd aan een snellere realisatie van de opgave. Een ruime meerderheid (63%) ziet geen verschil: geen versnelling, maar ook geen vertraging.

Voorbeelden ter inspiratie

Herinrichting Westhavenplaats, gemeente Vlaardingen
Bewonersinitiatief Opera op station Overvecht, gemeente Utrecht

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 12/35

Jaarrapport Groningen

Vragen voor discussie, experimenteren en nader onderzoek

Wat is hier aan de hand? Waarom zorgt burgerparticipatie nog onvoldoende voor snellere realisatie van maatschappelijke opgaven?

Is versnelling überhaupt realistisch? Zo ja, onder welke voorwaarden dan? Of kun je hooguit spreken van het voorkomen van vertraging?

3.3: Lessen over resultaten. Wat werkt wel en niet?

E-participatie maakt zijn belofte nog niet waar

E-participatie is in opmars. Gemeenten zijn volop aan het experimenteren met digitale kanalen om burgerparticipatie te organiseren. In 35% van de geëvalueerde trajecten is dit aan de orde.

Voorbeelden zijn online discussiefora, het inrichten van een Facebookpagina, discussie via LinkedIn of Twitter of het gebruik van Google-maps om problemen in de leefomgeving aan te kunnen geven.

E-participatie maakt zijn belofte nog niet waar: participatietrajecten met e-participatie laten gemiddeld gezien dezelfde resultaten zien als trajecten met alleen 'traditionele' vormen van burgerparticipatie.

E-participatie leidt voornamelijk niet tot meer creatieve ideeën, het bereiken van nieuwe doelgroepen of het vergroten van draagvlak. Een les zou kunnen zijn dat e-participatie geen wondermiddel is en succesvolle toepassing slimme en beter doordachte inzet vraagt.

Voorbeelden ter inspiratie

Kastanjes op de Singels, gemeente Groningen

Parkeren Stadspolders, gemeente Dordrecht

Vragen voor discussie, experimenteren en nader onderzoek

Wat is precies de belofte van e-participatie? Welke meerwaarde kunnen we verwachten, welke nadrukkelijk niet?

Wat zijn succesvolle en beproefde tools?

Wat zijn voorwaarden voor succesvolle toepassing van die tools? In welke situaties werken ze wel en in welke niet?

Hoe combineer je e-participatie op een zinvolle manier met meer traditionele participatievormen?

Constructief samenwerken loont!

Er is vanuit de rijke ervaring die gemeenten met burgerparticipatie hebben opgedaan en vanuit onderzoek al veel bekend over wat werkt en wat niet. Wat succes- en faalfactoren zijn. Wat een goed participatieproces maakt en breekt. Uit statistische analyses blijkt dat constructieve samenwerking tussen overheid en burgers loont: kwaliteit van samenwerking bepaalt in een belangrijke mate de resultaten van burgerparticipatie in termen van realisatiekracht. Professionele vormgeving helpt daarbij, maar is niet noodzakelijk.

Bovenstaande figuur geeft de verbanden tussen de vier kwaliteitsmaatstaven schematisch weer. Als we nader inzoomen op de verschillende onderdelen van kwaliteit van samenwerking, dan blijken elementaire dingen de doorslag te geven: goed verwachtingenmanagement over en weer, elkaar serieus nemen, tijdig communiceren en toezeggingen nakomen zijn in sterke mate bepalend voor zowel realisatiekracht als democratie.

Voorbeelden ter inspiratie

Klankbordgroep Jongerenaccommodatie Floriande, gemeente Haarlemmermeer

Award Stedelijke Distributie, gemeente Utrecht

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 13/35

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

Vragen voor discussie, experimenteren en nader onderzoek

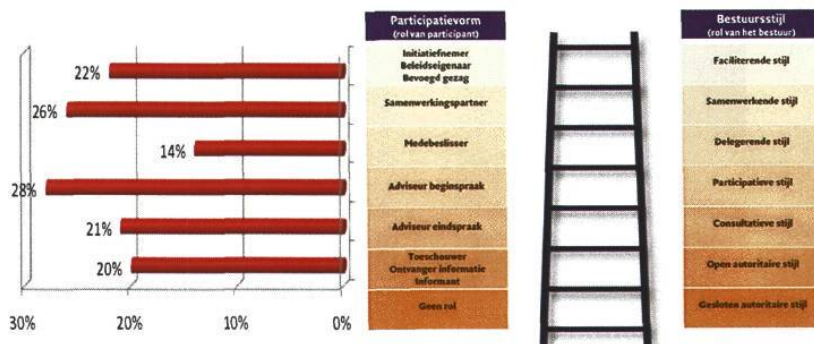
Hoe werkt het nu precies? Wat is het werkend mechanisme?

Wat zijn sleutelfactoren voor succesvolle samenwerking en werken deze in iedere situatie?

Kunnen we gezamenlijk kennis opbouwen over deze sleutelfactoren en werken aan een professionele standaard voor burgerparticipatie?

Hoe hoger op de participatieladder, hoe beter...? Invloed en verantwoordelijkheid afstaan en delen werkt!

Binnen de meest gemeenten zal het credo 'hoe hoger op de participatieladder, hoe beter' niet worden onderschreven. Welke trede(n) van de participatieladder aan de orde zijn, is in iedere situatie anders en hangt af onder meer van de doelen van participatie, de beschikbare beleidsruimte, de houding van partijen en bereidheid om samen te werken. De praktijk laat echter zien dat in trajecten die hoger op de participatieladder zitten meer wordt bereikt: trajecten waarin burgers vooral initiatiefnemer, samenwerkingspartner of medebeslisser zijn, scoren hoger op realisatiekracht en democratie. Trajecten waarin burgers adviseur eindspraak zijn of alleen informatie ontvangen, hebben lagere resultaten.

Bovenstaande figuur laat zien hoe vaak de verschillende treden van de participatieladder in de geëvalueerde trajecten voorkomen. Burgers zijn nog het vaakst adviseur van de gemeente (in een vroegtijdig stadium). De rol van samenwerkingspartner komt ook vaak voor: het gaat dan veelal over trajecten waarin maatschappelijke organisaties en ketenpartners participeren. De burger als initiatiefnemer lijkt in opmars en de burger als medebeslisser komt nog relatief weinig voor. Op basis van dit gegeven is het zinvol dat gemeenten vanuit hun eigen situatie nagaan of zij systematisch hogere treden op de participatieladder zouden kunnen opzoeken.

Voorbeelden ter inspiratie

Bestuurlijk experiment samenwerking Broekpolder, gemeente Vlaardingen

Buurtpreventieteam Danswijk, gemeente Almere

Vragen voor discussie, experimenteren en nader onderzoek

Invloed delen loont blijkbaar, maar hoe werkt het precies?

Bij welke onderwerpen werkt een faciliterende stijl? Bij welke nadrukkelijk niet? Wat zijn cruciale voorwaarden die ervoor zorgen dat het werkt?

Kijkend naar de eigen situatie: zijn er mogelijkheden om vaker hogere treden op de ladder op te zoeken? Is er in die zin sprake van onderbenutting?

In het verlengde hiervan: meebeslissen komt relatief weinig voor, hoe komt dat? Zijn de mogelijkheden dit uit te breiden?

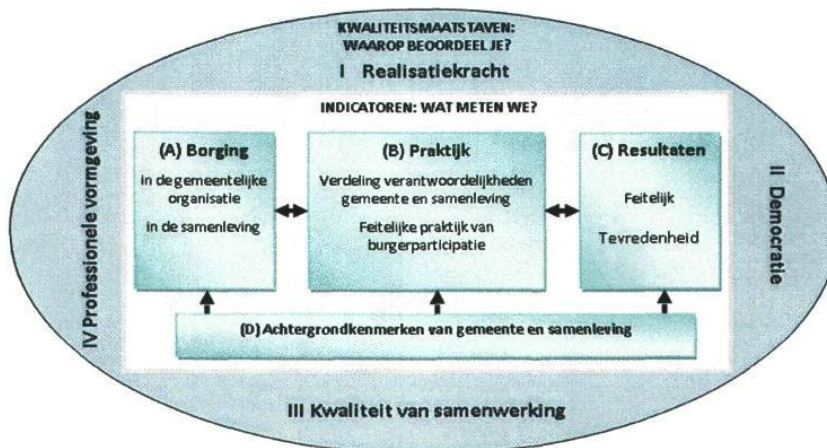
Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 14/35

Jaarrapport Groningen

Hoofdstuk 4: Overzicht benchmarkindicatoren

4.1: Inleiding

De Benchmark Burgerparticipatie is opgebouwd uit een groot aantal indicatoren die iets zeggen over de praktijk en resultaten van burgerparticipatie op het niveau van een hele gemeente. De indicatoren zijn logisch geordend in een aantal hoofd- en subcategorieën. Onderstaande figuur laat de opbouw van deze categorieën zien.

De opbouw bestaat uit vier blokken:

A: Borging: de voorwaarden en voorzieningen die binnen de gemeentelijke organisatie aanwezig om de kwaliteit van burgerparticipatie te borgen. Het gaat om structuren, procedures, afspraken en regelingen gericht op borging in de organisatie en competenties van mensen.

B: Praktijk: wat brengt een gemeente feitelijk tot stand op het gebied van burgerparticipatie? Op welke manieren participeren burgers? Langs welke kanalen? En in welke rol? Onder deze noemer komt ook aan de orde hoe een gemeente aan kijkt tegen de verdeling van verantwoordelijkheden tussen de gemeente en burgers?

C: Resultaten: de resultaten die die praktijk oplevert. Het gaat om meer inhoudelijke resultaten als de beter beleid, een hoger ambitieniveau of het delen van verantwoordelijkheid én meer procesmatige resultaten als draagvlak, invloed en betrokkenheid. Ook tevredenheid van participanten, raads- en collegeleden en ambtenaren komt hier naar voren.

D: Achtergrondkenmerken: wat zijn de kenmerken van gemeenten die aan de benchmark meedoen (en de samenleving waar ze onderdeel van uit maken)? Helpen die ons verschillen in borging, praktijk en resultaten te begrijpen?

In dit hoofdstuk komen alle **totaalscores** op alle indicatoren uit deze blokken systematisch aan de orde. Per hoofd- en subcategorie ontstaat zo een beeld van 'de stand der dingen' in de gemeenten die het afgelopen jaar aan de Benchmark Burgerparticipatie hebben meegedaan. De deelnemende gemeenten kunnen in hun gepersonaliseerde jaarrapport direct hun eigen scores aflezen en deze afzetten tegen de totaalscores.

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

4.2: A - Borging - Inbedding in de organisatie

- Beleidskader burgerparticipatie
- Sturing en controle
- Leren en ontwikkelen
- Kanalen voor participatie

Beleidskader burgerparticipatie

Vrijwel alle deelnemende gemeenten hebben een formeel vastgesteld beleidskader voor burgerparticipatie (91%, uw antwoord: Ja). In de beleidskaders komen dezelfde bouwstenen voor: ze bevatten een eenduidige definitie van het begrip burgerparticipatie, een kader of methode om de mate en aanpak van participatie te bepalen en geven ook spelregels en kwaliteitscriteria voor burgerparticipatie.

De gemeenten onderscheiden zich wel in de mate waarin de rolverdeling tussen raad, college en ambtelijke organisatie is uitgewerkt. 50% van de gemeenten heeft dit uitgewerkt (uw antwoord: Ja).

Sturing en controle

De coalitieprogramma's van vrijwel alle deelnemende gemeenten besteden aandacht aan burgerparticipatie (91%, uw antwoord: Ja). Dit wordt vervolgens ook vertaald in de specifieke doelen in de programmabegroting en er wordt ook verantwoording over afgelegd.

Binnen de meeste gemeenten is aandacht voor burgerparticipatie geborgd in formats van projectplannen (73%, uw antwoord: Ja). Borging in formats voor raads- en collegevoorstellen blijft hierbij iets achter. Dit is het geval bij 45% van de gemeenten (uw antwoord: Ja).

Leren en ontwikkelen

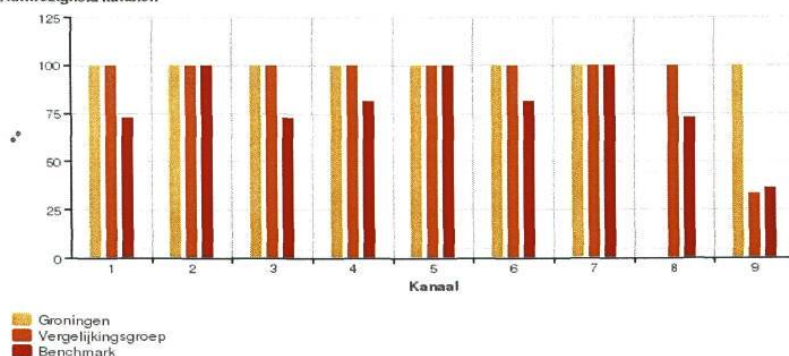
Binnen een meerderheid van de gemeenten bestaan geen vaste afspraken om participatieprocessen te evalueren (64%). Bij 36% geldt een dergelijke afspraak op een aantal beleidsterreinen.

Alle gemeenten op één na hebben één of meer voorzieningen om good- en bad-practices op het gebied van burgerparticipatie uit te wisselen. Veel gemeenten organiseren periodiek intervisie (64%) of hebben een interne pool met procesbegeleiders of participatiecoaches (45%).

Kanalen voor burgerparticipatie

Burgerparticipatie kan via verschillende kanalen plaatsvinden. Wat opvalt, is dat ondersteuning bij het organiseren van een Eigen Kracht Centrale weinig voorkomt (36%). Dit is een werkvorm waarbij direct betrokkenen worden gemobiliseerd voor de oplossing van een probleem of vraagstuk.

Aanwezigheid kanalen

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 16/35

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

	Kanaal	Groningen	Vergelijkingsgroep	Benchmark
1	Lidmaatschap van platforms of raden in het kader van gebiedsgericht werken of buurtbeheer.	wel	100%	73%
2	Participeren in gemeentelijke beleidsprocessen en projecten (aanpak en uitnodiging op maat).	wel	100%	100%
3	Een loket of meldpunt voor ideeën of initiatieven van burgers.	wel	100%	73%
4	Een gemeentelijk twitteraccount dat wordt gebruikt om signalen en reacties van burgers op te vangen.	wel	100%	82%
5	Spreekrecht voor burgers als onderdeel van de vergaderstructuur van de gemeenteraad.	wel	100%	100%
6	Directe contactmogelijkheid met burgemeester en/of wethouders via een spreekuur.	wel	100%	82%
7	De mogelijkheid om direct in contact te komen met verantwoordelijke ambtenaren.	wel	100%	100%
8	De mogelijkheid om een beroep te doen op buurtbemiddeling in het geval van conflicten in straten, buurten of wijken.	niet	100%	73%
9	Het organiseren van een Eigen Kracht Conferentie waarbij direct betrokkenen worden gemobiliseerd voor de oplossing van een probleem of vraagstuk.	wel	33%	36%

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 17/35

Jaarrapport Groningen

4.3: A - Borging - Inbedding in competenties

- competenties van de ambtelijke organisatie
- competenties van raad en college

Inbedding in competenties van de ambtelijke organisatie

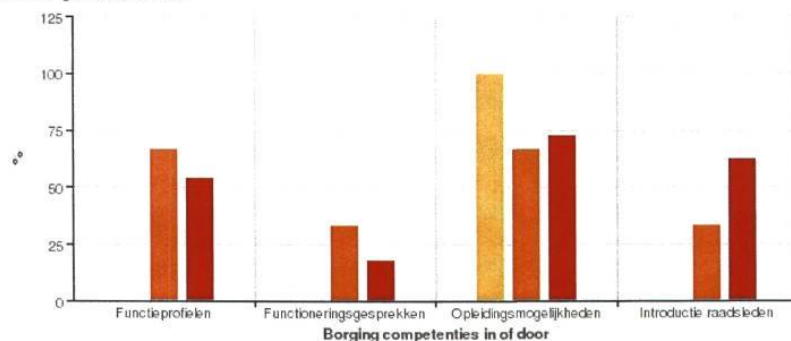
In iets meer dan de helft van de gemeenten zijn competenties die van belang zijn voor burgerparticipatie onderdeel van functieprofielen (55%). Er wordt dan ook actief geworven op medewerkers met deze competenties. Denk bijvoorbeeld aan omgevingsbewustzijn, verbindend kunnen samenwerken, kunnen luisteren en enthousiasmeren en het kunnen modereren van bijeenkomsten.

De aandacht die leidinggevenden aan deze competenties besteden in functioneringsgesprekken, blijven achter bij het vorige punt: in 2 gemeenten wordt hier ruim aandacht aan besteed, in de andere 9 in beperkte mate. De meeste gemeenten bieden medewerkers wel opleidingsmogelijkheden op het gebied van burgerparticipatie (73%).

Inbedding in competenties van Raad en College

63% van de gemeenten besteedt in een introductie- of inwerkprogramma voor raadsleden aandacht aan burgerparticipatie.

Inbedding in competenties

■ Groningen
■ Vergelijkingsgroep
■ Benchmark

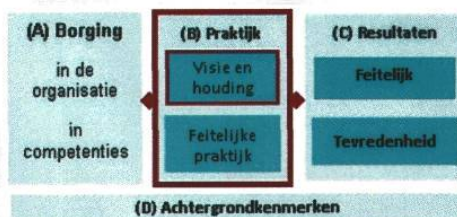
Borging competenties in of door	Groningen	Vergelijkingsgroep	Benchmark
Functieprofielen medewerkers	Nee	67%	55%
Ruime tot zeer ruime aandacht in functioneringsgesprekken	Er is beperkt aandacht voor	33%	18%
Opleidingsmogelijkheden	Ja	67%	73%
Introductie raadsleden	Nee	33%	63%

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 18/35

Jaarrapport Groningen

4.4: B - Praktijk - Visie en houding burgerparticipatie I

- Rollen en verantwoordelijkheden

Wie is verantwoordelijk voor het aanpakken van maatschappelijke opgaven - de gemeente of burgers?

Aan de hand van vier stellingen hebben gemeenten aangegeven wie er in eerste instantie verantwoordelijk zijn voor het aanpakken van maatschappelijke opgaven. Althans, wat de visie en houding hierop zijn vanuit de gemeente. Is de gemeente in eerste instantie verantwoordelijk of zijn burgers dat? De vier stellingen luiden:

- 1: Deze gemeente zoekt actief naar mogelijkheden voor co-productie met partijen uit de samenleving bij het realiseren van haar opgaven.
- 2: In deze gemeente is het traditie dat burgers zelf verantwoordelijkheid voor zaken die zij in hun leefomgeving willen realiseren.
- 3: Als maatschappelijke opgaven zich aandienen, stelt het gemeentebestuur in eerste instantie de vraag in hoeverre burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties deze op eigen kracht kunnen realiseren.
- 4: Er is goed zicht op zinvolle initiatieven en energie vanuit groepen, netwerken, verbanden, organisaties etc. die in onze gemeente bestaan.

Als je de antwoorden op de stellingen samen bekijkt, blijken de 11 gemeenten redelijk dicht bij elkaar te liggen. Almere, Tilburg en Vlaardingen scoren duidelijk bovengemiddeld en leggen naar verhouding dus meer de bal bij burgers. Oisterwijk en Hof van Twente scoren benedengemiddeld en zijn als gemeenten meer geneigd eerst zelf de verantwoordelijkheid te nemen. Opvallend zijn de lage scores op de vierde stelling. Maar twee gemeenten geven aan goed of zeer goed zicht te hebben op initiatieven en energie in de samenleving.

Rollen van burgers in de praktijk: scores op de participatieladder

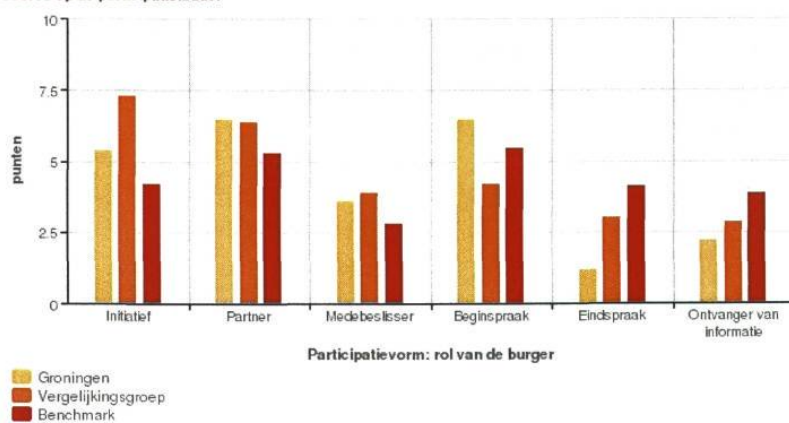
Er is binnen de Participatiemonitor aan medewerkers gevraagd in welke verhouding verschillende bestuursstijlen of treden op de participatieladder in de praktijk voor kwamen. Burgers participeren naar verhouding het vaakst in de rol van adviseur beginspraak, gevolgd door de rol van samenwerkingspartner. De burger als initiatiefnemer komt ook behoorlijk vaak voor, maar gemeenten verschillen hier sterk in (scores van 1,3 tot 9,4). De rol van medebeslisser komt het minst vaak voor.

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

Scores op de participatieladder

Participatievorm	Groningen	Vergelijkingsgroep	Benchmark
De burger als initiatiefnemer	5,4	7	4
De burger als samenwerkingspartner	6,5	6	5
De burger als medebeslisser	3,6	4	3
De burger als adviseur beginspraak	6,5	4	5
De burger als adviseur eindspraak	1,2	3	4
De burger als ontvanger van informatie	2,2	3	4

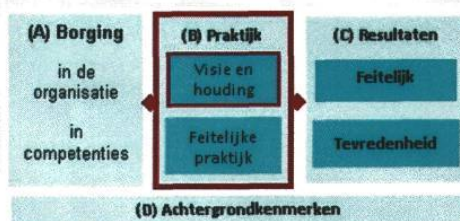
Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 20/35

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

4.5: B - Praktijk - Visie en houding van burgerparticipatie II

- Wijkbudgetten
- Burgerinitiatief

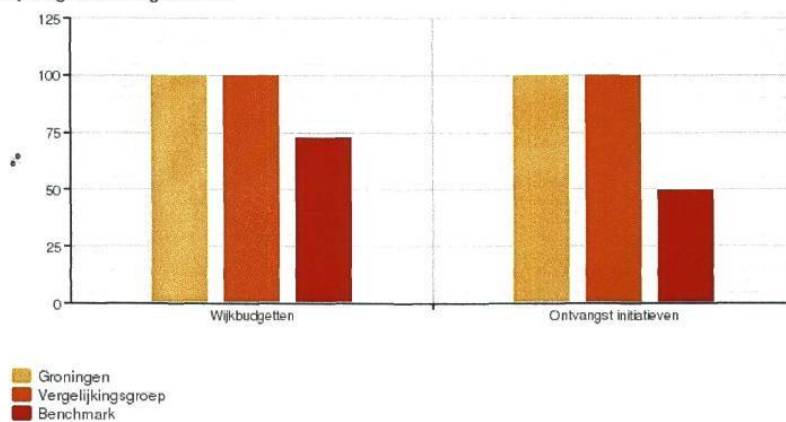
Wijkbudgetten

Een ruime meerderheid van de gemeenten heeft regelingen waarmee bewoners kunnen beschikken over budgetten om initiatieven te realiseren (73%). Op één gemeente na zijn de regelingen voor alle wijken beschikbaar.

Burgerinitiatief

Alle deelnemende gemeenten hebben een vastgestelde verordening voor het indienen van burgerinitiatieven. In de praktijk maken burgers hier zeer weinig gebruik van (in 2011 varieerde dit tussen nul en drie keer). 50 % van de deelnemende gemeenten hebben in hun organisatie een voorziening getroffen om ideeën en initiatieven van burgers die binnenkomen op te vangen, te begeleiden en op te volgen.

Wijkbudgetten en burgerinitiatief

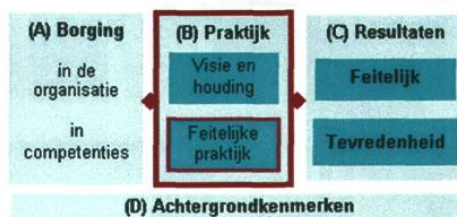
Visie en houding	Groningen	Vergelijkingsgroep	Benchmark
Aanwezigheid wijkbudgetten	Ja	100%	73%
Burgerinitiatief opvolgen	Ja	100%	50%

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 21/35

Jaarrapport Groningen

4.6: B - Praktijk - Feitelijke praktijk van burgerparticipatie I

- Wettelijk verplichte vormen
- Participatie: wie en hoe? (benutting kanalen)

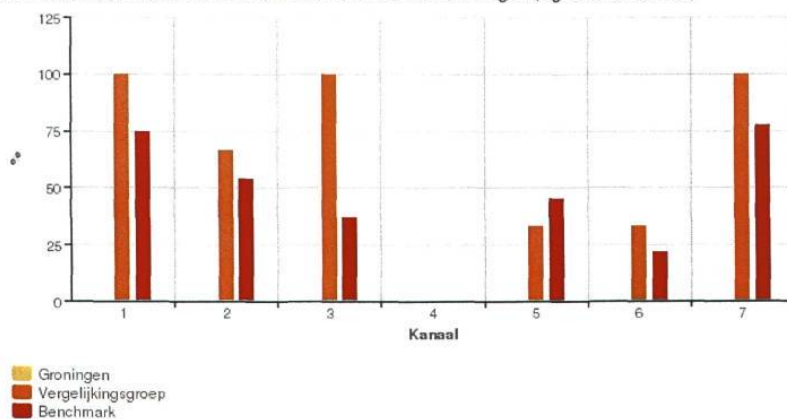
Wettelijk verplichte vormen

Gemeenten hebben een inschatting gegeven in hoeverre het samenspel met drie wettelijk verplichte cliëntenraden in het kader van de Wmo, WSW en WWB verlopen. Over het algemeen wordt de samenwerking met deze raden als constructief of zeer constructief. Twee gemeenten noemen de samenwerking met één of twee raden weinig constructief.

Participatie: wie en hoe?

Gemeenten hebben een inschatting gegeven van de mate waarin de kanalen voor participatie die er zijn feitelijk door burgers worden benut. 75% van de gemeenten met een structuur voor gebiedsgericht werken of buurtbeheer vindt dat de organen (dorpsplatforms, wijkraden etc.) goed door burgers worden benut. Een meerderheid van de gemeenten vindt dat de participatiemogelijkheden in gemeentelijke beleidsprocessen en project goed worden benut (55%). De gemeentelijke twitteraccount wordt nog nauwelijks benut door burgers (78% van de gemeenten noemt het gebruik beperkt of zeer beperkt).

Gebruik van beschikbare kanalen in ruime of zeer ruime mate door burgers (eigen score: zie tabel)

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

	Kanaal	Groningen	Vergelijkgroep*	Benchmark*
1	Lidmaatschap van platforms of raden in het kader van gebiedsgericht werken of buurtbeheer.	neutraal	100%	75%
2	Participeren in gemeentelijke beleidsprocessen en projecten (aanpak en uitnodiging op maat).	in ruime mate	67%	55%
3	Een loket of meldpunt voor ideeën of initiatieven van burgers.	neutraal	100%	38%
4	Een gemeentelijk twitteraccount dat wordt gebruikt om signalen en reacties van burgers op te vangen.	niet van toepassing**	0%	0%
5	Spreekrecht voor burgers als onderdeel van de vergaderstructuur van de gemeenteraad.	in ruime mate	33%	45%
6	Directe contactmogelijkheid met burgemeester en/of wethouders via een spreekuur.	neutraal	33%	22%
7	De mogelijkheid om direct in contact te komen met verantwoordelijke ambtenaren.	in ruime mate	100%	78%

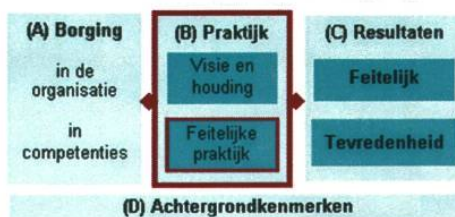
* percentage in ruime mate en in zeer ruime mate

** sinds begin 2012 wordt het gemeentelijke @Stadsnieuws ook gebruikt om signalen van burgers op te vangen

Jaarrapport Groningen

4.7: B - Praktijk - Feitelijke praktijk van burgerparticipatie II

- Participatie: wie en hoe?
- De rol van de raad

Hoe? - typen onderwerpen en participatie

Binnen de Participatiemonitor zijn 20 verschillende beleidsterreinen benoemd. Burgerparticipatie komt op al deze beleidsterreinen voor. Circa 35% van de burgerparticipatie vindt plaats binnen vaste, langer lopende verbanden (bijvoorbeeld via gebiedsgericht werken of buurtbeheer). 65% vindt plaats op tijdelijke of projectmatige basis. Burgerparticipatie komt zowel voor op onderwerpen die binnen de gemeenten ambtelijk worden afgehandeld (gemiddeld 29%), door het college (29%) of door de raad (41%). De exacte verhouding hangt af van de participatietrajecten die iedere gemeente heeft geëvalueerd en verschilt sterk per gemeente.

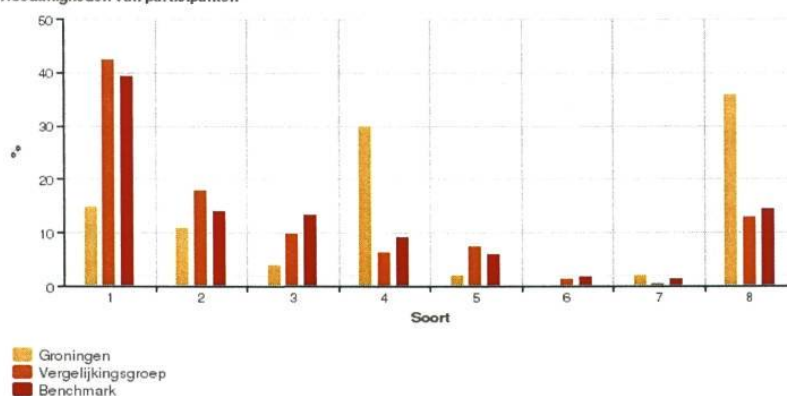
Wie? - participanten in aantallen en hoedanigheden

In de Participatiemonitor hebben projectleiders per traject een inschatting gegeven van het aantal participanten dat heeft meegedaan. Tevens is ook aan participanten gevraagd in welke hoedanigheid zij bij het traject betrokken waren. De geëvalueerde participatietrajecten zijn zo divers dat de gemiddelde aantallen participanten op zich zelf niets zeggen. Individuele burgers of bewoners die namens hun straat, buurt of wijk meededen, vormen het grootste gedeelte van de steekproef die de Participatiemonitor over alle participatietrajecten heeft opgeleverd.

De rol van de Raad

De gemeenteraad stelt zelden de aanpak van burgerparticipatie vast. Gemiddeld gebeurt dit bij 12% van de gevallen, over de gemeenten varieert dit tussen 0% en 29%. Het komt vaker voor dat de raad als procesbewaker bij participatie is betrokken: gemiddeld bij 26% van de gevallen, over de gemeenten varieert dit van 8% tot 44%. Het is vrij gebruikelijk dat raadsleden zelf een actieve rol spelen in participatietrajecten. De meest voorkomende rollen zijn die van waarnemer en deelnemer aan discussies.

Hoedanigheden van participanten

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 24/35

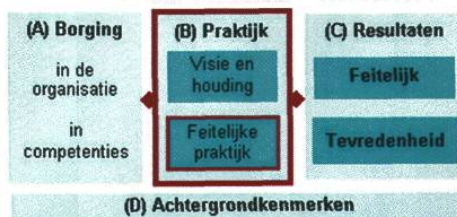
Collegedebat - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

	Soort	Groningen	Vergelijkgroep	Benchmark
1	Individueel, als bewoner van mijn buurt of wijk of geïnteresseerde burger	15 %	43%	40%
2	Namens mijn straat, buurt of wijk, bijvoorbeeld vanuit een buurt-, wijk of bewonersvereniging	11 %	18%	14%
3	Vanuit een andere georganiseerde groep, bijvoorbeeld een belangengroep of werkgroep	4 %	10%	13%
4	Namens een maatschappelijke instelling of organisatie	30 %	7%	9%
5	Als ondernemer of namens een bedrijf	2 %	8%	6%
6	Als onafhankelijke deskundige	0 %	2%	2%
7	Namens een andere overheid	2 %	1%	1%
8	Anders	36 %	13%	15%

4.8: B - Praktijk - Feitelijke praktijk van burgerparticipatie III

- Methodische aanpak

Totstandkoming van participatieplannen

Gemeenten stellen gemiddeld genomen in de helft van de gevallen een participatieplan op (53%), maar gemeenten verschillen hierin onderling sterk (van 31% tot 100%). Bij de vraag hoe medewerkers hun participatieplan opstellen, worden het vaakst gezond verstand (49%) en eerdere persoonlijke ervaringen genoemd (38%). Afwegingskaders of handreikingen burgerparticipatie worden in mindere mate gebruikt (28%).

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 25/35

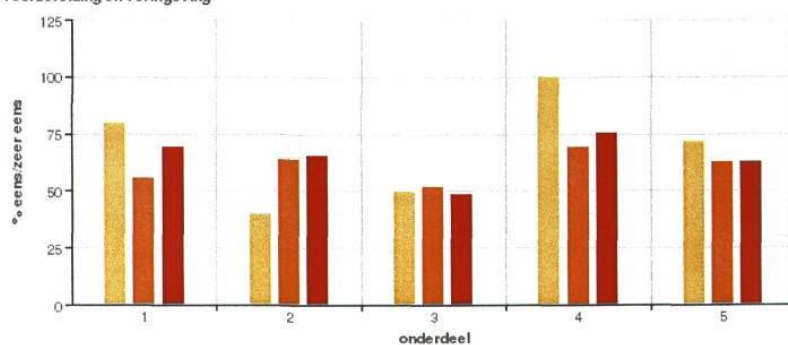
Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

Voorbereiding en vormgeving van burgerparticipatie

Medewerkers oordelen over het algemeen positief over de kwaliteit van hun eigen voorbereiding. Zij zijn naar eigen zeggen goed in geslaagd om belangrijke actoren in kaart te brengen (69%), bij management, college en/of raad commitment te organiseren voor de aanpak (66%) en de goede werkvormen te kiezen (76%). Dit is minder het geval wat betreft het vaststellen welke inhoudelijke kaders van belang zijn voor burgerparticipatie. Gemiddeld vindt 49% van de medewerkers dat hier voldoende aandacht aan is besteed. Participanten zijn overwegend tevreden over de ingezette participatieve werkvormen (63%).

Voorbereiding en vormgeving

■ Groningen
■ Vergelijkingsgroep
■ Benchmark

	Voorbereiding en vormgeving	Groningen	Vergelijkingsgroep	Benchmark
1	Medewerkers: vooraf actoren in beeld	80 %	56%	69%
2	Medewerkers: commitment bij management, college en/of raad	40 %	64%	66%
3	Medewerkers: inhoudelijke kaders vastgesteld	50 %	52%	49%
4	Medewerkers: juiste werkvormen ingezet	100 %	70%	76%
5	Participanten: juiste werkvormen ingezet	72 %	63%	63%

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 26/35

Jaarrapport Groningen

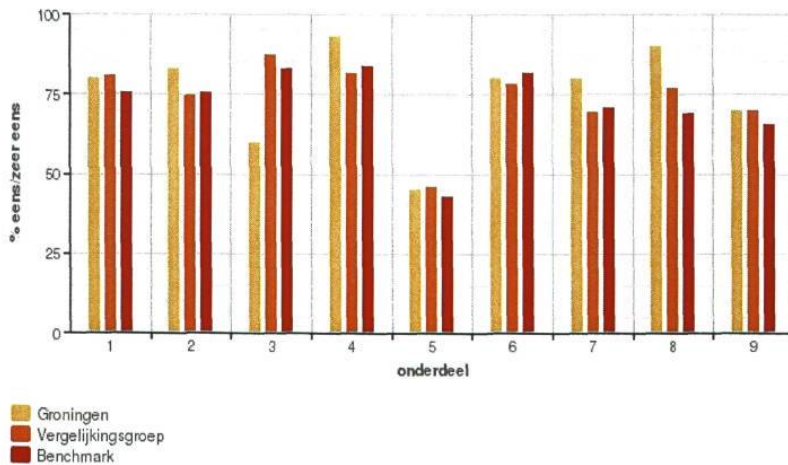
4.9: B - Praktijk - Feitelijke praktijk van burgerparticipatie IV

- Kwaliteit van de interactie

Onderstaande grafiek laat zien dat medewerkers én participanten de kwaliteit van interactie tussen gemeente enerzijds en burgers, bedrijven en organisaties anderzijds als hoog beoordelen. Percentages 'mee eens' of 'zeer mee eens' op stellingen over onder meer open houding, de bereidheid om te luisteren, bejegening en constructieve interactieve liggen tussen 70% en 85%. Iets lager wordt beoordeeld de mate waarin participanten ook echt op elkaar voortbouwen (versus iedereen brengt vooral zich eigen standpunt in). Scores van medewerkers en participanten zijn respectievelijk 69% en 66%. Twee gemeenten vallen op met veel lagere scores van rond de 40% (Haarlemmermeer en Vlaardingen). Participanten oordelen aanzienlijk lager over het nakomen van toezeggingen door de gemeente. Gemiddeld scoren de gemeenten 43% bij participanten op dit onderdeel.

Kwaliteit van de interactie

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

	Kwaliteit van de interactie	Groningen	Vergelijkingsgroep	Benchmark
1	Medewerkers: participanten luisterden naar elkaar	80 %	81%	76%
2	Medewerkers: gemeente stond open voor inbreng	83 %	75%	76%
3	Medewerkers: we gaven het goede voorbeeld voor bejegening van elkaar	60 %	88%	83%
4	Participanten: we zijn netjes behandeld	93 %	82%	84%
5	Participanten: toezeggingen zijn uitgevoerd	45 %	46%	43%
6	Medewerkers: interactie was open en constructief	80 %	79%	82%
7	Participanten: interactie was op en constructief	80 %	70%	71%
8	Medewerkers: participanten bouwden op elkaars inbreng voort	90 %	77%	69%
9	Participanten: participanten bouwden op elkaars inbrengt voort	70 %	70%	66%

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 28/35

Jaarrapport Groningen

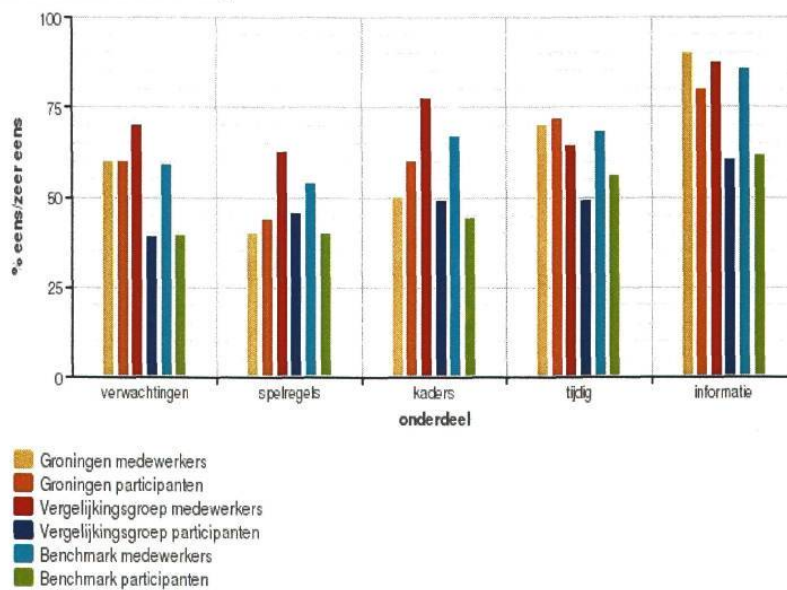
4.10: B - Praktijk - Feitelijke praktijk van burgerparticipatie V

- Communicatie en ondersteuning

Onderstaande grafiek laat zien dat medewerkers op veel onderdelen een positiever oordeel geven dan participanten. In de tabel onder de grafiek zijn de percentages aangegeven.

Communicatie en ondersteuning

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 29/35

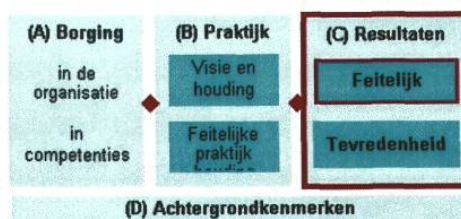
Collegedebat - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

	Groningen	Vergelijkingsgroep	Benchmark
Communicatie en ondersteuning			
1 Medewerkers: verwachtingenmanagement	60 %	70%	59%
1 Participanten: verwachtingenmanagement	60 %	39%	39%
2 Medewerkers: duidelijke spelregels	40 %	63%	54%
2 Participanten: duidelijke spelregels	44 %	46%	40%
3 Medewerkers: duidelijke inhoudelijke kaders	50 %	78%	67%
3 Participanten: duidelijke inhoudelijke kaders	60 %	49%	44%
4 Medewerkers: tijdige informatievoorziening	70 %	65%	68%
4 Participanten: tijdige informatievoorziening	72 %	49%	56%
5 Medewerkers: ondersteuning met informatie in orde	90 %	88%	86%
5 Participanten: ondersteuning met informatie in orde	80 %	61%	62%

4.11: C - Resultaten - Feitelijke resultaten I

- Publieke opgaven realiseren

Burgerparticipatie draagt naar het oordeel van medewerkers én participanten in ruime mate bij aan het realiseren van publieke opgaven. Participanten oordelen wel minder positief dan medewerkers. Inhoudelijke verrijking wordt het hoogst gewaardeerd door medewerkers (gemiddeld 85%). Gemiddeld oordeelt 64% van de participanten dat burgerparticipatie een wezenlijke inhoudelijke bijdrage heeft geleverd.

Participanten zijn aanzienlijk minder positief over de doorwerking van hun inbreng en acties dan medewerkers (54% versus 94%).

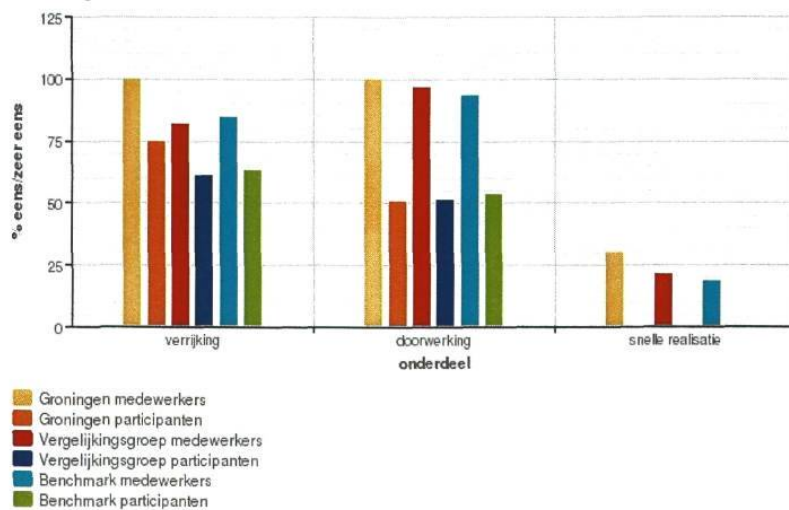
Opvallend is dat burgerparticipatie naar het oordeel van medewerkers een heel beperkte bijdrage levert aan snellere realisatie van maatschappelijke opgave (gemiddeld ziet slechts 19% een positief effect op burgerparticipatie).

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 30/35

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

Publieke opgaven realiseren

	Publieke opgaven realiseren	Groningen	Vergelijkingsgroep	Benchmark
1	Medewerkers: participatie draagt inhoudelijk bij	100 %	82%	85%
1	Participanten: participatie draagt inhoudelijk bij	75 %	62%	64%
2	Medewerkers: participatieve inbreng werkt door in beleid of praktijk	100 %	97%	94%
2	Participanten: participatieve inbreng werkt door in beleid of praktijk	51 %	52%	54%
3	Medewerkers: participatie versnelt realisatie van maatschappelijke opgave	30 %	22%	19%

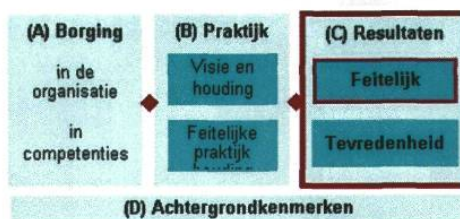
Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 31/35

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

4.12: C - Resultaten - Feitelijke resultaten II

- Begrip en draagvlak
- Invloed

Begrip en draagvlak

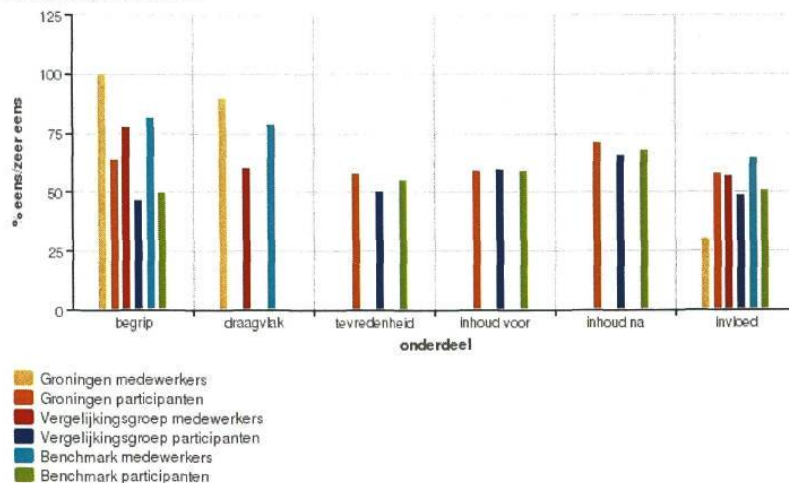
Burgerparticipatie levert naar het oordeel van medewerkers een belangrijke bijdrage aan wederzijds begrip en vertrouwen tussen gemeente en samenleving (gemiddeld 81%). Participanten zien dit ook, maar oordelen hier aanzienlijk minder positief over (gemiddeld 50%). Burgerparticipatie draagt naar het oordeel van medewerkers sterk bij aan het draagvlak voor gemeentelijk beleid en plannen (gemiddeld 79%). Gemiddeld is 55% van de participanten tevreden met de uitkomst van participatieprocessen. Dit strookt met de gemeten verandering in het oordeel dat participanten hebben over gemeentelijk beleid en plannen (op een schaal van 1 tot 10 van gemiddeld 5,9 voor participatie naar 6,8 na participatie).

Cijfers over bezwaarschriften (als indicator voor draagvlak) worden hier niet gerapporteerd, omdat deze tussen gemeenten onvoldoende vergelijkbaar zijn. Vooral het veranderingen over de tijd binnen één gemeente zijn van interessant en worden in het jaarrapport 2012 opgenomen.

Invloed

Burgerparticipatie vergroot de invloed die burgers, bedrijven en organisaties kunnen uitoefenen op gemeentelijk beleid, zo oordelen zowel medewerkers als participanten (respectievelijk gemiddeld 65% en 51%). Deze oordelen contrasteren met algemene cijfers over invloed uit waarstaatjegemeente.nl. Onder de gemeenten die hieraan meedoen, waarden burgers de invloed die zij hebben op wat de gemeente doet met een 5,3 en inspraakmogelijkheden met een 6,0.

Begrip, draagvlak en invloed

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 32/35

Collegedebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

	Begrip, draagvlak en invloed	Groningen	Vergelijkgroep	Benchmark
1	Medewerkers: participatie draagt bij aan wederzijds begrip en vertrouwen	100%	78%	81%
1	Participanten: participatie draagt bij aan wederzijds begrip en vertrouwen	64%	47%	50%
2	Medewerkers: participatie draagt bij aan draagvlak	90%	61%	79%
3	Participanten: tevreden met de uitkomst van participatieproces	58%	51%	55%
4	Participanten: oordeel over inhoud voor participatie**	59%	60%	59%
5	Participanten: oordeel over inhoud na participatie**	71%	66%	68%
6	Medewerkers: participatie vergroot invloed van burgers	30%	57%	65%
6	Participanten: participatie vergroot invloed van burgers	58%	49%	51%

*scores omwille van figuur omgerekend naar 100-puntsschaal

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

4.13: C - Resultaten - Feitelijke resultaten III

- Participatie en betrokkenheid
- Leefbaarheid

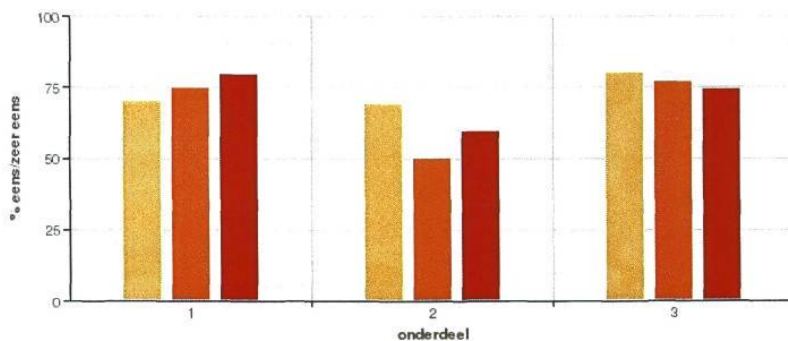
Participatie en betrokkenheid

Burgerparticipatie bevordert naar het oordeel van medewerkers de betrokkenheid van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisatie (gemiddeld 80%). Participanten oordelen dat verschillende groepen die bij maatschappelijke opgaven betrokken zijn of erdoor worden geraakt, voldoende worden betrokken (gemiddeld 60%). Deze oordelen contrasteren met algemene cijfers van waarsataatjegemeente.nl. Onder de gemeenten die hieraan meedoen, waarden burgers of zij voldoende betrokken worden bij totstandkoming van gemeentelijke plannen met een 5,7.

Leefbaarheid

Cijfers uit de Leefbaarometer worden hier niet gerapporteerd, omdat deze tussen gemeenten onvoldoende vergelijkbaar zijn. Vooral het veranderingen over de tijd binnen één gemeente zijn van interessant en worden in het jaarrapport 2012 opgenomen. Burgerparticipatie draagt bij aan een gevoel van betrokkenheid van burgers bij hun leefomgeving (gemiddeld 75%).

Betrokkenheid

	Betrokkenheid	Groningen	Vergelijkingsgroep	Benchmark
1	Medewerkers: participatie bevordert betrokkenheid	70 %	75%	80%
2	Participanten: idem	69 %	50%	60%
3	Participanten: bevordert betr.heid bij leefomgeving	80 %	77%	75%

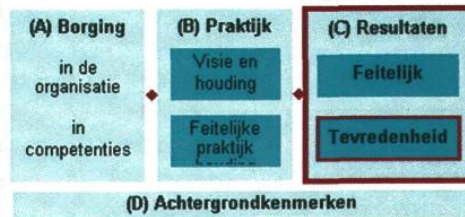
Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 34/35

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Jaarrapport Groningen

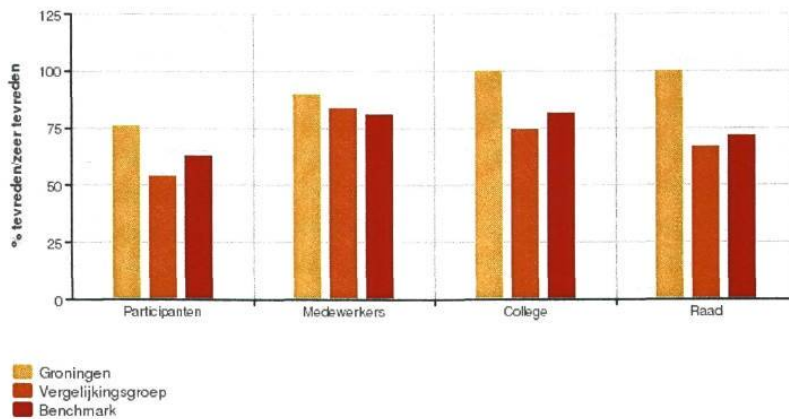
4.14: C - Resultaten - Tevredenheid

- Algemeen
- Politiek en bestuur
- Participanten

Uit waarstaatjegemeente.nl blijkt dat burgers over het algemeen redelijk tevreden zijn over de wijze waarop hun gemeente wordt bestuurd (gemiddeld cijfer 6). Naar inschatting van medewerkers die de Participatiemonitor hebben ingevuld, zijn raad, college én zichzelf over algemeen (zeer) tevreden over het verloop van participatie. Gemiddeld gezien is het percentage tevreden of zeer tevreden projectleiders en colleges van B&W 82%. De tevredenheid van gemeenteraden blijft hier met 72% iets bij achter. Participanten waarden de geëvalueerde participatietrajecten gemiddeld met een 7. De deelnemende gemeenten liggen allemaal redelijk dicht rond dit gemiddelde.

Tevredenheid proces

	Tevredenheid proces	Groningen	Vergelijkingsgroep	Benchmark
1	Participanten: tevredenheid	76 %	55%	63%
2	Medewerkers: idem	90 %	84%	81%
3	Medewerkers: tevredenheid college	100 %	75%	82%
4	Medewerkers: tevredenheid raad	100 %	67%	67%

Benchmark Burgerparticipatie 2011-2012 p. 35/35

Bijlage 2

Concept Inspraak- en participatieverordening gemeente Groningen 2012

Algemene toelichting:

In de kademota Burgerparticipatie is vastgelegd dat de gemeente Groningen gaat zorgen voor maatwerk voor burgerparticipatie. Dit vanuit de wetenschap dat burgers ten aanzien van het gemeentelijk handelen soms verschillende rollen hebben. Het oude model van inspraak, waarbij burgers reageren op gemeentelijke beleidsvoornemens voldoet niet meer.

Bijgaande verordening beoogt hiervoor een juridisch kader te bieden, waarbij het college de opdracht krijgt burgerparticipatie structureel een betere plek te bieden binnen het overheidshandelen.

Daarbij staan rechtszekerheid en duidelijkheid, maar ook flexibiliteit en maatwerk centraal. Het college krijgt hiermee een formele taak/bevoegdheid om dit concreet uit te gaan werken, dat vanzelfsprekend een kader vormt voor de bestuurlijke en ambtelijke organisatie.

Het model is in die zin niet vrijblijvend en zal het nodige vragen van de gemeentelijke organisatie. Het dwingt veel nadrukkelijker om na te gaan op welke wijze belanghebbenden hun inbreng kunnen hebben en hoe daar mee om te gaan. Daarmee is het uiteindelijk veel meer een cultuurverhaal dan een structuurverhaal, waar hiervoor de basis gelegd wordt.

Tegelijkertijd wordt in deze verordening een link gelegd met de meer formele inspraakprocedures. De inspraakverordening in zijn huidige vorm (VNG-modelverordening) vormt een ruw kader voor (vaak) verplichte inspraak. Inspraak is daarin gedefinieerd als: de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden hun mening kunnen geven over gemeentelijke beleidsvoornemens.

Burgerparticipatie gaat wat dat betreft veel verder. Afhankelijk van soort beleidsvoornemen en doelgroep wordt nauwkeurig in beeld gebracht hoe de participatie maximaal kan worden benut. Tevens wordt geregeld hoe burgerparticipatie en inspraak zich tot elkaar verhouden.

In dit voorstel wordt zoals gezegd het juridische kader geschetst en geschapen. Inhoudelijk wordt voor wat betreft burgerparticipatie aangesloten bij het Utrechtse model.

De belangrijkste artikelen worden ook nog separaat toegelicht.

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

De raad van de gemeente Groningen...;

gelezen het voorstel van het college van ... (datum en eventueel nummer);

gelet op [artikel 150 van de Gemeentewet](#) ;

gezien het advies van ...;

besluit vast te stellen de: Verordening inzake de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid worden betrokken en daarin kunnen participeren (*Inspraak- en participatieverordening gemeente Groningen 2012*).

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

De verordening verstaat onder:

- a. inspraak: het formeel betrekken van ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van besluitvorming over gemeentelijk beleid;
- b. inspraakprocedure: de wijze waarop de inspraak gestalte wordt gegeven;
- c. beleidsvoornemen: het voornemen van het bestuursorgaan tot het vaststellen of wijzigen van beleid.
- d. burgerparticipatie: de wijze van inspraak waarbij ingezetenen en belanghebbenden op interactieve wijze betrokken worden bij de totstandkoming, vaststelling en uitvoering van gemeentelijk beleid,
- e. belanghebbende: degene wiens belang rechtstreeks bij een beleidsvoornemen betrokken is.

Toelichting

In dit artikel worden de belangrijkste begrippen van deze verordening gedefinieerd. Voor het begrip inspraak wordt aansluiting gezocht bij de bepaling uit de Gemeentewet.

Burgerparticipatie wordt opzettelijk ruim(er) gedefinieerd dan inspraak, en is daarbij een bijzondere vorm van de meer algemene term inspraak.

Artikel 2 Onderwerp van inspraak

1. Inspraak wordt verleend indien de wet daartoe verplicht.
2. Een bestuursorgaan besluit ten aanzien van zijn eigen bevoegdheden of inspraak wordt verleend bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid.
3. Indien de raad het (uiteindelijk) bevoegd orgaan voor besluitvorming is, is het college bevoegd bij de voorbereiding van de besluitvorming de daartoe benodigde inspraak te verlenen.
5. Inspraak wordt niet verleend:
 - a. ten aanzien van ondergeschikte herzieningen van een eerder vastgestelde beleidsvoornemen;
 - b. indien inspraak bij of krachtens wettelijk voorschrift is uitgesloten;
 - c. indien sprake is van uitvoering van hogere regelgeving waarbij het bestuursorgaan geen of nauwelijks beleidsvrijheid heeft;
 - d. inzake de begroting, de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening en belastingen bedoeld in hoofdstuk XV van de [Gemeentewet](#) ;
 - e. indien de uitvoering van een beleidsvoornemen dermate spoedeisend is dat inspraak niet kan worden afgewacht;
 - f. indien het belang van inspraak niet opweegt tegen het belang van de verantwoordelijkheid van de gemeente voor kwetsbare groepen in de samenleving.

Toelichting:

Dit artikel legt de (bestaande) regelgeving rond inspraak vast. De uitzonderingen worden in Nederland vrijwel overal op dezelfde manier toegepast.

Artikel 3 Inspraakgerechtigden

1. Inspraak wordt verleend aan ingezetenen en belanghebbenden.

Artikel 4 Inspraakprocedure

1. Op verplichte inspraak is de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

2. Het bestuursorgaan kan indien daar aanleiding voor is voor een of meerdere beleidsvoornemens een andere inspraakprocedure vaststellen.

Toelichting:

Daar waar wettelijk of verplicht formele inspraak moet worden toegepast, wordt de afdeling 3.4 van de AWB toegepast. In andere gevallen, daar waar meer beleidsruimte is, kan het bestuursorgaan (doorgaans het college) kiezen voor een meer uitnodigende en participerende aanpak op maat.

Artikel 5 Eindverslag

1. Ter afronding van de inspraak maakt het bestuursorgaan een eindverslag op.

2. Het eindverslag bevat in elk geval:

- a. een overzicht van de gevolgde inspraak cq participatieprocedure;
 - b. een zakelijke weergave van de zienswijzen die tijdens de inspraak mondeling of schriftelijk naar voren zijn gebracht;
 - c. een reactie op deze zienswijzen, waarbij met redenen omkleed wordt aangegeven op welke punten al dan niet tot aanpassing van het beleidsvoornemen wordt overgegaan.
3. Het bestuursorgaan maakt het eindverslag op de gebruikelijke wijze openbaar.

Toelichting

Het is natuurlijk van belang dat het resultaat van inspraak duidelijk wordt in de besluitvorming, of en in welke vorm inbreng van belanghebbenden tot resultaat heeft geleid. Ook daar waar suggesties en of ideeën niet worden overgenomen is het van belang dat het betreffende bestuursorgaan daarvoor gemotiveerd verantwoording aflegt.

Artikel 6 Burgerparticipatie

1. Het bestuursorgaan past bij de uitvoering van beleid burgerparticipatie toe.

2. Het bestuursorgaan hanteert daarbij de uitgangspunten van de kadernota **Burgerparticipatie**

3 Het bestuursorgaan stelt een beleidskader voor burgerparticipatie vast. In die beleidsnotitie worden ten aanzien van burgerparticipatie de volgende zaken in elk geval geregeld:

- a. een overzicht van de gevolgde procedure
- b. een weergave van de inbreng van betrokkenen
- c. een reactie op van het bestuursorgaan op de inbreng van betrokkenen,
- d. een eindverslag van de burgerparticipatieprocedure

Toelichting

In dit artikel wordt de juridische basis gelegd voor het toepassen van burgerparticipatie. Het artikel legt een verplichting op de gemeentelijke bestuursorganen, waarbij het doorgaans het college is dat burgerparticipatie zal toepassen. Voor de hand ligt dat college, burgemeester en raad gezamenlijk een beleidsregel burgerparticipatie vast stellen. Voor de inhoudelijke beleidsregel wordt gebruik gemaakt van het Utrechtse participatieladder-model, dat wordt overgenomen.

Artikel 7 Samenloop inspraak/burgerparticipatie

Indien burgerparticipatie volgens artikel 5a wordt toegepast, is voldaan aan de inspraakverplichting van artikel 2

Toelichting

Dit artikel beoogt te regelen dat burgerparticipatie en inspraak geen twee opeenvolgende zaken zijn. Het zou zeer onwenselijk zijn als nadat eerst burgerparticipatie is toegepast, vervolgens het resultaat nog aan (formele) inspraak moet worden onderworpen. Immers, met de burgerparticipatie is beoogd alle belanghebbenden op een optimale wijze te betrekken. Dat betekent tevens ook dat de (beperkte) formele eisen die aan inspraak worden gesteld, ook moeten gelden voor burgerparticipatie. Vooral geldt het dan om het vast stellen van een procedure, het gebruik maken van de input van belanghebbenden en daarover verslag doen.

Artikel 8 Intrekking oude verordening

De Inspraakverordening gemeente Groningen wordt ingetrokken.

Artikel 9 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt op de dag na bekendmaking in werking.

Artikel 10 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Inspraak- en participatieverordening 2012
Aldus vastgesteld door de raad van ... op ...

De voorzitter,

De griffier,

Bylage IVb

BIJLAGE

Toelichting

door het college van B&W van Groningen
bij het 1^e Jaarrapport Benchmark Burgerparticipatie
1 oktober 2012

Inleiding

In de memo hebben we aangegeven (nog) de nodige vraagtekens te zetten bij de absolute betekenis van de cijfers en scores uit de benchmark. De methodiek moet zich nog meer ontwikkelen; op termijn, met meer ervaring en met een grotere deelname zullen de cijfers aan zeggingskracht winnen. Met die slag om de arm willen we in deze toelichting graag ingaan op onze interpretatie en verklaring van 'het beeld' dat de benchmark op onderdelen oproept.

We gaan hieronder in op de resultaten van Groningen in verhouding tot de vergelijkingsgroep (Utrecht, Almere en Tilburg) en de totale benchmark in hoofdstuk 4.

Hoofdstuk 4 – Groningen

4.2: A - Borging - Inbedding in de organisatie

Ten tijde van het invullen van de vragenlijst voor de benchmark was er nog geen *formele* regeling voor mediation bij conflicten. Deze mogelijkheid wordt wel in de kadernota Burgerparticipatie geopperd. Indien noodzakelijk wordt natuurlijk altijd naar een mogelijkheid tot bemiddeling gezocht. We hebben hier de formele situatie aangegeven.

4.3: A - Borging - Inbedding in competenties

Wellicht is deze vraag te strikt geïnterpreteerd. Competenties als omgevingsbewustzijn, luisterend vermogen en kunnen samenwerken zijn natuurlijk ook in Groningen aan de orde.

Deze competenties worden echter niet specifiek benoemd in de context van (het vermogen om) burgerparticipatie te organiseren en te ondersteunen. Opleidingsmogelijkheden zijn er wel.

Naast incidenteel een workshop is er van een specifiek introductie- of inwerkprogramma van raadsleden m.b.t. burgerparticipatie niet echt sprake. We willen daar in de nabije toekomst wel aandacht aan gaan besteden, m.n. daar waar het gaat om de toegenomen 'spanning' binnen het politiek/democratische domein m.b.t. het mandaat van raad, college en ambtelijke organisatie.

4.4: B - Praktijk - Visie en houding burgerparticipatie I

De scores zijn het gevolg van de aard van de projecten die in de participatiemonitor zijn ingebracht. Ten aanzien van de gemiddelden valt op dat er relatief meer sprake is van beginspraak en relatief minder van 'eindspraak' (adviseur). Behalve m.b.t. 'de burger als initiatiefnemer' bevinden onze projecten zich relatief hoger op de participatieladder.

4.5: B - Praktijk - Visie en houding burgerparticipatie II

Geen opmerkingen

4.6: B - Praktijk - Feitelijke praktijk van burgerparticipatie I

De 'cijfers' hier zijn enigszins arbitrair. Doe je 'heel veel', 'iets' of 'niets'.

Daar waar er bij het invullen van de vragenlijst nog geen sprake was, gebruiken we tegenwoordig de Groninger Twitteraccounts (m.n. Stadsnieuws) om signalen en reacties van burgers op te vangen.

We hebben het afgelopen half jaar een pilot met 'webmonitoring' gedraaid, waarbij op basis van trefwoorden berichten op – naast Twitter – alle mogelijke openbare internetplatforms werden gescand.

In dit kader wordt ook geëxperimenteerd met een intern beheersysteem t.b.v. *webcare*: het systematisch (al dan niet) reageren op internetberichten. De pilot loopt tot en met januari 2013.

4.7: B - Praktijk - Feitelijke praktijk van burgerparticipatie II

Ook hier geldt dat de scores het gevolg zijn van de aard van de projecten die in de participatie-monitor zijn ingebracht. Ten aanzien van de gemiddelden valt op dat er relatief meer sprake is van participanten 'namens een maatschappelijke instelling of organisatie'. Dit zal te maken hebben met het feit dat o.a. de trajecten rond de WMO en het NLA zijn geëvalueerd.

4.8: B - Praktijk - Feitelijke praktijk van burgerparticipatie III

De scores zijn hier relatief gunstig behalve op het aspect 'commitment organiseren bij management, college en/of raad'. De benchmark-organisatie heeft dit – overigens ook op een aantal andere punten – toegeschreven aan een bepaalde 'nuchtere' benadering door de medewerkers: 'gewoon *doen*'. En in de praktijk blijken de participanten er tevreden over.

Als dit echter tot gevolg heeft dat voor een participatietraject de *duidelijkheid over kaders, uitgangspunten en aanpak* tussen raad, college en organisatie negatief wordt beïnvloed, wordt dit absoluut een aspect om nader te bezien.

4.9: B - Praktijk - Feitelijke praktijk van burgerparticipatie IV

De gemiddelde scores lopen niet veel uiteen. Ook hier zien we (volgens de Benchmark-organisatie) het effect van Groningse nuchterheid/bescheidenheid (medewerkers t.a.v. het geven van het goede voorbeeld op 3) versus de positieve beleving van de participanten daarvan (93% op 4). Opvallend is hier inderdaad de gemiddeld lage score op punt 5: de mate waarin participanten aangeven dat toezeggingen zijn uitgevoerd. Hier is er – voor alle deelnemers – werk aan de winkel.

4.10: B - Praktijk - Feitelijke praktijk van burgerparticipatie V

In het rapport staat: Onderstaande grafiek laat zien dat medewerkers op veel onderdelen een positiever oordeel geven dan participanten. Behalve in Groningen. Daar zijn juist de participanten (weer, iets) positiever! Behalve op het aspect 'ondersteuning met informatie', hoewel ook dan nog relatief veel positiever dan de participanten elders. Informatieverstrekking blijft een belangrijk aandachtspunt.

4.11: C - Resultaten - Feitelijke resultaten I

Groningen scoort hier relatief hoog: de medewerkers staan (zeer) positief tegenover de stelling dat burgerparticipatie bijdraagt aan een betere inhoud en de inbreng ook doorwerkt in beleid of plannen. Participanten zijn daarover iets minder enthousiast, maar in Groningen niet minder dan elders. De stelling dat participatie de realisatie van maatschappelijke opgaven versnelt krijgt onder medewerkers nergens veel bijval.

4.12: C - Resultaten - Feitelijke resultaten II

Ook hier liggen de scores van Groningen overal hoger dan bij de vergelijkingsgroep en de benchmark, waarbij overigens ook het oordeel van de participanten steeds iets lager ligt. Opvallend is dat het oordeel van de medewerkers over de (vergroting van de) invloed van burgers juist zo laag ligt, terwijl de participanten dat juist positief inschatten. Wij hebben daar geen verklaring voor, of het zou het willen temperen van al te hoge verwachtingen moeten zijn.

4.13: C - Resultaten - Feitelijke resultaten III

Medewerkers en participanten in Groningen zijn het *eens* ten aanzien van hun verwachtingen m.b.t. van de mate waarin participatie betrokkenheid bevordert. Opvallend is de hoge verwachting die (alle) participanten hebben m.b.t. het bevorderen van de betrokkenheid bij de leefomgeving (tot 80%). Dat komt overeen met de verwachting die we in het collegeprogramma hebben verwoord en steunt ons in de overtuiging het beleid m.b.t. het bevorderen van burgerparticipatie met kracht voort te willen zetten.

4.14: C - Resultaten - Tevredenheid

Belangrijkste waarneming hier is de schijnbaar relatief hoge gemiddelde 'tevredenheid' van de Groninger *participanten* met de in de participatiemonitor onderzochte trajecten. Een dikke 7,5 is geen slecht resultaat.

BIJLAGE

Samenvatting eerste meting bestuurlijke dienstverlening

Raadslid: "...als ik dit nou vaststel, wat voor consequenties heeft dat dan?"

Aanleiding

Betere besluitnota's voor college en gemeenteraad, die op een soepele manier tot stand komen. Dat is kortgezegd het uiteindelijke doel van het verbeteren van de gemeentelijke besluitvorming in de gemeente Groningen. Een betere bestuurlijke dienstverlening vraagt om een andere werkwijze en ander gedrag bij drie partijen: raad, college en ambtelijke organisatie. Na een periode van voorbereiding is begin 2012 het project van start gegaan. Aan Onderzoek en Statistiek Groningen is gevraagd onderzoek te doen naar de voortgang en de resultaten van de verandering.

Onderzoeksvraag en -opzet

De veranderingen in de bestuurlijke dienstverlening die sinds januari 2012 in de gemeente Groningen zijn doorgevoerd, zijn te groeperen in drie onderdelen:

- Vereenvoudiging proces
- Rolvastheid
- Kwaliteit van de nota's

Centrale vraag binnen het onderzoek is wat ambtenaren, college en raad merken van de doorgevoerde veranderingen bij deze drie onderdelen. In mei 2012 is de eerste meting gehouden. Het onderzoek bestond uit het afnemen van groepsinterviews met raad, college en ambtenaren, het houden van een online enquête onder raadsleden en ambtenaren en het analyseren van kerngegevens over het werkproces. In totaal hebben 21 raadsleden en 341 ambtenaren aan het onderzoek meegedaan. Het onderzoek wordt over ongeveer een half jaar herhaald.

Resultaten

Kwaliteit van de nota's

De kwaliteit van de nota's is van groot belang voor college en raad. Het vaste format voor college en raadsvoorstellen (het 'Groninger A4'tje') bevalt goed. Het opdrachtformulier is behulpzaam, maar wordt niet altijd gebruikt. Raadsleden zien vooral graag verbeteringen in de notaonderdelen die voor hen belangrijk zijn bij het nemen van een beslissing: 'beoogd resultaat', 'argumenten en afwegingen' en 'maatschappelijk draagvlak en participatie'. De ambtenaren zelf vinden verbetering van deze onderdelen veel minder vaak nodig.

Driekwart van de ambtenaren heeft moeite met het schrijven van één of meer onderdelen van de voorstellen. Een kwart van de ambtenaren zegt hiermee geen moeite te hebben. Welk onderdeel men lastig vindt, verschilt per persoon. Er zijn geen onderdelen die eruit springen.

Opmerkelijk is dat slechts ongeveer 15 procent van de raadsleden vindt dat de raadsvoorstellen goed zijn afgestemd met belanghebbenden binnen en buiten de gemeente. De helft van de ambtenaren vindt dat dit wel goed gebeurt. Twee derde van de raadsleden vindt het niet altijd duidelijk wat de consequenties zijn van het raadsvoorstel.

Rolvastheid

Voor raadsleden en ambtenaren is de rolverdeling in het algemeen duidelijk. Onder raadsleden is er discussie over hoe de verantwoordelijkheden zijn verdeeld tussen het presidium en de voorzitters van de commissie.

Raadsleden en ambtenaren zeggen dat ze zich meestal aan hun rol houden. Ook de portefeuillehouders zijn zich naar eigen zeggen meer bewust geworden van hun eigen rol. Bij politiek-bestuurlijke spoed gebeurt het nog wel regelmatig dat mensen uit hun rol vallen.

Collegedebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

De rolverdeling tussen raad en college is nog niet optimaal. De goede wil is er wel, maar de praktijk is weerbarstig. Raadsleden laten zich soms meetrokken in de technisch-feitelijke onderdelen van een nota en laten de politieke aspecten achterwege. Of de raad voelt zich te laat geïnformeerd, terwijl zij vooraf wensen en marges had kunnen aangeven.

Een goede manier om rolvermenging en rolvervaging te voorkomen, is elkaar erop aanspreken. Dit gebeurt in de praktijk weinig. Meer dan de helft van de ambtenaren en driekwart van de raadsleden doet dit nooit of bijna nooit.

Proces

Bijna 50 procent van de raadsleden en 60 procent van de ambtenaren is bekend met het nieuwe werkproces. De helft van de raadsleden en ambtenaren begrijpt waarom het proces op deze manier in elkaar zit. Uit de interviews komt een overwegend positief beeld naar voren van de veranderingen in het proces van politieke besluitvorming: Het proces is helderder en verloopt beter.

Slechts één op de acht ambtenaren zegt dat er altijd rechtstreeks contact is met de portefeuillehouder over voorstellen die politiek-bestuurlijk van belang zijn. Volgens de helft van de ambtenaren is er vaak contact. Ambtenaren hebben het gevoel dat de voorstellen beter aansluiten bij de politiek-bestuurlijke situatie als zij zelf met de portefeuillehouder spreken in het portefeuilleoverleg. Eén op de tien ambtenaren is hierbij altijd aanwezig, 60 procent is 'vaak' bij het overleg.

Van de ambtenaren geeft 60 procent aan stevast of vaak de rechtstreekse terugkoppeling te bezoeken als het college zijn of haar voorstel heeft behandeld. Deze hoge opkomst wordt niet bevestigd door de bijgehouden aanwezigheid lijsten.

Dat de steller verantwoordelijk is van A tot Z, heeft tot gevolg dat er één persoon is die alle aspecten van een voorstel kent. Raadsleden zijn erover te spreken dat ze, uitsluitend voor technische vragen, rechtstreeks met de steller van een voorstel contact kunnen hebben.

Nieuw in het proces is ook dat afstemming en control niet meer achteraf, maar vanaf het begin moet plaatsvinden. Volgens ambtenaren en raadsleden gebeurt dit in de praktijk nog weinig. Slechts zo'n 20 procent van de ambtenaren zegt dat er bij aanvang altijd financiële control is. Andere vormen van control zijn nog minder vaak altijd in het begin aanwezig.

Collegebrief - Stand van zaken Organisatieontwikkeling Cultuurverandering

Bijlage 1

Kerncijfers nulmeting

	Mei 2012	
	Ambt	Raad
PROCES VEREENVOUDIGEN		
ik ben bekend met nieuwe proces	58%	45%
ik begrijp nieuwe proces	50%	50%
altijd financiële control	18%	
altijd control op beleid en strategie	14%	
altijd juridische control	10%	
altijd control op communicatie en participatie	9%	
altijd afstemming tussen vakdirecties	5%	
ROLVASTHEID		
helemaal duidelijk wat rol is van raadsleden	37%	56%
helemaal duidelijk wat rol is van portefeuillehouders	43%	53%
ik maak rolvermenging mee	36%	24%
KWALITEIT VAN DE NOTA'S		
<i>Te verbeteren onderdelen van nota's</i>		
onderdeel 'publiekssamenvatting'	21%	11%
onderdeel 'beoogd resultaat'	28%	65%
onderdeel 'argumenten en afwegingen'	27%	65%
onderdeel 'maatschappelijk draagvlak en participatie'	17%	51%
onderdeel 'financiële consequenties'	21%	29%
geen enkel onderdeel	7%	25%
<i>Lastig te schrijven onderdelen van nota's</i>		
onderdeel 'publiekssamenvatting'	21%	
onderdeel 'beoogd resultaat'	17%	
onderdeel 'argumenten en afwegingen'	17%	
onderdeel 'maatschappelijk draagvlak en participatie'	23%	
onderdeel 'financiële consequenties'	21%	
geen enkel onderdeel	25%	
één onderdeel	25%	
twee onderdelen	30%	
drie of meer onderdelen	20%	
<i>Inhoud van de nota's</i>		
de consequenties zijn vaak of altijd duidelijk	42%	32%
de inhoud is vaak of altijd goed afgestemd	47%	16%
de inhoud is vaak of altijd zoals afgesproken	69%	37%

Raadsvoorstel - Financiële afwikkeling Jabalya

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering 19-12-2012
Raadscommissie O&W
Datum raadscommissie 6 december
Bijlagen geen

Registratienr. OS 12.3335251
Datum B&W besluit 30-10-2012
Portefeuillehouder Rehwinkel/Pastoor
Steller R. Groeneveld
Telefoon 6252
E-mail rolien.groeneveld@groningen.nl

Onderwerp

Financiële afwikkeling Jabalya

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. een bedrag van 65 duizend euro beschikbaar te stellen voor het project Jeugd in Jabalya;
- II. dit bedrag te dekken via een onttrekking uit de reserve nieuw beleid Jabalya;
- III. de gemeentebegroting 2012 dienovereenkomstig te wijzigen.

Raadsvoorstel - Financiële afwikkeling Jabalya

2

(Publieks-)samenvatting

Jeugd in Jabalya.

Van het jaar 2000 tot medio 2006 was de gemeente Groningen betrokken bij de uitvoering realisatie van een jongerencentrum, van een project in de gemeente Jabalya in de Gazastrook: "Jeugd in Jabalya". Na de verkiezingsoverwinning van Hamas in 2006 zijn aanvankelijk alle (financiële) banden tussen de lidstaten van de Europese Unie en de Gazastrook verbroken en de projecten voorlopig stopgezet.

Ondanks het vele oorlogsgeweld in de Gazastrook staat het gebouw van het jeugdcentrum nog geheel overeind.

Het gebouw heeft een nieuwe bestemming gekregen en is nu verhuurd aan het Nama'a College, de enige HBO instelling in Jabalya. Dit jaar heeft de stichting Groningen-Jabalya het Nama'a College bezocht en het Nama'a College bracht een bezoek aan onze stad, en sprak onder anderen het college van B&W en de Hanzehogeschool.

Er is nog een incidenteel budget van 65 duizend euro voor het project Jabalya beschikbaar. Dat bedrag is onderdeel van de reserve nieuw beleid en is geoormerkt voor Jabalya.

We willen op voorspraak van de Stichting Groningen-Jabalya het restant budget een bestemming geven die dicht bij het oorspronkelijke doel van het project "Jeugd in Jabalya" ligt en besteden aan voorzieningen voor studenten aan het Nama'a College.

Concreet willen we een studiefonds voor collegegeld aan het Nama'a College, studiebeurzen voor vervolgoopleidingen in Nederland en een lift in het schoolgebouw financieren.

We verzoeken de Stichting Groningen-Jabalya deze voorstellen voor ons uit te werken en er praktisch uitvoering aan te geven.

Beoogd resultaat

- 1) er is een studiefonds collegegeld voor potentiële studenten aan het Nama'a College uit armere gezinnen;
- 2) afgestudeerden van het Nama'a College kunnen een met een studiebeurs een aanvullende opleiding volgen bij de Hanzehogeschool;
- 3) er is een lift gerealiseerd in het schoolgebouw van het Nama'a College.

Stichting Groningen-Jabalya werkt 1, 2 en 3 praktisch uit en draagt zorg voor de realisatie.

Kader

Van het jaar 2000 af tot medio 2006 is de gemeente Groningen betrokken geweest bij de uitvoering van het project "Jeugd in Jabalya". Onderdeel van dit project was het realiseren van een jeugdcentrum in de gemeente Jabalya in de Gazastrook. In 2005 is het jeugdcentrum opgeleverd en in gebruik genomen. De voorgenomen activiteiten ter afronding van het project "Jeugd in Jabalya" konden door politieke ontwikkelingen niet plaatsvinden.

Dit voorstel is zo veel mogelijk in overeenstemming met het oorspronkelijke doel van het project "Jeugd in Jabalya" en tot stand gekomen op voorspraak van de Stichting Groningen-Jabalya.

Argumenten/afwegingen

Het doel van het project "Jeugd in Jabalya" is jongeren in Jabalya een steuntje in de rug te geven. Er is daarvoor nog een budget van 65 duizend euro beschikbaar.

Wij nemen het advies van de Stichting Groningen-Jabalya om deze middelen een bestemming te geven die zo veel mogelijk in overeenstemming is met het oorspronkelijke doel van het project over.

Raadsvoorstel - Financiële afwikkeling Jabalya

3

Maatschappelijk draagvlak/participatie

Dit raadsvoorstel is tot stand gekomen in samenspraak met De Stichting Groningen-Jabalya.

Financiële consequenties

Van het jaar 2000 af tot medio 2006 is de gemeente Groningen betrokken geweest bij de uitvoering van het project "Jeugd in Jabalya". Onderdeel van dit project was het realiseren van een jeugdcentrum in de gemeente Jabalya in de Gazastrook.

Het daarvoor bestemde budget ad 65 duizend euro is gestort in de reserve nieuw beleid en is nog beschikbaar. Rekening houdend met de instabiele situatie in de regio kennen we de subsidie gefaseerd toe.

Aanwending van de reserve ten behoeve van:

Studiefonds collegegeld	€ 25.000,--
Studiebeurzen aanvullende opleiding Hanzehogeschool	€ 20.000,--
Realiseren lift in het schoolgebouw	€ 20.000,--

Totaal € 65.000,--

Begrotingswijziging 2012.

Het budget ad 65 duizend euro dat beschikbaar wordt gesteld voor het project Jeugd in Jabalya kan worden gedekt via een onttrekking aan de reserve nieuw beleid voor het onderdeel Jabalya.

Daarmee resteert er in de reserve nieuw beleid geen geld meer voor Jabalya.

Project Jeugd in Jabalya

Betrokken dienst	OCSW		Toevoeging		Onttrekking		Saldo
Incidenteel / Structureel	Incidenteel		reserve		reserve		
Soort wijziging	Exploitatie						
Financiële begrotingswijziging	Bedragen x 1.000 euro						
Naam deelprogramma	Lasten	Baten	Saldo				
3.1 Integraal jeugdbeleid	65		-65			65	0
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING	65	0	-65	0	0	65	0

Raadsvoorstel - Financiële afwikkeling Jabalya

4

Realisering en evaluatie

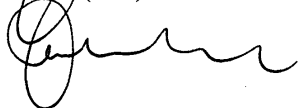
We verzoeken de Stichting Groningen-Jabalya de voorstellen nader uit te werken en praktisch uitvoering te geven.

Communicatie

Het is inmiddels weer mogelijk contacten te onderhouden met de Gazastrook en er zijn wederzijdse bezoeken gebracht. Dat is de situatie op dit moment. De Gazastrook is, zoals bekend, een gebied dat in een instabiele politieke situatie verkeert. Hiermee houden we rekening bij het opstellen en het moment van uitbrengen van het persbericht.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage - Bespreekpunten stadspartij

Bespreekpunten Stadspartij bij B3

(Jaarverslag 2011 bezwaarschriften / bezwaarcommissies; RKC-brief juridische control)

1. Ik wil het over de hoge kosten hebben. Over meer kansen voor professionele arbitrage.
2. Over de rol van de Raad bij het gemandateerd beroep aantekenen door de Gemeente (piepsysteem?)
3. Over de verlamming van het politiek proces door de m.i. onjuiste gedachte dat we niet over een zaak "onder de rechter" spreken. Dat geldt m.i. niet wanneer de Gemeente zèlf in beroep is gegaan!

Collegedebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Bestuursdienst

Afdeling DIA/Rechtsbescherming, SOZAWA/Jur.Zaken
Steller P. Ketelaar en A. Horlings
Onderwerp Jaarverslag 2011 bezwaarschriften/bezwaarcommissies

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 74 84 Bijlage(n) 2 Ons kenmerk DI 12.3127429
Datum 14 JUN 2012 Uw brief van - Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief brengen wij verslag uit over bezwaarprocedures die in 2011 zijn ingediend en afgehandeld.

Hierbij zijn drie bezwaarschriftencommissies betrokken: de bezwaarschriftencommissie sociale zaken en werk, de algemene bezwaarschriftencommissie en de commissie voor bezwaarschriften in algemene rechtspositionele aangelegenheden.

Bij de afhandeling van bezwaren over gemeentelijke belastingen zijn geen bezwaarcommissies betrokken en deze vallen buiten dit verslag.

Op dit moment vindt de bezwaarafhandeling plaats bij twee gemeentelijke diensten, die ook deze bezwaarcommissies ondersteunen: de bezwaarafhandeling over de Wet werk en bijstand (WWB) vindt – mede gezien de samenhang tussen het primaire proces en de bezwaarafhandeling – plaats bij de dienst SOZAWA.

De afdeling rechtsbescherming van de Dienst Informatie en Administratie behandelt de overige twee bezwaarprocedures. Hierbij gaat het om algemeen bezwaar en bezwaar over rechtspositionele besluiten van gemeentemedewerkers.

Deze afdelingen vertegenwoordigen de gemeente ook bij de bestuursrechter als beroep wordt in gesteld door de indieners van bezwaarschriften. Gezien de gezamenlijke betrokkenheid van beide afdelingen en van de bezwaarcommissies bij het rechtsbeschermingsproces, brengen wij met deze brief ook gezamenlijk verslag uit over de werkzaamheden van deze afdelingen en van de commissies.

Deze brief is een verkorte weergave van beide jaarverslagen van DIA en SOZAWA. Deze jaarverslagen treft u als bijlage aan bij deze brief. De volgende keer dat wij verslag uitbrengen zal de vorming van een gemeentelijk Shared Service Center naar verwachting gevorderd zijn.

Bladzijde 2
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

Hierin zal ook de afhandeling van bezwaarschriften worden ondergebracht, als onderdeel van de juridische functie.

Hierna beginnen we met een samenvatting.
Daarna lichten we dit toe voor alle bezwaarschriften en maken we een vergelijking met voorgaande jaren.
Verder lichten we toe op welke manier wij, via informeel contact met betrokkenen, optimaal gebruik willen maken van de bezwaarprocedure als middel om eventuele fouten snel te herstellen. We gebruiken dit informeel contact ook om samen met belanghebbenden te onderzoeken of een oplossing van het geschil mogelijk is.
Ten slotte gaan we in op de bezwaarafhandeling per bezwaarproces. Daarbij reageren wij ook op de aanbevelingen die door de drie bezwaarcommissies zijn gedaan.

1. Samenvatting

Ingediende bezwaarschriften

In 2011 zijn ruim 1700 bezwaarschriften ingediend. In 2010 waren dit 1500 bezwaarschriften.

Bij algemene bezwaren en personeelbezwaren zagen we een stijging van het aantal bezwaren. Het aantal ingediende bezwaren over de Wet werk en bijstand is gedaald.

Afgehandelde bezwaarschriften

In 2011 zijn 1441 bezwaarschriften afgehandeld.
39% van de bezwaren is ongegrond verklaard en 6% is (deels) gegrond verklaard.

Evenals vorige jaren is ook in 2011 een groot deel van de bezwaren ingetrokken door de indiener. In 2011 gebeurde dat in 43% van de gevallen.

Informele benadering/geschillenbeslechting

Het hoge aantal intrekkingen is te danken aan de informele aanpak bij de afhandeling van bezwaren. Deze aanpak hanteren we sinds een aantal jaren. Daarbij besteden wij veel aandacht aan communicatie met betrokkenen, bijvoorbeeld via snel telefonisch contact of een gesprek. Vaak leidt dit tot een snelle herziening van het besluit waarna het bezwaar wordt ingetrokken door de indiener. Ook gebeurt het regelmatig dat de indiener afziet van verder procederen nadat er uitleg is gegeven over het besluit.

Bladzijde 3
 Onderwerp Jaarverslag 2011
 bezwaarschriften/bezwaarcommissies

Procedures bij de bestuursrechter

In 2011 is 220 maal (hoger) beroep ingesteld bij de bestuursrechter. Dit is een daling ten opzichte van 2010, toen werden 293 beroepen ingediend. Deze daling was vooral te zien bij het aantal beroepen over de Wet werk en bijstand.

In 2011 heeft de bestuursrechter in 15% van de gevallen de indiener gelijk gegeven. Dit betekent dat in 85% van de gevallen het bestreden besluit in stand bleef.

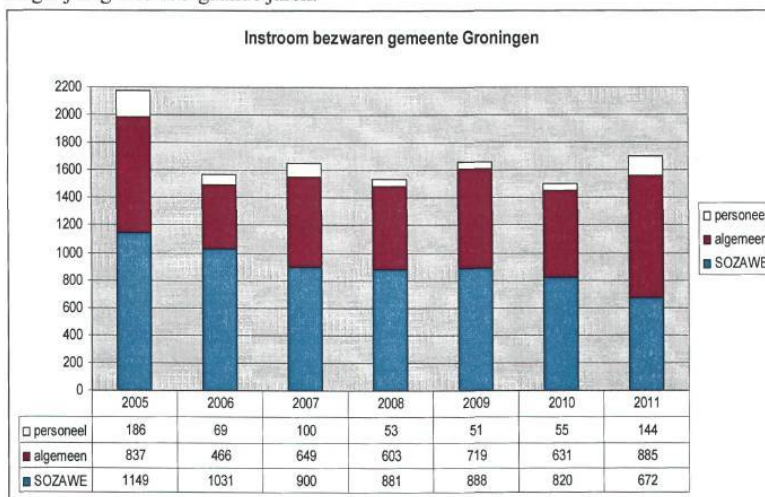
Beslistermijnen en wet dwangsom.

In 2011 is 90% van de bezwaren over de Wet werk en bijstand tijdig afgehandeld. Bij algemene bezwaren was dit 93% en bij personeelbezwaren 71%. Wanneer een besluit te lang op zich laat wachten, dan kan de burger een beroep doen op de Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen. In 2011 is de gemeente 27 maal in gebreke gesteld door een indiener van een bezwaarschrift. Er was 14 maal een dwangsom verschuldigd voor een totaalbedrag van € 8080,-

2. Toelichting

Ingediende bezwaarschriften

In 2011 zijn ruim 1700 bezwaarschriften ingediend. In 2010 waren dit 1500 bezwaarschriften. Hieronder is het aantal ingediende bezwaren te zien in vergelijking met voorgaande jaren.

Bladzijde 4
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

De laatste jaren varieert het aantal ingediende bezwaren jaarlijks tussen 1500 en 1700. Een stijging of daling daarvan kan verschillende oorzaken hebben. In 2011 werden bijvoorbeeld 174 bezwaren ingediend tegen een wijziging van het hondenbeleid (aanwijzing uitlaat- en uitreengebieden).

Daarnaast was (evenals in voorgaande jaren) een groot deel van de bezwaren gericht tegen (het beleid over) verleende vergunningen voor kamerverhuur. In 2011 werden hierover 214 bezwaarschriften ingediend.

Hierdoor is het aantal algemene bezwaren gestegen ten opzichte van 2010 (van 631 naar 885 bezwaarschriften).

Het aantal WWB-bezwaren is gedaald ten opzichte van 2010 (van 820 naar 672 bezwaarschriften). Deze daling was al zichtbaar in de jaren daarvoor en kan deels worden verklaard door een aantal veranderingen in beleid en werkwijze, bijvoorbeeld bij besluiten over de langdurigheidstoeslag. Hier hebben de nieuwe beleidsregels geleid tot meer duidelijkheid voor de burger en vereenvoudiging in de uitvoering. Hierdoor werden jaarlijks minder bezwaren ingediend.

Het aantal personeelbezwaren is in 2011 gestegen, onder meer door bezwaren over reorganisaties binnen de gemeente en bezwaren over functiebeschrijving. Vanaf 2008 werden jaarlijks ca. 50 bezwaarschriften ingediend en in 2011 waren dit 144.

Relativering

Sommige mensen zien een stijging of daling van het aantal bezwaarschriften als een graadmeter voor de kwaliteit van de gemeentelijke besluitvorming. Maar daarbij is voorzichtigheid geboden.

Het aantal aanvragen en besluiten varieert elk jaar. Hoe meer (voor de aanvrager nadelige) besluiten de gemeente neemt, hoe groter de kans dat men bezwaar maakt. Ook als deze besluiten voldoen aan de regels.

Verder kunnen wijzigingen in regelgeving en beleid tot een stijging van het aantal bezwaarschriften leiden.

Daarnaast zijn er bij omgevingsbesluiten ook derden die bezwaar kunnen maken. Als we een subsidie of uitkering toekennen, dan is daarmee de kous af, want de burger/aanvrager zal tevreden zijn. Als we een omgevingsvergunning verlenen, dan kan dit voor andere burgers juist reden zijn om bezwaar te maken. Dan is het nog steeds mogelijk dat de gemeente een kwalitatief goed besluit heeft genomen, ondanks bezwaren daartegen. Kortom: een stijging van het aantal bezwaren betekent niet automatisch dat de gemeente besluiten van onvoldoende kwaliteit heeft genomen. En andersom geldt hetzelfde.

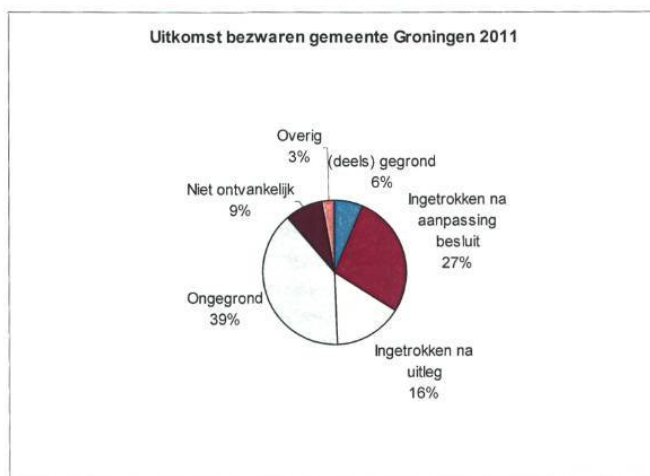
Bladzijde 5
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

Afgehandelde bezwaarschriften

In 2011 zijn 1441 bezwaarschriften afgehandeld. Een deel van de afgehandelde bezwaarschriften is in 2010 ingediend.

Hieronder ziet u de uitkomsten.

In 2011 is 39% van de bezwaren ongegrond verklaard en 6% is (deels) gegrond verklaard.

Deze cijfers passen in het beeld van voorgaande jaren. In 2010 is 42% ongegrond verklaard en 7% gegrond. Toen werden 1678 bezwaarschriften afgehandeld.

Een groot deel van de bezwaren wordt ingetrokken door de indiener: in 2011 gebeurde dit in 43% van de gevallen. In 2010 was dit 38% en ook in voorgaande jaren lag dit tussen de 35% en 40%.

Het hoge aantal intrekkingen is te danken aan de informele aanpak bij de afhandeling van bezwaren. Hierna lichten we dit toe.

Informele benadering en geschillenbeslechting

We bieden maatwerk bij de afhandeling van bezwaren.

Daarbij besteden we veel aandacht aan communicatie met betrokkenen, bijvoorbeeld via (snel) telefonisch contact of via een gesprek. Waar een oplossing mogelijk lijkt, brengen we betrokkenen met elkaar in gesprek. Bij bezwaren over de Wet werk en bijstand bijvoorbeeld nemen we binnen vijf werkdagen contact op met de indiener. Hiermee krijgen we snel inzicht in

Bladzijde 6
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

de belangen van de indiener. Tegelijk kunnen we dan uitleg geven over de achtergrond van het besluit.

Deze aanpak, snel telefonisch contact opnemen na indiening, willen wij ook als regel hanteren bij algemene en personeelbezwaren.

Als blijkt dat het besluit onjuist is, dan herstellen we dit door het nemen van een nieuw besluit. Hierna vragen we de indiener of hij het bezwaar wil intrekken.

Ook komt het regelmatig voor dat de indiener bereid is om het bezwaar in te trekken na uitleg over het besluit. Hierdoor kan de gemeente jaarlijks een groot deel van alle bezwaarprocedures voortijdig beëindigen. Bijkomend voordeel is dat de indiener zijn zaak niet aan de bestuursrechter hoeft voor te leggen.

In 2011 werd 43% van de bezwaren op deze manier ingetrokken.

Intrekking van het bezwaar is geen doel op zich: wij willen de indiener inzicht geven in de achtergronden van het besluit. Daarnaast willen we hem informeren over de bezwaarprocedure en wat hij daarmee kan bereiken. Zo kan de indiener zelf de keus maken op welke manier zijn bezwaarschrift verder behandeld moet worden.

Uit het landelijke project 'prettig contact met de overheid' uit 2010 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, blijkt dat deze aanpak meerwaarde heeft voor zowel burger als organisatie. Contact opnemen met de indiener (en eventueel een vervolgesprek) is waardevol, ook al zet hij daarna de bezwaarprocedure voort. De indiener waardeert het dat de gemeente hem persoonlijk benadert. En dat we serieus luisteren naar zijn wensen en belangen, ook als de indiener uiteindelijk geen gelijk krijgt.

Wij willen deze informele aanpak van bezwaren en de inzet van mediationvaardigheden ook in 2012 en daarna blijven hanteren.

Vervolgprocedures bij de bestuursrechter

Wil de indiener verdere behandeling van zijn bezwaar? Dan neemt het bestuursorgaan, na advies van de bezwaarcommissie, een beslissing over het bezwaarschrift. Als de indiener het daarmee niet eens is, dan kan hij de zaak voorleggen aan de bestuursrechter.

De indiener kan beroep instellen bij de rechtbank Groningen. Als de rechtbank hem geen gelijk geeft, dan kan hij in hoger beroep bij de Raad van State (algemeen bezwaar) of bij de Centrale Raad van Beroep (WWB-bezwaar en personeelbezwaar).

In 2011 is 220 maal (hoger) beroep ingesteld tegen een beslissing op bezwaar van de gemeente (145 keer beroep en 75 keer hoger beroep).

In 2010 werd 293 maal (hoger) beroep ingesteld en in 2009 was dit 253.

Bladzijde 7
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

Opvallend is dat het aantal ingediende beroepen tegen beslissingen in WWB-bezwaarzaken in 2011 fors lager is dan in 2010. In 2011 werden 78 beroepschriften ingediend over de WWB, dat is 50% minder dan in 2010. Toen werd 155 keer beroep ingediend. Deze daling kan worden verklaard door de daling van het aantal bezwaren op dit terrein. Daarnaast is door de aanscherping van het beleid bij de raad voor rechtsbijstand het aantal verstrekte toevoegingen voor gesubsidieerde rechtsbijstand gedaald. Hoewel bij bestuursrechtelijke procedures een advocaat niet verplicht is, zien burgers zonder een advocaat vermoedelijk toch eerder af van een vervolprocedure.

De bestuursrechter heeft 240 maal uitspraak gedaan in beroep en hoger beroep. Dit gaat deels om zaken die voor 2011 waren ingediend. In 15% van de gevallen kreeg de indiener (geheel of gedeeltelijk) gelijk. Dit betekent dat in 85% het bestreden besluit in stand bleef. In voorgaande jaren kreeg de indiener in ca. 20% van de gevallen gelijk van de rechter.

Beslistermijnen

Volgens de Algemene wet bestuursrecht moet de gemeente een bezwaarschrift binnen maximaal 18 weken afhandelen. Als afhandeling langer duurt, dan kan het bezwaar nog steeds 'tijdig' zijn afgehandeld. Dat is zo als de langere duur de instemming heeft van de indiener of als dit op verzoek van de indiener gebeurt.

Bij de bezwaren over de Wet werk en bijstand is 90% tijdig afgehandeld waarvan 86% binnen de maximale afhandelingstermijn van 18 weken. Bij algemene bezwaren is 93% tijdig afgehandeld, waarvan 64% binnen de maximale afhandelingstermijn van 18 weken. Bij personeelbezwaren is 71% tijdig afgehandeld waarvan 36% binnen de maximale afhandelingstermijn van 18 weken.

Onze inspanningen zijn erop gericht om alle bezwaren binnen de wettelijke afhandelingstermijnen te behandelen. Maar in een aantal gevallen is hiervoor meer tijd nodig.

Soms houden we de behandeling aan omdat partijen in overleg zijn. Maar het komt ook voor dat in de bezwaarprocedure nieuwe informatie naar voren wordt gebracht die we nader moeten onderzoeken en beoordelen. Daarbij zijn we soms afhankelijk van informatie van derden.

Of we moeten zaken herstellen die bij het nemen van het bestreden besluit over het hoofd zijn gezien.

Ten slotte houden we de behandeling ook regelmatig aan op verzoek van de indiener. Bijvoorbeeld omdat de indiener of zijn advocaat meer tijd vraagt om het bezwaar (nader) te motiveren. Of als men uitstel wil van een al geplande hoorzitting bij de bezwaarcommissie.

Bladzijde 8
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

Als de behandeling van het bezwaarschrift langer duurt, dan maken we hierover afspraken met de indiener. Als de indiener instemt met de langere duur, dan is het bezwaar volgens de Algemene wet bestuursrecht nog steeds tijdig afgehandeld. Ook al duurt de afhandeling langer dan de maximale wettelijke beslistermijn.

Wet dwangsom

Sinds eind 2009 geldt de Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen. Deze wet geeft de aanvrager van een besluit en de indiener van een bezwaar de mogelijkheid om de gemeente in gebreke te stellen als niet tijdig is beslist. Na de schriftelijke ingebrekestelling heeft de gemeente nog twee weken de tijd om een besluit te nemen. Daarna is per dag een dwangsom verschuldigd die na 42 dagen kan oplopen tot een maximumbedrag van € 1260,-.

In 2011 is de gemeente 27 maal door de indiener van een bezwaarschrift in gebreke gesteld. Er was 14 maal een dwangsom verschuldigd voor een totaal bedrag van € 8080,-.

In 2010 is de gemeente 11 maal in gebreke gesteld. Toen was 4 maal een dwangsom verschuldigd voor een totaalbedrag van € 3080,-.

Wij betreuren het dat we in een aantal gevallen geen kans hebben gezien om binnen de wettelijke beslistermijn de bezwaarprocedure af te ronden. Zoals hiervoor aangegeven zijn voor het overschrijden van de beslistermijn uiteenlopende redenen.

Wij willen deze ingebrekestellingen wel in perspectief plaatsen: in 2011 zijn 1700 bezwaarschriften ingediend. Dit betekent dat wij in 'slechts' 1,5% van alle ingediende bezwaarschriften in gebreke zijn gesteld.

3. Toelichting per bezwaarproces en aanbevelingen bezwaarcommissies

Hierna geven wij een toelichting per bezwaarproces. Daarbij vermelden wij de aanbevelingen van de bezwaarcommissies en onze reactie daarop.

Bezwaarschriften Wet werk en bijstand/ bezwaarschriftencommissie SZW

Het gaat hier om bezwaren gericht tegen besluiten van de dienst SOZAWE in de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand, de Wet Investeren in Jongeren en aanverwante regelingen.

Ingediende bezwaarschriften

In 2011 hebben wij 672 bezwaarschriften ontvangen tegen deze besluiten. Dat is een daling van 18% ten opzichte van het aantal in 2010. Toen werden 820

Bladzijde 9
Onderwerp

Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

bezwaarschriften ingediend. Deze daling zien we ook in de jaren daarvoor: in 2005 werden nog 1149 bezwaarschriften ingediend en dit aantal is uiteindelijk gedaald tot 672 in 2011.

Deze daling wijkt af van de landelijke trend in de sociale zekerheid: daar zien we juist een stijging van het aantal bezwaren door de toename van het aantal burgers dat een beroep doet op de regelingen.

De daling van de instroom is op alle onderdelen, behalve over bijzondere bijstand.

De grootste daling is te zien bij besluiten over langdurigheidstoeslag. Door verandering in beleid en verbeteringen in de werkwijze in het primaire proces is in de afgelopen drie jaar het aantal bezwaren in deze categorie met 75% afgenomen: van 104 zaken in 2008 naar 24 in 2011. Ook het aantal bezwaarschriften tegen opgelegde maatregelen vanwege het niet nakomen van verplichtingen in het kader van de WWB is met meer dan 50% gedaald: van 60 bezwaren in 2010 naar 29 in 2011. In 2009 en 2010 was het aantal ingediende bezwaren tegen maatregelen vanwege het niet nakomen van de arbeids- en re-integratieverplichtingen hoog. Dit werd voornamelijk veroorzaakt door een aantal klanten dat in die periode veelvuldig ageerde tegen de methode Springplank (een intensief re-integratietraject met de nadruk op activering en handhaving).

Ten slotte heeft het afschaffen van de verplichting voor alle klanten om maandelijks een inkomstenverklaring in te leveren, ook geleid tot een daling van het aantal bezwaren over dat onderwerp.

Uitkomst bezwaarschriften

In 2011 zijn 683 bezwaarschriften afgehandeld. Daarvan is 39% ongegrond verklaard en 7% (deels) gegrond. 43% van de bezwaarschriften is door de indiener ingetrokken. Dat is voor een groot deel te danken aan de informele aanpak in de bezwaarprocedures.

De dienst SOZawe heeft in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de informele afhandeling van bezwaren in de voorfase van de procedure. We hanteren daarbij als uitgangspunt dat een bezwaarschrift een verzoek is om een probleem tussen een burger en ons op te lossen. Dat kan door een door ons gemaakte fout te herstellen, een praktische oplossing/alternatief aan te bieden of het probleem als juridisch geschil aan de bezwaarschriftencommissie voor te leggen.

Daarom nemen we zo spoedig mogelijk na ontvangst van het bezwaarschrift telefonisch contact op met de indiener. Indien mogelijk doen wij dit binnen vijf werkdagen. Wij willen met dit gesprek een beter beeld krijgen van het belang van de indiener en hem (een beter) inzicht verschaffen in de achtergrond van het besluit en het eventuele vervolg van de procedure.

Bij 1/3 van de bezwaarschriften zien wij na dit gesprek aanleiding om een nieuw besluit te nemen. Dit leggen we voor aan de indiener met de vraag of

Bladzijde 10
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

hij de bezwaarprocedure wil voortzetten of bereid is om het bezwaar in te trekken.

Dit heeft ertoe geleid dat wij 43% van de bezwaarprocedures informeel en duurzaam kunnen afhandelen. Met deze werkwijze wordt de burger snel en op een persoonlijke manier geholpen.

Pilot ambtelijk horen

We willen in pilot-vorm gaan onderzoeken of het horen door juridisch medewerkers een aanvaardbaar alternatief is voor de huidige procedure. We verwachten dat we bezwaren daardoor sneller kunnen afhandelen. We kiezen in de pilot voor het horen in een mengvorm. Voor de meer belastende en complexe zaken zullen we altijd gebruik maken van de bezwaarschriftencommissie. In de meer eenvoudige zaken bieden we de indiener van het bezwaarschrift de keus om te worden gehoord door de bezwaarschriftencommissie of door een juridisch medewerker. Hiermee geven we uitvoering aan de motie van uw raad over de uitvoering van deze pilot (motie 'onafhankelijke rechtsbescherming', raadsvergadering 30 mei 2012).

De pilot wordt in het najaar van 2012 gestart. De pilot wordt geëvalueerd en daarbij wordt onderzocht of deze werkwijze leidt tot een verhoging van de klanttevredenheid en een verbetering van de efficiency. Ook zullen we in de evaluatie aandacht besteden aan de rechtmatigheid van de genomen besluiten op bezwaar. Deze evaluatie is onderdeel van de verdere besluitvorming over de eventuele invoering van ambtelijk horen bij bezwaren bij de dienst SOZawe.

Aanbevelingen bezwaarschriftencommissie SZW

De commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk heeft de volgende aanbevelingen gedaan:

- Bewaak de kwaliteit van de besluiten doorlopend op volledigheid en inhoud, de gemeente moet in bezwaarzaken nog te veel 'repareren'. Hanteer een checklist waaraan besluiten moeten voldoen.
- Zorg dat besluiten zijn gebaseerd op voldoende onderzoek en volledige rapportage, dit geldt vooral voor besluiten waarbij de inlichtingenplicht is geschonden.
- Stel objectieve criteria vast voor de toetsing van een aanvraag tot scholing (re-integratieverordening), beoordeling lijkt nu medewerkerafhankelijk.

Reactie college

Er is en wordt binnen de dienst SOZawe veel aandacht besteed aan de kwaliteit en volledigheid van de brieven en besluiten die de dienst aan haar klanten verstuurt. In het professionaliseringsprogramma 2011 is veel aandacht geweest voor klantgericht schrijven en de juridische kwaliteit.

Bladzijde 11
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

In 2010 zijn in een deelproject klantgericht schrijven van het project Stad en Stadhuis bij de dienst SOZAWE alle beschikkingen herschreven naar B1 niveau. Daarbij is ook bijzondere aandacht besteed aan structuur, logica en volledigheid.

Medewerkers van het team Juridische Zaken zijn in de maanden na 1 april 2011 in de nieuwe teams klantmanagement aanwezig geweest om klantmanagers met juridische raad en daad terzijde te staan in hun nieuwe functie. Specifiek is hierbij aandacht besteed aan de motivering en opbouw van beschikkingen.

De aanbeveling over voldoende onderzoek bij besluiten inzake schending van de inlichtingenplicht (fraude) heeft geleid tot een aanpassing in de werkwijze bij de afdeling handhaving: een jurist van het team Juridische Zaken adviseert nu structureel in veel (grotere) fraudezaken over de vraag of het verzamelde bewijs voldoende is om het primaire herzieningsbesluit te kunnen dragen.

Als laatste adviseert de commissie om de criteria in de Re-integratieverordening voor het toetsen van de scholingsaanvragen in beleidsregels nader te specificeren.

De aanpak van re-integratie is maatwerk en toegespitst op de mogelijkheden en onmogelijkheden van de individuele klant. Dit betekent dat de aanpak per geval zal verschillen.

Sinds 1 april 2011 wordt de nieuwe uniforme methodiek van klantmanagement toegepast. Deze methodiek is erop gericht om met behulp van een gedegen diagnose de mogelijkheden van de individuele klant in kaart te brengen. Op basis van deze methodiek bieden wij vervolgens een op maat gesneden traject aan. Doordat wij deze methodiek bij alle diagnosegesprekken toepassen, wordt willekeur voorkomen.

Algemeen bezwaar/algemene bezwaarschriftencommissie

Het gaat hier om bezwaren gericht tegen verschillende besluiten van alle gemeentelijke diensten.

Een groot deel van de bezwaren (ca. 70%) gaat over (omgevings)besluiten van de dienst RO/EZ.

Daarnaast gaat het om WMO-besluiten (Hulpverleningsdienst), subsidiebesluiten (dienst OCSW), besluiten over (markt)standplaatsen en verwijdering van verkeerd gestalde fietsen bij het station (Milieudienst).

Ingediende bezwaarschriften

In 2011 hebben wij 885 bezwaarschriften ontvangen. Dit is een stijging ten opzichte van 2010. Toen werden 631 bezwaarschriften ingediend.

Deze stijging komt onder meer door 174 bezwaarschriften tegen besluiten over het gemeentelijk hondenbeleid (aanwijzing uitlaat- en uitrengebieden).

Bladzijde 12
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

Wij hebben ons beleid daarover geëvalueerd en inmiddels aangepast, mede naar aanleiding van de bezwaren.

Uitkomst bezwaarschriften

In 2011 zijn 642 bezwaarschriften afgehandeld. Hiervan is 37% ongegrond verklaard en 6% (deels) gegrond.

Evenals bij de bezwaarschriften over de Wet werk en bijstand was ook bij de algemene bezwaren het percentage ingetrokken bezwaarprocedures hoog, dankzij de informele aanpak: 42%.

Ook hier wordt het bezwaar vaak ingetrokken na aanpassing van het bestreden besluit of nadat uitleg is gegeven daarover.

Zoals hiervoor aangegeven, wordt deze aanpak in 2012 voortgezet. Daarbij willen wij, evenals bij WWB-bezwaren, als regel direct na indiening van het bezwaarschrift telefonisch contact opnemen met de bezwaarde.

Omgevingsbesluiten

Bij deze besluiten gaat het bijvoorbeeld over geweigerde en verleende omgevingsvergunningen voor verschillende activiteiten (bijvoorbeeld over bouwen of bomenkap). Als zo'n vergunning wordt geweigerd dan kan de aanvrager bezwaar maken en bij verlening kunnen omwonenden bezwaar maken. Deze besluiten zijn daardoor bezwaargevoeliger dan besluiten waarbij alleen de aanvrager is betrokken.

Hierin verschillen deze bezwaarprocedures van de bezwaarprocedures over de WWB en personeel. Bij de laatste procedures zijn geen andere belanghebbenden betrokken.

Vergunningen voor kamerverhuur

De afgelopen jaren waren veel bezwaren gericht tegen verleende vergunningen voor (studenten)kamerverhuur en het gemeentelijk beleid daarover. Het ging hierbij vooral om de norm dat de gemeente voor maximaal 15% van een straat een vergunning kan verlenen.

In 2011 zijn daarover 214 bezwaarschriften ingediend.

In 2009 en 2010 werden hierover 106 en 138 bezwaarschriften ingediend.

Voor deze vergunningen geldt hetzelfde als voor omgevingsvergunningen: hierbij gaat het niet alleen om de belangen van de aanvrager, maar ook om de belangen van omwonenden.

Aanbevelingen algemene bezwaarschriftencommissie

De algemene bezwaarschriftencommissie heeft naar aanleiding van de bezwaren over kamerverhuur de volgende aanbevelingen gedaan:

- Neem maatregelen waardoor de 'verrommeling' van de omgeving door slordig gestalde fietsen bij kamerverhuurpanden kan worden opgelost.

Bladzijde 13
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

- Zorg voor een goede afhandeling en registratie van overlastmeldingen over kamerverhuurpanden en laat de klager weten wat er wordt gedaan met zijn of haar melding.
- Stimuleer dat de eigenaar/verhuurder van de woning tijdig contact opneemt met de burens/omwonenden als (of voordat) een vergunning wordt verleend; hiermee is hij zichtbaar en benaderbaar voor omwonenden als zich (geluid)overlast door de huurders voordoet.

Reactie college

Voor het plaatsen van fietsenrekken bij studentenhuizen is via 'Flankerend beleid Studentenhuisvesting' structureel budget beschikbaar dat we jaarlijks inzetten. Hiermee zijn inmiddels al meer dan 3000 fietsklemmen geplaatst, maar er is ook nog een wachtlijst voor 2000 fietsklemmen.

Uw raad heeft, in een motie van december 2011, aangedrongen op het plaatsen van meer fietsklemmen en het zoeken naar (creatieve) oplossingen voor deze problemen.

In onze brief Woningmarktontwikkelingen en Monitor Jongerenhuisvesting, die naar verwachting in juli 2012 aan uw raad wordt voorgelegd, gaan wij in op deze motie en doen wij voorstellen voor het wegwerken van de wachtlijst.

Wij onderschrijven het belang van een goede afhandeling van overlastmeldingen en wij menen dat dit ook gebeurt. De kamerverhuurinspecteurs zoeken naar aanleiding van overlastmeldingen altijd contact met de (vermoedelijke) veroorzakers van de overlast. Als dat nodig is, spreken zij ook de eigenaar van het betrokken kamerverhuurpand aan. Daarna laten de inspecteurs of het Meldpunt Overlast en Zorg aan de melders weten wat er met hun melding is gedaan. De klachten en de afhandeling ervan worden geregistreerd. Daarnaast vindt er maandelijks overleg plaats tussen politie, Meldpunt Overlast en Zorg en de kamerverhuurinspecteurs. Ook hierdoor is informatie over mogelijke overlast tijdig bekend.

Ten slotte beveelt de commissie aan om aanvragers van een vergunning aan te moedigen om zelf tijdig contact op te nemen met de omwonenden. Natuurlijk kunnen wij dit niet verplichten. Maar we adviseren dit wel dringend als iemand een vergunning aanvraagt. Wij nemen dit advies ook op in de schriftelijke informatie die de vergunningaanvragers ontvangen.

Personeelbezwaren/bezwaarschriftencommissie ARA

Deze bezwaren zijn gericht tegen rechtspositionele besluiten over gemeentemedewerkers.

Daarbij gaat het bijvoorbeeld over besluiten na een reorganisatie: plaatsing in een andere functie of een weigering om dat te doen.

Bladzijde 14
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

Het kan ook over disciplinaire maatregelen en ontslagbesluiten gaan. Ook besluiten over functiebeschrijving en functiewaardering vallen hieronder. Hier zijn niet de burgers de indieners zoals bij algemene en WWB-bezwaren. Bij personeelbezwaren gaat het om medewerkers van de gemeente Groningen die het niet eens zijn met een besluit dat wij, als hun werkgever, hebben genomen. Volgens de Algemene wet bestuurrecht kunnen medewerkers bezwaar maken tegen deze besluiten.

Ingediende bezwaarschriften

In 2011 hebben wij 144 bezwaarschriften ontvangen. Dit is een forse stijging ten opzichte van 2010. Toen werden 55 bezwaarschriften ingediend en ook in voorgaande jaren lag het aantal rond de 50. Deze stijging komt onder meer door 37 bezwaren na reorganisatiebesluiten bij de dienst SOZAWE en 17 bezwaren na reorganisatiebesluiten bij de Hulpverleningsdienst over personeel van de meldkamer Ambulancezorg. Daarnaast waren 44 bezwaarschriften gericht tegen besluiten over functiebeschrijving en -waardering.

Uitkomst bezwaarschriften

In 2011 zijn 116 bezwaarschriften afgehandeld. Daarvan is 46% ongegrond verklaard en 3% (deels) gegrond. Evenals bij de andere bezwaarschriften was ook hier het percentage ingetrokken bezwaarprocedures hoog: 47%. Bij personeelbezwaren is intrekking in de meeste gevallen (38%) het resultaat van overleg dat plaatsvindt nadat het bezwaar is ingediend.

Aanbevelingen bezwaarschriftencommissie ARA

De bezwaarschriftencommissie heeft de volgende aanbevelingen gedaan:

- Verbeter de motivering van personeelbesluiten, nog te vaak is de uitleg niet duidelijk en de toon formeel. Maak daarbij gebruik van de ervaringen in de bezwaarprocedures en van de adviezen van de commissie.
- Maak meer gebruik van communicatie en uitleg vooraf over voorgenomen personeelbesluiten om bezwaren te voorkomen.
- Geef bij besluiten over functiewaardering en -beschrijving beter uitleg over de procedure en op welk moment waartegen bezwaar kan worden gemaakt. Nu zijn beschrijving en waardering twee afzonderlijke besluiten waartegen achtereenvolgens bezwaar kan worden gemaakt. Dit leidt regelmatig tot verwarring, omdat men vaak niet weet tegen welke onderdelen op welk moment bezwaar kan worden gemaakt.

Bladzijde 15
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

Reactie college

Wij streven er naar om ook bij personeelbesluiten de motivering inzichtelijk te maken voor betrokkenen.

Wij zijn met de commissie van mening dat we met een goede uitleg, vooraf en in het besluit zelf, bezwaren kunnen voorkomen.

Wel wijzen wij er op dat het vaak gebeurt dat de indiener, binnen de bezwaartermijn van zes weken, voor de zekerheid bezwaar maakt om 'zijn rechten veilig te stellen': zoals hiervoor aangegeven trekt de indiener in 38% van de gevallen het bezwaar vervolgens in, omdat hierover overleg heeft plaatsgevonden of omdat uitleg is gegeven over het besluit.

Leidt het overleg onverhoopt niet tot een oplossing? Dan kan de bezwaarprocedure op een later moment worden voortgezet omdat er tijdig bezwaar is ingediend.

Deze praktijk zien we ook regelmatig bij algemene bezwaren en bezwaren over de Wet werk en bijstand.

Op dit moment treffen wij de voorbereidingen voor het onderbrengen van de personele middelenfunctie in het gemeentelijk Shared Service Center. Onderdeel daarvan is de verdere verbetering en uniformering van processen. Waaronder de totstandkoming van besluiten en de correspondentie daarover. In dat traject nemen we ook de optimalisering van onze personeelbrieven ter hand. Die beoordelen we, behalve inhoudelijk, ook op toonzetting en empathie.

Vooruitlopend daarop gaan wij aan de hand van onze ervaringen bij bezwaarprocedures al na waar verbetering van de motivering van besluiten mogelijk is. We nemen deze uitkomsten mee in het verbeteringsproces bij de vorming van het SSC.

Daarbij onderzoeken wij ook hoe we mediationvaardigheden kunnen inzetten om arbeidsconflicten, of de escalatie daarvan, te voorkomen.

Over de aanbeveling over functiebeschrijving en –waardering merken wij het volgende op.

Wij zijn met de bezwaarcommissie van mening dat het huidige systeem van organieke functiebeschrijving en –waardering een aantal nadelen kent. Om deze reden onderzoekt de concernafdeling P&O op dit moment of het door de VNG ontwikkelde generieke functiewaarderingssysteem HR-21 toepasbaar is in onze organisatie. Andere gemeenten hebben hiermee goede ervaringen.

Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek verwachten we eind 2012 een besluit te kunnen nemen over de mogelijke invoering daarvan.

Collegedbrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

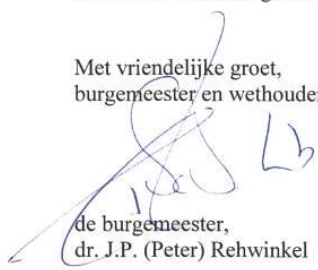
Bladzijde 16
Onderwerp Jaarverslag 2011
bezwaarschriften/bezwaarcommissies

Wij hopen u met deze brief een goed en volledig beeld te hebben geschetst over de bezwaarprocedures binnen de gemeente Groningen.

Tot besluit willen wij onze waardering uitspreken voor de inzet van de voorzitters en de leden van de bezwaarschriftencommissies. Zowel voor hun bekwame en zorgvuldige advisering in de individuele gevallen als voor de welkome aanbevelingen voor de gemeentelijke praktijk.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

BIJLAGE

Jaarverslag 2011

Afdeling rechtsbescherming

Algemene bezwaarschriftencommissie

*Commissie voor bezwaarschriften in
Algemene Rechtspositionele Aangelegenheden*

Collegedrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Vooraf

Dit verslag bevat het jaaroverzicht over 2011 over de afhandeling van algemene bezwaarschriften en personeelbezwaarschriften en over beroepsprocedures bij de bestuursrechter.

De algemene bezwaarschriftencommissie en de commissie voor bezwaarschriften in algemene rechtspositionele aangelegenheden (bezwaarcommissie ARA) adviseren over ingediende bezwaren aan burgemeester en wethouders.

De afdeling rechtsbescherming ondersteunt beide bezwaarcommissies bij hun advisering. Ook zorgt deze afdeling dat burgemeester en wethouders aan de hand van dit advies een besluit over het bezwaar kunnen nemen.

Daarnaast voert deze afdeling overleg met indieners van bezwaren en met de gemeentelijke organisatie over de afhandeling van bezwaren. Verder vertegenwoordigt deze afdeling de gemeente bij de bestuursrechter als na de bezwaarprocedure beroep is ingesteld.

Gezien de gezamenlijke betrokkenheid van deze commissies en de afdeling rechtsbescherming bij het rechtsbeschermingsproces, brengen we ook dit jaarverslag gezamenlijk uit.

Hierna presenteren we de resultaten van 2011, waarbij we een vergelijking maken met de voorgaande jaren.

We beginnen met een samenvatting. Daarna gaan we in op de organisatie en de werkwijze bij de bezwaarafhandeling. Vervolgens lichten we de resultaten toe. Daarbij zijn ook aanbevelingen van beide bezwaarcommissies opgenomen.

Ten slotte blikken we aan de hand van recente ontwikkelingen vooruit.

Met vriendelijke groeten,

Klaas van der Wal
Concerndirecteur bedrijfsvoering gemeente Groningen

Henk Vriezema
Voorzitter algemene bezwaarschriftencommissie

Hansmaarten Bolle
Voorzitter commissie voor bezwaarschriften
in algemene rechtspositionele aangelegenheden

Collegedebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Inhoudsopgave

Samenvatting	pag. 4
1. <u>Organisatie en werkwijze bezwaarafhandeling</u>	pag. 5
Algemeen bezwaar	pag. 5
Bezwaar tegen personeelbesluiten	pag. 5
Werkwijze	pag. 6
Doel bezwaarprocedure	pag. 7
Uiteenlopende bezwaren	pag. 8
2. <u>Resultaten 2011</u>	pag. 9
2.1 Algemene bezwaren/algemene bezwaarcommissie	pag. 9
Instroom bezwaarschriften en bezwaarprocedures	pag. 9
Relativering	pag. 13
Aanbevelingen algemene bezwaarschriftencommissie naar aanleiding van bezwaren over kamerverhuur	pag. 14
Uitkomst bezwaarprocedures	pag. 15
Beroepsprocedures algemeen bezwaar	pag. 16
2.2 Personeelbezwaren/Bezwaarcommissie ARA	pag. 17
Ingediende bezwaarschriften	pag. 17
Uitkomst bezwaarprocedures	pag. 18
Beroepsprocedures personeelbezwaren	pag. 20
Aanbevelingen bezwaarcommissie ARA	pag. 21
3. <u>Afhandelingstermijnen bezwaarprocedures en wet dwangsom</u>	pag. 22
4. <u>Vooruitblik/Ontwikkelingen</u>	pag. 24
<u>Bijlage 1</u>	pag. 25
Instroom algemene bezwaarschriften uitgesplitst naar dienst en onderwerp	
<u>Bijlage 2</u>	pag. 28
Personele bezwaren naar onderwerp Personele bezwaren naar dienst	
<u>Bijlage 3</u>	pag. 29
Samenstelling bezwaarschriftencommissies	
<u>Bijlage 4</u>	pag. 30
Algemene bezwaar- en beroepsprocedures in het nieuws	

Collegieberief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Samenvatting

Algemeen bezwaar/Algemene bezwaarcommissie

Het gaat hier vooral om bezwaren tegen omgevingbesluiten van de dienst RO/EZ. Maar ook om bijvoorbeeld WMO-besluiten van de Hulpverleningsdienst, besluiten van de dienst OSCW (subsidies) en besluiten van de Milieudienst (APV-vergunningen). In 2011 werden 885 bezwaarschriften ingediend. Dit is een stijging ten opzichte van 2010, toen werden 631 bezwaarschriften ingediend. Deze stijging komt onder meer door 174 bezwaarschriften tegen besluiten over het gemeentelijk honden(uitlaat)beleid. Daarnaast zien we dat in 2011 en voorgaande jaren veel bezwaren zijn ingediend tegen verleende vergunningen (en het beleid) voor kamerverhuur. Er is 74 maal (hoger) beroep ingesteld bij de bestuursrechter.

Bezwaar over personeelbesluiten/Bezwaarcommissie ARA

Hier gaat het om bezwaren van gemeentemedewerkers tegen personeelbesluiten. Bijvoorbeeld over functiewaardering, ontslag of disciplinaire besluiten. In 2011 zijn 144 bezwaarschriften ingediend. Dat is een forse stijging ten opzichte van 2010, toen werden 55 bezwaarschriften ingediend. Deze stijging komt mede door 37 bezwaren over reorganisatiebesluiten van de dienst SOZawe en 17 bezwaren tegen reorganisatiebesluiten van de Hulpverleningsdienst. Daarnaast zijn 44 bezwaarschriften ingediend over functiebeschrijving en -waardering. Er werd 19 maal (hoger) beroep ingesteld bij de bestuursrechter.

Afhandelingstermijnen

Bij de algemene bezwaren is 93% van de bezwaren tijdig afgehandeld. Soms is meer tijd nodig voor de afhandeling. Bijvoorbeeld omdat nader onderzoek nodig is nadat de indiener of de dienst die namens burgemeester en wethouders het besluit heeft genomen, in het bezwaar nieuwe informatie aanlevert. Beoordeling van deze nieuwe informatie is nodig om een zorgvuldig besluit op bezwaar te kunnen nemen en hierover lichten we betrokkenen in. In dat geval kan de afhandeling langer duren dan de maximale beslistermijn van 18 weken. Bij personeelbezwaren is 71% tijdig afgehandeld. Bij personeelbezwaren wordt de behandeling van het bezwaar regelmatig langdurig aangehouden, omdat er overleg plaatsvindt. Hierna trekt de indiener het bezwaar vaak in.

Informele aanpak/geschillenbeslechting

We bieden maatwerk bij de afhandeling van bezwaren. Daarbij besteden we veel aandacht aan communicatie met betrokkenen. Bijvoorbeeld door (snel) telefonisch contact op te nemen na indiening van een bezwaarschrift. Waar een oplossing mogelijk lijkt, brengen we betrokkenen met elkaar in gesprek en vaak leidt dit tot aanpassing van het bestreden besluit. Door deze aanpak trekken de indieners jaarlijks een groot deel van de bezwaren in. In 2011 was dit bij de algemene bezwaren 42% en bij personeelbezwaren 47%. Deze informele aanpak wordt ook in 2012 voortgezet.

1. Organisatie en werkwijze bezwaarafhandeling

Dit verslag bevat het (gecombineerde) jaaroverzicht over 2011 over de afhandeling van bezwaar- en beroepsprocedures van de afdeling rechtsbescherming, van de algemene bezwaarschriftencommissie en de commissie voor bezwaarschriften in algemene rechtspositionele aangelegenheden (commissie ARA).

De afdeling rechtsbescherming behandelt bezwaren die zijn gericht tegen alle gemeentelijke besluiten, behalve bezwaren over de Wet werk en bijstand. Hierover adviseert de bezwaarcommissie Sociale Zaken en Werk.

Over deze bezwaarprocedures brengen de afdeling Rechtshandhaving van de dienst SOZAWE en de bezwaarschriftencommissie Sociale Zaken en Werk ook verslag uit aan het gemeentebestuur. Dat gebeurt gelijktijdig met dit jaarverslag.

De afdeling belastingen van de DIA behandelt bezwaren tegen besluiten over gemeentelijke belastingen. Bij deze bezwaarschriften zijn geen adviescommissies betrokken en deze vallen buiten dit jaarverslag.

Over deze procedures rapporteert de organisatie via de planning- en controlcyclus aan het gemeentebestuur.

Algemeen bezwaar

De afdeling rechtsbescherming behandelt bezwaren die zijn gericht tegen besluiten van alle gemeentelijke diensten. Het merendeel (circa 60-70%) gaat over (omgevings)besluiten van de dienst RO/EZ. Dan gaat het bijvoorbeeld over omgevingsvergunningen, vergunningen voor kamerverhuur en handhavingsbesluiten. Verder behandelen we bezwaren over WMO-besluiten van de Hulpverleningsdienst (circa 15%), bezwaren tegen besluiten van de Milieudienst (marktvergunningen, milieuhandhavingzaken) en de dienst OCSW (kunstsubsidies en subsidies leerlingenvervoer).

Over deze bezwaren adviseert de algemene bezwaarschriftencommissie.

De samenstelling van deze commissie is vermeld in bijlage 3.

Bezwaar tegen personeelbesluiten

De gemeente neemt ook besluiten als werkgever van alle gemeentemedewerkers en deze besluiten hebben gevolgen voor de rechtspositie van deze medewerkers.

Tegen deze besluiten kunnen medewerkers bezwaar maken.

Daarbij gaat het bijvoorbeeld over besluiten na een reorganisatie: plaatsing in een andere functie of een weigering om dat te doen. Of over disciplinaire maatregelen en ontslagbesluiten. Ook besluiten over functiebeschrijving en functiewaardering vallen hieronder.

Over deze bezwaren adviseert de bezwaarcommissie ARA.

De samenstelling van deze commissie is vermeld in bijlage 3.

Werkwijze

Informeel aanpak/direct contact

We bieden maatwerk bij de afhandeling van bezwaren en daarbij besteden we veel aandacht aan communicatie met betrokkenen.

Waar een oplossing mogelijk lijkt, brengen we betrokkenen met elkaar in gesprek.

Collegedebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

In dat geval gaan de indiener van het bezwaarschrift en de (medewerker van de) dienst die het besluit heeft voorbereid met elkaar in overleg.

Het gebeurt regelmatig dat de dienst namens burgemeester en wethouders een nieuw besluit neemt, waarna de indiener het bezwaar intrekt.

Door deze aanpak werd de afgelopen jaren een groot deel van de bezwaarschriften ingetrokken. In 2011 was dat bij de algemene bezwaren 42% en bij personeelbesluiten 47%.

Wij willen deze informele aanpak dan ook voortzetten.

Daarbij willen we nog vaker direct na indiening telefonisch contact opnemen met de bezwaarmaker en dit als regel hanteren bij alle bezwaarschriften.

Het intrekken van een bezwaar is uiteraard geen doel op zich van het persoonlijk benaderen van bezwaarmaker. Een belangrijke reden om snel na indiening van het bezwaar contact op te nemen met de indiener, is ook om te verkennen of mogelijke andere zaken spelen dan in het bezwaarschrift staan. Bijvoorbeeld een verstoorde verhouding tussen gemeente en indiener bij de behandeling van zijn aanvraag of van een burenruzie bij een omgevingsvergunning.

In dat laatste geval is het maar de vraag of de indiener met het voeren van uitsluitend een juridische procedure herstel van de verstoorde relatie zal bereiken.

Doel van het gesprek is om te luisteren. Ook willen wij de indiener inzicht geven in de achtergronden van het besluit. We informeren hem over de bezwaarprocedure en wat hij daarmee kan bereiken. Hierdoor kan hij zelf een geïnformeerde keuze maken op welke manier zijn bezwaarschrift verder behandeld moet worden.

Daarnaast kunnen wij door dit eerste (telefoon)gesprek inschatten of een volgend gesprek, bijvoorbeeld in aanwezigheid van de medewerker die het besluit heeft voorbereid, of een mediationtraject wenselijk en mogelijk is.

Prettig contact met de overheid

Uit het landelijke project 'prettig contact met de overheid' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken blijkt de meerwaarde van deze informele aanpak voor zowel burger als organisatie. Aan dit project hebben een aantal (gemeentelijke) overheden deelgenomen.

Het project leert ook dat snel contact opnemen met de indiener (en eventueel een vervolgggesprek) waardevol is, ook al wil de indiener daarna de bezwaarprocedure voortzetten. De indiener waardeert het dat de gemeente persoonlijk contact opneemt en serieus luistert naar zijn wensen en belangen.

Bezwaarcommissie en hoorzitting

Als de indiener verdere behandeling van zijn bezwaar wenst, dan wordt een hoorzitting gehouden bij de bezwaarschriftencommissie.

Hier kan de indiener of zijn gemachtigde de bezwaren mondeling toelichten en (de vertegenwoordiger van) het bestuursorgaan kan het besluit toelichten.

Daarnaast kan de commissie als dat nodig is nadere vragen stellen aan betrokkenen.

Het doel van de hoorzitting is om alle informatie boven tafel te krijgen die nodig is om een zorgvuldig advies aan het college te kunnen uitbrengen.

Collegieberief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Daarnaast heeft ook de hoorzitting een belangrijke functie in de informele aanpak van bezwaren. Vaak is dit het eerste moment dat de indiener en de medewerker die het besluit heeft voorbereid elkaar tegenkomen. De hoorzitting is dan ook een goede gelegenheid voor partijen om – onder regie van de bezwaarcommissie – in elkaars aanwezigheid van gedachten te wisselen over de zaak. En – in het beste geval – begrip te krijgen voor de wederzijdse standpunten.

De hoorzitting is vaak aanleiding voor partijen om – op voorspraak van de voorzitter van de commissie - alsnog in overleg te gaan om een oplossing te zoeken.

Ook gebeurt het regelmatig dat de gemeente naar aanleiding van de hoorzitting het bestreden besluit alsnog herziet.

Nader onderzoek

In een aantal gevallen is na de hoorzitting nog nader onderzoek nodig om tot een zorgvuldig advies over het bezwaar te komen. Bijvoorbeeld omdat zaken bij het nemen van het besluit over het hoofd zijn gezien en een nadere reactie van de gemeentelijke dienst nodig is om gebreken in het besluit te herstellen. Maar vaak ook omdat de indiener nieuwe informatie inbrengt die de betrokken dienst en bezwaarcommissie moeten beoordelen.

Daarover maken we afspraken met de indiener en de behandeling van het bezwaar houden we dan aan.

Beslissing op bezwaar

Na de hoorzitting (en na eventueel nader onderzoek) brengt de bezwaarcommissie een advies uit aan burgemeester en wethouders.

De afdeling rechtsbescherming stelt het advies van de bezwaarcommissie op. Deze afdeling is ook verantwoordelijk voor het voorstel voor de beslissing op bezwaar die het college vervolgens – aan de hand van het commissieadvies – moet nemen.

In 2011 heeft het college alle adviezen van beide bezwaarcommissies overgenomen.

Bestuursrechter

Als de indiener het niet eens is met de beslissing op zijn bezwaarschrift, dan kan hij beroep aantekenen bij de bestuursrechter. De afdeling rechtsbescherming heeft ook over deze procedures de regie en de afdeling vertegenwoordigt de gemeente bij de rechter. Bij de behandeling van het beroep zien we dat ook de bestuursrechter de laatste jaren in toenemende mate onderzoekt of het geschil via overleg of mediation kan worden opgelost, in plaats van zich uitsluitend te beperken tot een juridische toets van het besluit.

Doel bezwaarprocedure

De werkwijze van de afdeling rechtsbescherming sluit goed aan bij de doelstellingen van de bezwaarprocedure.

De gemeente gebruikt de bezwaarprocedure om eventuele gebreken in de besluitvorming te herstellen en om als dat mogelijk is een ander besluit te nemen. Daarnaast benutten we de bezwaarprocedure om te communiceren met de indieners en om – bij wantrouwen – te komen tot relatieherstel tussen burger en overheid. Waar mogelijk zoeken we naar een oplossing voor het geschil.

Tot slot lichten we, als het genomen besluit juist is, in het commissieadvies en in de beslissing op bezwaar nogmaals toe waarom het besluit in stand moet blijven, ook als dat nadelig is voor de indiener.

Collegieberief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Daarmee fungeert de bezwaarprocedure ook als een zeef voor – onnodige – vervolgprocedures bij de rechter.

Uiteenlopende bezwaren

De afdeling behandelt ongeveer 60 bezwaaronderwerpen en er zijn grote verschillen in de aard en inhoud van de bezwaarprocedures.

Personeelbezwaren zijn vaak juridisch complex en kunnen grote gevolgen hebben voor de medewerker.

Sommige algemene bezwaren zijn complex vanwege de aanzienlijke juridische en bestuurlijke risico's, bijvoorbeeld omstreden bouwprojecten. Andere procedures zijn weer betrekkelijk eenvoudig af te handelen.

Uiteraard is een zorgvuldige afhandeling van alle bezwaarprocedures belangrijk. Zo is het wel of niet toekennen van een WMO-voorziening meestal niet juridisch ingewikkeld, maar dit heeft wel een grote impact op het leven van de aanvrager.

Bijlage 4 (krantenberichten Dagblad van het Noorden) geeft een indruk van de algemene bezwaarprocedures die het afgelopen jaar in het nieuws zijn geweest.

2. Resultaten 2011

In dit hoofdstuk lichten we de ingediende bezwaar- en beroepsprocedures toe. De resultaten vergelijken we met voorgaande jaren.

In het eerste deel doen we dat voor de algemene bezwaren en in het tweede deel voor de personeelbezwaren.

In de bijlagen 1 en 2 zijn de ingediende bezwaarschriften uitgesplitst naar soort en herkomst.

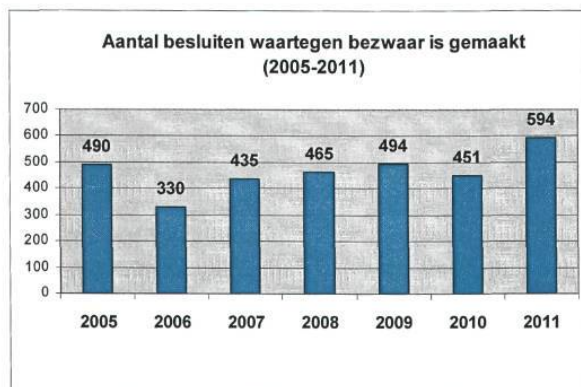
2.1 Algemene bezwaren/algemene bezwaarcommissie

Instream bezwaarschriften en bezwaarprocedures

Bij omgevingsbesluiten (bijvoorbeeld een bouwvergunning of een vergunning voor kamerverhuur) kunnen anderen dan de aanvrager ook bezwaar maken. Bijvoorbeeld de burens of omwonenden. Hierdoor kunnen er meerdere bezwaren tegen één besluit worden ingediend. Zodoende is er jaarlijks een verschil tussen het aantal ingediende *bezwaarschriften* en het aantal *besluiten* waartegen bezwaar wordt gemaakt.

Onderstaande grafiek toont het verloop van het aantal besluiten waartegen bezwaar is gemaakt sinds 2005.

Zoals te zien varieert het aantal besluiten waartegen jaarlijks bezwaar wordt gemaakt.

Bezwaarschrift en bezwaarprocedure

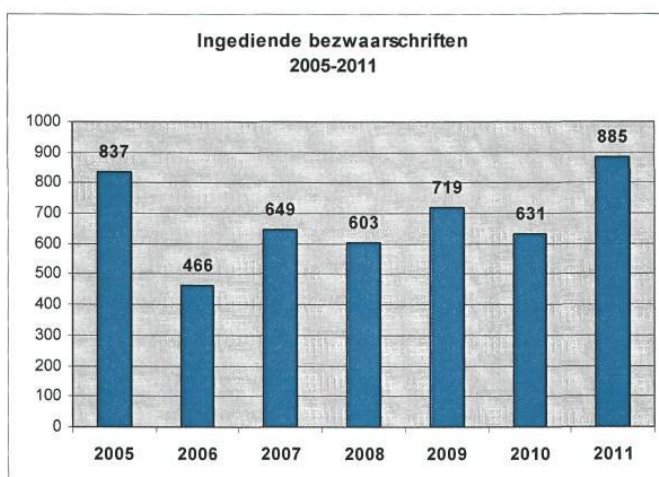
Wie het oneens is met een besluit van de gemeente, kan een bezwaarschrift indienen. Daarmee gaat de bezwaarprocedure van start. Bij sommige besluiten zijn meerdere belanghebbenden betrokken, bijvoorbeeld bij een verleende omgevings(bouw)vergunning. In dat geval kunnen meerdere burgers of organisaties een bezwaarschrift indienen tegen dat besluit. Dit verklaart het verschil tussen het aantal bezwaarschriften en het aantal besluiten waartegen bezwaar wordt gemaakt: in 2011 bijvoorbeeld werden 885 bezwaarschriften ingediend tegen 594 besluiten.

Collegieberief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Totaal aantal bezwaarschriften

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van het aantal bezwaarschriften dat van 2005 tot en met 2011 is ingediend. Daarbij zijn ook meerdere bezwaarschriften tegen één besluit meegeteld. Hierdoor ligt dit aantal jaarlijks hoger dan het aantal bestreden besluiten.

In 2011 zijn in totaal 885 bezwaarschriften ingediend. Dit is een stijging ten opzichte van 2010 (631 bezwaarschriften). Deze stijging komt vooral door 174 bezwaarschriften tegen besluiten over het gemeentelijk hondenbeleid.

Hierna lichten we een aantal bezwaaronderwerpen toe.

Hondenbeleid

Najaar 2011 zijn 174 bezwaarschriften ingediend tegen besluiten over het gemeentelijk hondenbeleid, zowel door hondenbezitters als niet-hondenbezitters.

Het ging om bezwaren tegen de aanwijzing van een groot aantal gebieden in de stad waar honden al dan niet aangelijnd uitgelaten mogen worden en gebieden waar de bezitters hondenuitwerpselen niet behoeven op te ruimen. Naast bezwaren tegen deze concrete aanwijzingsbesluiten, waren ook veel bezwaren gericht tegen de APV-regels en het beleid in het algemeen over dit onderwerp.

In december 2011 heeft de bezwaarcommissie hierover een hoorzitting gehouden en op het moment van totstandkoming van dit jaarverslag was het advies van de commissie nog niet uitgebracht aan het college.

Het uit te brengen advies zal worden betrokken bij de algemene evaluatie van het beleid die naar verwachting in april 2012 plaatsvindt.

Collegieberief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Omgevingsvergunningen

Een deel van de bezwaarprocedures gaat over verleende omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen (vroeger: bouwvergunningen).

Bij deze besluiten zijn niet alleen de belangen van de aanvrager betrokken maar ook die van derden (omwonenden).

Dit maakt de belangenafweging en voorbereiding van deze besluiten complexer omdat een goed besluit voor de aanvrager, de toekenning van de aanvraag, vaak nadelig is voor anderen.

Dit geldt vooral voor bouwactiviteiten die de gemeente vergunt onder afwijking (voorheen: vrijstelling) van het bestemmingsplan. Dat komt omdat de gemeente daarbij niet alleen de wettelijke bouwregels moet toepassen, maar ook de belangen van derden moet meewegen.

Omgevingsvergunningen zijn daarom bezwaargevoeliger dan besluiten waarbij alleen de aanvrager is betrokken, bijvoorbeeld bij een subsidie of uitkering, en zijn regelmatig aanleiding voor langdurige (bezwaar en beroeps)procedures.

Een aantal bouwzaken is het afgelopen jaar in de publiciteit is geweest. Voorbeelden zijn het bouwplan voor appartementen aan de Oosterweg 83 en het bouwplan voor een appartementencomplex op de hoek Zaagmuldersweg/Damsterdiep (Zaagdam).

Kamerverhuur

De afgelopen jaren zijn veel bezwaren ingediend tegen verleende vergunningen voor kamerverhuur. Hiervoor geldt hetzelfde als voor verleende omgevingsvergunningen: een positief besluit voor de aanvrager is voor een ander juist aanleiding om bezwaar te maken.

In het schema hieronder is het aantal ingediende bezwaarschriften vermeld en daarnaast het aantal besluiten waartegen deze bezwaarschriften zijn gericht.

Jaar	Aantal bezwaarschriften Kamerverhuur	Aantal bestreden besluiten kamerverhuur
2009	106	46
2010	138	51
2011	214	83

Het gaat om zogenaamde vergunningen om de betreffende woonruimte te onttrekken aan de voorraad van zelfstandige woonruimte. De aanvragers verhuren deze woonruimte meestal als kamers aan studenten.

Daarbij zien we dat de bezwaren vooral zijn gericht tegen het beleid op zich en de (bestuurlijke) keuzes die daarbij zijn gemaakt.

Volgens dit beleid kan de gemeente voor maximaal 15% van de woningen in een straat een kamerverhuurvergunning verlenen.

De bestuursrechter heeft inmiddels in een aantal uitspraken bevestigd dat de gemeente een dergelijk beleid mag voeren.

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

De algemene bezwaarcommissie heeft bij de advisering over deze en andere bezwaren een 'beperkte toets': wanneer het vastgestelde beleid niet kennelijk onredelijk of onjuist is, dan moet dit – bij de toetsing van het bestreden besluit – als vaststaand worden aangenomen.

Wél behoort de gemeente bij elke aanvraag of bezwaar te beoordelen of de toepassing van het beleid in het concrete geval redelijk is. En of er bijzondere omstandigheden zijn op grond waarvan in dat geval moet worden afgeweken van het beleid. Deze afwijking kan ten gunste van de aanvrager ofwel ten gunste van de derde-bezwaarmaker zijn. Ook deze toets biedt echter meestal weinig ruimte om een aangevraagde vergunning te weigeren of een al verleende vergunning in bezwaar te herroepen. Doorgaans vrezen burgers overlast. Maar deze vrees, hoe begrijpelijk ook, is op zich geen grond om de vergunning op voorhand te weigeren of te herroepen.

Inmiddels hebben burgemeester en wethouders beleid vastgesteld om – bij structurele overlast – de verleende vergunning te kunnen intrekken. De kern van dit beleid is dat de verhuurder/eigenaar (mede) verantwoordelijk is voor het gedrag van zijn huurders.

Met dit beleid wordt hij 'aangemoedigd' om – als dat nodig is - gebruik te maken van de mogelijkheden die het privaatrecht hem biedt om zijn huurders in het gareel te houden. Daarmee wordt de overlastbestrijding van huurders niet uitsluitend een taak van de overheid, maar ook van verhuurder en huurders gezamenlijk.

In dit verband wordt de hoorzitting vaak door (de voorzitter van) de commissie gebruikt om – bij overlast - de verhuurder te wijzen op zijn verantwoordelijkheid, en op wat hem mogelijk boven het hoofd hangt wanneer hij deze verantwoordelijkheid niet neemt: intrekking van de vergunning.

Overigens zien we ook regelmatig dat verhuurders wel hun verantwoordelijkheid nemen en de huurders aanspreken op hun gedrag.

De rechtbank Groningen heeft inmiddels – naar aanleiding van een door de verhuurder ingesteld beroep tegen een intrekkingbesluit – bepaald dat ook het intrekkingbeleid van de gemeente de toets der kritiek kan doorstaan.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Het aantal ingediende WMO-bewaren is de afgelopen jaren stabiel. In 2011 zijn 65 bezwaarschriften ingediend.

Jaar	Aantal bezwaarschriften WMO
2009	64
2010	54
2011	65

Het gaat daarbij om besluiten over woon- en vervoersvoorzieningen en thuiszorgvoorzieningen voor ouderen en mensen met een beperking.

De Hulpverleningsdienst steekt tijd in de persoonlijke benadering van de aanvragers, ook omdat het hier een kwetsbare doelgroep gaat.

Collegieberief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Als een indiener bezwaar maakt, dan kijkt de dienst kritisch naar het besluit. Vaak benadert de dienst de aanvrager (nogmaals) via een gesprek of huisbezoek. Deze klantgerichte aanpak leidt ertoe dat in 2011 52% van de WMO-bezwaren is ingetrokken door de indieners.

Verwijderen verkeerd gestalde fietsen stationsgebied

Het aantal bezwaarschriften tegen het verwijderen van verkeerd gestalde fietsen bij het stationsgebied varieert jaarlijks, maar laat sinds 2010 een daling te zien. Mogelijke verklaring hiervoor is de nieuwe werkwijze van de Milieudienst: sinds 2010 legt de dienst verkeerd gestalde fietsen op de foto vast voordat deze worden afgevoerd. Zodat later, als betrokkene zijn fiets weer ophaalt bij de opslag en hiervoor € 25,- moet betalen (waartegen bezwaar openstaat), geen misverstand bestaat over de plaats waar de fiets is aangetroffen en hoe deze was gestald.

Jaar	Aantal bezwaarschriften verwijderen fiets stationsgebied
2009	106
2010	55
2011	44

Relativering

Sommige mensen zien een stijging of daling van het aantal bezwaarschriften als een graadmeter voor de kwaliteit van de gemeentelijke besluitvorming.

Maar daarbij is voorzichtigheid geboden.

Het aantal aanvragen en besluiten waartegen bezwaar wordt gemaakt, varieert elk jaar.

Hoe meer (voor de aanvrager nadelige) besluiten de gemeente neemt, hoe groter de kans dat mensen bezwaar aantekenen, ook als deze besluiten voldoen aan de regels.

Daarnaast zijn er bij omgevingsbesluiten ook derden die bezwaar kunnen maken. Als de gemeente een subsidie of uitkering toekent, dan is daarmee de kous af want de burger/aanvrager zal tevreden zijn.

Als de gemeente een omgevingsvergunning verleent, dan kunnen andere burgers ook bezwaar maken als ze het plan niet zien zitten.

In dat geval is het mogelijk dat de gemeente een kwalitatief goed besluit heeft genomen, ondanks een groot aantal bezwaren.

Kortom: een stijging van het aantal bezwaren betekent niet automatisch dat de gemeente besluiten van onvoldoende kwaliteit heeft genomen. En andersom geldt hetzelfde.

Collegieberief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Aanbevelingen algemene bezwaarschriftencommissie naar aanleiding van bezwaren over kamerverhuur

De bezwaarcommissie begrijpt de bezwaren van omwonenden tegen de toename van kamerverhuur aan studenten en de (mogelijke) gevolgen die dit heeft voor de leefomgeving. Maar de commissie ziet ook in dat het huidige beleid de uitkomst is van een bestuurlijk besluitvormingstraject waarbij de gemeente een evenwicht moet vinden tussen een groot aantal – vaak tegenstrijdige – belangen.

Wel heeft de commissie enkele aanbevelingen over dit onderwerp:

Veel van de bezwaren gaan – naast geveesde geluidsoverlast – over de ‘verrommeling’ van de leefomgeving, bijvoorbeeld door veel en slordig gestalde fietsen.

Namens het college is daarbij regelmatig aan de commissie te kennen gegeven dat maatregelen wegens financiële redenen niet (altijd) mogelijk zijn.

De commissie wil niet treden in de financiële afwegingen die het college op dat punt maakt, maar constateert tegelijkertijd dat de gemeente aan deze bezwaren met relatief eenvoudige middelen tegemoet kan komen, bijvoorbeeld door het plaatsen van extra fietsenrekken.

Daarmee laat de gemeente ook zien dat zij – ook wanneer een vergunning toch moet worden verleend en ook in bezwaar in stand blijft – de bezwaren en belangen van omwonenden serieus neemt en bereid is om naar een oplossing te zoeken.

Daarnaast acht de commissie een adequate behandeling van eventuele klachten over overlast van kamerverhuurpanden van belang.

Zorg voor een toegankelijk loket voor overlastmeldingen en een adequate registratie van de aard van de gemelde overlast.

Rapporteer aan de klager wat er met de klacht is gebeurd.

Het snel ondernemen van actie na een klacht laat daarnaast aan de betrokken verhuurder en huurders zien dat de gemeente de klacht serieus neemt en de zaak ‘onder schot heeft’. Met als uiterste middel de intrekking van de vergunning bij voortdurende en aantoonbare overlast.

Tot slot beveelt de commissie aan om bij de aanvraag om een kamerverhuurvergunning de aanvrager aan te sporen om zelf tijdig de direct omwonenden op de hoogte stellen van zijn aanvraag en van de (mogelijke) vergunningverlening. Bijvoorbeeld doordat de gemeente daarop wijst bij de aanvraag.

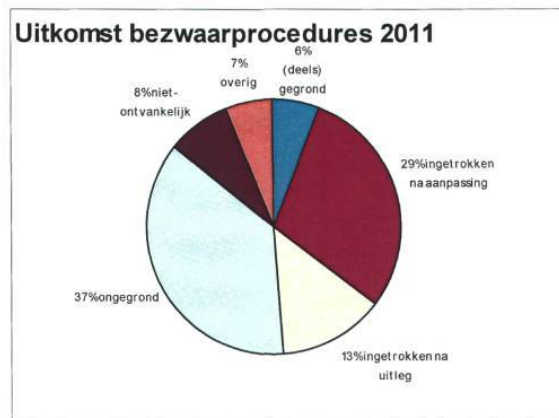
Uit de praktijk blijkt dat omwonenden het op prijs stellen als de verhuurder zichtbaar is en laat zien dat hij eventuele klachten serieus neemt en dit kan bezwaren voorkomen.

Collegieberief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Uitkomst bezwaarprocedures

In de volgende grafiek is de uitkomst van de algemene bezwaarprocedures in 2011 te zien.

In 2011 zijn 642 bezwaarschriften afgehandeld. Daarvan is 37% ongegrond verklaard. Daarnaast is 42% ingetrokken door de indiener, mede door de informele aanpak van de afdeling zoals hiervoor vermeld.

Het lage percentage gegrondverklaringen zou de indruk kunnen wekken dat de gemeente zelden een besluit herziet. Maar dit is niet het geval.

Zoals hiervoor aangegeven gaat het bij de categorie 'ingetrokken' meestal om een herziening of aanpassing van het bestreden besluit, waarna de indiener de procedure vroegtijdig beëindigt. Daarnaast trekken indieners hun bezwaar ook regelmatig in omdat ze alsnog overtuigd zijn van de juistheid van het besluit of om een andere reden afzien van verder procederen.

Feitelijk ligt het percentage herzieningen van een besluit in 2011 rond 35%:

In 29% van de gevallen herziet de gemeente alsnog het besluit – meestal voorafgaand aan de formele behandeling van het bezwaar – waarna de indiener zijn bezwaar intrekt.

In 6% van de gevallen gebeurt dit door een formele gegrondverklaring van het bezwaar nadat de bezwaarcommissie advies heeft uitgebracht.

Collegedebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

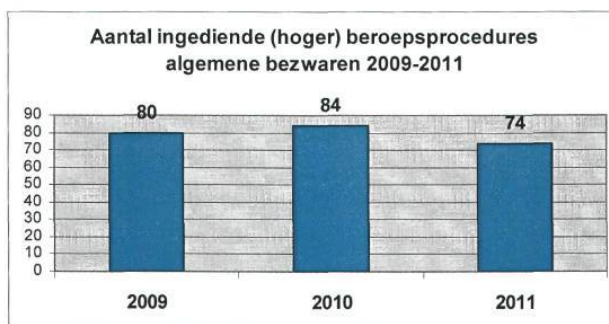
Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Beroepsprocedures algemeen bezwaar

In 2011 is 74 maal (hoger) beroep ingesteld bij de bestuursrechter. Het gaat om zowel beroep bij de rechtbank als hoger beroep na de rechtbank bij de Raad van State en de Centrale Raad van Beroep.

Aantal ingediende beroepsprocedures algemene bezwaren

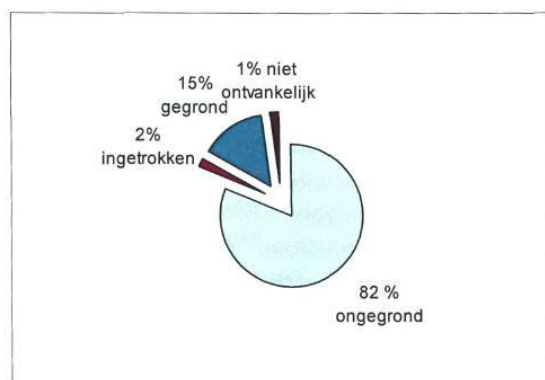
	Beroep	Hoger beroep	Totaal
2009	63	17	80
2010	72	12	84
2011	50	24	74

De bestuursrechter heeft in 2011 63 keer uitspraak gedaan en 9 keer heeft de rechter de indiener gelijk gegeven.

Dit betekent dat in 85% van de gevallen het bestreden besluit van de gemeente in stand is gebleven.

Uitspraken algemene (hoger) beroepsprocedures 2011

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

2.2 Personeelbezwaren/Bezwaarcommissie ARA

Afdeling rechtsbescherming team JOA

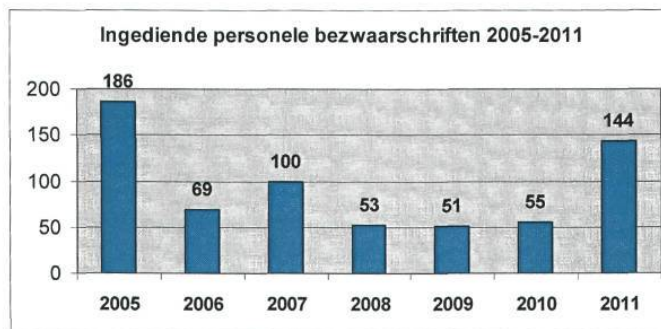
Het team Juridische Ondersteuning en Advisering (JOA) van de afdeling rechtsbescherming adviseert over rechtspositie en arbeidsvoorwaarden binnen de gemeente. Het team ondersteunt de gemeentelijke personeelsafdelingen en de concernafdeling Personeel en Organisatie.

De taken zijn onder andere het actualiseren van regelgeving en advisering bij disciplinaire trajecten, ontslagzaken en reorganisatievraagstukken. Verder adviseert het team over de toepassing van beleid en regelgeving op personeelsgebied.

Naast advisering in het primaire proces behandelt het team ook bezwaarschriften over personele besluiten en voert de regie over beroepszaken bij de bestuursrechter. Daarbij ondersteunt het team de commissie voor bezwaarschriften in algemene rechtspositionele aangelegenheden die advies uitbrengt over ingediende bezwaarschriften.

Ingediende bezwaarschriften

In 2011 zijn 144 bezwaarschriften ingediend. Dit is een forse stijging ten opzichte van voorgaande jaren (zie tabel hieronder).

Deze stijging werd mede veroorzaakt door reorganisatiebesluiten bij de dienst SOZAWE (37 bezwaarschriften) en bij de Hulpverleningsdienst (17 bezwaarschriften). Bij de laatste reorganisatie ging het over de overgang naar een andere CAO van het ambulancepersoneel en meldkamermedewerkers ambulancezorg. Daarnaast zijn 44 bezwaarschriften over functiebeschrijving en -waardering ingediend tegen besluiten van verschillende diensten. Ongeveer een derde van de jaarlijks ingediende bezwaren gaat over dit onderwerp.

Reorganisatie SOZAWE

Deze reorganisatie ging over een verandering van een aantal uitvoerende en ondersteunende afdelingen.

Het merendeel van de 37 bezwaren is – conform het advies van de bezwaarcommissie ARA – ongegrond verklaard. In vier gevallen zijn de bezwaren – ook conform het advies –gegrond verklaard.

Collegedebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

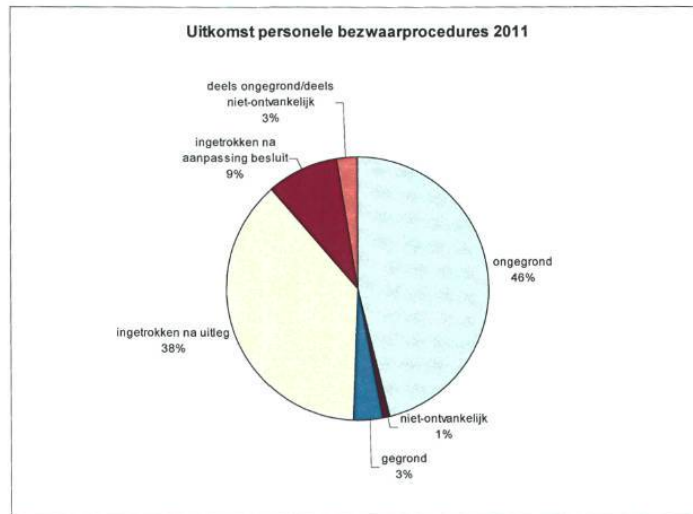
Een groot deel van de ingediende bezwaren was niet alleen gericht tegen de inhoud van deze besluiten, maar ook tegen de motivering daarvan.

Bij het reorganisatieproces heeft de Plaatsings Advies Commissie (PAC) gesprekken gevoerd met alle medewerkers en vervolgens een advies aan het college uitgebracht. Het advies van de PAC was de grondslag voor alle genomen besluiten. Dit advies was echter in alle gevallen (te) summier gemotiveerd. Hierdoor bestond voor betrokkenen en vooral voor hen die niet in de gewenste functie waren geplaatst, onvoldoende inzicht in de achtergrond daarvan. Daarnaast waren de bewoordingen van de adviezen, waarbij de capaciteiten van betrokkenen werden geschetst, in veel gevallen ongelukkig gekozen.

De bezwaarcommissie ARA heeft dan ook duidelijk gemaakt dat de dienst bij de motivering van de besluiten meer rekening had moeten houden met de gevoelens van de medewerkers. Dat had gekund door meer gepaste bewoordingen te kiezen zonder dat daarbij afbreuk had hoeven te worden gedaan aan de gewenste duidelijkheid. De commissie was van mening dat de gevoerde procedure wel zorgvuldig was en om die reden kon het grootste deel van de besluiten in stand blijven. Maar de uiteindelijk gebrekkige motivering heeft geleid tot veel onnodige bezwaren. Ook deze zaken bevestigen het belang van een goede en kenbare motivering bij (rechtspositionele) besluiten.

Uitkomst bezwaarprocedures

In de volgende grafiek is de uitkomst van de bezwaarprocedures in 2011 te zien.

In 2011 zijn 116 bezwaarschriften afgehandeld. Daarvan is 46% ongegrond verklaard. Evenals bij de algemene bezwaren trekken ook een groot deel van de indieners van personeelbezwaren hun bezwaar in. (47% in 2011).

Collegebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

De informele aanpak die hiervoor is beschreven, passen we ook bij personeelbezwaren toe en dit leidt vaak tot intrekking van het bezwaar.

Het grootste deel van de bezwaren wordt ingetrokken na overleg en/of uitleg over het besluit.

Daarbij geldt dat vooral geschillen over rechtspositie geschikt zijn voor een informele aanpak, omdat hier – naast de inhoud – ook de verhouding tussen medewerker en werkgever een rol speelt. Dit kan in ieder geval leiden tot relatieherstel tussen medewerker en werkgever. Ook als de medewerker uiteindelijk geen gelijk krijgt.

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

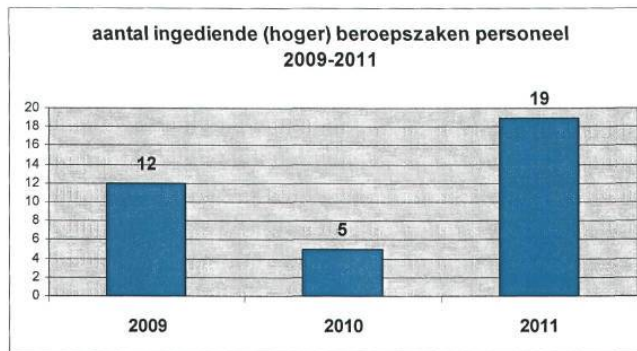
Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Beroepsprocedures personeelbezwaren

In 2011 is 19 maal (hoger) beroep ingesteld bij de bestuursrechter.

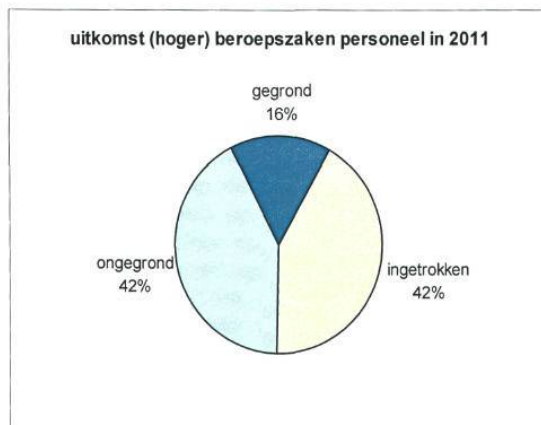
Aantal ingediende beroepsprocedures personeelbezwaren:

	Beroep	Hoger beroep	Totaal
2009	11	1	12
2010	2	3	5
2011	17	2	19

De rechter heeft in 12 zaken uitspraak gedaan: in twee gevallen heeft de indiener van het beroep gelijk gekregen, in vijf gevallen is het beroep ongegrond verklaard en in 5 gevallen is het beroep om uiteenlopende redenen ingetrokken.

Uitspraken personele beroepsprocedures

Aanbevelingen bezwaarcommissie ARA

Totstandkoming en motivering personeelbesluiten

De commissie beveelt aan om de motivering van personeelbesluiten waar nodig te verbeteren aan de hand van de ervaringen uit de bezwaarprocedures en de commissieadviezen.

Het komt regelmatig voor dat deze niet uitblinken in helderheid. De commissie ziet nog vaak formeel taalgebruik en gebruik van jargon.

Verder vermoedt de commissie dat leidinggevend en personeelsfunctionarissen met meer communicatie en uitleg voorafgaand aan het besluit bezwaren kunnen voorkomen.

Functiebeschrijving en functiewaardering

De huidige gemeentelijke functiewaarderingssystematiek kent twee gescheiden processen en besluitmomenten voor de beschrijving en voor de waardering van de functie. En dus ook twee bezwaarprocedures.

Deze scheiding is niet praktisch en dit wordt versterkt door de manier waarop de organisatie deze systematiek toepast.

In de functiebeschrijving staan niet alleen de samenvatting van de functie en de taken in hoofdlijnen, maar het betreffende formulier bevat 'onder de streep' ook de zogenaamde niveaubepalende elementen.

Deze zijn in de beschrijvingsfase alleen indicatief, pas in de waarderingsfase worden deze definitief vastgesteld. En dan zijn ze bepalend voor het schaalniveau van de functie. Door de niveaubepalende elementen al in de beschrijvingsfase aan het papier toe te vertrouwen, lijken deze echter deel uit te maken van het besluit tot beschrijving. Met als gevolg dat een groot deel van de jaarlijks ingediende bezwaren tegen besluiten tot functiebeschrijving ook gaat over deze niveaubepalende elementen.

De commissie kan over deze bezwaren niet anders adviseren dan dat deze niet-ontvankelijk zijn, omdat hierover formeel nog geen besluit is genomen.

Dit is voor alle betrokkenen verwarrend en levert onnodige bezwaren op.

De commissie beveelt dan ook aan om bij het besluit tot beschrijving de niveaubepalende elementen niet op te nemen ofwel te vermelden dat deze elementen nog niet zijn vastgesteld en onderdeel zullen uitmaken van het nog te nemen besluit over de waardering van deze elementen. Vermeld in het laatste geval ook dat medewerkers hiertegen (nog) geen bezwaar kunnen maken.

3. Afhandelingstermijnen bezwaarprocedures en wet dwangsom

Beslistermijnen algemene bezwaren

In 2011 zijn 642 bezwaarschriften afgehandeld en daarvan is 93 % tijdig afgehandeld. Hiervan is 64% binnen de maximale afhandelingstermijn van 18 weken afgehandeld. De resterende 29% heeft langer geduurd. Maar het gaat hier om uitstel met instemming van of op verzoek van de indiener. Daarom vallen deze zaken binnen de wettelijk toegestane afhandelingstermijn.

Als de bezwaarprocedure langer duurt, dan stelt de afdeling rechtsbescherming betrokkenen schriftelijk en/of telefonisch op de hoogte. Vaak geeft de bezwaarcommissie tijdens de hoorzitting aan waarom de afhandeling langer gaat duren en wat de vervolprocedure is.

Procedures kunnen om verschillende redenen langer duren. Bijvoorbeeld omdat de commissie na de hoorzitting nog nieuwe informatie moet inwinnen. Soms bekijken partijen in onderling overleg of een oplossing mogelijk is. Het gebeurt ook regelmatig dat zaken die bij het nemen van het besluit over het hoofd zijn gezien tijdens de bezwaarprocedure hersteld moeten worden. Dat is dan nodig om uiteindelijk een volledig en zorgvuldig besluit te kunnen nemen.

Ten slotte vraagt de indiener regelmatig zelf om uitstel. Bijvoorbeeld om het bezwaar nog nader te motiveren of omdat hij verhinderd is voor een al geplande hoorzitting.

Beslistermijnen personeelbezwaren

In 2011 zijn 116 bezwaarschriften afgehandeld en daarvan is 71 % tijdig afgehandeld. Hiervan is 36% afgehandeld binnen de maximale afhandelingstermijn van 18 weken en bij de resterende 35% was er uitstel met instemming van de indiener.

Ook bij deze bezwaren geldt dat de afhandeling langer kan duren omdat nieuwe informatie moet worden beoordeeld. Daarnaast houden we zaken vaak langdurig aan omdat partijen met elkaar in overleg gaan. Tot slot is de forse stijging van het aantal bezwaarschriften, en dus van het werkaanbod, ook van invloed geweest op de afhandelingstermijnen.

Hoewel een deel van de vertraging verklaarbaar is, willen wij in 2012 meer personeelbezwaren tijdig afhandelen.

Wet dwangsom algemene en personeelbezwaren

In 2009 is de Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen ingevoerd.

Volgens deze wet kan de indiener de gemeente in gebreke stellen als deze niet binnen de maximale wettelijke beslistermijn een besluit heeft genomen over zijn bezwaarschrift. Dit moet binnen 18 weken of langer wanneer de termijn met instemming is opgeschort.

Daarna heeft de gemeente nog twee weken om een besluit te nemen. Als dit uitblijft, dan moet de gemeente een dwangsom van maximaal € 1260,- betalen.

In 2011 zijn 26 ingebrekestellingen ingediend (over algemene en personeelbezwaren). In dat jaar is in 14 gevallen een dwangsom betaald voor een totaalbedrag van € 8080,-.

Collegieberief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Een groot deel van dit bedrag (€ 7060,-) ging over 9 ingebrekestellingen bij personeelbezwaren tegen reorganisatiebesluiten van de dienst SOZAWE. Deze besluiten zijn op verschillende momenten genomen en hierdoor bestonden verschillende beslistermijnen. Maar vanwege de aard van en samenhang tussen de zaken heeft de bezwaarcommissie pas nadat de verschillende hoorzittingen hierover waren geweest over alle bezwaren één advies uitgebracht. Informatie over een latere zaak kon immers van invloed zijn op de beoordeling van een eerdere zaak. Na afloop hebben burgemeester en wethouders zich beraden op de uitgebrachte adviezen en een besluit genomen over alle bezwaren.

Deze gevoegde behandeling is aan betrokkenen voorgelegd en daarbij is gevraagd of betrokkenen konden instemmen met de langere afhandelingsduur.

Negen bezwaarmakers stemden hier niet mee in en hebben de gemeente in gebreke gesteld.

Dit is ook een goed voorbeeld hoe bij bezwaarafhandeling de wettelijke zorgvuldigheidseis kan botsen met de wettelijke snelheidseis.

4. Vooruitblik/Ontwikkelingen

Oprichting Shared Service Center gemeente Groningen

Op dit moment treft de organisatie voorbereidingen voor de oprichting van een Shared Service Center (SSC) waarin alle zogenoemde PIJOFACH-taken van de gemeente worden ondergebracht.

Het gaat om de centralisering van ondersteunende functies, bijvoorbeeld over personeelszaken, juridische zaken en financiële zaken. Die taken zijn op dit moment bij alle gemeentelijke organisatieonderdelen afzonderlijk ondergebracht.

Doel hiervan is een efficiëntere en uniforme dienstverlening aan de burger en de gemeentelijke organisatie.

De afdeling rechtsbescherming – die al adviseert aan alle diensten en aan het concern – zal ook onderdeel uitmaken van het SSC.

Bij de vorming van het SSC zijn ruim 700 medewerkers betrokken en deze reorganisatie heeft voor hen rechtspositionele gevolgen.

Dit zal in 2012 en daarna kunnen leiden tot een toename van het aantal personeelbezwaren.

Digitaal bezwaar maken

In 2012 willen we het mogelijk maken dat de burger via zijn DigiD (digitaal) bezwaar kan maken via de gemeentesite. Dit geldt voor algemene bezwaren en bezwaren over de Wet werk en bijstand.

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Bijlage 1

Instroom algemene bezwaarschriften uitgesplitst naar dienst en onderwerp

Het gaat hier om het aantal besluiten waartegen bezwaar is gemaakt.

	2009	2010	2011
Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken			
aanwijsbesluit gemeentelijk monument	0	2	3
aanwijsbesluiten hondenbeleid	0	0	96
bebouwing en bewoning Bruilweering	0	20	1
bestuursdwang / (licht)reclame	1	0	1
bestuursdwang / ligplaats woonboot	0	0	2
bestuursdwang / overig	12	10	9
bestuursdwang/aanschrijving Woningwet	3	2	2
bouwstop	0	0	2
bouwvergunning (geweigerd)	13	17	1
bouwvergunning (verleend)	52	42	10
bouwvergunning (intrekking)	3	1	0
dwangsom ivm niet voldoen aan 0 dB-norm kamerverhuur	0	8	0
exploitatievergunning horeca (geweigerd)	3	1	7
exploitatievergunning kamerverhuur (geweigerd)	1	0	0
exploitatievergunning kamerverhuur (verleend)	1	0	0
functiewijziging	0	5	0
gehandicaptenparkeerkaart	3	6	9
gehandicaptenparkeerplaats	9	10	9
in/uitritvergunning (geweigerd)	0	1	4
in/uitritvergunning (verleend)	1	1	0
kapvergunning/herplantplicht (geweigerd)	2	3	0
kapvergunning/herplantplicht (verleend)	17	14	7
lichtreclamevergunning (verleend)	0	0	1
ligplaatsvergunning woonboten/bedrijfsschepen (geweigerd)	2	2	2
ligplaatsvergunning woonboten/bedrijfsschepen (verleend)	9	3	1
ligplaatsvergunning woonboten/bedrijfsschepen (intrekking)	3	0	1
monumentenvergunning (geweigerd)	2	0	0
monumentenvergunning (verleend)	1	2	0
omgevingsvergunning (geweigerd) bouwactiviteit	0	0	26
omgevingsvergunning (geweigerd) functiewijziging	0	0	1
omgevingsvergunning (geweigerd) reclame	0	0	2
omgevingsvergunning (verleend) bouwactiviteit	0	0	41
omgevingsvergunning (verleend) functiewijziging	0	0	5
omgevingsvergunning (verleend) reclame	0	0	4
omgevingsvergunning (verleend) capaciteit	0	0	9
omgevingsvergunning (verleend) vrijstelling	0	0	1
omgevingsvergunning (verleend) sloopactiviteit	0	0	7

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

nadeelcompensatie	5	8	7
onthefing winkeltijdenwet	2	4	0
parkeervergunning + wijk	6	7	13
planschade	6	0	10
procedurekosten bezwaarprocedure	0	1	0
reclamevergunning (geweigerd)	3	2	0
reclamevergunning (verleend)	1	0	1
sloopvergunning (geweigerd)	0	1	0
sloopvergunning (verleend)	7	2	0
slot op de Noorderhaven	0	2	0
subsidie geluidwerende maatregelen (weigering)	1	2	0
terrasvergunning (geweigerd)	3	1	1
terrasvergunning (verleend)	1	1	0
uitstalvergunning	1	0	0
verkeersbesluit + straat	3	9	12
verzoek om handhaving	10	6	5
vrijstelling gebruiksvoorschriften bestemmingsplan	2	1	0
weigering inzage stukken (WOB)	0	1	1
woningonttrekkingvergunning (geweigerd)	1	1	0
woningonttrekkingvergunning (verleend)	46	51	83
woningonttrekkingvergunning (ingetrokken)	3	2	1
overig ¹	17	16	11
Totaal	256	268	409
<i>¹ In 2011 en voorgaande jaren was er een aantal bezwaaronderwerpen die eenmalig waren, bijvoorbeeld: excessieve archeologiekosten, inspectierapport BSO, stopzetten subsidie wijkkrant en plaatsen paal op trottoir.</i>			
OCSW			
leerlingenvervoer	2	4	2
subsidie (geweigerd)	15	14	16
subsidie (verleend)	3	5	4
subsidie (intrekking)	0	1	1
weigering inzage stukken (WOB)	1	1	0
overig	3	2	3
Totaal	24	27	26
Milieudienst			
APV-vergunning overig (geweigerd)	0	1	0
Besluit opleggen nadere eisen Wet Milieubeheer	1	0	0
evenementenvergunning APV (geweigerd)	1	0	1
evenementenvergunning APV (verleend)	3	0	0
handhaving/last onder dwangsom	2	2	4
marktstandplaatsvergunning (art. 167 APV) (geweigerd)	2	2	1

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

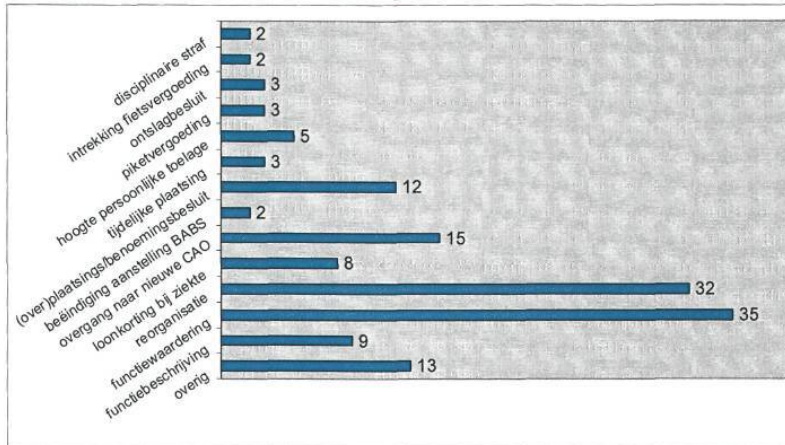
marktstandplaatsvergunning (art. 167 APV) (verleend)	0	3	0
marktstandplaatsvergunning (ingetrokken)	2	4	1
markt: wijziging indeling	0	3	0
ondergrondse afvalinzameling	1	0	1
standplaatsvergunning (art. 173 APV) (geweigerd)	4	2	3
standplaatsvergunning (art. 173 APV) (verleend)	1	2	2
verwijderen fiets Stationsgebied	106	55	44
weigering inzage stukken (WOB)	1	0	0
overig	3	3	5
Totaal	127	77	62
Hulpverleningsdienst			
rolstoelen	0	1	1
verhuiskosten	2	6	7
woningaanpassing	9	4	18
vervoersvoorziening	16	23	18
huishoudelijke verzorging WMO	33	11	20
toekenning persoonsgebonden budget	1	6	0
overig	3	3	1
Totaal	64	54	65
DIA			
weigering afgifte paspoort	0	0	1
weigering inzage gemeentelijke basisadministratie (GBA)	2	4	2
weigering wijziging GBA	12	10	15
weigering inzage stukken (WOB)	0	1	4
overig	4	4	1
Totaal	18	19	23
Bestuursdienst			
handhaving/sluiting café	1	3	2
omgevingsverbod	0	0	2
weigering inzage stukken (WOB)	0	0	0
overig	2	3	3
Totaal	3	6	7
SOZawe			
SOZawe weigering inzage stukken (WOB)	1	0	2
Totaal	1	0	2
Totaal aantal besluiten waartegen bezwaar is gemaakt	493	451	594
Totaal aantal ingediende bezwaarschriften	719	631	885

Collegedrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

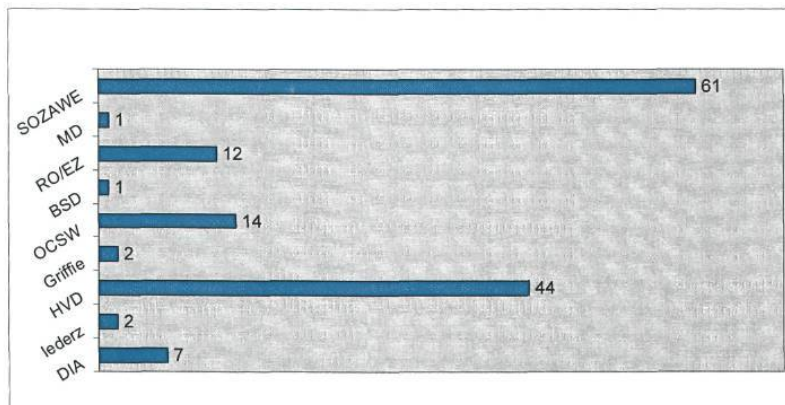
Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Bijlage 2 Personele bezwaren naar onderwerp Personele bezwaren naar dienst

Personele bezwaren 2011; onderverdeling naar onderwerp:

Personele bezwaren 2011; onderverdeling naar dienst:

Bijlage 3
samenstelling bezwaarschriftencommissies

De algemene bezwaarschriftencommissie

Volgens de betreffende verordening bestaat deze commissie uit drie leden: Een externe voorzitter, een jurist van de afdeling rechtsbescherming en de juridisch controller van de dienst die het bestreden besluit namens het bestuursorgaan heeft genomen.

Voorzitters in 2011:

De heer H.A. Vriezema (hoofdvoorzitter)	De heer L.P.A. van Kats
De heer J.B. Wassink	De heer J.C.A. Felten
De heer J.J. Schoemaker	De heer W. Brinkhuis
Mevrouw E. van der Herberg	De heer N. Tromp
Mevrouw F. Franssen-Eikema	De heer J.C.M. Damming

De commissie voor bezwaarschriften in algemene rechtspositionele aangelegenheden

Volgens de betreffende verordening bestaat deze commissie uit drie externe leden: Een externe voorzitter, een lid namens (en voorgedragen door) het Georganiseerd Overleg en een lid namens (het college van burgemeester en wethouders van) de gemeente Groningen.

Samenstelling in 2011:

Voorzitters:

De heer H.M. Bolle, voorzitter
De heer B.H. Abbing, plv. voorzitter

Leden namens het Georganiseerd Overleg:

Mevrouw N. Scholten
De heer G. Bulthuis
De heer S. van Beek
De heer H. de Hamer

Leden namens de gemeente Groningen:

Mevrouw J. Blaauw
De heer F. Boerema
De heer H. Huizinga

Groen licht Zaagdam

- Rechter gaat niet mee in bezwaren omwonenden
- Buurt in hoger beroep

Opnieuw geknoei Zaagdam

- Stadsbestuur poestst fout op nippertje weg

Kachels woonschepen Stad blijven roken

Door Roelof van Dalen
Groningen De gemeente Groningen hoeft geen actie te ondernemen tegen rokende houtkachels van vier woonschepen in Groningen. Die uitspraak heeft de rechter gedaan. Dezelfde conclusie werd al eerder getrokken, maar de vereniging Milieudefensie ging daartegen in beroep. Volgens hen is de rook zo schadelijk dat moet worden opgetreden.

De gemeente ondernam geen ac-

tie na aandringen van Milieudefensie. Alleen als er sprake is van bouwwerken, moet er opgetreden worden tegen rook van houtkachels. De rechter zegt dat een woonschip geen bouwwerk is en de gemeente Groningen dus juist heeft gehandeld.

De bewoners van de schepen gaven tijdens het proces al aan niets te begrijpen van de bezwaren. Ze zeggen milieuvriendelijke kachels te hebben.

Complex Zaagdam

Zaagdam wordt een appartementencomplex op de hoek van de Zaagmuldersweg en het Damsterdiep met zo'n zestig koopwoningen voor starters. De sloop op de plek van de bouw is in volle gang. Projectontwikkelaar Simon Benus wil zo snel mogelijk starten met de bouw.

Jaarverslag 2011 Afdeling rechtsbescherming en bezwaarcommissies

Geen urilift gasthuis

- Rechtbank tikt Stad op vingers voor plan luxe pisbak bij monument

Niet tegen hond, wel anti-poep

- Ruim 2700 Stadlers gaven in enquête mening over hondenbeleid Stad

Hondenbeleid

Het nieuwe hondenbeleid in de gemeente Groningen is op 1 mei vorig jaar in werking getreden. In het najaar van 2011 werd de leden van het stadspanel (8000 Stadlers die hun e-mailadres hebben gegeven om mee te werken aan internetonderzoek) gevraagd wat ze ervan vonden. Het aantal reacties, meer dan 2700, was het hoogste tot nu toe. De reacties worden gevoegd bij een algemene evaluatie van het beleid die in maart wordt gehouden.

PADDEPOEL Rechtszaak om studenten te weren

Bewoners van een flat in de Zonnelaan zijn onlangs bij de bestuursrechter geweest om hun bezwaren te uiten tegen vestiging van studenten in hun flat.

De bewoners vinden dat de gemeente Groningen de zogenaamde 15 procentregeling niet goed hanteert. Door die regel mogen maximaal 15 procent van de huizen in een straat door studenten bewoond zijn, maar in de Zonnelaan concentreert dat aantal zich op een beperkt deel van de straat. Dit omdat veel huizen van de woningbouwvereniging zijn. De flats dreigen volgens de protestmakers daarom vol te lopen met studenten. Over vier tot zes weken is de uitspraak.

Nee tegen suikersilo's

- Omwonenden leggen zich niet neer bij enorme bouwwerken

BIJLAGE

Jaarverslag 2011

Team Juridische Zaken, dienst SOZawe

Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

Collegedrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

Vooraf

Dit verslag bevat het jaaroverzicht over 2011 over de afhandeling van bezwaarschriften in het kader van de uitvoering van de WWB en aanverwante regelingen door de dienst SOZAWE en over beroepsprocedures bij de bestuursrechter.

De commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk adviseert over ingediende bezwaren aan burgemeester en wethouders.

Het team Juridische Zaken van de dienst SOZAWE ondersteunt de bezwaarcommissie bij haar advisering. Het team Juridische Zaken zorgt er verder voor dat de burgemeester en wethouders aan de hand van dit advies een besluit over het bezwaar kunnen nemen.

Daarnaast voert dit team overleg met indieners van bezwaren en met de uitvoeringsteams van de dienst SOZAWE over de afhandeling van bezwaren. Tenslotte vertegenwoordigt het team Juridische Zaken de gemeente bij het horen door de commissie. Als na de procedure beroep is ingesteld vertegenwoordigt het team de gemeente bij zittingen bij de bestuursrechter. Gezien de gezamenlijke betrokkenheid van deze commissie en het team Juridische Zaken bij het rechtsbeschermingsproces, wordt dit jaarverslag gezamenlijk uitgebracht.

In hoofdstuk 1 t/m 4 presenteren we de resultaten van 2011, waarbij we een vergelijking maken met de voorgaande jaren. We beginnen met een beschrijving van de organisatie en de werkwijze bij de bezwaarafhandeling. Vervolgens geven we een toelichting op de instroom en afhandeling van juridische procedures. Daarna blikken we aan de hand van recente ontwikkelingen vooruit.

Tenslotte is in hoofdstuk 5 het verslag over 2011 van de commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk integraal opgenomen. Evenals voorgaande jaren brengt de commissie zelfstandig een jaarverslag uit aan het college en daarbij zijn ook de aanbevelingen van de commissie vermeld.

Met vriendelijke groeten,

Hans van Ulsen
Vakdirecteur Sociale zaken en Werk

Henk Ananias
Voorzitter bezwaarschriftencommissie sociale zaken en werk

Collegebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

Inhoudsopgave

1. Organisatie en werkwijze bezwaarafhandeling	4
2. Instroom in 2011	5
2.1 Instroom bezwaar	5
2.2 Instroom vervolgprocedures	6
2.3 Veelklager	6
3. Afgehandelde procedures in 2011	7
3.1 Bezwaar	7
Uitkomst bezwaarprocedures	7
Termijnen	8
3.2 Beroep en Hoger beroep	9
Beroepszaken Rechtbank Groningen	9
Voorlopige voorzieningen Rechtbank Groningen	10
Hoger beroep bij de Centrale Raad van Beroep	10
Opmerkelijke uitspraken	10
4. Vooruitblik op ontwikkelingen	11
5. Jaarverslag Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk	13
5.1 Woord van de voorzitter	13
5.2 Samenstelling commissie	14
5.3 Commissievergaderingen	14
5.4 Afwijkende commissieadviezen	17
5.5 Afwijkende collegebeslissingen (contrairzaken)	17
5.6 Beleidsvragen	18
5.7 Conclusies	21
5.8 Aanbevelingen	22
BIJLAGEN	23

Collegedebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

1. Organisatie en werkwijze bezwaarafhandeling

Het team Juridische zaken van de afdeling Rechtshandhaving behandelt alle juridische procedures in het kader van de Wet Werk en Bijstand en aanverwante regelingen. Bij het merendeel van deze procedures gaat het over bezwaarschriften. De overige procedures bestaan uit beroepen en voorlopige voorzieningen bij de rechtbank, hoger beroepen bij de Centrale Raad van Beroep en civiele procedures.

De dienst SOZAWE heeft in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de informele afhandeling van bezwaren in de voorfase van de procedure. Door middel van zogenaamde '(pre-)mediation' proberen wij tot een oplossing van het probleem achter het bezwaarschrift van de burger te komen, zonder de formeel-juridische weg te bewandelen. We hanteren hierbij zoveel mogelijk als uitgangspunt dat een bezwaarschrift een verzoek is om een probleem tussen een burger en ons op te lossen. Dat kan door een door ons gemaakte fout te herstellen, een praktische oplossing/alternatief aan te bieden of het probleem als juridisch geschil aan de commissie voor te leggen.

In de praktijk ziet deze werkwijze er als volgt uit.

Zo spoedig mogelijk na ontvangst van het bezwaarschrift (binnen 5 werkdagen) neemt de juridisch medewerker telefonisch contact op met de klant. Wij willen met dit gesprek een beter beeld krijgen van het belang van de indiener en de indiener (een beter) inzicht verschaffen in de achtergrond van het besluit en het eventuele vervolg van de procedure. Bij 14% van de bezwaarschriften leidt dit gesprek tot de intrekking van het bezwaarschrift. De indiener van het bezwaarschrift is dan tevreden met de mondelinge toelichting op het besluit of met een doorverwijzing voor zijn probleem. Soms blijkt dat het indienen van een bezwaarschrift (deels) te maken heeft met bijvoorbeeld gebrekkige communicatie door de dienst, een verstoorde relatie met de dienst of een zorgbehoefte. Een snel persoonlijk contact kan dergelijke zaken naar de oppervlakte brengen. Als dit speelt is een goed gesprek of een doorverwijzing wellicht een betere optie dan het voeren van een juridische procedure. Bij 29% van de bezwaarschriften zien wij na dit gesprek aanleiding om het bezwaar met een advies tot heroverweging van het primaire besluit voor te leggen aan het uitvoerende team. Wij leggen een eventueel nieuw primair besluit voor aan de klant met de vraag of hij de bezwaarprocedure wil voortzetten. Dit heeft ertoe geleid dat wij 43% van de bezwaarprocedures informeel en duurzaam kunnen afhandelen. Met deze werkwijze wordt de burger snel en op een persoonlijke manier geholpen en bespaart de dienst SOZAWE aanzienlijk op in te zetten tijd en middelen.

Als deze informele aanpak niet leidt tot een oplossing dan leggen wij het bezwaarschrift voor aan de Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk. Deze procedure ziet er als volgt uit.

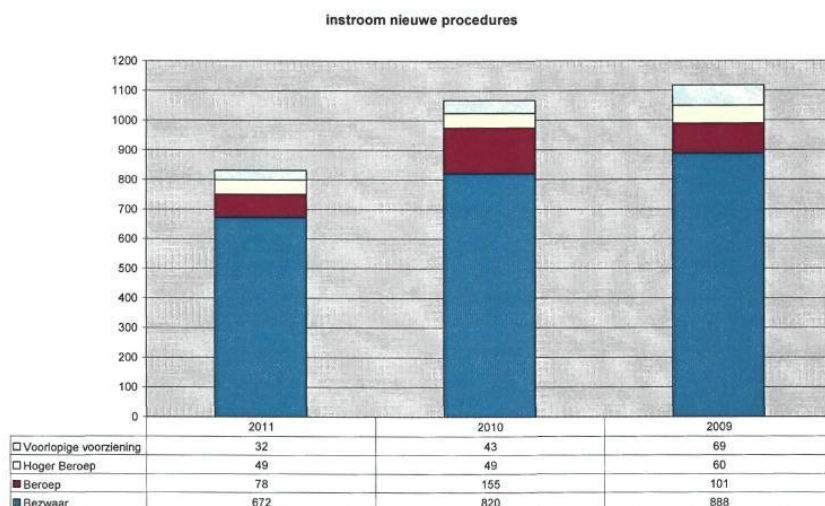
De juridisch medewerker van het team JUZA legt het standpunt van de dienst vast in een dienstrapport en draagt dit samen met de relevante stukken voor aan de commissie. De commissie nodigt de indiener van het bezwaarschrift en de vertegenwoordiger van het college (juridisch medewerker team JUZA) uit voor een hoorzitting. Tijdens de hoorzitting kan de klant het bezwaar toelichten. Daarnaast bestaat voor beide partijen en de bezwaarcommissie de mogelijkheid tot het stellen van vragen. Op basis hiervan formuleert de commissie een advies en dit wordt in een nota aan het college voorgelegd. Het college beslist vervolgens in haar vergadering. De klant ontvangt tenslotte een door JUZA opgesteld besluit op bezwaar.

Collegebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

2. Instroom in 2011

Hieronder volgt een overzicht van alle juridische procedures die in 2011 bij de dienst SOZAWE zijn gestart.

Opvallend is de forse daling in het aantal bezwaar- en beroepschriften. Dit is tegen de landelijke trend in de sociale zekerheid in. En ook tegen de tendens in het primaire proces waar het aantal aanvragen en beëindigingen juist sterk gestegen is.

2.1 Instroom bezwaar¹

In bezwaar zien we een daling van de instroom op alle onderdelen uitgezonderd besluiten inzake bijzondere bijstand. De grootste daling is te zien bij de beschikkingen langdurigheidstoelage. Door verandering in beleid en verbeteringen in de werkwijze in het primaire proces is de afgelopen 3 jaar het aantal bezwaren met 75% afgenomen, van 104 zaken in 2008 naar 24 in 2011. Ook het aantal bezwaarschriften tegen opgelegde maatregelen vanwege het niet nakomen van verplichtingen in het kader van de WWB is met meer dan 50% gedaald. In de voorgaande jaren 2009 en 2010 was het aantal ingediende bezwaren tegen de methode Springplank (een intensief re-integratietraject met de nadruk op activering en handhaving) hoog. Dit werd voornamelijk veroorzaakt door een klein aantal klanten dat in die periode veelvuldig ageerde tegen deze methode. Daarnaast is met het afschaffen van de inleverplicht voor de maandverklaring voor iedere klant het aantal waarschuwingen en bezwaren daartegen afgenomen.

Tegen de beschikkingen op aanvragen voor bijzonder bijstand blijft het aantal bezwaarschriften al enkele jaren op hetzelfde niveau (ongeveer 200 per jaar). Dat is 3% van het totale aantal aanvragen bijzondere bijstand.

Als laatste dient niet onvermeld te blijven dat ondanks de stijging van 30% in het aantal aanvragen levensonderhoud het aantal bezwaren daartegen is gedaald met 24%.

¹ Zie bijlage tabel 2.1

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

2.2 Instroom vervolprocedures²

In 2011 is het aantal beroepschriften bij de rechtbank tegen beschikkingen van SOZAWE met 50% gedaald. Daarmee is de stijgende lijn van de afgelopen 5 jaar ineens omgebogen. Er is een directe relatie met de daling in de instroom van bezwaar maar deze verklaart de plotselinge daling niet volledig. Was het tot 2011 zo dat gemiddeld 13% van de beslissingen op bezwaar leidde tot een beroep bij de rechtbank in 2011 nu zien we dat percentage per maand dalen.

Uit de Monitor gesubsidieerde rechtsbijstand van de Raad voor Rechtsbijstand blijkt dat in de afgelopen jaren het aantal verstrekte toevoegingen voor gesubsidieerde rechtsbijstand op het terrein van de sociale voorzieningen is gedaald. Dit gecombineerd met de maatregelen die de Raad heeft getroffen inzake de toevoegingen bij een advocatenkantoor hier in Groningen zou een mogelijke verklaring kunnen zijn.

Het aantal hoger beroepen bij de Centrale Raad van Beroep tegen uitspraken van de rechtbank in onze zaken blijft gelijk (49). Naar verwachting zal dit aantal in 2012 in navolging van de daling bij bezwaar en beroep lager uitvallen.

Doordat SOZAWE in de afgelopen jaren steeds beter in staat is om bezwaren snel in behandeling te nemen neemt het aantal verzoeken om een spoedvoorziening bij de rechter af (van 69 in 2009 naar 32 in 2011).

2.3 Veelklager

Al enkele jaren blijft 1 klant van SOZAWE de dienst bestoken met aanvragen, klachten en bezwaren en beroepen. In 2011 diende deze klant 27 bezwaarschriften, 22 beroepszaken, 8 ingebrekestellingen en 11 klachten in. Afhandeling van deze procedures kost JUZA ongeveer 0,5 fte per jaar. De inzet in het primaire proces is vergelijkbaar. Met bemiddelingspogingen, gesprekken en het inschakelen van hulpverlening zijn we er tot nu toe niet in geslaagd om deze stroom in te dammen.

² zie bijlage tabel 2.2

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

3. Afgehandelde procedures in 2011

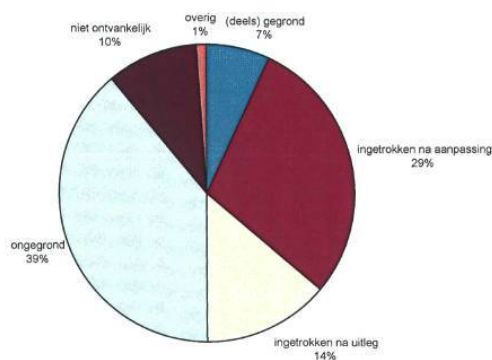
	2011	2010	2009	2008	2007
Bezwaarschriften	683	916	872	828	934
Beroepszaken	105	137	143	125	154
Hoger beroepszaken	60	46	62	40	18
Voorlopige voorzieningen	30	51	72	35	44
Verhaalszaken	28	30	20	57	46
Beslaglegging	1	1	2	2	5
(Overig) Civiel	7	10	4	11	19
Totaal	914	1191	1175	1097	1220
ingebrekestellingen	19 ³	12			

In lijn met de daling in de instroom is ook het aantal afgeronde procedures fors gedaald. De inhaalslag bij de rechtbank met betrekking tot de beroepszaken sociale zekerheid is medio 2011 afgerond.

3.1 Bezwaar

Uitkomst bezwaarprocedures

Uitkomst bezwaarprocedures SOZAWE 2011

4

Het totaal beeld van de uitkomsten van de bezwaarprocedures in 2011 wijkt niet af van het beeld van de voorgaande jaren.

We lossen 43% van de bezwaren in de informele voorfase op door middel van uitleg of aanpassing van de primaire beschikking. We verzoeken de klant dan per brief om het bezwaar in te trekken. 14% van alle bezwaren wordt door de indiener ingetrokken nadat er uitleg is gegeven.

³ Dit zijn alle ingebrekestellingen van de dienst SOZAWE

⁴ volledig overzicht in bijlage tabel 3.1

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

Van de 29% waarin we in de voorfase de bestreden beschikking aanpassen doen we dat in een kwart van die gevallen naar aanleiding van door de klant aangedragen nieuwe informatie. In die zaken waarin het bezwaarschrift niet ontvankelijk wordt verklaard omdat het niet binnen de bezwaartermijn is ingediend, hoeft geen inhoudelijke behandeling plaats te vinden. Binnen SOZAWE is staande praktijk dat de behandelend juridisch medewerker wel de bestreden beschikking beoordeelt en bij evidente onjuistheid van deze beschikking ambtshalve actie onderneemt

Opvallend is dat bezwaarschriften tegen opgelegde maatregelen en tegen beëindiging van de uitkering meer dan gemiddeld leiden tot het aanpassen van de primaire beschikking in bezwaar. De grote zorgvuldigheid die moet worden betracht bij het opleggen van financiële maatregelen bij klanten maakt dat bij de heroverweging van de betrokken belangen er eerder ten voordele van de klant wordt beslist. Bij het beëindigen of intrekken komt het meer dan gemiddeld voor het bestreden besluit kan worden herzien omdat de klant alsnog met gevraagde informatie komt. Dit speelt met name in de WWIK regeling.

In 2011 is 49% van de afgehandelde bezwaarschriften ter advisering voorgelegd aan de onafhankelijke adviescommissie voor de bezwaarschriften. In 6 % van die gevallen adviseerde de commissie na de hoorzitting afwijkend van het dienststandpunt. In 4 gevallen heeft het college van B&W besloten om af te wijken van het advies van de commissie.

afwijkingen in commissieadvies	2011	2010	2009	2008	2007
totaal adviezen	336 ⁵	434	432	381	403
commissie wijkt af van dienststandpunt	21	30	29	39	29
besluit wijkt af van commissie advies	4	4	4	16	7

Zoals ook de commissie in haar verslag opmerkt komen afwijkende commissieadviezen vaker voor bij zaken waarin sprake is van schending van de inlichtingenplicht (fraudezaken). In deze zaken gaat het niet zozeer om interpretatieverschillen tussen commissie en dienst over wet- en regelgeving maar veelal om de beoordeling van het feitencomplex in de zaak. Naar aanleiding van een aantal van deze afwijkende adviezen en enkele uitspraken van de bestuursrechter is de samenwerking bij fraudezaken tussen de handhavingsteams en JUZA in de primaire fase geïntensiveerd. JUZA adviseert nu structureel in veel (grotere) fraudezaken over de vraag of het verzamelde bewijs voldoende is om het primaire herzieningsbesluit te kunnen dragen.

Termijnen

Na de dip in tijdigheid van afhandeling in 2009 en 2010 veroorzaakt door vertrek van een aantal ervaren medewerkers en de inhaalslag bij de rechtbank in zittingen van oudere zaken, is het percentage van binnen de wettelijke termijn afgehandelde bezwaren bijna op het gewenste niveau van 100%.

Binnen termijn afgehandeld	2011	2010	2009	2008	2007
alle afgehandelde bezwaren	90%	80%	76%	91%	87%
voorgelegd aan commissie	84%	74%	66%	86%	80%
zonder commissie afgehandeld	95%	85%	86%	95%	92%

⁵ het betreft hier het aantal adviezen in de in 2011 afgeronde zaken. In enkele gevallen kunnen de adviezen in 2010 zijn gegeven

Collegedebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

Ingebrekestellingen

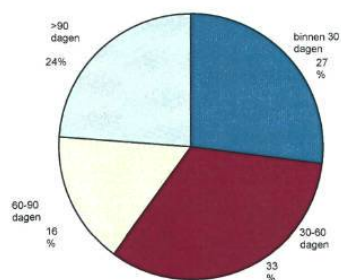
In 2011 is de dienst SOZAWE 1 keer in gebreke gesteld in een bezwaarprocedure. Deze ingebrekestelling heeft niet geleid tot uitbetaling van een dwangsom.

Snelheid van afhandelen

Naast de eisen die de AWB stelt aan termijnen wil SOZAWE haar klanten ook in bezwaar zo snel mogelijk bedienen. Uiteindelijk willen we 60% van de bezwaren binnen 30 dagen afgehandeld hebben. Daar zijn we nog lang niet. Bij de zaken die we informeel kunnen afhandelen lukt ons dat wel steeds beter. We zijn daarbij ook afhankelijk van de snelheid waarmee de klant communiceert.

In onderstaand overzicht is de afhandelingstermijn in dagen opgenomen zonder daarbij rekening te houden met reactietermijnen die voor rekening van de klant komen.

afhandeling in dagen na binnenkomst bezwaar

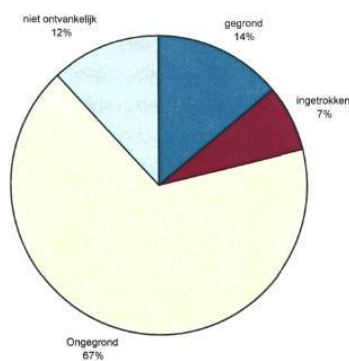

3.2 Beroep en Hoger beroep

Beroepszaken Rechtbank Groningen

In 2011 is er in 105 zaken uitspraak gedaan door de bestuursrechter. In 14% van de gevallen heeft de rechtbank de indiener geheel of gedeeltelijk in het gelijk gesteld. 86% van de bestreden besluiten bleef dus in stand na toetsing van de bestuursrechter.

ontvangen uitspraken rechtbank 2011

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

De rechtbank Groningen heeft een forse inhaalslag gedaan op de beroepszaken sociale zekerheid. De termijn tussen het indienen van een beroepschrift en het ontvangen van de uitspraak is van gemiddeld 8 maanden bij beroepen ingediend in 2008 gedaald naar 4 maanden bij beroepen ingediend in 2011.

Voorlopige voorzieningen Rechtbank Groningen

In 2011 is er 32 keer een verzoek om een voorlopige voorziening ingediend bij de rechtbank Groningen. Bij SOZAWE betreft dit voornamelijk verzoeken aan de rechtbank om een spoedvoorziening te treffen voor levensonderhoud na het weigeren van een aanvraag voor bijstand of het stopzetten van de uitkering. Een dergelijk verzoek kan worden ingediend lopende de bezwaarprocedure. De rechtbank beoordeelt een dergelijk verzoek op spoedeisend belang voor de burger en ook toetst men marginaal de juistheid van het oorspronkelijke besluit.

JUZA probeert na de melding van de rechtbank van het verzoek zo snel mogelijk het betreffende bezwaarschrift inhoudelijk te beoordelen. In 11 van de 30 afgehandelde gevallen heeft dat ertoe geleid dat het verzoek door de indiener werd ingetrokken omdat er een oplossing was gevonden voor het probleem van de klant. In 1 geval werd er door de rechtbank een voorziening getroffen: de uitkering van de klant werd tot zes weken na het besluit op bezwaar doorbetaald.

Hoger beroep bij de Centrale Raad van Beroep

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft in 2011 in 60 hoger beroepen uitspraak gedaan. In 11 zaken (18%) heeft de Raad de uitspraak van de rechtbank vernietigd. In 1 zaak betrof dit een door de gemeente ingesteld hoger beroep.

Op 1 januari 2012 waren er 87 hoger beroepen nog in behandeling bij de CRvB. Er ligt gemiddeld 1 jaar en 7 maanden tussen indiening van het hoger beroep bij de CRvB en de uitspraak op dat beroep. De CRvB is er ook in 2011 niet in geslaagd op deze termijn in te lopen.

Opmerkelijke uitspraken:

Uitspraken met gevolgen voor beleid

Twee uitspraken hebben vorig jaar geleid tot een aanpassing in ons beleid:

De rechtbank Groningen heeft op 3 februari 2011 een uitspraak gedaan over de kosten van een internet abonnement bij verblijf in een inrichting.

Naar aanleiding van deze uitspraak is met ingang van 1 augustus 2011 in ons beleid opgenomen dat aan klanten die een zogenaamde "inrichtingsnorm" ontvangen, bijzondere bijstand kan worden verstrekt voor een internetaansluiting.

Naar aanleiding van een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep d.d. 17 mei 2011 over de kosten van een baby-uitzet, is met ingang van 1 augustus 2011 in ons beleid opgenomen dat bij aanvragen bijzondere bijstand voor de kosten van een baby-uitzet, vanwege de korte duur van het gebruik, wordt beoordeeld of de artikelen tweedehands kunnen worden aangeschaft.

Hoger beroep ingesteld door gemeente Groningen

In de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep op het door ons ingestelde hoger beroep bevestigt de Raad de juistheid van door ons gevolgde werkwijze:

Een klant wilde niet meewerken aan het onderzoek naar zijn woonsituatie en verklaard mondeling zijn uitkering op te willen zeggen. De betrokken medewerker verzoekt de klant om dat schriftelijk te bevestigen. De klant doet dat vervolgens.

In beroep voerde belanghebbende aan dat hij uit boosheid zijn uitkering heeft opgezegd en dat hij hieraan niet gehouden wil worden. De rechtbank heeft overwogen dat doordat de dienst meeding in het verzoek van belanghebbende tot intrekking van bijstand er in deze situatie volgens de rechtbank sprake was van misbruik van omstandigheden.

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

Wij hebben hoger beroep ingesteld en op 19 april 2011 heeft de Centrale Raad van Beroep uitspraak (LJN: BQ3023) gedaan.

De CRvB heeft overwogen dat de gemeente ook bij een verzoek om intrekking door de klant onderzoek moet doen naar de relevante feiten en af te wegen belangen. De Raad is van oordeel dat wij niet tekort zijn geschoten in onze verplichting om zorgvuldig onderzoek te doen. En dat er voor de klant voldoende bezinningsmogelijkheden waren omdat wij niet alleen zijn afgegaan op de mondelinge mededelingen.

4. Vooruitblik op ontwikkelingen

Het komende jaar en de jaren daarna staan er enkele majeure wijzingen in wet- en regelgeving op de agenda. Dit zal niet zonder gevolgen blijven voor onze burgers en dus ook niet voor de aantallen en aard van de juridische procedures bij SOZAWE.

De ervaring leert dat bijna elke wetswijziging leidt tot meer bezwaar en beroep.

Wetswijzigingen leiden ook tot meer onduidelijkheden over interpretatie en uitleg van regels immers oude jurisprudentie vervalt en nieuwe jurisprudentie vormt zich pas na verloop van tijd.

Onderstaand de belangrijkste ontwikkelingen in de wetgeving:

De nieuwe Wet Werk en bijstand 2012

De wachttijd voor jongeren.

Jongeren krijgen een wachttijd van 4 weken alvorens ze een uitkering kunnen aanvragen. In die periode moet men actief op zoek naar werk. De beoordeling of een jongere voldoende heeft gedaan is aan de gemeente en is mede bepalend voor het recht op een uitkering

Opheffing van Wet werk en inkomen kunstenaars

De afronding van deze regeling zal in de loop van 2012 gebeuren. Omdat het recht op een WWIK uitkering achteraf getoetst wordt zal dit tot in 2013 doorlopen.

Wetsvoorstel aanscherping en handhaving SZW-wetgeving

Het kabinet wil strenger optreden tegen uitkeringsfraude en ontnemt gemeenten daarom de beleidsvrijheid bij het opleggen van sancties bij geconstateerde fraude. Alle gemeenten worden in 2013 verplicht identieke, strengere sancties op te leggen. Dit betekent dat de gemeente Groningen moet stoppen met het huidige kwijtscheldingsbeleid, en fraudevorderingen volledig zal moeten gaan terugvorderen. De aanscherping van het sanctieregime houdt verder in dat klanten de ontstane fraudevordering niet alleen tot de laatste cent moeten terugbetalen maar ook een bestuurlijke boete opgelegd krijgen ter hoogte van het fraudebedrag. Tenslotte worden fraudeurs bij recidive gedurende drie maanden volledig uitgesloten van het recht op bijstand. De gevolgen van het schenden van de inlichtingenplicht door klanten van de dienst SOZAWE worden hiermee veel ingrijpender.

De behandeling in de Tweede Kamer van dit wetsvoorstel moet nog plaatsvinden

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Deze Wet legt de uitvoering van schuldhulpverlening nu definitief neer bij gemeenten. De gemeente krijgt de plicht om haar inwoners hulp te bieden bij het oplossen van (problematische) schulden. Belangrijkste gevolg ten aanzien van bezwaar en beroep is dat veel besluiten rondom schuldhulpverlening na invoering van deze wet straks bestuursrechtelijke besluiten (beschikkingen) zullen zijn. En tegen deze besluiten dus bezwaar kan worden gemaakt. De invoeringsdatum van deze wet is 1 juli 2012

Pilot Ambtelijk horen

De dienst SOZAWE bereidt op dit moment een pilot voor waarin we willen gaan experimenteren met het horen in sommige bezwaarprocedures. De invoer van ambtelijk horen in de bezwaarprocedure kan leiden tot een kostenbesparing bij de gemeente en is een logische vervolgstap in de huidige en succesvolle informele afhandeling van bezwaarschriften door juridisch medewerkers van de dienst SOZAWE. We willen in de pilot gaan onderzoeken of bij de afhandeling van bezwaarschriften ambtelijk horen een aanvaardbaar alternatief is voor de huidige procedure. We kiezen in de pilot voor een mengvorm waarin we in de eenvoudiger zaken ambtelijk willen gaan horen en voor de meer belastende en complexe zaken gebruik willen blijven maken van de commissie. In de pilot bieden we de klant de keuze om ambtelijk gehoord te worden. Wij willen onderzoeken of er een verschil is in de mate van tevredenheid bij burgers die, in verband met het door hun ingediende bezwaarschrift, door de commissie SZW zijn gehoord en burgers die door een juridisch medewerker zijn gehoord. Dit onderzoek zal worden uitgevoerd door Onderzoek & Statistiek Groningen. De pilot wordt in het najaar van 2012 gestart. De resultaten van de pilot met betrekking tot efficiency en klanttevredenheid worden betrokken in de verdere besluitvorming over de eventuele invoer van ambtelijk horen bij de dienst SOZAWE.

5. Jaarverslag Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

5.1 Woord van de voorzitter

Het zal niemand zijn ontgaan, dat er grote veranderingen zijn doorgevoerd in de WWB. De definitie van de gezinsnorm, het optellen van de inkomens in een huishouden, het gesleutel aan de WWIK, de wachttijd van 4 weken voor gezinnen waarvan iedereen jonger is dan 27 jaar; het is maar een greep uit de wijzigingen. De commissie verwacht voor haarzelf een verhoogde instroom van bezwaren, als uitvloeisel van de nieuwe WWB.

Uit de analyse die de redactie van het beleidsboek Schulinc heeft gemaakt, blijkt niet alleen dat er vele onbeantwoorde vragen zijn over de interpretatie van de regels en hun uitvoering, maar dat er ook ongerijmdheden ontstaan. Een greep hieruit:

1. Een alleenstaande ouder met een kind beneden de 5 jaar, moet eerst 4 weken naar werk zoeken. Vervolgens kan de ouder vragen om vrijgesteld te worden van arbeid.
2. Van de meerderjarige Wajonger blijft het inkomen buiten beschouwing als hij bij zijn ouder inwoont. Daardoor gaat het totale gezinsinkomen erop vooruit. Dat was nu juist niet de bedoeling van de nieuwe wet.
3. Welke maatstaf is er om te beoordelen of iemand werkwilbig is, of niet kan werken?
4. Als een van de gezinsleden met een behoorlijk inkomen meewerkt aan het verstrekken van zijn gegevens, kan het zijn dat de aanvraag wordt afgewezen. Als hij niet meewerkt, krijgen de overige gerechtigden wel bijstand, maar met een maatregel.
5. Moet een maatregel over meer personen van het huishouden worden verdeeld?
6. Wanneer een van de gezinsleden zijn inlichtingenplicht schendt, en hetzelfde gebeurt later door een ander gezinslid, is er dan sprake van recidive?
7. De nieuwe wet geeft definities van het begrip 'echtgenoot' en 'gehuwde'. Maar niet van 'partner'.
8. Welke status heeft de beslissing van het bestuursorgaan om iemand die zich gemeld heeft, een wachttijd van 4 weken op te leggen? Die vloeit weliswaar voort uit de wet, maar is er dan al sprake van besluit, namelijk een rechtshandeling, gericht op een (toekomstig) rechtsgevolg?

Er zijn - en komen - protesten uit de samenleving tegen de grote ingrepen in de bijstand. Binnenskamers zullen de emoties hierover hoog kunnen oplopen. Kinderen zouden kunnen weigeren het levensonderhoud van hun ouders te bekostigen. En verwacht mag worden, dat het dezelfde kant zal opgaan als met de studiefinanciering. Strategisch gedrag, valse in- en uitschrijvingen bij de Gemeentelijke Basis Administratie, getouwtrek over invorderingen van bijstand bij families. Wat gaat het voor de woningmarkt betekenen? Blijven inwonende jongeren met een bescheiden inkomen langer thuiswonen, omdat zij zich financieel niet kunnen voorbereiden op zelfstandige woonruimte? Of proberen zij zo snel mogelijk het huis uit te gaan, zodat zij hun ouders niet mee hoeven te onderhouden? Komen er aanvragen om bijzondere bijstand door huishoudens die niet meer kunnen rondkomen, en wordt artikel 18 lid 1 WWB door de gemeenten straks gebruikt om inkomenspolitiek te bedrijven op lokaal niveau?

De dienst heeft in 2011 overleg gevoerd met de commissie over ambtelijk horen. Uiteindelijk heeft een overleg met dienst, wethouder en voorzitter ertoe geleid, dat daartoe niet zonder meer wordt overgegaan. De dienst gaat een proef voorbereiden waarbij gedurende enkele maanden een deel van de bezwaren wordt afgehandeld via ambtelijk horen en een deel volgens de bestaande procedure met de commissie.

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

Namens de commissie,
de voorzitter.

5.2 Samenstelling commissie

De commissie was in 2011 als volgt samengesteld.

Dhr. mr. drs. J.H.G.H. Ananias MSc PMP	voorzitter
Dhr. mr. F.P. Dillingh	plaatsvervangend voorzitter
Dhr. C.P. Gras	plaatsvervangend voorzitter
Dhr. H.L. van Scheepen	plaatsvervangend voorzitter
Mevr. mr. C.E. Bloemhoff ML	lid, gemeenteraadslid PvdA
Mevr. mr. P.T.M. van der Lelie	lid
Dhr. mr. G.H. de Boer	lid
Dhr. mr. M.J. Dollenkamp	lid
Dhr. I.W. de Haan	lid
Mevr. R.J.A.M. Krüders LLB	lid, gemeenteraadslid Student en Stad
Mevr. mr. drs. A.M.J.Riemersma	lid, gemeenteraadslid Stadspartij
Dhr. mr. A.C.L. Rutte	lid, gemeenteraadslid VVD
Dhr. L.J.W. Schuurman	lid

De commissie wordt ondersteund door het Secretariaat, dat als volgt is samengesteld.

Dhr. R.C.F.J.M. Muschter	secretaris
Mevr. drs. D.E. van Duin	plaatsvervangend secretaris
Dhr. J.H. Grobben	plaatsvervangend secretaris
Mevr. A. Elzen-van Melzen	administratief medewerkster

5.3 Commissievergaderingen

hoorzittingen

In 2011 heeft de commissie in wisselende samenstelling bijna wekelijks twee keer vergaderd. In totaal werden 65 hoorzittingen gehouden.

behandelde zaken

Ter hoorzitting is één bezwaar door een cliënt ingetrokken. Twee zaken werden op of voor de hoorzitting door de dienst teruggetrokken. Afhankelijk van intern beraad op de dienst (eventueel met de cliënt) kan een dergelijke zaak later weer aan de commissie zijn voorgelegd. Gemiddeld werd per zitting in 5,0 zaken een advies uitgebracht.

uitgestelde zaken

In 17 gevallen werd uitstel van behandeling van het bezwaar verleend.

In 1 zaak werd uitstel geweigerd. Dit is uitzonderlijk, omdat de commissie in principe altijd uitstel verleent. In dit geval echter bleek het te gaan om een grote instantie voor sociale hulpverlening. De gemachtigde van die instantie had op de zittingsdag pas de post geopend, omdat men de post gewoon weken ongeopend had laten liggen. Daarop besloot de commissie de zaak toch gewoon te behandelen.

(ref.: hoorzitting 6 juni 2011, dossiernr. 16666)

Collegieberief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZawe en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

aanhoudingen

In 2011 zijn 18 zaken aangehouden. In 2010 waren het er 23. In 4 gevallen heeft de cliënt het bezwaar tegen het besluit ingetrokken nadat de zaak ter hoorzitting was aangehouden.

quorum

Op de hoorzitting van 1 maart 2011 was er geen quorum. De stem van het derde commissielid werd later alsnog ingeroepen. Daarna konden de adviezen aan het college worden uitgebracht.

uitgebrachte adviezen

De commissie heeft in 2011, mede na heragendering van uitgestelde en/of aangehouden zaken, 326 adviezen uitgebracht.⁶

klachten

Er zijn geen klachten ingediend.

opm.: Klachten die ingediend zijn bij het bestuursorgaan (= de commissie), moeten jaarlijks worden gepubliceerd op grond van artikel 9:12a van de Algemene wet bestuursrecht.

voorzittersoverleg

Dit jaar heeft een voorzittersoverleg plaatsgevonden op 31 mei 2011. De belangrijkste punten waren:

- De commissie is vol lof over de samenwerking met de dienst.
- Landelijk blijkt, dat cliënten uitleg door het bestuursorgaan waarderen.
- Groningen scoort hoog qua afdoening binnen de beslistermijnen.
- De dienst vindt, dat gedeeltelijk ambtelijk horen tot bezuiniging leidt.
- De Verordening zal worden aangepast naar aanleiding van een gerechtelijke uitspraak.
- De dienst heeft de beschikkingen herschreven naar taalniveau 1-B.
- De dienst heeft de jaarverslagen van de commissie zeer tijdig ontvangen, maar ze de afgelopen jaren te laat doorgeleid naar het college. De commissie gaat dit nu zelf bewaken.

uitspraak Centrale Raad van Beroep over verslaglegging

Voor de commissie is de volgende uitspraak van belang.

"4.3. De Raad verwerpt (...) de eerst in hoger beroep opgeworpen grond dat aan het verslag van de hoorzitting bewijsrechtelijk gezien geen enkele waarde kan worden toegekend, nu dit niet op ambtseid is opgemaakt. De Raad wijst er op dat aan het verslag van het horen geen bijzondere eisen worden gesteld. De Raad gaat er dan ook van uit dat hetgeen de ambtenaar van de gemeente Amsterdam in het verslag van de hoorzitting (...) heeft opgenomen, een juiste weergave betreft van hetgeen appellante heeft verklaard. Van belang is voorts dat de verklaring van appellante, in aanwezigheid van haar raadsman afgelegd, duidelijk in het verslag is weergegeven en dat hierover geen misverstand kan bestaan." (Centrale Raad van Beroep, uitspraak d.d. 4 januari 2011, LJN: BO9875, 10/275 WWB).

⁶ zie tabellen 5.1 en 5.2)

Collegieberief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

aanhoudingen

In 2011 zijn 18 zaken aangehouden. In 2011 waren het er 23. In 4 gevallen heeft de cliënt het bezwaar tegen het besluit ingetrokken nadat de zaak ter hoorzitting was aangehouden.

quorum

Op de hoorzitting van 1 maart 2011 was er geen quorum. De stem van het derde commissielid werd later alsnog ingeroepen. Daarna konden de adviezen aan het college worden uitgebracht.

uitgebrachte adviezen

De commissie heeft in 2011, mede na heragendering van uitgestelde en/of aangehouden zaken, 326 adviezen uitgebracht.⁶

klachten

Er zijn geen klachten ingediend.

opm.: Klachten die ingediend zijn bij het bestuursorgaan (= de commissie), moeten jaarlijks worden gepubliceerd op grond van artikel 9:12a van de Algemene wet bestuursrecht.

voorzittersoverleg

Dit jaar heeft een voorzittersoverleg plaatsgevonden op 31 mei 2011. De belangrijkste punten waren:

- De commissie is vol lof over de samenwerking met de dienst.
- Landelijk blijkt, dat cliënten uitleg door het bestuursorgaan waarderen.
- Groningen scoort hoog qua afdoening binnen de beslistermijnen.
- De dienst vindt, dat gedeeltelijk ambtelijk horen tot bezuiniging leidt.
- De Verordening zal worden aangepast naar aanleiding van een gerechtelijke uitspraak.
- De dienst heeft de beschikkingen herschreven naar taalniveau 1-B.
- De dienst heeft de jaarverslagen van de commissie zeer tijdig ontvangen, maar ze de afgelopen jaren te laat doorgeleid naar het college. De commissie gaat dit nu zelf bewaken.

uitspraak Centrale Raad van Beroep over verslaglegging

Voor de commissie is de volgende uitspraak van belang.

"4.3. De Raad verwerpt (...) de eerst in hoger beroep opgeworpen grond dat aan het verslag van de hoorzitting bewijsrechtelijk gezien geen enkele waarde kan worden toegekend, nu dit niet op ambtseid is opgemaakt. De Raad wijst er op dat aan het verslag van het horen geen bijzondere eisen worden gesteld. De Raad gaat er dan ook van uit dat hetgeen de ambtenaar van de gemeente Amsterdam in het verslag van de hoorzitting (...) heeft opgenomen, een juiste weergave betreft van hetgeen appellante heeft verklaard. Van belang is voorts dat de verklaring van appellante, in aanwezigheid van haar raadsman afgelegd, duidelijk in het verslag is weergegeven en dat hierover geen misverstand kan bestaan." (Centrale Raad van Beroep, uitspraak d.d. 4 januari 2011, LJN: BO9875, 10/275 WWB).

⁶ zie tabellen 5.1 en 5.2)

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

5.4 Afwijkende commissieadviezen

In de verslagperiode is in 25 gevallen (= 7,7 %) afgeweken van het preadvies dat door de dienst is uitgebracht.⁷ Een lichte daling vergeleken met 2010, toen in 8,0 % van de gegeven adviezen afwijkend werd geadviseerd.

Over de afgelopen 5 jaar is een overzicht opgenomen naar het aantal afwijkende commissieadviezen in procenten.⁸

5.5 Afwijkende collegebeslissingen (contrairzaken)

Contrair gaan, betekent dat het college het advies van de commissie niet overneemt. Het betreft de zaken waarover de commissie in 2011 advies heeft uitgebracht.

1) advies commissie

Schending inlichtingenplicht. Cliënten wonen samen. De terugvordering is terecht, maar de periode moet worden aangepast.

Bezwaar gedeeltelijk gegrond

besluit college

Cliënten vertoonden strategisch gedrag om de samenwoning te maskeren. Diverse getuigenverklaringen. De dienst heeft de gehele periode afdoende onderbouwd.

Bezwaar ongegrond.

(ref.: hoorzitting 10 januari 2011, dossiernummer 14397 + 14399 - gecombineerde zaken)

2) advies commissie

Het gaat om het wel of niet verblijven in een woning. De argumenten van cliënte zijn consistent. Het Dienstrapport bevat niet alle gegevens van de getuigen. De dienst heeft geen observaties verricht. De dienst had beter onderzoek moeten doen.

Bezwaar gegrond.

besluit college

Cliënte heeft niet een aannemelijke verklaring voor het lage water- en energieverbruik gegeven. Bezwaar ongegrond.

(ref.: hoorzitting 1 maart 2011, dossiernummer 16141)

⁷ zie tabel 5.5

⁸ zie tabel 5.6

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZawe en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

5.6 Beleidsvragen

De commissie heeft tijdens de zittingen een aantal beleidsvragen gesteld die meegegeven zijn aan de collegevertegenwoordiger. Het gaat om vragen die nader onderzoek vergden, en niet meteen op de hoorzitting beantwoord konden worden. Hieronder volgen de vragen van de commissie en de antwoorden van de dienst.

vraag 1

De commissie heeft een zaak behandeld waarin naar voren kwam, dat er criteria moeten zijn om een scholingsaanvraag te toetsen. Dat houdt verband met artikel 4 van de Re-integratieverordening. De gemachtigde in de bewuste zaak voerde aan, dat deze criteria ruim zijn, en nauwelijks gespecificeerd. Wat is de opvatting van de dienst over deze stelling? volgnummer 1/11 (ref.: hoorzitting 11 april 2011, dossiernummer 16244, volgnummer 1/11).

antwoord 1

De dienst behandelt haar klanten volgens de uitgangspunten 'professioneel, betrouwbaar en slagvaardig'. Daarbij past dat regelingen ruimte bevatten die optimaal benut kunnen worden. De formulering van art. 4 biedt de medewerker van de dienst voldoende ruimte om met de klant het best haalbare resultaat te bereiken. Dit geldt zowel voor scholingsvragen als voor andere vragen die betrekking hebben op ondersteuning bij arbeidsinschakeling.

vraag 2

Naar aanleiding van bovengenoemde beleidsvraag, stelde de commissie deze zaak opnieuw aan de orde, en wel op de hoorzitting van 26 april 2011, als volgt. De commissie constateert, dat het toetsen van de scholingsaanvraag (artikel 4 Re-integratieverordening) afhankelijk is van welke medewerker de cliënt treft. Om willekeur te voorkomen, adviseert de commissie hierbij aan het college objectieve criteria vast te stellen. (volgnummer 2/11)

antwoord 2

In art. 4 lid 2 staan vier zaken die de individuele medewerker bij de beoordeling van de noodzakelijkheid van de gevraagde voorziening dient te betrekken.

- De mogelijkheden tot arbeidsinschakeling van de belanghebbende;
- De beschikbaarheid van de benodigde voorzieningen of alternatieven daarvoor;
- De financiële middelen die beschikbaar zijn ten behoeve van de voorziening;
- De zienswijze van de belanghebbende.

Een en ander blijft afhankelijk van een goede en professionele weging en interpretatie van de betrokken klantmanager. Dit is ook bij veel andere aanvragen het geval.

Uiteraard mag van de klantmanager verwacht worden dat hij zijn oordeel, en de weging van de vier zaken zoals in het tweede lid benoemd, motiveert in de rapportage en in het besluit.

Juist een traject gericht op re-integratie dient toegespitst te zijn op de individuele klant met zijn eigen mogelijkheden en onmogelijkheden.

Nadere specificering van criteria op grond waarvan een scholingsaanvraag al dan niet gehonoreerd wordt, achten wij dan ook niet wenselijk.

Collegieberief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

vraag 3

vervanging duurzame gebruiksgoederen

Het komt de commissie voor, dat in de huidige regeling onvoldoende is gewaarborgd dat de noodzakelijkheid kan worden getoetst. Daarnaast is in de witgoedregeling een formele voorwaarde opgenomen die in haar huidige vorm goed gemist zou kunnen worden, maar nu wél als afwijzingsgrond wordt gebruikt. De commissie vraagt de dienst de tekst van de witgoedregeling bij komende aanpassingen kritisch tegen het licht te houden.

Toelichting:

Bij aanvragen op grond van deze regeling gaat het om de vervanging van een wasmachine, kooktoestel, koelkast of televisie. Wanneer deze apparaten stuk gaan, moeten die (behalve misschien de tv) vaak plotseling worden vervangen (zie de toelichting bij art. 3 lid 1). In art. 5 staat dat de aanvraag moet worden ingediend voorafgaand aan de aanschaf. De ratio hiervan is, aldus de toelichting, dat de noodzakelijkheid van de vervanging (zie art. 3 lid 1: "noodzakelijke vervanging") moet worden vastgesteld. Niet echter geldt de eis dat met de aanschaf wordt gewacht totdat de dienst een besluit op de aanvraag heeft genomen. Gelet op het spoedeisend karakter van de vervanging, is dit ook wel begrijpelijk.

Voorbeeld 1: Het voorgaande betekent dat iemand een nieuwe koelkast kan aanschaffen (en de oude kan laten afvoeren) mits vooraf de aanvraag is ingediend. Wanneer de oude koelkast er dan niet meer is, valt naar de mening van de commissie de noodzaak lastig aan te tonen. Afwijzen van de aanvraag op grond van art. 5 is echter niet mogelijk. Afwijzing van de aanvraag omdat de oude (kapotte) koelkast er niet meer is, is ook niet mogelijk omdat de regeling daar niet in voorziet. Hieruit blijkt dat in de witgoedregeling onvoldoende is gewaarborgd op welke wijze de noodzakelijkheid kan worden vastgesteld.

Voorbeeld 2: Wanneer in dezelfde situatie echter eerst een nieuwe koelkast wordt aangeschaft en dan pas een aanvraag ingediend, volgt een afwijzing op grond van art. 5. Op grond van de toelichting (zie hierboven de ratio van art. 5) lijkt dat logisch, maar uit het voorgaande voorbeeld blijkt nu juist dat art. 5 in haar huidige vorm niet kan waarmaken wat van haar wordt verwacht: namelijk dat de noodzakelijkheid van de vervanging kan worden vastgesteld. Tijdens de hoorzitting van 11 juli 2011 heeft de collegevertegenwoordiger weliswaar gesteld, dat soepel wordt omgegaan met gevallen waarin de aanvraag pas achteraf is ingediend, mits de noodzakelijkheid nog maar valt vast te stellen. De commissie maakt hierover twee opmerkingen. (1) Dat is sympathiek en in overeenstemming met de doelstelling van de witgoedregeling. Uit de hiervoor gegeven voorbeelden blijkt echter, dat zelfs in deze soepele benadering een verschil in behandeling ontstaat waarvoor geen goede verklaring valt te geven. Van degene die wél tijdig een aanvraag heeft ingediend, kan immers niet worden verlangd dat hij aantoonde dat de koelkast echt vervangen moest worden, terwijl die eis dan wel wordt gesteld aan degene die de aanvraag pas een paar dagen later indiende. (2) De feiten in de aangehaalde zaak ondersteunen deze verklaring niet, aangezien uit de stukken geenszins blijkt dat nog feitelijk onderzoek is gedaan naar de noodzaak.

(ref.: hoorzitting 11 juli 2011, dossiernummer 16920, volgnummer 3/11).

antwoord 3

Het gaat in de regeling om de term noodzakelijke vervanging. Door de aanvrager moet dus in 1ste instantie worden aangetoond dat er een apparaat is om te vervangen. Om de uitvoeringskosten van de witgoedregeling te beperken wordt de noodzakelijkheid van de vervanging van het witgoed slechts steekproefsgewijs gecontroleerd. Dat houdt in dat op het moment van aanvraag het te vervangen apparaat nog beschikbaar moet zijn voor een eventuele steekproef.

Collegedebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

vraag 4

Cliënten hebben een inlichtingenplicht. Wanneer zij een oproep ontvangen om op de dienst te verschijnen, is dat geen verblijvende zaak. De tekst van een oproepbrief moet zo duidelijk zijn, dat de cliënt begrijpt wat de gevolgen zijn als hij niet verschijnt. De commissie treft bij een bepaalde zaak een oproepbrief aan met de tekst: "De inhoud van het bezwaar vormt voor ons aanleiding om u en uw raadsman uit te nodigen voor een gesprek op de dienst (...)." En: "Tijdens dit gesprek willen we graag het verslag huisbezoek bespreken (...)." Het kan zijn dat een cliënt zo'n brief naast zich neer, omdat die als een verzoek geformuleerd is. In de brief staat niet aangegeven wat de gevolgen zijn als cliënt niet verschijnt. In de brief wordt niet verwezen naar de inlichtingenplicht. Tot slot heeft de brief geen onderwerpsregel waaruit het dwingende karakter van de oproep blijkt. Graag een reactie van de dienst. (ref.: dossiernr. 16826, volgnummer 4/11)

antwoord 4

In het kader van de bezwaarschriftenprocedure is belanghebbende, samen met haar raadsman, uitgenodigd voor een gesprek op de dienst.
Hieraan ligt het volgende ten grondslag.
De raadsman heeft aangevoerd dat betrokkene wel degelijk medewerking heeft verleend aan het onderzoek/huisbezoek en dat het recht op uitkering onterecht is ingetrokken.
Het gaat hier om een belastend besluit en de dienst moet aantonen dat aan de voorwaarden voor intrekking van de bijstand is voldaan.
Uit het verslag huisbezoek komt naar voren dat belanghebbende een groot deel van de woning heeft laten zien en een aantal vragen heeft beantwoord.
Omdat belanghebbende het huisbezoek voortijdig heeft beëindigd, zijn een aantal vragen echter niet aan de orde gekomen.
De Centrale Raad van Beroep heeft in een uitspraak van 15 maart 2011, LJN: BP7678 geoordeeld dat in een dergelijke situatie, uit een oogpunt van zorgvuldige afronding van het onderzoek en voorbereiding van het nemen intrekkingbesluit, een poging moet worden ondernomen om het huisbezoek na een korte herstelperiode te hervatten.
In de bezwaarprocedure is, gelet op de gang van zaken, een voortzetting van het huisbezoek niet nodig geoordeeld maar is de fraudecontroleurs gevraagd belanghebbende en haar raadsman uit te nodigen op de dienst.
Tijdens dit gesprek kan het verslag huisbezoek besproken worden en kunnen alsnog de vragen gesteld worden die niet meer aan de orde konden komen tijdens het afgebroken huisbezoek.
Voorafgaand aan de uitnodiging is er telefonisch contact geweest met de raadsman.
In de uitnodiging is daarom alleen het doel van het gesprek vermeld.
Omdat alleen de raadsman op de afspraak is verschenen, is vervolgens het bezwaarschrift afgehandeld aan de hand van de beschikbare informatie.

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

5.7 Conclusies

motiveringen in besluiten

Ook nu weer constateert de commissie, dat de primaire besluiten vele hiaten vertonen. Het merendeel ervan wordt onderschept door het team Juridische Zaken. Aan de ene kant blijkt daaruit, dat deze extra zeer een noodzakelijke functie heeft, en ook werkt. Aan de andere kant blijft het zorgelijk, dat van het primaire proces nog zo veel moet worden gerepareerd.

aanhoudingen

De aanhoudingen hebben uiteenlopende oorzaken. In een derde van deze gevallen gaat om onvoldoende onderzoek door de dienst. In enkele gevallen was er sprake van nieuwe feiten en omstandigheden. Verder zit er niet een vaste lijn in de oorzaken.

afwijkende commissieadviezen

Afwijkende adviezen kunnen te maken hebben met

- gemaakte fouten op het gebied van wet of beleid
- het anders afwegen van feiten en omstandigheden
- onvoldoende onderzoek

Er zijn bepaalde besluitonderwerpen waarbij het afwegen van feite en omstandigheden inherent een oorzaak van afwijkende commissieadviezen kan zijn. Dat geldt bijvoorbeeld bij schending van de inlichtingenplicht, en bij het nakomen van arbeidsverplichtingen. Dit zijn nooit eenduidige zaken. De commissie weegt af, of de rapportage overtuigend genoeg is. Kan echt van samenwonen worden gesproken? Is de periode van terugvordering goed gekozen? Heeft een cliënt zich voldoende ingespannen om werk te behouden of te verkrijgen? Zijn de opgelegde maatregelen terecht, en is de verwijtbaarheid goed gewogen?

Afwijkende commissieadviezen in afwegingszaken liggen dus het meeste voor de hand, en zijn over het algemeen het best te verteren. Ze zijn immers inherent aan het maken van afwegingen. Anders wordt het, wanneer de afweging door de commissie anders uitvalt omdat het onderzoek door de dienst niet afdoende was, of omdat de besluiten fout waren of de verslaglegging in het cliëntdossier onvoldoende.

Als we kijken naar de onderwerpen van de afwijkende adviezen, blijkt het zwaartepunt te liggen bij de schendingen van de inlichtingenplicht. Van de 25 afwijkende adviezen, hadden 10 daar betrekking op. De overige afwijkende adviezen hebben bijna allemaal een enkel voorkomend onderwerp. Ze zijn ook qua onderwerp én reden van de afwijking een mix, waaruit geen conclusies vallen te trekken.

Als we kijken naar de redenen van de afwijkende adviezen, blijken die evenredig verdeeld te zijn over a) ontvankelijkheid van het besluit (7x), b) onvoldoende onderbouwing van het besluit (5x), c) fouten in het besluit (11x). En dan resteren er dus nog enkele losse gevallen.

5.8 Aanbevelingen

motiveringen in besluiten

De kwaliteit van de primaire besluiten moet doorlopend bewaakt worden. Niet alleen qua volledigheid (wet en beleid steeds vermelden), maar ook inhoudelijk. Er zou voor de besluiten een checklijst moeten zijn op punten.

aanhoudingen

Overwegend komt het er op neer, dat de dienst steeds afdoende onderzoek moet doen, en afdoende moet rapporteren.

afwijkende commissieadviezen

Hiervoor geldt hetzelfde als voor de aanhoudingen. De primaire besluiten van de dienst moeten gebaseerd zijn op voldoende onderzoek en rapportage. Qua onderwerp vragen de zaken rond schending van de inlichtingenplicht de meeste aandacht.

Re-integratieverordening

De commissie constateert, dat het toetsen van de scholingsaanvraag (artikel 4 Re-integratieverordening) afhankelijk is van welke medewerker de cliënt treft. Om willekeur te voorkomen, adviseert de commissie hierbij aan het college, objectieve criteria vast te stellen.

Collegebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

BIJLAGEN

tabel 2.1 instroom bezwaar op onderwerp

Bezwaar	% wijziging tov 2010	2011	2010	2009
Instroom per onderwerp				
<u>Arbeidsverplichtingen⁹</u>		0	17	23
Bijzondere Bijstand	-2%	203	207	202
Langdurigheidstoelage	-50%	24	48	42
Levensonderhoud	33%	72	54	48
Aanvraag levensonderhoud	-24%	86	113	94
Maatregel	-52%	29	60	104
Na beroep	8%	14	13	27
Niet tijdig				
Beslissen/ingebrekestelling	200%	3	1	3
Opschorting (+ evt. intr.)	-41%	19	32	60
Overig	-23%	23	30	44
PC-minima	-69%	8	26	1
Terugvordering	-15%	97	114	143
Terugvordering n.a.v. fraude	-2%	82	84	81
Uitvoeringshandeling	33%	12	9	16
Chronisch ziek/gehandicapt	-100%	0	9	5
Eindtotaal	-18%	672	820	888

Tabel 2.2 instroom beroep op onderwerp

instroom Beroep naar onderwerp	2011	2010	2009
Arbeidsverplichtingen ²		3	2
Bijzondere Bijstand	16	41	27
Langdurigheidstoelage	1		1
Levensonderhoud	17	25	13
Maatregel	5	11	17
Na beroep	4	3	5
Niet tijdig			
Beslissen/ingebrekestelling	1	1	
Opschorting (+ evt. intr.)	4	8	5
Overig	2	5	6
Terugvordering	7	8	9
Terugvordering fraude	19	44	12
Uitvoeringshandeling		2	4
Waarschuwing ipv maatregel	2	4	
	78	155	101

⁹ Door een wijziging in de onderwerpcodering is het onderwerp arbeidsverplichting ondergebracht als deelonderwerp bij de overige onderwerpen

Tabel 3.1	afhandeling bezwaar 2011							Gegronde	97
	ongegronde	ingetrokken		Niet ontvankelijk		Gedeeltelijk gegronde	22		
		zonder herziening	na herziening	na advies commissie	rechtstreeks				
Onderwerp	41	5	37	4	5	1	4	97	
Aanvraag levensonderhoud	2	7	13	1				23	
Beëindigen/intrekken	106	31	47	4	10	4	5	207	
Levensonderhoud	2			1	1			4	
Bijzondere Bijstand	12	6	8	1	1			28	
Dwangsom	9	8	2	1				21	
Langdurigheidstoelage	9	1	13	1	3	1	4	31	
Levensonderhoud	3	1	1					6	
Maatregel	5		2		1	5	4	17	
Na beroep	10	1	8	1	3			23	
Opschorting (+ evt. intr.)	5	5	7	3				20	
Overig	8	3	2					13	
PC-minima			2		1		1	4	
Reïntegratievoorziening	11	12	24	5	5	2	1	60	
Terugvordering	37	6	23	1	9	11	1	88	
Terugvordering schending	7	6	10	2	2	1	1	29	
inlichtingenplicht	2	3	3	3	1			12	
invordering	269	95	202	27	42	26	22	683	
Uitvoeringshandeling									

Collegebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

tabel 5.1 bezwaarschriften naar onderwerp

Bezwaarschriften naar onderwerp *					
Onderwerp	Gegronnd	Ongegrond	Gedeeltelijk gegronnd	Niet-ontv.	totaal
aanvraag levensonderhoud	2	26	2	2	31
bijzondere bijstand	7	98	2	5	112
Dwangsom		2		1	3
langdurigheidstoelage		12		1	13
levensonderhoud	1	27	1	4	34
Maatregel	2	9	1		12
na beroep		5	4		9
opschorting (+ eventuele intrekking)		10		1	11
Overige		5		3	8
pc minima		6			6
re-integratievoorziening	1				1
Terugvordering	4	53	14	8	79
uitvoeringshandeling		2		3	5
waarschuwing i.p.v. maatregel		2			2
TOTAAL	17	257	24	28	326

* Bezwaarschriften waarin de commissie een advies heeft uitgebracht. Een aantal zaken kan in 2010 zijn aangehouden en in 2011 zijn afgerond. De indeling naar onderwerp volgt de huidige indeling bij de Administratie van het Team JUZA van de dienst.

tabel 5.2 bezwaarschriften naar uitslag

Bezwaarschriften naar uitslag					
	2007	2008	2009	2010	2011
Gegronnd	25	29	24	16	7
Ongegrond	301	295	345	343	277
gedeeltelijk gegronnd	40	31	40	43	18
niet-ontvankelijk	22	23	22	22	24
Ingetrokken			1*		
Totaal	388	378	432	424	326

* In eerdere jaren niet in deze tabel verwerkt.

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

tabel 5.3 aanhoudingen per zaak

Aanhoudingen per zaak		
Ad		Dossierreferentie (hoorzitting, dossiernummer)
1	Gemachtigde diende vlak voor zitting nog stukken in. Kunnen niet tijdig meer beoordeeld worden.	3-1-'11, dossiernr. 15991
2	Cliënte voert aan dat de bijstandsaanvraag werd afgewezen, maar later - bij eenzelfde aanvraag niet. Onderzocht moet worden welke feiten en omstandigheden het uitgangspunt vormden voor beide besluiten.	11-1-'11, dossiernr. 15025
3	Aanvraag op basis pe-regeling afgewezen. Dienst heeft niet beoordeeld of de hardheidsclausule had kunnen worden toegepast.	11-1-'11, dossiernr. 16030
4	Aanvraag op basis pe-regeling afgewezen. Dienst heeft niet beoordeeld of de hardheidsclausule had kunnen worden toegepast.	17-1-'11, dossiernr. 15966
5	Gemachtigde krijgt nog één kans om met bewijsstukken te komen.	15-3-'11, dossiernr. 15065
6	Gemachtigde krijgt nog één kans om met bewijsstukken te komen.	15-3-'11, dossiernr. 15179
7	Advies commissie hangt af van inhoud van een recent genomen ander besluit, waarvan de inhoud nu niet bekend is.	11-4-'11, dossiernr. 16073
8	Cliënte wil bijstand voor belastingaanslag. Dienst heeft eerder ambtshalve iets hersteld. Onduidelijk waarom die lijn niet wordt doorgetrokken. Na aanhouding heeft de dienst aan de commissie laten weten, dat de dienst alsnog volledig aan het bezwaar is tegemoetgekomen.	26-4-'11, dossiernr. 16520
9	Gemachtigde beroept zich op gelijkheidsbeginsel en noemt namen. Moet onderzocht worden.	2-5-'11, dossiernr. 16267
10	Onduidelijkheid over status cliënten. Dienst vraagt om aanhouding.	16-5-'11, dossiernr. 16082
11	Domicilie van cliënte kan wel worden vastgesteld. Dienst moet daarom inhoudelijk op de aanvraag beslissen.	31-5-'11, dossiernr. 16286
12	Dienst stelt aanvraag buiten behandeling op basis artikel 4:5 Awb. Dit besluit had binnen 4 weken na het verstrijken van de hersteltermijn moeten zijn genomen. De dienst overschreed de termijn. De aanvraag daarom alsnog inhoudelijk behandelen.	14-6-'11, dossiernr. 16611
13	Cliënt kreeg een belastingaanslag in verband met inkomsten die door de dienst in een volgend kalenderjaar waren verwerkt. Welk beleid heeft de dienst over verwerking van inkomsten tegen het eind van een jaar?	5-7-'11, dossiernr. 16716
14	Zaak door de CRvB terugverwezen. Commissie	8-8-'11,

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

	vindt, dat de dienst niet op alle argumenten van gemachtigde is ingegaan. Cliënt heeft tijdlang zonder bijstand gezeten. Hij loopt daardoor bijstandcomponenten mis en heeft mogelijk schulden gemaakt. Reactie van de dienst nodig, plus onderliggende stukken.	dossiernr. 16698
15	Cliënt vroeg langdurigheidstoeslag aan als co-ouder. Heeft de dienst geen rekening mee gehouden. Alsnog vaststellen of er co-ouderschap is, plus herberekenen.	9-8-'11, dossiernr. 17000
16	Dienst gelieve overzicht inkomensverrekening te maken vanaf begin bijstand.	20-9-'11, dossier. 16955
17	Cliënte beroept zich op het vertrouwensbeginsel. Bewering cliënte natrekken bij de GKB.	26-9-'11, dossiernr. 17174
18	Onvoldoende onderzoek door de dienst naar medische achtergrond. Artikel 3:2 Awb.	1-11-'11, dossiernr. 17344

tabel 5.4 aanhoudingen naar onderwerp

Aanhoudingen naar onderwerp		
	Volnummers	Totaal
Dienst moet meer info geven / onderzoek doen.	3, 4, 14, 15, 16, 18	6
Cliënt komt ter zitting met nieuwe feiten.	1, 9, 17	3
Cie. soepel, cliënt mag stukken naleveren.	5, 6	2
Dienst vraagt zelf om aanhouding.	10	1
Dienst moet alsnog inhoudelijk besluit nemen.	11, 12	2
Wachten op gerelateerd ander besluit.	7	1
Dienst wijkt van eerdere lijn af.	8	1
Beleid dienst onduidelijk.	2, 13	2
		18

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

Tabel 5.5 Afwijkende commissieadviezen per zaak

Afwijkende commissieadviezen per zaak				
Ad	Thema	Standpunt dienst	Standpunt commissie	Dossierreferentie (hoorzitting, dossiernummer)
1	Algemene bijstand, schending inlichtingenplicht, samenwonen.	Samenwoning.	Deel periode niet aangetoond. Terugvordering aanpassen.	10-1-'11, dossiernr. 14397
2	Algemene bijstand, schending inlichtingenplicht, samenwonen.	Samenwoning.	Deel periode niet aangetoond. Terugvordering aanpassen.	10-1-'11, dossiernr. 14399
3	Algemene bijstand, schending inlichtingenplicht, samenwonen.	Samenwoning.	Ingangsdatum aanpassen.	17-1-'11, dossiernr. 15185
4	Algemene bijstand, schending inlichtingenplicht, samenwonen.	Samenwoning.	Ingangsdatum aanpassen.	17-1-'11, dossiernr. 15191
5	Algemene bijstand, schending inlichtingenplicht, samenwonen.	Samenwoning.	Ingangsdatum aanpassen.	24-1-'11, dossiernr. 14796 + dossiernr. 15048
6	Bijzondere bijstand, tandartskosten.	Geen bijzonder bijstand. Voorliggende voorziening.	Dienst legt medisch advies terzijde. Eigen bijdrage vergoeden.	24-1-'11, dossiernr. 15109
7	Algemene bijstand, omzetten naar lening.	Bezwaar ongegrond.	Cliënt maakt slechts bezwaar tegen eventuele toekomstige gebeurtenis. Bezwaar niet-ontvankelijk.	25-1-'11, dossiernr. 15997
8	Algemene bijstand, schending inlichtingplicht, domicilie.	Cliënte woont nog in Duitsland.	Ambtelijke verslaglegging onduidelijk. Cliënte krijgt voordeel twijfel. Eerdere aanvraag weer in behandeling nemen.	1-2-'11, dossiernr. 15025
9	Algemene bijstand, schending inlichtingenplicht, domicilie.	Cliënte woont niet op het opgegeven adres.	Dienst heeft onvoldoende onderzoek uitgevoerd.	1-3-'11, dossiernr. 16141
10	Bijzondere bijstand, studievergoeding.	Geen studievergoeding. Dienst kan noodzaak niet vaststellen, want cliënte ten onrechte niet verschenen op gesprek daarover.	Dienst had al een deskundig rapport in huis. Bezwaar gegrond.	11-4-'11, dossiernr. 16244
11	Algemene bijstand, inkomsten boven de bijstandsnorm.	Te laat bezwaar verschoonbaar in verband met overlijden echtgenoot. Bezwaar ontvankelijk.	Raad van State acht deze situatie niet voldoende voor verschoonbaarheid. Bezwaar alsnog niet-ontvankelijk.	3-5-'11, dossiernr. 15875
12	Algemene bijstand, dwangsom.	Bezwaar ongegrond. Tijdig besloten op de aanvraag van 3 oktober	Bezwaar niet-ontvankelijk. Ongeacht of een mail van de dienst als besluit moet	17-5-'11, dossiernr. 16655

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

		2009. Geen reden tot dwangsom.	worden gezien, lokt de brief van cliënt geen besluit uit, want er was niets veranderd.	
13	WIJ, schending inlichtingenplicht, domicile.	Verblijf in Groningen niet aangetoond.	Conclusie dienst is niet voldoende onderbouwd.	31-5-'11, dossiernr. 16286
14	Bijzondere bijstand, bed.	Algemeen noodzakelijke bestaanskosten. Geen bijstand mogelijk.	Het gaat om schade. Daarom niet artikel 35, maar 14 sub c WWB.	6-6-'11, dossiernr. 16666
15	Algemene bijstand, schending inlichtingenplicht, inkomsten.	Bezwaar ongegrond.	Bezwaar tegen reeds ingetrokken besluit niet-ontvankelijk. Tegen nieuw besluit ongegrond.	4-7-'11, dossiernr. 16462 dossiernr. 16926
16	Bijzondere bijstand, uitvaartkosten.	Bezwaar ongegrond.	Geen acuut belang, bezwaar niet-ontvankelijk.	5-7-'11, dossiernr. 16819
17	Algemene bijstand, schadevergoeding.	Bezwaar ongegrond.	Niet aannemelijk gemaakt dat er schade is als gevolg van besluiten. Bezwaar alsnog niet-ontvankelijk.	12-9-'11, dossiernr. 16527
18	Bijzondere bijstand belastingschuld.	Bezwaar ongegrond.	Dienst had inkomen kunnen toerekenen aan vorig jaar. Niet gedaan. Gevolgen niet op cliënt afwentelen.	20-9-'11, dossiernr. 16716
19	Algemene bijstand, schending inlichtingenplicht, inkomsten.	Vordering terecht, maar vakantiegeld ten onrechte berekend. Bezwaar gedeeltelijk gegrond. Bezwaar tegen de bruterings niet-ontvankelijk.	Cliënt indertijd vrijgesteld van inleverplicht maandverklaring. Verkeerde in psychische moeilijkheden. Dienst heeft de zaak jaren op zijn beloop gelaten. Bij toeval kwam er uiteindelijk actie door de dienst. Steeds wisselende en niet goed onderbouwde vorderingsbedragen. Bezwaar gegrond.	27-9-'11, dossiernr. 16899
20	Bijzondere bijstand, elektrische fiets.	Algemeen noodzakelijke kosten. Reserveren. Geen bijzondere omstandigheden. Geen bijzondere bijstand ex artikel 35 WWB.	Toetsen op artikel 15 WWB, voorliggende voorziening. De WMO is niet langer de v.v. De raad heeft voor deze gevallen bepaald, dat artikel 35 WW het vangnet moet zijn voor noodgevallen. Daarvan is hier sprake. Meerkosten vergoeden.	11-10-'11, dossiernr. 17263
21	Algemene bijstand, terugwerkende kracht.	Cliënte had zich eerder kunnen melden vanwege aangezegde loondaling. Geen reden voor terugwerkende kracht.	Cliënte is pas later schriftelijk door de werkgever geïnformeerd. Ingangsdatum verleggen naar eerdere datum. Er is dan geen sprake van terugwerkende kracht.	31-10-'11, dossiernr. 17174
22	Bijzondere bijstand, tandartskosten.	TV4-verzekering sluit kostenvergoeding uit. Voorliggende voorziening. Geen bijzondere bijstand.	TV4 laat bij noodzaak bijstand wel toe, zegt de dienst zelf. Commissie vindt de noodzaak vaststaan. Toekenning alsnog per eerdere datum.	31-10-'11, dossiernr. 17293

Collegiebrief - Jaarverslag 2011 bezwaarschriften bezwaarcommissies

Jaarverslag 2011 Team Juridische Zaken dienst SOZAWE en Commissie bezwaarschriften sociale zaken en werk

23	Algemene bijstand, detentie.	Deels uitgesloten van bijstand wegens detentie.	Voor het deel huisvesting gegrond.	28-11-'11, dossiernr. 17444
24	Algemene bijstand, oververmogen.	De eerste brief van de dienst is geen besluit. Bezwaar niet-ontvankelijk.	Is wel een besluit. Wel ontvankelijk, en gegrond.	6-12-'11, dossiernr. 16936
25	Algemene bijstand, schending inlichtingenplicht, inkomsten.	Intrekking gaat in op grond van resultaten in een andere zaak.	Uitgaan van een latere intrekingsdatum, op grond van foutieve maandverklaringen.	12-12-'11, dossiernr. 17058 dossiernr. 17260

Tabel 5.6 % afwijkingen commissie van standpunt dienst

Afwijkingspercentages			
	aantal commissieadviezen	waarvan afwijkend	percentage
2011	326	25	7,7
2010	424	34	8,0
2009	432	29	6,7
2008	378	36	9,6
2007	388	28	7,2

Ingekomen stukken - Rekenkamerbrief over juridische kwaliteit

Rekenkamercommissie

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

In uw antwoord
graag datum en
kenmerk vermelden

E -mailadres
peter.kommerij@griffie.groningen.nl

Onderwerp Rekenkamerbrief over juridische control

aan de leden van de raad,

Telefoon 050-367 77 27 Bijlage(n) Ons kenmerk GR12.3169651
Datum 2 juli 2012 Uw brief van Uw kenmerk

Geachte dames en heren,

Vooraf

De rekenkamercommissie heeft nog niet eerder meegemaakt dat een advies of aanbeveling van de rekenkamercommissie al werd overgenomen voordat er een rapport of (in dit geval) een rekenkamerbrief over het betreffende onderwerp aan de raad verstuurd was. Nu is dat wel het geval. Zoals u in deze brief kunt lezen adviseert de RKC aan de raad om aan het college te vragen voortaan een jaarverslag van de Algemene bezwaarschriftencommissie aan de raad te sturen. De afgelopen jaren is er namelijk geen jaarverslag van deze commissie verschenen (wel van de bezwaarschriftencommissie sociale zaken). De raad (en de RKC) wordt op zijn wenken bediend: op 14 juni jl. heeft de raad een collegebrief ontvangen met daarin naast het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie Sociale Zaken ook een jaarverslag van de Algemene bezwaarschriftencommissie. Dat maakt de inhoud van deze brief wellicht wat gedateerd, aan de andere kant kunt u zelf beoordelen of de adviezen van de rekenkamercommissie uit deze brief door het college van B&W in voldoende mate zijn opgepakt door er in de jaarverslagen op in te gaan.

Inleiding

In 2011 heeft de rekenkamercommissie onderzoek laten uitvoeren naar de juridische kwaliteit binnen de gemeente. Hiermee wordt bedoeld de kwaliteit van de voorbereiding en uitvoering van het gemeentelijke beleid, zodanig dat juridische risico's worden beperkt. In het kader van een stage is dit onderzoek uitgevoerd door Nick Vollebergh, student Recht en Bestuur aan de Rijksuniversiteit Groningen. De onderzoeker heeft niet tot een afronding kunnen komen, daarvoor waren de werkzaamheden voor een stageperiode te omvangrijk. Toch heeft het onderzoek wel een aantal resultaten opgeleverd. De rekenkamercommissie wil u hier graag over informeren en doet dat in de vorm van deze rekenkamerbrief.

Aanleiding

Bij het rondje langs de fracties in januari 2011 is het onderwerp juridische control door enkele fracties genoemd. Ze vragen zich af hoe het zit met de juridische kwaliteit van de gemeentelijke organisatie. Die vraag is onder andere ingegeven door de indruk dat de gemeente relatief vaak procedeert tegen de eigen burgers. Het onderzoek richt zich in eerste instantie op de vraag of de gemeente Groningen op effectieve en efficiënte wijze uitvoering

Ingekomen stukken - Rekenkamerbrief over juridische kwaliteit

Volgvel 1

Onderwerp Rekenkamerbrief over juridische control

geeft aan een adequate voorbereiding en uitvoering van het gemeentelijke beleid, met als doel het beperken van de juridische risico's.

Wat is juridische control?

Onder juridische control wordt verstaan het inzichtelijk maken, voorkomen en beperken van juridische risico's en het waarborgen van een adequate inbreng bij zowel de voorbereiding als de uitvoering van gemeentelijk beleid. Dat is een vrij formele omschrijving van de term. Bij de juridische control in de praktijk gaat het erom dat er voldoende aandacht is voor de juridische aspecten bij de voorbereiding, besluitvorming en uitvoering van gemeentelijk beleid.

Aanpak onderzoek

Door middel van dossierstudie en interviews is gepoogd een antwoord te vinden op de vraag hoe het gesteld is met de juridische kwaliteit bij de voorbereiding en uitvoering van het gemeentelijke beleid. Dat dit belangrijk is voor de gemeente is evident. Als lokale overheid is de gemeente verantwoordelijk voor het op goede wijze vormgeven van het openbaar bestuur. De gemeente dient daarin ook een betrouwbare partner te zijn, o.a. door zich te houden aan wettelijke regels en deze consequent en zonder aanzien des persoons uit te voeren.

Naast beoordelende elementen wordt er in deze brief vooral ingegaan op beschrijvende elementen. Verder bevat deze brief een oordeel over de aangetroffen juridische kwaliteit.

Groninger model

Om iets te kunnen zeggen over de kwaliteit van de juridische functie bij de gemeente Groningen is het Groninger Model gebruikt. Dit is een model dat door de gemeente zelf in 1993 is ontwikkeld in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen. Hierbij komen de volgende aspecten aan de orde:

- kwalitatieve en kwantitatieve aspecten (voldoende goed geschoold juridisch personeel);
- werking van de juridische organisatie (inzicht in juridische risicoplansen, regelen van vraagbaak in de organisatie);
- Streven naar een optimaal werkende organisatie (werkprocessen vastgelegd, naleven richtlijnen en protocollen);
- Publiekrechtelijk handelen van de gemeente (organisatie regelgeving);
- Privaatrechtelijk handelen (aandacht voor algemene inkoopvoorwaarden, contractenbank en Europese aanbestedingsregels);

Uit dossieronderzoek en uit de interviews komt naar voren dat de gemeente Groningen deze zaken over het algemeen goed voor elkaar heeft. Bij de vier onderzochte diensten (DIA, RO/EZ, SOZAWA en MD) is over het algemeen voldoende deskundig personeel aanwezig, bestaat er inzicht in de mogelijke risico's, zijn de werkprocessen vastgelegd, is de regelgeving goed georganiseerd en is er aandacht voor de algemene inkoopvoorwaarden.

•
•
•

Ingekomen stukken - Rekenkamerbrief over juridische kwaliteit

Volgvel 2

Onderwerp Rekenkamerbrief over juridische control

Juridische afdeling per dienst verschillend georganiseerd

Het valt op dat de organisatie van de juridische afdeling per dienst verschilt. Bij de ene dienst is er een uitgebreide juridische afdeling, terwijl bij een andere dienst de juristen veel meer over de dienst verspreid zijn. Ook de positie van de juridische controller is per dienst verschillend belegd. Nu er een ontwikkeling gaande is waarbij de dienstenstructuur wordt doorbroken en de juridische afdelingen deel gaan uitmaken van een shared service center, biedt dit de gelegenheid om een en ander meer op elkaar af te stemmen. Overigens vrezen sommige juridische afdelingen dat de beschikbaarheid van expertise die ze voor hun eigen werk nodig hebben door deze ontwikkelingen onder druk kan komen te staan.

Percentage gegrondverklaringen

Om iets te kunnen zeggen over de juridische houdbaarheid van de door de gemeente genomen besluiten is gekeken hoeveel bezwaren tegen de besluiten van de gemeente Groningen door de bestuursrechter gegrond worden verklaard. Dit percentage is vervolgens vergeleken met een landelijk bekend percentage. Met een dergelijke vergelijking kan globaal iets worden gezegd over de juridische kwaliteit van de door de gemeente Groningen genomen besluiten. Voor een meer inhoudelijke beoordeling zouden een flink aantal besluiten inhoudelijk moeten worden bestudeerd, hetgeen de scope van dit onderzoek overstijgt. De vergelijking met een landelijk percentage levert in ieder geval een indicatie op voor de juridische kwaliteit van de besluiten.

Uit deze vergelijking met een gemiddeld percentage over de jaren 2006 – 2010 blijkt dat gemiddeld 23% van de bezwaren tegen besluiten van de gemeente Groningen door de bestuursrechter gegrond zijn verklaard. Uit een CBS-onderzoek uit 2007 waarin aantallen beroeps cijfers uit heel Nederland zijn meegenomen, komt naar voren dat ongeveer 35% van de bezwaren tegen gemeentelijke besluiten gegrond zijn verklaard. Gezien ook de grote en risicovolle projecten die in een stad als Groningen doorgaans groter in omvang zijn dan bij een gemiddelde (kleinere) gemeente, betekent dit dat de gemeente Groningen duidelijk beter scoort dan het landelijke gemiddelde. Dat kan betekenen, met de nodige slagen om de arm, dat de juridische kwaliteit van de gemeente Groningen minimaal van voldoende niveau is.

Geen jaarverslag Algemene bezwaarschriftencommissie

Uit het onderzoek komt naar voren dat de Algemeen bezwaarschriftencommissie de afgelopen jaren geen jaarverslag aan de raad heeft uitgebracht, waarin verantwoording wordt afgelegd over de uitgevoerde werkzaamheden (maar over 2011 wel, zie hierover de eerste, cursieve alinea onder 'voorwoord'). Ook wordt geconstateerd dat er sinds enkele jaren geen burgerjaarverslag wordt uitgebracht door de burgemeester. Wanneer deze jaarverslagen wel worden uitgebracht, dan kan dat voor de raad een aanknopingspunt zijn om met elkaar en met het college van B&W te spreken over de juridische kwaliteit van de gemeentelijke organisatie. In de jaarrekening wordt er kort wel iets over gezegd, maar dan krijgt het niet de aandacht die het misschien wel zou moeten hebben. De raad kan overwegen om aan het college van B&W te vragen periodiek gerapporteerd te worden over de juridische kwaliteit, bijvoorbeeld door een jaarverslag van de algemene bezwaarschriftencommissie te ontvangen

•
•
•

Ingekomen stukken - Rekenkamerbrief over juridische kwaliteit

Volgvel 3

Onderwerp Rekenkamerbrief over juridische control

en/of een burgerjaarsverslag. Dat biedt de raad een mogelijkheid om richtlijnen mee te geven aan de raad voor het verder verbeteren van de juridische kwaliteit.

Procedeerdrang niet aangetoond

Verder is onderzocht of er bij de gemeente Groningen sprake is van procedeerdrang (het veel en hardnekkig doorprocederen tegen burgers en instanties), zoals door sommige fracties is gesuggereerd. Om hier zicht op te krijgen is onder andere gekeken hoe vaak de gemeente Groningen de laatste jaren (periode 2006 – 2010) zelf in hoger beroep gaat tegen een voor de gemeente nadelige uitspraak. Het blijkt in genoemde periode te gaan om dertien hogere beroepszaken van de gemeente, waarbij er vijf zijn ingetrokken vanwege nieuwe jurisprudentie met betrekking tot de Wet Werk en Bijstand. In de interviews is gevraagd of er gevallen bekend zijn waarbij de gemeente langdurig doorprocedeert met als doel burgers of instellingen te ontmoedigen om door te gaan met procederen tegen de gemeente. Zowel in de interviews als in de dossiers heeft de rekenkamercommissie hiervoor geen aanwijzingen gevonden. Hierbij moet worden opgemerkt dat de vraag over het veel en hardnekkig procederen tegen de eigen inwoners globaal is meegenomen in dit onderzoek.

Rol van mediation

Om het aantal bezwaar- en beroepsprocedures terug te dringen kan de gemeente gebruik maken van het middel van mediation en/of kiezen voor een informele aanpak. Het gaat dan om het inzetten van gespreksvaardigheden om een situatie niet te laten escaleren door onredelijk handelen of om een compromis te sluiten. Als er sprake is van mediation vindt dit doorgaans plaats door een onafhankelijke derde, bij een informele benadering nemen ambtenaren van de gemeente zelf contact op met de indiener van het bezwaar. Uit het onderzoek ontstaat het beeld dat de dienst SOZawe meer gebruik maakt van dit middel van de informele aanpak dan de andere diensten. De rekenkamercommissie constateert dit op basis van de uitgebreide omschrijving van het proces van de informele benadering door de medewerkers van de dienst SOZawe. Omdat met het voorkomen van procedures uiteindelijk ook geld kan worden bespaard, is het wellicht een idee voor de raad om zich door het college van B&W nader te laten informeren op welke wijze en in welke mate het instrument van mediation en pre-mediation wordt ingezet.

Conclusies

Geconcludeerd kan worden dat de wijze waarop de gemeente Groningen invulling geeft aan de juridische kwaliteit adequaat te noemen is. Dat wordt geconstateerd op basis van de conclusie dat de juridische organisatie in grote mate voldoet aan de voorwaarden uit het Groninger Model. Een andere indicatie hiervoor is dat het aantal zaken waarbij de gemeente door de bestuursrechter in het ongelijk wordt gesteld, lager ligt dan het landelijk gemiddelde. Verder concludeert de rekenkamercommissie dat er bij de dossierstudie en de interviews geen aanwijzingen zijn gevonden dat er bij de gemeente een neiging bestaat om lang door te blijven procederen tegen burgers en instellingen. Het aantal keren dat de gemeente Groningen zelf in hoger beroep is gegaan in de jaren 2006 – 2010 blijkt relatief gering te zijn.

.
. .

Ingekomen stukken - Rekenkamerbrief over juridische kwaliteit

Volgvel 4

Onderwerp Rekenkamerbrief over juridische control

De rekenkamercommissie gaat ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.
Mochten er nog vragen zijn, dan kunt u uiteraard contact opnemen met de
rekenkamercommissie.

Met vriendelijke groet,
Namens de rekenkamercommissie,

Peter Kommerij, secretaris.

•
•
•

Collegedebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Bestuursdienst

Onderwerp 7de Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Steller Dirk Vliegthart

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 76 81 Bijlage(n) 3

Ons kenmerk BD12.3307874

Datum **19 OKT 2012** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Viermaal per jaar rapporteren wij, zoals afgesproken, over de voortgang van de bezuinigingen. Wij hebben u een tussentijdse up-date van de 6de Voortgangsrapportage bezuinigingen toegezegd in de raadscommissie Financiën & Veiligheid, d.d. 5 september 2012. Deze toezegging zijn we niet nagekomen, vanwege de benodigde inzet van capaciteit bij de samenstelling van de begroting 2013 en de al geplande volgende voortgangsrapportage.

Deze 7de Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014 bieden we u hierbij aan, waarmee wij uw raad informeren over de uitwerking, de realisatie en de risico's van het bezuinigingspakket van in totaal 45,1 miljoen euro.

In deze Voortgangsrapportage bezuinigingen geven we inzicht in de realisatie van de maatregelen tot en met 2012 en de wijze waarop (deels) incidentele en/of vervangende dekking noodzakelijk is. Daarnaast beschouwen we de voorbereiding van de maatregelen 2013 en de knelpunten en vertragingrisico's die zich daarbij kunnen voordoen. De komende maanden zoeken wij naar oplossingen voor de beschreven knelpunten. Indien er sprake is van een vervangend voorstel leggen wij dit aan u voor ter besluitvorming.

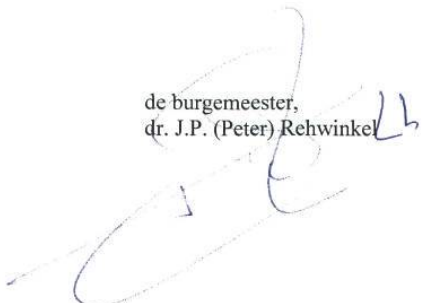
Collegedebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

De actuele stand per maatregel is opgenomen in de bijlagen.
Bijlage 1 is de 7de Voortgangsrapportage Bezuinigingen 2011-2014, bijlage 2 geeft het financiële en formatieve overzicht met de inmiddels bekende kleurstelling en bijlage 3 is de toelichting op alle maatregelen, waarbij de wijzigingen ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage gearceerd zijn weergegeven.

De 8ste Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014 is gepland voor februari 2013.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

BIJLAGE 1

7DE VOORTGANGSRAPPORTAGE BEZUINIGINGEN 2011-2014

1. Inleiding

Hierbij ontvangt u de 7de Voortgangsrapportage Bezuinigingen 2011-2014. Wij hebben uw raad toegezegd vier maal per jaar te rapporteren over de voortgang van de maatregelen. In deze rapportages informeren wij u over de actuele stand in de uitwerking van het bezuinigingspakket van in totaal 45,1 miljoen euro, zowel financieel als formatief, de belangrijkste ontwikkelingen en risico's, inhoudelijk gewijzigde maatregelen, de reserve flankerend beleid en frictiekosten en de communicatie. De volgende Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014 is gepland voor februari 2013.

2. Actuele stand bezuinigingen

2.1 Financiën

Het totaal aan taakstellingen voor de periode 2011-2014 bedraagt 45,1 miljoen euro. De verdeling over de jaren is als volgt:

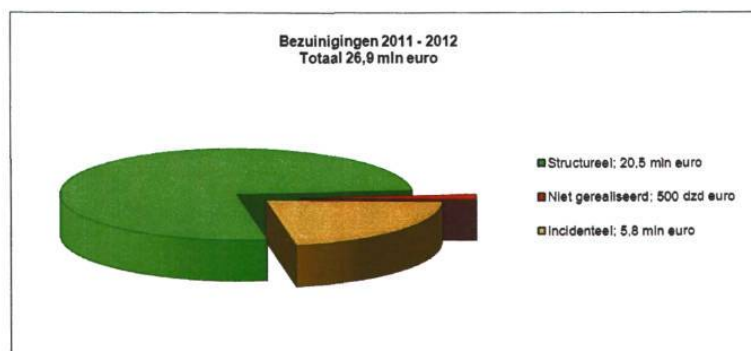
2011	16,560 miljoen euro
2012	10,320 miljoen euro
2013	11,785 miljoen euro
2014	6,435 miljoen euro
totaal	45,100 miljoen euro

2011-2012

Op 1 oktober 2012 is van de taakstelling van 26,9 miljoen euro *tot en met 2012*, 20,5 miljoen euro (77%) structureel gerealiseerd. Dit is een stijging van 800 duizend euro ten opzichte van de 6de Voortgangsrapportage.

Daarnaast is 5,8 miljoen euro (21%) incidenteel gerealiseerd. Voor een aantal maatregelen is hiervoor concernbreed naar incidentele dekking gezocht. Deze hebben we gevonden in: versnelde realisatie van afschrijvingen, inzet van de risicobuffer en inzet van een deel van het Vorming & Opleiding budget. Daarnaast hebben de diensten nog ruimte gevonden in beleids- en bedrijfsvoeringsbudgetten.

Op dit moment resteert nog een tekort van circa 500 duizend euro voor 2012, waarvoor nog een incidentele dekking wordt gezocht. Bij de vorige Voortgangsrapportage bezuinigingen was dit nog 2,3 miljoen euro.

Collegedebat - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

2011

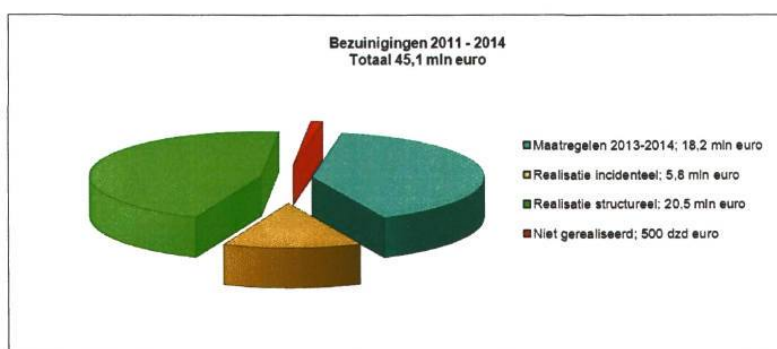
Van de totale taakstelling 2011 van 16,5 miljoen euro is 14,3 miljoen euro (86%) structureel gerealiseerd. Van het resterende deel van de taakstelling is met name de maatregel *Afroming van het te verwachten resultaat WMO* moeilijk te realiseren. Voor de periode 2012-2014 is hiervoor jaarlijks 1,7 miljoen euro als incidentele dekking opgenomen uit de extra beleidsmiddelen. Ook de maatregel *Beperken van de inhuur externen* is niet te realiseren. We komen hiervoor nog met vervangende voorstellen. Het totale nog structureel op te lossen bedrag voor 2011 is 2,2 miljoen euro.

2012

Van de totale taakstelling 2012 van 10,3 miljoen euro is nu 6,2 miljoen euro (61%) structureel gerealiseerd. Daarnaast is 3,6 miljoen euro (35%) incidenteel gerealiseerd, waarvan een deel via een concernbrede zoekopdracht naar incidentele middelen. Voor circa 500 duizend euro aan openstaande maatregelen wordt nog incidentele dekking gezocht voor 2012 gezocht. Het totale nog structureel op te lossen bedrag voor 2012 is 4,1 miljoen euro, waaronder een aantal moeilijke te realiseren maatregelen. Hiervoor leggen wij uw raad indien nodig bijsturingvoorstellen voor ter besluitvorming.

2013 - 2014

In 2013 en 2014 is nog voor 18,2 miljoen euro aan taakstellingen te realiseren, dit is 40% van het totaal. De actuele stand van het totale bezuinigingspakket voor de periode 2011-2014 ter hoogte van 45,1 miljoen euro is onderstaand in beeld gebracht.

2.2 Formatie

De bezuinigingsoperatie van de gemeente Groningen voor de periode 2011-2014 heeft personele consequenties. In eerdere voortgangsrapportages gaven wij aan een formatie afname te verwachten van tenminste 150 fte. In deze 7^e Voortgangsrapportage bezuinigingen is een aantal maatregelen verder uitgewerkt, waardoor er een completer beeld ontstaat van de formatie-effecten.

Op basis van de tot nu toe uitgewerkte maatregelen komen we op een afname van de formatie van 122,7 fte. Wij verwachten dat de totale formatie afname zal uitstijgen boven 150 fte. Momenteel worden de personele consequenties van de organisatieontwikkeling (Shared Service Centre, Klant Contact Centrum, Stadbeheer, wijkgericht werken) nader in kaart gebracht. De totale formatie afname is sterk afhankelijk van de keuzes die bij de organisatieontwikkeling per thema worden gemaakt en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsplannen voor het personeel.

2.3. Samenvatting maatregelen 2011 – 2014

In deze paragraaf worden de belangrijkste actuele ontwikkelingen, knelpunten en risico's in het bezuinigingspakket aangegeven.

A. Bezuinigingen op en in de eigen organisatie

CONCENTRATIEMAATREGELEN

1. Concentreren of uniformeren ondersteunende afdelingen (Totaal € 2,8 miljoen, 32,6 fte + nog uit te werken aantal fte)

Per functie wordt een uitvoeringsplan gemaakt, waarin de taakstelling is verwerkt. Gezien de benodigde voorbereidingstijd voor de uitwerking en implementatie van het koepelplan SSC en het effectueren van de voorgenomen formatiereductie is er voor de taakstellingen 2013 sprake van een vertragingrisico, waarvoor incidentele oplossingen worden gezocht.

De taakstelling voor 2012 (350 duizend euro) worden incidenteel gedekt. De besparing op de P&O functie voor 2012 (150 duizend euro) kan deels worden gerealiseerd uit incidentele vrijval (100 duizend euro) uit het opleidingsbudget van de WGA. Het resterende deel (50 duizend euro) wordt via een incidentele vrijval op de formatie van concern P&O gerealiseerd.

De besparing op communicatie (200 duizend euro) in 2012, realiseren we door een korting op de budgetten voor communicatie en versobering van de communicatiemiddelen.

2. Besparingen huisvesting/gebouwenbeheer (€ 1 miljoen, fte pm)

De taakstelling 2012 (150 duizend euro), wordt niet gerealiseerd, omdat de voorgenomen wijzigingen (waaronder centralisatie) van het gemeentelijk kernvastgoed in 2012 nog niet tot besparingen leiden. Daarom is concreet gezocht naar incidentele dekking voor deze taakstelling in 2012.

3. Organisatieontwikkeling (€ 3 miljoen, fte pm)

3.2.1 Beheer

De samenvoeging Stadsbeheer is uitgewerkt in een uitvoeringsplan. Dit is vastgesteld door ons college en ook de COR heeft hiermee ingestemd. De implementatie is in volle gang.

Daarbij houden we rekening met een structurele netto bezuiniging die oploopt van €300.000 in 2013, tot €600.000 in 2014 en van €850.000 in 2015. Hierbij is rekening gehouden met frictiekosten 2013 en 2014 en het weglekeffect naar tarieven. Eventuele frictiekosten in 2015 zijn nog buiten beschouwing gelaten.

3.2.5 Wijkgerichtwerken, beleidsfuncties en vorming GMT

De taakstelling 2012 van 500 duizend euro wordt niet gerealiseerd, omdat de voorbereiding en besluitvorming met betrekking tot de voorgenomen reorganisatie en vervolgens de herplaatsing van formatie meer tijd kosten. Daarom hebben we de taakstelling opgenomen in de concernbrede incidentele taakstelling 2012. Ook in 2013 en 2014 verwachten wij nog een vertraging in de realisatie van de taakstelling, daarvoor zoeken wij incidentele dekking.

4. Vorming van de directie stadstoezicht (€ 185.000, fte pm)

4.1 Overlappende taakgebieden

We hebben nog geen efficiencyvoordelen kunnen uitwerken, omdat slecht een beperkt aantal taken is samengevoegd. Wij zoeken nog naar mogelijkheden om deze taakstelling 2014 in te vullen.

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

EFFICIENCYMAATREGELEN (INTERN)

6. Efficiency personeel en loonkosten (€ 1,885 miljoen, 4,5 plus pm fte)

Uit een eerste inventarisatie komt het beeld naar voren dat de taakstelling slechts ten dele kan worden gerealiseerd vanwege een overlap met andere maatregelen in het bezuinigingspakket. Verder is er nog sprake van boventaligheid/herplaatsingskandidaten, waardoor er slechts in zeer beperkte mate vrijval ontstaat. Echte realisatie en vrijval (d.m.v. uitstroom) wordt op zijn vroegst vanaf 2015 verwacht. In de volgende voortgangsrapportage informeren wij u over de omvang van de vrijval en de omvang van het realisatierisico.

8. Sturen op autonome uitstroom (€ 525.000, 7,5 fte)

De inschatting is dat in 2012 en volgende jaren maximaal 25% van de taakstelling wordt gerealiseerd. We verwachten het resterende deel van de taakstelling 2012 bij de jaarrekening incidenteel te kunnen oplossen. Binnen de formatie van de dienst SOZAWE zijn geen mogelijkheden om deze bezuiniging structureel op te lossen. De taakstelling 2013 en verder kan alleen worden opgelost door de uitvoeringskosten op het terrein van klantmanagement te verlagen. De ambitie van de kwaliteit van dienstverlening blijft echter gelijk en is in lijn met de vastgestelde Re-visie zicht op Werk & Participatie. De formele voorbereiding is afgerond, in het uitvoeringplan wordt de taakstelling gerealiseerd.

18 Technische correcties op de bezuinigingsvoorstellen (€ - 4,1 miljoen)

18.2 Weglekeffecten

Dit budget is in 2012 volledig verwerkt in de verdeelvoorstellen van de concernbrede taakstellingen en bijbehorende begrotingswijzigingen. Per saldo is in 2012 sprake van een incidenteel nadeel van circa 100 duizend euro, dat wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve Friciekosten. We verwachten dit bedrag in 2013 of 2014 weer in te lopen en terug te storten in de reserve.

EFFICIENCYMAATREGELEN (EXTERN)

23. Uitbesteden ombudsfunctie (€ 200.000, 2,4 fte)

De invulling van deze taakstelling vraagt meer voorbereiding dan verwacht. Uiterlijk volgend voorjaar wordt een voorstel aan u voorgelegd.

BEDRIJFSVOERING EN PERSONELE VOORZIENINGEN

24. Versobering inkoop goederen en dienstverlening (€ 3,5 miljoen, pm fte)

De taakstelling voor de jaarschijven 2011 en 2012 bedraagt samen 1,4 miljoen euro op inkoop van goederen en diensten. In 2011 is daarvan een bedrag van 300.000 euro uit aanbestedingsvoordelen gerealiseerd. Een bedrag van 500.000 euro wordt ingeboekt als reeds behaald voordeel uit een eerdere aanbesteding van gas en elektra. Het restant van 600.000 euro komt uit de introductie van het zogenaamde categoriemanagement. Voor iedere productgroep maakt de categoriemanager een scherpe analyse van inkoopvolumes, inkoopstromen, onder- en overuitputting van contracten, contractvormen en de mogelijkheden van beter contractbeheer, versoberde aanpak, scherpere aanbestedingsmogelijkheden etc.

In 2012 ligt het accent op de PIOFACH-productgroepen. Voor het realiseren van aanvullende taakstellingen voor de jaarschijven 2013 en 2014 worden binnenkort ook de categoriemanagers voor de overige productgroepen aangewezen.

Een algemeen risico bij deze taakstelling is dat prijsafspraken en contracten voor een beperkte periode worden afgesloten. Er is een risico dat we op termijn de nu ingeboekte inkoopvoordelen weer kwijtraken.

Collegiebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

26. Bedrijfsvoering en personele voorzieningen (€ 3,06 miljoen, 6,6 fte +pm)

26.7.3 Catering

Aanpassingen in de catering zijn medio 2012 ingevoerd. We rekenen voor 2012 op een netto bezuinigingsopbrengst van 161 duizend euro, de rest wordt incidenteel gedekt.

26.7.4 Externe inhuur

De taakstelling externe inhuur 2011 is incidenteel gedekt. Voor 2012 is het niet mogelijk gebleken deze maatregel te realiseren. Dit betekent dat in 2012 voor 1,5 miljoen euro concernbreed voor een incidentele dekking is gezorgd en dat de maatregel vanaf 2013 op een alternatieve wijze structureel moet worden gerealiseerd.

30. Brandweer: duikploeg (€ 500.000, 7 fte)

Zoals in de vorige voortgangsrapportage is aangekondigd, leggen wij uw raad hierbij alternatieve voorstellen voor. Deze zijn afgestemd met de Ondernemingsraad en de Onderdeelcommissie Brandweer. Tegelijk met deze Voortgangsrapportage wordt het voorstel van deze vervangende taakstelling aan uw raad voorgelegd.

B. Bezuinigingen op de voorzieningen in de stad

WELZIJN

44. Taakstelling geïntegreerde aanpak budget maatschappelijke ontwikkelingen (€ 1,7 miljoen, pm fte)

Van deze taakstelling moet € 500.000 worden gerealiseerd in 2012. In het voorjaar van 2012 heeft uw college een voorstel gedaan om de taakstelling 2012 incidenteel te realiseren. Door een motie en een amendement is een deel van de voorstellen niet realiseerbaar. De taakstelling kan in 2012 worden gedekt door inzet van budgetten Maatschappelijke ontwikkelingen.

SPORT, CULTUUR, WELZIJN

46. Beëindigen subsidierelatie met instellingen (€ 550.000)

Eind augustus zijn wij weer in gesprek gegaan met de zelforganisaties over de omvang van het te bezuinigen bedrag. In dit gesprek is afgesproken ingaande 2013 een bedrag van € 40.000 te bezuinigen. Daarmee is een deel van de beoogde bezuiniging van € 100.000 gerealiseerd. De resterende € 60.000 wordt vanaf 2013 gerealiseerd uit de doorlichting van de subsidieportefeuille. Het voorgaande betekent dat wij in 2012 een incidenteel bedrag van 100 duizend euro op een andere wijze dienen te realiseren binnen de subsidiebudgetten.

C. Financieel technische maatregelen

52. Afkomen van te verwachten positief resultaat Wet Maatschappelijke Ondersteuning (€ 1,9 miljoen)

Omdat we een taakstelling van 3,4 miljoen euro niet reëel vonden, hebben we ter compensatie bij de begroting 2012 voor een periode van drie jaar 1,7 miljoen euro beschikbaar gesteld. Daarmee is deze bezuiniging dus tot en met 2014 jaarlijks voor 1,7 miljoen euro gedekt en moet voor deze periode jaarlijks voor 200 duizend euro aan maatregelen worden gevonden. Vanaf 2015 zal de totale taakstelling van 1,9 miljoen euro in samenhang met de bovengenoemde rijkskortingen maar ook met andere bezuinigingen op het maatschappelijk domein structureel ingevuld moeten worden. De resterende 200 duizend euro is in zowel 2012 als 2013 onderdeel van de begroting. Voor 2012 wordt de taakstelling van €200.000 incidenteel gedekt binnen het sociale domein door o.m. effecten van ingezet beleid, enkele gerichte maatregelen, gedragsverandering bij burgers en een positieve bijstelling door het rijk van de Wmo-integratie-uitkering. Over de oplossing van de taakstelling 2013 zal in de voortgangsrapportages worden gerapporteerd.

E. Aanvullende bezuinigingen

AV1. Afschaffen IZA zorgpakket (€ 100.000)

Een besluit over het IZA-zorgpakket is instemmingsplichtig en kan alleen met instemming van de COR worden geëffectueerd. De COR heeft echter alleen instemming verleend op de optie, waarbij de bedrijfsgeneeskundige zorg wordt ondergebracht bij de arbodienstverlener en bedrijfsmaatschappelijk werk, fysiotherapie en psychologische zorg worden gehandhaafd en worden ondergebracht bij de IZA. Dit betekent feitelijk dat de besparing niet kan worden gerealiseerd met deze maatregel. Momenteel wordt onderzocht of een verdere verlaging van de bijdrage WGA mogelijk is als alternatieve invulling voor deze bezuinigingstaakstelling 2013.

AV2. Energie besparen gemeentelijke gebouwen (€ 700.000)

Per 1 september 2012 is een manager ESCO aangesteld met de opdracht om maatregelen te treffen op het gebied van energiemanagement. Voor het einde van het jaar komen wij met een investeringsvoorstel voor energiebesparende maatregelen bij een eerste tranche gebouwen. Het terugverdienen in de vorm van een lagere energierekening zal dus starten nadat de maatregelen in deze gebouwen zijn genomen. De taakstelling voor 2013 van € 400.000 loopt daarom een vertragingrisico, waarvoor incidentele dekking zal worden gezocht.

AV3. Investeren in KCC en kanaalmanagement (€ 500.000)

Een voorstel over de (formatieve) inrichting van het KCC, waar de taakstelling in is opgenomen, is in voorbereiding.

AV6. Afstoten/ stoppen met de drafbaan / evenemententerrein (€ 400.000)

In onze vergadering van 6 september 2012 is een eerste voorstel voor een visie besproken en zijn mogelijke scenario's aan de orde geweest. Wij gaan dit verder uitwerken en betrekken bij de ontwikkeling van een integraal toekomstplan voor het drafbaan-/evenemententerrein.

AV7. Lagere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Meerschap Paterswolde (€ 100.000)

Er is door de GR een eerste verkenning opgesteld met mogelijke bezuinigingsopties. Deze is door het bestuur oriënterend besproken. Relatief eenvoudig te realiseren maatregelen tellen op tot een besparing van circa 60 duizend euro. De conclusie is dat er, om de taakstelling te realiseren, nog aanvullend onderzoek nodig is naar opbrengst-verhogende maatregelen en kostenreductie

2.3. Overige maatregelen.

De actuele stand van alle maatregelen vindt u in bijlagen 2 en 3. Voor de maatregelen 2011 en 2012 is daarbij aangegeven of de maatregel structureel, incidenteel, of nog niet is gerealiseerd, inclusief formatiereductie.

Bij elke maatregel geven we met een kleur de voortgang aan.

- Groen:** de voorbereiding is afgerond, we verwachten de maatregel te realiseren
- Oranje:** de voorbereiding is nog niet afgerond
- Rood:** de maatregel kan niet worden gerealiseerd, of er is een groot realisatierisico

Voor de rode maatregelen zullen we zo spoedig mogelijk afwegen of de maatregel door een aanpassing in het oorspronkelijke voorstel alsnog kan worden gerealiseerd, of dat er een alternatief voorstel voor deze taakstelling aan uw raad moet worden voorgelegd.

Een kleurencombinatie geeft aan dat de taakstelling bijvoorbeeld in het eerste jaar wordt gerealiseerd, maar dat de voorbereiding voor de olopende taakstellingen in volgende jaren nog niet is afgerond.

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Een kleurencombinatie geeft aan dat de taakstelling bijvoorbeeld in het eerste jaar wordt gerealiseerd, maar dat de voorbereiding voor de oplopende taakstellingen in volgende jaren nog niet is afgerond.

Collegieberief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

3. Inhoudelijke wijzigingen van de voorstellen

In dit hoofdstuk geven wij een toelichting op de inhoudelijke wijzigingsvoorstellen in het bezuinigingspakket.

8. Sturen op autonome uitstroom (€ 525.000, 7,5 fte)

Aan de hand van de leeftijdsopbouw van ons personeelsbestand hebben we de inschatting gemaakt dat bij de dienst SOZAWE 15 medewerkers gebruik kunnen maken van de FPU. Hierbij gaat het voor de helft om functies die komen te vervallen of waarvoor op dit moment al efficiencymaatregelen worden getroffen zodat ze niet meer opgevuld hoeven te worden. In de bezuinigingsplannen zal deze taakstelling in de jaren 2012, 2013 en 2014 gelijkelijk (dus per jaar 175 duizend euro) moeten worden gerealiseerd.

Een aantal ontwikkelingen heeft ertoe geleid dat de opbrengst van de maatregel lager uitvalt dan oorspronkelijk geraamd: een deel van de opbrengst van de autonome uitstroom zal bij andere zoekopdrachten terechtgekomen, zoals de PIJOFACH en de invulling van de concernmaatregel 'jong voor oud'. Daarnaast is het door een toename van het aantal klanten noodzakelijk om een deel van de vacatures binnen het primaire proces opnieuw in te vullen. De inschatting is dat in 2012 en volgende jaren maximaal 25% van de taakstelling wordt gerealiseerd. We verwachten het resterende deel van de taakstelling 2012 incidenteel te kunnen oplossen. Binnen de formatie van de dienst SOZAWE zijn geen mogelijkheden om deze bezuiniging structureel op te lossen. De taakstelling 2013 en verder kan alleen worden opgelost door de uitvoeringskosten op het terrein van klantmanagement te verlagen. De implementatie van de (Re-) visie Zicht op Werk en Participatie richt zich op het zoveel mogelijk voorkomen van nadelige consequenties hiervan. Voor de implementatie geldt dat deze grotendeels zal plaatsvinden in 2014. Sommige onderdelen kunnen in 2013 al worden ingevoerd. De dienst SOZAWE streeft ernaar in 2013 een gelijkblijvend niveau van dienstverlening te blijven bieden.

30. Brandweer: duikploeg (€ 500.000, 7 fte)

De Brandweer Stad heeft een duikploeg die ook het westelijk deel van de regio bedient. De Veiligheidsregio heeft daarnaast de beschikking over een duikploeg in Delfzijl. Ook is er een duikploeg in Emmen. We willen deze taak in regionaal verband anders organiseren en hiermee een bezuiniging van 500 duizend euro realiseren.

We hebben daarvoor samenwerkingsmogelijkheden onderzocht en/of gekeken naar uitbestedingsmogelijkheden. Het blijkt echter, dat het anders organiseren van de duiktaak slechts een fractie van de taakstelling oplevert. Daarnaast is bekend geworden dat het bestuur van de Veiligheidsregio pas in 2014 een besluit neemt over de organisatie van de duiktaak. In de regio is een voorlopig alternatief bezuinigingspakket opgesteld dat binnen de V&GR bij de regionale taakstelling wordt geteld en niet bijdraagt aan onze eigen taakstelling (zie maatregel 31).

Zoals in de vorige voortgangsrapportage is aangekondigd, leggen wij uw raad bijgaand alternatieve voorstellen voor. Deze zijn afgestemd met de Ondernemingsraad en de Onderdeelcommissie Brandweer. Tegelijk met deze Voortgangsrapportage wordt het voorstel van deze vervangende taakstelling aan uw raad voorgelegd.

4. Reserve flankerend beleid

Ons college heeft de nota 'Flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014' vastgesteld, waarin nadere regels en criteria zijn opgenomen inzake de te financieren herplaatsing voorzieningen. Het flankerend beleid bestaat eruit dat de medewerkers, waarvan de functie wordt opgeheven in het kader van deze bezuinigingsoperatie op grond van de sociale leidraad een herplaatsingstraject wordt aangeboden. Het traject is erop gericht hen een passende functie aan te bieden.

De Centrale Ondernemingsraad (COR) heeft een positief advies uitgebracht inzake de voorzieningen zoals vastgelegd in de nota 'Flankerend beleid'. Tevens is de commissie voor Georganiseerd Overleg

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

(GO) geïnformeerd. Een raadsvoorstel ten behoeve van de dekking van de kosten van flankerend beleid wordt binnenkort aan uw raad voorgelegd.

5. Reserve frictiekosten

De reserve Frictiekosten is ingesteld om incidentele kosten te betalen die voortvloeien uit vastgestelde maatregelen van de Bezuinigingstaakstelling 2011- 2014.

Overzicht:

Totaal beschikbare reserve Frictiekosten	€ 2.863.000
Uw raad heeft inmiddels uit deze reserve beschikbaar gesteld	€ 1.269.000
Resteert	€ 1.594.000

Beschikbaar te stellen in 2012:

- Voorbereidingskosten fusie Muziekschool, Kunstencentrum	€ 300.000
- Voorbereidingskosten Stadsbeheer 2012	€ 35.000
- Projectteam bezuinigingen 2012	€ 98.000
- Voorbereidingskosten minder gebruik Gezinsbode	€ 20.000
- Extra weglekcompensatie 2012	ca. € 100.000

Totaal € 553.000

Nog beschikbaar eind 2012 ca. € 1.041.000

Toelichting

Voorbereidingskosten fusie Muziekschool, Kunstencentrum

Wij hebben u april 2012 per brief geïnformeerd over het voornemen tot verzelfstandiging Muziekschool (OS.12.2947722). Daarin hebben wij u gemeld dat de eenmalige kosten van de fusie 1,1 miljoen euro bedragen. Daarvan komt 6 ton voor rekening van de gemeente, voor de helft te dekken uit het de reserve Frictiekosten bezuinigingen. In een separaat voorstel wordt uw raad gevraagd om dit budget beschikbaar te stellen.

Voorbereidingskosten stadsbeheer 2012

Ons college heeft besloten de taken van beheer en onderhoud samen te voegen. Hiervoor zijn in 2011 voorbereidingskosten gemaakt die voor 35 duizend euro zijn gedekt uit de reserve Frictiekosten bezuinigingen (besluitnummer GR11.2772619). Ook in 2012 zijn voorbereidingskosten gemaakt, die wederom via een reserveonttrekking van 35 duizend euro worden gedekt. Met de vorming van stadsbeheer realiseren we gefaseerd een besparing van 500 duizend structureel in 2013, oplopend naar 850 duizend euro in 2016. De reserveonttrekking wordt als onderdeel van de nota Begrotingswijzigingen 3de kwartaal 2012 aan uw raad voorgelegd.

Projectteam bezuinigingen 2012

April 2011 hebben wij voor 2 jaar een projectteam bezuinigingen ingesteld. De projectleider en projectsecretaris komen boven op de bestaande formatie. In 2011 heeft u hiervoor budget uit de reserve Frictiekosten bezuinigingen beschikbaar gesteld (GR 11.2831107). De reserveonttrekking voor 2012 (€ 98.000) wordt als onderdeel van de nota Begrotingswijzigingen 3de kwartaal 2012 aan uw raad voorgelegd. Eind dit jaar willen wij een besluit nemen over de wijze waarop het projectteam bezuinigingen zal worden gecontinueerd in 2013 en 2014.

Voorbereidingskosten Minder gebruik Gezinsbode

Vanaf 2012 worden verplichte mededelingen van het gemeentebestuur zoveel mogelijk geplaatst op de gemeentelijke website (maatregel 28). Dit jaar zijn daarvoor eenmalig € 20.000 extra kosten gemaakt voor de voorbereiding en de overgang naar de nieuwe wijze van publiceren.

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Weglek compensatie 2012

Bij de samenstelling van het bezuinigingspakket 2011-2014 is rekening gehouden met een weglek van besparingen naar de gemeentelijke tarieven, bijdragen van derden en investeringsprojecten. Daarvoor is bij maatregel 18.2 een correctie verwerkt van 0,6, 1,5 en 1,5 miljoen euro voor respectievelijk de jaren 2012, 2013 en 2014. De berekening van de weglek komt in 2012 circa 100 duizend euro hoger uit dan geprognoseerd. Bij de verwerking van de laatste begrotingswijzigingen 3de kwartaal 2012 kunnen we het bedrag exact bepalen. We zullen uw raad dan voorstellen dit bedrag te onttrekken aan de reserve Frictiekosten. We verwachten dit bedrag in 2013 of 2014 weer in te lopen en terug te storten in de reserve.

6. Communicatie

Het uitgangspunt is, dat betrokken partijen tijdig worden geïnformeerd over de maatregelen.

Voor 2012 zijn in het kader van de communicatie vooral de volgende maatregelen relevant:

- over diverse *concernbrede personele maatregelen* is doorlopend contact met de COR. Voor dienstspecifieke maatregelen vindt overleg plaats met de betreffende OR-en;
- *43 afschaffen schoolzwemmen* - met de betreffende schoolbesturen en de Onderwijs- en adviescommissie voor de sport is overlegd over deze in schooljaar 2012 - 2013 te realiseren maatregel;
- *44 taakstelling geïntegreerde aanpak budget maatschappelijke ontwikkelingen*. Voor het op de Wmo-voorzieningen te bezuinigen deel zal, nadat het betreffende voorstel is afgerond, overleg worden gevoerd met diverse van belang zijnde organen, waaronder de WMO Adviesraad. De voorgestelde maatregelen worden niet eerder doorgevoerd;
- *46 Beëindigen subsidierelatie met instellingen*. De betrokken instellingen zijn geïnformeerd en een nieuw voorstel zal aan de raad worden voorgelegd;
- *48 verminderen subsidie Martiniplaza*. Met de directie van Martiniplaza voeren we regelmatig overleg. Bij brief d.d. 12 december 2011 bent u nader geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de subsidieverlaging, waarbij de reacties van Martiniplaza tevens zijn opgenomen.
- *59 Gehandicaptenparkeerkaart*. Ons voorstel is voorgelegd aan de gehandicaptenraad, deels contrair heeft geadviseerd;
- Aanvullend pakket: maatregel *Afstoten/stoppen met de drafbaan/evenemententerrein*;
Wij zijn in overleg met alle betrokken partijen. Op 15 december 2011 heeft ons college overleg gehad met de gebruikers van de drafbaan. Daar hebben we de maatregel toegelicht en afspraken gemaakt over het vervolgproces. Het gebruikersoverleg, een regulier overleg op ambtelijk niveau met de gebruikers van de drafbaan, zullen we zo nodig intensiveren.
Op 19 en 27 januari 2012 was er ambtelijk overleg met de gebruikers die betrokken zijn bij de paardensport. Daar werden de bedragen die de paardensport betreffen nader toegelicht (dagelijkse exploitatie, gepland groot onderhoud). De afspraak is gemaakt dat de KHRV samen met de dienst OCSW bekijkt welke investeringen noodzakelijk zijn, waarbij een goede veiligheid van de baan uitgangspunt blijft. Met alle gebruikers (de betrokkenen bij de paardensport en de overige gebruikers) gaan we binnenkort overleggen over mogelijke kostenbesparingen en opbrengstverhogingen.
- *AV7. Lagere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Meerschop Paterswolde*.
De communicatie rond deze bezuiniging gaat via het Dagelijks Bestuur van het Meerschop, dat bestaat uit de portefeuillehouder van onze gemeente (voorzitter) en de twee wethouders van Haren en Tynaarlo. De beleidsvisie is in concept uitgewerkt en voor inspraak vrijgegeven. Het DB heeft op 14 mei 2012 het inspraakrapport vastgesteld. Het Algemeen Bestuur waar raadsleden van Groningen, Haren en Tynaarlo in zitten, neemt het besluit over de invulling van de bezuinigingen. Het Meerschop is bezig een definitieve Beleidsvisie op te stellen voor de periode 2012-2021, die in de zomer van 2012 zal worden vastgesteld door het AB. Daarna zal het DB een voorstel doen aan het AB over de invulling van de bezuinigingen.

7. Vervolg

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

In deze Voortgangsrapportage bezuinigingen is de stand van zaken gegeven van de maatregelen 2012 en de voorbereiding voor de maatregelen 2013. Daarbij hebben we diverse knelpunten en vertragingsrisico's geconstateerd. De komende maanden zoeken wij naar oplossingen door middel van een bijstelling van het oorspronkelijke voorstel óf door een vervangende (tijdelijke) dekking. Wij willen u de volgende voortgangsrapportage in februari 2013 aanbieden, waarin de eventuele bijsturingsmaatregelen aan uw raad ter besluitvorming worden voorgelegd.

BIJLAGE

Bijlage 2: Concernbezuinigingen 2011-2014 - Actuele stand taakstellingen 2011 + 2012

VGR bezuinigingen 2011-2014 (bv VGR 2012-7)

Nr.	Dienst/Maatregel	Taakstelling					Realisatie			FTE's	
		2011	2012	2013	2014	Totaal 2011-2014	Taakstelling	Realisatie t/m 2012	Totaal Taakstelling	t/m 2012	Realisatie
Bezuinigingen op en in de eigen organisatie											
1	VERD		150	325	175	650	150	150	13,6	3,0	
1.1	VERD				1.000	1.000			16,0		
1.2	VERD				100	100					
1.3	VERD		200			200					
1.4	VERD			125	125	250					
1.5	VERD			50	50	100					
1.5	VERD			50	50	100					
1.5	ROEZ			60	60	120					
1.5	ROEZ			40	40	80					
1	VERD		350	850	1.600	2.800	350	350	32,6	3,0	
2	VERD		150	600	250	1.000	150	150	pm		
3	VERD			220	220	440			pm		
3.1	VERD			220	220	440			pm		
3.2	VERD		500	1.280	780	2.560	500	500	pm		
3	VERD								pm		
4	ROEZ				110	110					
4.1	ROEZ				75	75					
4.2	MD				75	75					
4	MD				110	110					
5	MD		15			15	15	15	0,5	0,5	0,5
5.1	MD					50	50	50	1,0	1,0	1,0
5.2	ROEZ			65	65	130	65	65	1,2	1,2	1,2
5.3	DIA		15	115		130	130	15	2,7	1,7	0,5
5	DIA		15	115		130	130	15	2,7	1,7	0,5
Totaal concentratie			15	1.115	3.025	2.960	7.115	1.130	35,3	4,7	0,5
Efficiency (intern)											
6	VERD			250	750	1.000	100	100			
6.1	VERD			100	250	350	100	100			
6.2	VERD			50	150	200	50	50			
6.3	DIA			50	150	200	50	50			
6.4	DIA		10			10	10	10			
6.5	DIA		130			130	130	130			

Collegedebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Nr.	Dienst	Maatregel	Taakstelling				Realisatie			FTE's			
			2011	2012	2013	2014	Totaal 2011-2014	Taakstelling	Realisatie	Totaal Taakstelling	tm 2012		
6.6		<i>Personneelsreductie: vacatureruimte:</i>											
6.6.1	DIA	Structureel schrappen van vacatures	35				35	35	0,7	0,7	0,7		
6.6.2	MD	personeelsreductie : Vrijval vacatureruimte	20				20	20	1,0	1,0	0,9		
6.6.3	MD	personeelsreductie : vacatureruimte	55	50			55	55	1,8	1,8	1,0		
6.6.4	MD	personeelsreductie : Vrijval wachtgeld	35				35	35	3,5	2,7	1,6		
6.6		<i>Subtotaal personeelsreductie: Vacatureruimte</i>	90	55	50		145	145	3,5	2,7	1,6		
6		<i>Subtotaal efficiency personeel en loonkosten</i>	230	155	600	900	1.885	285	100	4,5	2,7	1,6	
7	VERD	Factor incidenteel in nominale compensatie	250	250	250	250	1.000	500	500	7,5	2,5	0,6	
8	SZW	Sturen op autonome uitstroom	175	175	175	175	525	175	45	130			
9		<i>Efficiency bedrijfsvoering</i>											
9.1	VERD	vermindere aantal kantoorwerkplekken	25	25	225	25	300	50	50	1,7			
9.2	VERD	vermindere aantal telefoonstoelen			100		100						
9.3	ROEZ	Bedrijfsvoering RO/EZ COMBI 14											
9.4	BSD	Minder secretariale ondersteuning			100		100						
9		<i>Subtotaal efficiency bedrijfsvoering</i>	25	25	425	25	500	50	50	1,7			
10	VERD	taakstellende bezuiniging i-functie			100	100	200						
11	ROEZ	Anders financieren programma SHV	340				340	340	2,5				
12	SZW	Efficiëntie Zelfstandigen/WWIK	90	90	100	280	90	90	2,6	0,6	1,4		
13	Iederz	Verlaging contributie aan Iederz			450	250	700						
14	ROEZ	Efficiency RO/EZ (incl. 9,3/15,1/26,1/26,2)	570	880	35		1.485	570	70	500			
15		<i>Overige efficiency maatregelen:</i>											
15.1	ROEZ	Buitendienst Geo Info-voorziening COMBI 14		25	25		50	25	25				
15.2	ROEZ	Bureau Woonwagengzaken											
15.3	OCSW	Effectievere inzet pers. Muziekschool COMBI 15.4											
15.4	OCSW	Samenvoeging Kunstencentrum en Muziekschool in een nieuwe stichting		160	50		210	160	160	pm			
15		<i>Subtotaal overige efficiency maatregelen</i>	185	75			260	185	25	160			
16	BSD	Minder wethouders	110	210			320	320	2,5	2,5			
17	GRIF	Griffie	100	100	200		400	200	100	100	2,0	2,0	
18		<i>Technische correcties op</i>											
18.1	CONC	Bedrijfsvoering risico	-400	-100			-500	-500	-500				
18.2	CONC	Correctie tm wegk	-600	-1.500	-1.500		-3.600	-600	-600				
18		<i>Subtotaal technische corr. bezuinigingsvoorst.</i>	-400	-700	-1.500	-1.500	-4.100	-1.100	-1.100				
		Totaal Efficiency (intern)	655	1.060	1.745	335	3.795	1.715	1.775	-60	49,3	10,3	3,6
		Efficiency (extern)											
19	OCSW	Herinrichting vastgoedmanagement		160			160	160	2,0				
20	SZW	Uitbesteding bezwaar en beroep		115			115	115	1,5				
21	OCSW	Efficiënter gebruik voorzieningen WSR		50			50	50	0,2				
22	OCSW	Martiniplaza / SB/OP		200			200	200	pm				
23	BSD	Uitbesteden ombudsfunctie		200			200	200	3,7				
		Totaal Efficiency (extern)		525	200	200	725						

Collegedebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Nr.	Dienst/ Maatregel	Taakstelling					Realisatie t/m 2012			FTE's			
		Taakstelling x € 1.000					Realisatie			Totale Taakstelling	t/m 2012		
		2011	2012	2013	2014	2011-2014	Taakstelling	S	I			N	
		Intern											
24	VERD	400	1.000	1.000	1.100	3.500	1.400	700	250	450	pm		
25	DJA												
25.1	DJA	280				260	260						
25.2	MD		40	40		40	260						
26						300							
26.1	ROEZ												
26.2	ROEZ	160	50			210	210	160	50	0,8	0,8		
26.3	BSD	15				15	15						
26.4	MD		20			20	20						
26.5	SZW	245				245	245			3,5	3,5	3,5	
26.6	SZW												
26.7	VERD	84				84	84						
26.7.1	VERD	120	-40			80	80						
26.7.2	VERD		350			350	350			2,3	1,0		
26.7.3	VERD	630	85			1.485	1.485			2,3	1,0		
26.7.4	VERD	750	1.250			2.000	2.000			2,3	1,0		
26.8	DJA	265	10	15		290	275			6,6	5,3	3,5	
26		1.435	1.330	15		2.780	2.765	1.040	50	1.675			
27	BSD	300				300	300			6,6	5,3	3,5	
	Totaal Bedrijfsvoering & personele voorzieningen	2.395	2.330	1.055	1.100	6.880	4.725	2.300	300	2.125			
28	VERD		150			150	150						
29	BSD	200				200	200						
30	HVD	150	150	200		500	150		150	7,0	2,0	2,0	
31	HVD	50	50	150	50	300	100		100	17,0	7,0	8,0	
32	HVD		40			40	40						
	Totaal Dienstverlening (extern)	250	390	300	250	1.190	640	490	150	24,0	9,0	10,0	
	Totaal Bezuinigingen op en in de eigen organisatie	3.315	4.895	6.650	4.845	19.705	8.210	4.580	1.355	2.275	118,9	29,3	17,6
Bezuinigingen op de Voorzieningen in de stad													
33	DJA		250			250	250			0,3	0,3		
34	HVD		70	70		140	70		70	2,0	1,0	1,0	
35	ROEZ		50	50		100	50		50				
36	ROEZ	300				835	835						
37	ROEZ		80			80	80						

Collegedebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Nr.	Dienst	Maatregel	Taakstelling				Realisatie			FTE's	
			2011	2012	2013	2014	Totaal 2011-2014	Taakstelling	Realisatie	Totaal Taakstelling	tm 2012
Wonen											
38	ROEZ	Hypotheek-gemeente-garanties	25				25				
39	ROEZ	Platform GRAS		20			20				
40	ROEZ	Verlaging budget stadsdeelprogramma (Nb zie ook stadsdeelprogramma)	250	250			500				
41	ROEZ	Groninger Woonkwaliteit	100				100				
Onderwijs											
42	OCSW	Verlaging subsidie de Jonge onderzoekers		160	200		360				
43	OCSW	Afschaffen schoolzwevmen			225		225				
Welzijn											
44	VERD	Taakstelling geïntegreerde aanpak budget maatsch. Ontwikkelingen		500	1.200		1.700	500		1,0	
Gezondheid											
45		Uitvoering Wmo									
45.1	HVD	WMO: eigen bijdrage (4.6 tm 4.10)	300	325	125		750	625			
45.2	HVD	WMO: Het verschuiven van het aandeel HH2 naar HH1 (hulp bij het huishouden)	20	40	65		125	60			
45		Uitvoering Wmo	320	365	190		875	685			
Sport, Cultuur, Welzijn											
46	OCSW	Beeindigen subsidielaties met instellingen.		550			550	420	130		
47	OCSW	Verhogen inkomsten door extra activiteiten WSR		25			25	25			
48	OCSW	Verminderen subsidie Martiniplaza		200	200		400	200			
Totaal Bezuinigingen voorzieningen in de stad			995	3.055	2.135		6.185	4.050	3.420	3,3	1,3
Financieel/technische maatregelen											
<i>Anders afschrijven</i>											
49.1	ROEZ	Afschrijven tot restwaarde ondergrondse parkeergarages	300				300				
49.2	VERD	verlenging afschrijvingstermijnen computertoerwate			130	130	260				
49.3	VERD	Invoering restwaarde gemeentelijke gebouwen	200	200	200		800	400			
49.4	DIA	Invoering restwaarde gebouwen DIA	200				200	200			
49.5	OCSW	Niet afschrijven op grondwaarde	400				400	400			
49.6	ROEZ	Verlenging afschrijvingstermijnen conceminvesteringen	1.480				1.480	1.480			
Totaal anders afschrijven			2.580	200	330		3.440	2.780			
50	MD	taakreductie- en verandering : verminderen toevoeging aan reserve bodemsanering	100				100	100			
51	ROEZ	ISV middelen	1.250	1.250			2.500	2.500			
52	HVD	Afomen van te verwachten positief resultaat Wmo	1900				1.900	1.900	1.700		200
53	OCSW	Peuterspeelzaalwerk/Kinderopvang	400	200	200		600	600			
54	ROEZ	Vermindering subsidie Groningen Airport Eelde			265		265				
55	BSD	Areaaluitbreiding HVD/OCSW 3 jaarschrijven	100	100	100		300	200			
56	BSD	Vrijval risicobuffer 2007-2010	990				990	990			

Collegiebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Nr.	Maatregel	Taakstelling					Totaal 2011-2014	Realisatie			FTE's	
		2011	2012	2013	2014	2014		Taakstelling	S	I		N
57	ROEZ Werkwijze communicatie				30		30					
58	ROEZ Bijdrage erfpachtterreinen				90		90					
Totaal financieel/technische maatregelen		7.410	1.750	895	560	10.615	8.960	7.260	1.700	200		
Verhoging van de gemeentelijke inkomsten												
59	ROEZ Gehandicaptenparkeerkaart		35	40		75	35					
60	ROEZ Woonwagens				35	35						
61	ROEZ Verkeerskundige toets bouwvergunningen			70		70						
62	ROEZ Meer gebruik openbaar gebied in rekening brengen		60	60		120	60			60		
63	MD Taakreductie- en verandering : vegen uit rioolrecht		315			315	315			315		
64	VERD Publiekrechtelijke tarieven hogere dekkingsgraad		350	400	300	1.050	750			720		30
65	OCSW Verhoging tarieven en entreegelden OCSW:					50	50			50		
65.1	OCSW Verhoging tarieven en entreegelden OCSW		50			50	50			50		
65.2	OCSW Verhoging inkomsten Muziekschool COMBI 15.4					50	50			50		
65	Totaal verhoging tarieven en entreegelden OCSW					50	50			50		
66	Leges DIA:					50	50			50		
66.2	DIA Afschaffen kortingsregeling reisdocumenten en rijbewijzen		50			50	50			50		
66	Totaal Leges DIA					50	50			50		
67	Overige aanpassingen tarieven:					90	40			40		
67.1	DIA Verhoging Logiesbelasting		40	50		90	40			40		
67.2	HVD GGD: terugdraaien maatregelen Oosting/Alders: het verhogen van de leges.		10			10	10			10		
67	Totaal Overige aanpassingen tarieven					100	50			50		
68	DIA Verhogen OZB		4.000			4.000	4.000			4.000		
69	DIA Uitbreiding dienstverlening derden bij CIO		25	25	25	100	50			25		25
70	DIA Uitbreiding dienstverlening derden bij Salarisadministratie		50			50	50			50		
71	ROEZ Meer werken voor derden			50	55	105	50			50		50
Totaal financieel/technische maatregelen		4.840	620	530	130	6.120	5.460	5.260	200			

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Nr.	Dienst	Maatregel	Taakstelling					Realisatie			FTE's			
			2011	2012	2013	2014	Totaal 2011-2014	Taakstelling	t/m 2012	Realisatie	Totaal Taakstelling	t/m 2012		
Eigen organisatie														
AV1	DIA	Afschaffen (restant) IZA zorgpakket		355			100							
AV2	ROEZ	Energie besparen gemeentelijke gebouwen		400	300		700							
AV3	DIA	Investeren in KCC en kanaalmanagement		250	250		500							
Totaal eigen organisatie				750	550		1.300							
Voorzieningen in de stad														
AV4	MD	Vermindering ondersteuning duurzaamheid		75			75					0,5		
AV5	ROEZ	Afschaffen subsidies Goed Idee		100			100							
AV6	OCSW	Afstoten/stoppen met de draai-/evenem.terrein		200	200		400							
AV7	OCSW	Lagere bijdrage aan de GR Meerschap			100		100							
Totaal voorzieningen in de stad				375	300		675					0,5		
Financieel/technische maatregelen														
AV8	BSD	Verlagen budget onvoorzien		200			200							
AV9	BSD	Lagere dotatie WGA-budget aan reserve WGA		200			200							
Totaal financieel/technische maatregelen				400			400							
Verhogen eigen inkomsten														
AV10	DIA	Dienstverlening voor regio-gemeenten		50	50		100							
Totaal verhogen eigen inkomsten				50	50		100							
Totaal aanvullende bezuinigingen				1.575	900		2.475					0,5		
TOTAAL bezuinigingen 2011-2014			16.560	10.320	11.785	6.435	45.100	26.880	20.520	3.885	2.475	122,7	30,6	18,6
Na concambrede incidentele dekking								26.880	20.520	5.860	500			
Realisatie procentueel t.o.v. de taakstelling (t/m 2012)				100%	76%	22%	2%	100%	76%	22%	2%	100%	61%	

Voorbereiding afgerond, wordt gerealiseerd
 Voorbereiding nog niet afgerond
 Wordt niet gerealiseerd, alternatief zoeken
 Voorbereiding deels afgerond en gerealiseerd
 Voorbereiding deels afgerond, waarschijnlijk vertragingrisico

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

BIJLAGE

BIJLAGE 3 Actuele toelichtingen 7de Voortgangsrapportage Bezuinigingen 2011-2014

De wijzigingen ten opzichte van de vorige rapportage zijn grijs gearceerd.

Het pakket aan maatregelen bestaat uit:

- A. Bezuinigingen op en in de eigen organisatie (19,7 miljoen euro)
- B. Bezuinigingen op de voorzieningen in de stad (6,2 miljoen euro)
- C. Financieel-technische maatregelen (10,6 miljoen euro)
- D. Verhoging van de gemeentelijke inkomsten (6,1 miljoen euro)
- E. Aanvullende bezuinigingen (2,5 miljoen euro)

A. Bezuinigingen op en in de eigen organisatie

De bezuinigingspakket voor de organisatie is opgebouwd uit de volgende categorieën:

- Concentreren of samenvoegen van gemeentelijke functies
- Efficiencymaatregelen voor interne gemeentelijke werkprocessen
- Efficiencymaatregelen voor werkprocessen waarvan externe partijen onderdeel uitmaken
- Verbeteren bedrijfsvoering en versobering personele voorzieningen
- Besparen op/door dienstverlening externen

CONCENTRATIEMAATREGELEN

1. Concentreren of uniformeren ondersteunende afdelingen (Totaal € 2,8 miljoen, 32,6 fte + nog uit te werken aantal fte)

De vorming van de nieuwe PIJOFACH-organisatie levert een belangrijke bijdrage aan de gemeentelijke bezuinigingstaakstelling voor de periode 2011-2014. Het inrichten van een Shared Service Center (SSC) is één van de bouwstenen voor de toekomstige organisatie.

In onze organisatie kennen we nu nog een grote diversiteit binnen de diverse PIJOFACH-werkvelden. We willen door standaardisatie en digitalisering van werkprocessen én door een concentratie van deze functies zowel een besparing realiseren, als de interne dienstverlening verbeteren. De nieuwe gezamenlijke PIJOFACH-organisatie dient efficiënt, duurzaam (flexibel) en professioneel te worden. We hebben de ambitie om de interne dienstverlening zodanig te organiseren dat deze een toegevoegde waarde blijft bieden aan het primaire proces. Centraliseren en schaalvergroting zijn daarbij geen doel, maar wel een belangrijk middel om aan de opdracht te kunnen voldoen.

De vorming van het Shared Service Center (SSC) moet (inclusief de hierna genoemde besparingen op huisvesting en gebouwenbeheer) minimaal een besparing opleveren van 3,8 miljoen euro structureel en een formatiereductie van minimaal 50 fte.

Per functie wordt een uitvoeringsplan gemaakt, waarin de taakstelling is verwerkt. Gezien de benodigde voorbereidingstijd voor de uitwerking en implementatie van het koepelplan SSC en het effectueren van de voorgenomen formatiereductie is er voor de taakstellingen 2013 sprake van een vertragingrisico, waarvoor incidentele oplossingen worden gezocht.

De taakstelling voor 2012 (350 duizend euro) wordt incidenteel gedekt.

De besparing op de P&O functie voor 2012 (150 duizend euro) zal deels worden gerealiseerd uit incidentele vrijval (100 duizend euro) uit het opleidingsbudget van de WGA. Het resterende deel (50 duizend euro) wordt via een incidentele vrijval op de formatie van concern P&O gerealiseerd.

De besparing op communicatie (200 duizend euro) in 2012, realiseren we door een korting op de budgetten voor communicatie en versobering van de communicatiemiddelen.

Collegedebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

2. Besparingen huisvesting/gebouwenbeheer (€ 1 miljoen, fte pm)

Inleiding

Deze besparing willen we realiseren door enerzijds de uniformering van het facilitaire proces en anderzijds door het management en beheer op de gemeentelijke gebouwen/vastgoed te bundelen. Voor de bundeling van het vastgoedmanagement en -beheer gaat het vooral om technisch gebouwenbeheer/onderhoud, ruimtetoewijzingsbeleid, standaardisering inrichtingsafspraken en gezamenlijke aanbestedingen.

Facilitair

We willen een nieuwe Facilitaire organisatie gaan vormen, met als doel om de huidige acht facilitaire afdelingen samen te voegen tot één gemeentebrede facilitaire organisatie. Dit als deelproject van de concernbrede organisatieontwikkeling PIJOFACH. Inmiddels ligt er een concept van de nieuwe vastgoedorganisatie en de nieuwe facilitaire organisatie. Deze concepten zijn gedeeld met alle betrokkenen binnen onze gemeente (zoals COR, betrokken medewerkers en opdrachtgevers).

Vastgoed

Wij willen het kernvastgoed (de gemeentelijke kantoorgebouwen) samenvoegen en centraal exploiteren. Daarvoor zal een centrale kernvastgoedorganisatie worden opgezet die verantwoordelijk is voor het exploiteren van het kernvastgoed. Dit dient zo te gebeuren dat de huisvestingsvraag van de gemeente Groningen optimaal wordt geacommodeerd met een efficiënte inzet van eigen en gehuurd vastgoed. Daartoe wordt een strategisch vastgoedplan gemaakt dat zoveel mogelijk rekening houdt met veranderingen in de organisatie tot 1 januari 2015 (cf. de planning van het Stappenplan PIJOFACH) en een doorkijk geeft voor de jaren daarna. Twynstra Gudde heeft advies uitgebracht over de inrichting van een vastgoedorganisatie voor het kernvastgoed van de gemeente. Op basis van dit advies wordt een uitvoeringsplan uitgewerkt.

De taakstelling 2012 (150 duizend euro), wordt niet gerealiseerd, omdat de voorgenomen wijzigingen (waaronder centralisatie) van het gemeentelijk kernvastgoed in 2012 nog niet tot besparingen leiden. Daarom is concernbreed gezocht naar incidentele dekking voor deze taakstelling in 2012.

3. Organisatieontwikkeling (€ 3 miljoen, fte pm)

In ons collegeprogramma hebben we aangegeven dat we een aanpassing van de organisatievorm willen doorvoeren. We kiezen voor dienstverlening als hefboom voor de organisatieontwikkeling en cultuurverandering. Nu al stellen we een aantal aanpassingen in de structuur voor. Daarmee is winst te behalen in het verbeteren van de dienstverlening (beleid en uitvoering), efficiency en effectiviteit. De verwachting is dat het beter en goedkoper kan.

De volgende structuurwijzigingen worden voorgesteld:

- het samenvoegen van de taken in het beheer van de openbare ruimte;
- wijkgewijs werken onderbrengen bij één dienst;
- concentreren beleidstaken.
- de (programmatische) sturing op maatschappelijke ontwikkeling;
- vorming GMT

Daarbij gaan we de primaire bedrijfsprocessen in de diensten stroomlijnen. We gaan taken met minder mensen uitvoeren door de processen slimmer en efficiënter te organiseren. Hierdoor willen we een besparing realiseren van 3 miljoen euro.

De stand van zaken per onderdeel is als volgt.

3.2.1 Beheer

Voor het beheer van de openbare ruimte is het doel om te komen tot één gemeentelijk organisatieonderdeel Stadsbeheer. Daarmee willen we vanuit het perspectief van de burger, op een effectieve en efficiënte manier de beheer- en onderhoudstaken in de openbare ruimte vorm geven.

Collegiebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

De samenvoeging Stadsbeheer is uitgewerkt in een uitvoeringsplan en vastgesteld door ons college. Ook de COR heeft met het plan ingestemd. We houden rekening met een structurele netto bezuiniging die oploopt van €300.000 in 2013, tot €600.000 in 2014 en van €850.000 in 2015. Hierbij is rekening gehouden met frictiekosten 2013 en 2014 en het weglekeffect naar tarieven. De frictiekosten in 2015 zijn nog buiten beschouwing gelaten.

3.2.2 *Wijkgewijs werken*

De meer efficiënte en effectieve inrichting van het wijk- of gebiedsgericht werken is in voorbereiding. Daarbij maken we onderscheid tussen coördinerende, uitvoerende (beherende) en beleidsmatige taken. De coördinerende taken worden voornamelijk bij de diensten ROEZ (stadsdeelcoördinatie en stadsdeelbeheer) en OCSW (wijkzaken) uitgevoerd. Nadere analyse moet uitwijzen hoe die besparing kan worden gerealiseerd.

Een besparing op uitvoerende en beleidsmatige taken heeft een relatie met de analyses en keuzes bij de invulling van de taakstelling op het beheer openbare ruimte en de maatschappelijke ontwikkeling. Bij de analyse van het wijk- en gebiedsgericht werken betrekken we ook de relaties met gesubsidieerde instellingen in het maatschappelijk domein. Die instellingen werken immers in onze opdracht ook gebiedsgericht, ook daar zijn besparingen mogelijk.

3.2.3 *Concentreren beleidstaken*

Een voorstel voor het concentreren van de beleidsfuncties wordt uitgewerkt.

3.2.4 *Sturing op maatschappelijke ontwikkeling*

Zie hiervoor maatregel 44.

3.2.5 *Vorming GMT*

Onderdeel van de organisatieverandering is de vorming van het GMT. Daarmee realiseren we een besparing op de kosten van management en ondersteuning.

De taakstelling 2012 van 500 duizend euro wordt niet gerealiseerd, omdat de voorbereiding en besluitvorming met betrekking tot de voorgenomen reorganisatie en vervolgens de herplaatsing van formatie, meer tijd kosten. Daarom hebben we de taakstelling opgenomen in de concernbrede incidentele taakstelling 2012. Ook in 2013 en 2014 verwachten wij nog een vertraging in de realisatie van de taakstelling en ook daarvoor zoeken wij incidentele dekking.

4. **Vorming van de directie stadtoezicht (€ 185.000, fte pm)**

4.1 *Overlappende taakgebieden*

Met de vorming van de directie Stadtoezicht willen we een efficiencyvoordeel realiseren, door taken van RO/EZ en de Milieudienst samen te voegen. Hierdoor moet in 2014, 110 duizend euro worden bespaard. Vooralsnog hebben we geen efficiencyvoordelen kunnen realiseren, omdat slecht een beperkt aantal taken is samengevoegd. Wij zoeken nog naar mogelijkheden om deze taakstelling voor 2014 in te vullen.

4.2 *Vergunningen*

We willen, mede door een verdere deregulering, op het gebied van vergunningen voor evenementen een besparing realiseren. De besparing is in de begroting van 2013 opgenomen en daarmee gerealiseerd.

5. **Overige samenvoegingen van afdelingen (€ 130.000, 2,7 fte)**

5.1 *Formatie bij inzameling gevaarlijk afval en Olie-Water-Slib*

Deze maatregel is gerealiseerd.

5.2 *Loket beheer en verkeer*

Het uitvoeringsplan Stadsbeheer is inmiddels vastgesteld, waarin is opgenomen dat de frontoffice van Stadsbeheer naar verwachting zal opgaan in het KCC. Vooruitlopend op de vorming van het KCC zijn de loketten van Stadsbeheer RO/EZ en de Milieudienst alvast fysiek samengevoegd. Vacatureruimte

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

binnen het loket is niet ingevuld, waardoor de bezuiniging in 2012 eerst incidenteel wordt gerealiseerd en vanaf 2013 structureel.

5.3 DIA en Bestuursdienst.

Uit efficiencyoverwegingen verzorgt de DIA de financiële administratie voor de Bestuursdienst. Vanuit deze efficiencygedachte willen we ook de functies Informatiemanagement (IM) én Facilitaire Zaken (FZ) van beide diensten samenvoegen en onderbrengen bij de DIA. De besparing die we hiermee kunnen realiseren, bedraagt 65 duizend euro vanaf 2012. Het betreft 1,2 fte.

Voor 2012 zoeken we een incidentele oplossing en vanaf 2013 zal deze bezuiniging via de vorming van het Shared Service Center worden ingevuld.

EFFICIENCYMAATREGELEN (INTERN)

6. Efficiency personeel en loonkosten (€ 1,885 miljoen, 4,5 plus pm fte)

Naast het concentreren van verschillende P&O beheertaken, willen we op verschillende manieren de inzet van ons personeel en loonkosten nog efficiënter maken.

6.1 Uitstroom oud/ instroom jong personeel (1 miljoen euro vanaf 2013 / 2014)

In de periode 2011-2014 stroomt een groep medewerkers vanwege pensioen of FPU uit de organisatie. Door deze functies niet opnieuw in te vullen of deze te vervullen door jongere medewerkers kunnen besparingen worden gerealiseerd ten gunste van de bezuinigingen.

In het bezuinigingspakket is een taakstelling opgenomen van 250 duizend euro in 2013, oplopend naar 1 miljoen in 2014. Momenteel wordt in overleg met de diensten bepaald welke functies komen te vervallen of geschikt gemaakt kunnen worden voor een jongere medewerker. Per functie wordt bekeken voor welke maatregel in het bezuinigingspakket de vrijval wordt ingezet en wordt de omvang van de besparingen per jaarschijf nader bepaald.

Uit een eerste inventarisatie komt het beeld naar voren dat de taakstelling slechts ten dele kan worden gerealiseerd vanwege een overlap met andere maatregelen in het bezuinigingspakket. Verder is er nog sprake van boventaligheid/herplaatsingskandidaten, waardoor er slechts in zeer beperkte mate vrijval ontstaat. Echte realisatie en vrijval (door uitstroom) wordt op zijn vroegst vanaf 2015 verwacht. In de volgende voortgangsrapportages informeren wij u over de omvang van de vrijval en de omvang van het realisatierisico.

6.2 Uitzendkrachtenpool/ projectleiderspool

Vacatures die vanaf 2012 ontstaan, worden deels ingevuld door functionarissen uit de interne projectleiderspool. De eerste tranche van deze bezuiniging (100 duizend euro) in 2012 dekken we incidenteel middels inzet van het opleidingsbudget van de WGA (Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten).

6.3 Efficiency uitvoerende taken P&O

We kunnen circa 1 fte besparen (50 duizend euro) door bij de DIA de komende jaren meer en beter gebruik te maken van digitale hulpmiddelen (zoals Emis/Plaza), waardoor minder inzet van P&O nodig is. Door handmatige werkprocessen te automatiseren, bijvoorbeeld bij ziekteverzuim en de digitalisering van de verlofkaart. Deze bezuiniging zal vanaf 2013 via de vorming van het Shared Service Center worden ingevuld.

6.4 Minder papier salarisstroken

Deze maatregel is gerealiseerd.

6.5 Budgetten uitzendkrachten structureel verlagen

Deze maatregel is gerealiseerd.

6.6 Personeelsreductie, vacatureruimte

Deze maatregel is gerealiseerd.

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

7. Factor incidenteel in nominale compensatie verlagen (€ 1 miljoen)

Deze bezuiniging is gerealiseerd in 2011 en 2012 en voorbereid voor de volgende jaren.

8. Sturen op autonome uitstroom (€ 525.000, 7,5 fte)

Aan de hand van de leeftijdsopbouw van ons personeelsbestand hebben we de inschatting gemaakt dat bij de dienst SOZAWE 15 medewerkers gebruik kunnen maken van de FPU. Hierbij gaat het voor de helft om functies die komen te vervallen, of waarvoor op dit moment al efficiencymaatregelen worden getroffen zodat ze niet meer opgevuld hoeven te worden. In de bezuinigingsplannen zal deze taakstelling in de jaren 2012, 2013 en 2014 gelijkelijk (dus per jaar 175 duizend euro) moeten worden gerealiseerd.

Een aantal ontwikkelingen heeft ertoe geleid dat de opbrengst van de maatregel lager uitvalt dan oorspronkelijk geraamd: een deel van de opbrengst van de autonome uitstroom zal bij andere zoekopdrachten terechtgekomen, zoals de PIJOFACH en de invulling van de concernmaatregel 'jong voor oud'. Daarnaast is het door een toename van het aantal klanten noodzakelijk om een deel van de vacatures binnen het primaire proces opnieuw in te vullen.

De inschatting is dat in 2012 en volgende jaren maximaal 25% van de taakstelling wordt gerealiseerd. We verwachten het resterende deel van de taakstelling 2012 incidenteel te kunnen oplossen. Binnen de formatie van de dienst SOZAWE zijn geen mogelijkheden om deze bezuiniging structureel op te lossen. De taakstelling 2013 en verder kan alleen worden opgelost door de uitvoeringskosten op het terrein van klantmanagement te verlagen. De implementatie van de (Re-) visie Zicht op Werk en Participatie richt zich op het zoveel mogelijk voorkomen van nadelige consequenties hiervan. Voor de implementatie geldt dat deze grotendeels zal plaatsvinden in 2014. Sommige onderdelen kunnen in 2013 al worden ingevoerd. De dienst SOZAWE streeft ernaar in 2013 een gelijkblijvend niveau van dienstverlening te blijven bieden.

9. Efficiency Bedrijfsvoering (€ 650.000, 1,7 fte)

Op het gebied van de bedrijfsvoering kunnen we door een aantal efficiencymaatregelen circa 650 duizend euro besparen. Het gaat om de volgende maatregelen.

9.1 Verminderen aantal kantoorwerkplekken 300 duizend euro

We verwachten door Het Nieuwe Werken 1000 werkstations kunnen schrappen. In totaal komt deze maatregel dan op een besparing van 300 duizend euro. De voorgestelde vermindering van het aantal werkplekken wordt gerealiseerd door medewerkers de beschikking te geven over een desktop óf een laptop. Deze keuze leidt tot een besparing op de aanschafkosten en de beheerswerkzaamheden. In 2011 en 2012 is de bezuiniging (50 duizend euro) incidenteel gerealiseerd. Het GMT heeft een voorstel besproken over het gebruik van desktops/laptops, telefonie en tablets in de organisatie. Het doel is meer sturing op het gebruik te laten plaatsvinden en daarmee ook de bezuinigingsbedragen te realiseren. Met een verdeelvoorstel over de diensten is aangegeven welke bijdrage ze moeten leveren aan de taakstelling en welke vermindering van het aantal werkplekken hierbij hoort. Directe sturing vindt plaats binnen de dienst en Concern I&A bewaakt de voortgang. We verwachten de taakstellingen voor 2013 en 2014 te kunnen behalen.

9.2 Verminderen aantal telefoontoestellen 100 duizend euro

Met de recent afgeronde aanbesteding zal vanaf 2013 naar verwachting een deel van deze taakstelling worden gerealiseerd. Daarnaast onderzoeken we hoe de bundeling van vaste en mobiele telefonie kan leiden tot een beperking van de vaste telefoniekosten.

De budgetten voor de aanschaf van vaste en mobiele toestellen zijn aanwezig binnen de diensten. Er is een voorstel in voorbereiding om de beoogde bezuiniging van 100 duizend euro vanaf 2013 te realiseren door het concernbeleid met betrekking tot telefonie te actualiseren. Aandachtspunten zijn het stellen van uniforme concernbrede regels voor gebruik en uitgifte van mobiele telefonie en "mobiel tenzij beleid" om dubbele telefoonfaciliteiten voor medewerkers te voorkomen.

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

9.3 Bedrijfsvoering ROEZ 150 duizend euro

De uitwerking is meegenomen in het uitvoeringsplan organisatieontwikkeling RO/EZ voor maatregel 14 Efficiëncytaakstelling RO/EZ

9.4 Minder secretariële ondersteuning

Bij de Bestuursdienst kan de secretariële ondersteuning worden teruggebracht, waarmee we 100 duizend euro kunnen besparen vanaf 2013. De bezuiniging wordt gerealiseerd binnen de reorganisaties van Concernstaf en SSC. Een voorstel is in voorbereiding

10. Taakstellende bezuiniging i-functie (€ 200.000, 2,5 fte)

We hebben onderzoek gedaan naar de informatiefunctie bij de gemeente. Via verdere centralisatie achten wij een besparing mogelijk van 200 duizend euro (2013: 100 duizend euro en 2014: 100 duizend euro). De hiermee gepaard gaande formatieve reductie van 2,5 fte kan naar de huidige inschatting via natuurlijk verloop worden gerealiseerd. Dit voorstel is in voorbereiding, realisatie hangt samen met de wijze waarop de informatiefunctie de komende jaren binnen de organisatie wordt gepositioneerd (inrichting Shared Service Center). Enkele medewerkers gaan pas in de loop van 2014 met pensioen. Voor de taakstelling 2013 en een deel van 2014 zal daarom incidentele dekking worden gezocht binnen de I&A-functie.

11. Anders financieren programma SHV (€ 340.000, 0 fte)

Deze maatregel is gerealiseerd.

12. Efficiëntie Zelfstandigen/WWIK (€ 280.000, 2,6 fte)

Deze maatregel is gerealiseerd.

13. Verlaging concernbijdrage aan iederz (€ 700.000)

De jaarlijkse structurele concernbijdrage aan iederz bedraagt voor 2012 ca. 3,7 miljoen euro. We waren voornemens te bezuinigen op deze bijdrage aan iederz. Doel was de bijdrage in 2013 met 450 duizend euro te verminderen oplopend in 2014 tot in totaal 700 duizend euro. Door de economische crisis en de daaruit voortvloeiende verwachte achteruitgang van de rijkssubsidie kan iederz minder verdienen dan gepland. Voor 2013 stellen we daarom, conform uw raadsbesluit van 9 november 2011, 450 duizend euro uit de extra beleidsmiddelen beschikbaar en in 2014 700 duizend euro. Daarmee is deze bezuiniging dus tot en met 2014 incidenteel gedekt. Vanaf 2015 zullen structurele maatregelen moeten worden getroffen.

14. Efficiëncytaakstelling RO/EZ (€ 1,465 miljoen, 26 fte)

Doelstelling is om efficiënter te werken en een taakstelling op de formatie te realiseren. Om dit te realiseren is gekeken naar de werkwijze, de financiering en de taken binnen RO/EZ. Dit heeft geresulteerd in een organisatieontwikkelingstraject.

In de contourennota 'Waarom en hoe RO/EZ anders gaat werken' is deze bezuiniging uitgewerkt, inclusief de maatregelen 9.3 Bedrijfsvoering (150 duizend euro), 15.1 GEO-informatie (55 duizend euro), 26.1 Bedrijfsvoering personele voorziening (245 duizend euro) en 26.2 (35 duizend euro).

Het uitvoeringsplan is afgerond en de OR heeft er mee ingestemd. De bezuinigingen worden voor de helft gerealiseerd door reductie van het aantal leidinggevenden en voor de andere helft door een generieke taakstelling van 2,5% op de formatie.

De organisatieontwikkeling brengt wel frictiekosten met zich mee en kosten voor flankerend beleid. De te bezuinigen formatie is immers niet direct weg. In bepaalde gevallen is er sprake van boventaligheid. Voor de meeste herplaatsingskandidaten is inmiddels (tijdelijk) een oplossing gevonden. Ook is er sprake van gedeeltelijke "weglek" naar tarieven, opbrengsten van derden en investeringsprojecten. Met dit laatste effect is rekening gehouden in het bezuinigingspakket. De taakstelling voor 2012 (570 duizend euro) is voor 70 duizend euro structureel gerealiseerd, de overige 500 duizend euro wordt incidenteel gedekt.

15. Overige efficiency maatregelen (€ 205.000, fte 1,0 plus pm)

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

15.1 Buitendienst Geografische Informatievoorziening (RO/EZ)

De taakstelling is opgenomen in het uitvoeringsplan van maatregel 14.

15.2 Bureau Woonwagenzaken (RO/EZ)

De taakstelling is gerealiseerd.

15.3 Muziekschool (OCSW) 50 duizend euro

De maatregel is toegevoegd aan voorstel 15.4

15.4 Samenwerking van het Kunstencentrum en de Muziekschool (OCSW) 210 duizend euro

Op 10 april 2012 nam uw raad het principebesluit tot een fusie tussen de Muziekschool en Kunstencentrum Groep. Op dit moment wordt er afstemming gezocht met de sociale partners over het uitvoeringsplan en het sociaal statuut. Een definitief besluit volgt in het najaar, waarna de nieuwe fusiecombinatie eind 2012 van start kan gaan.

De te realiseren taakstellingen voor de fusie bedraagt 160 duizend euro in 2012 oplopend naar 210 duizend euro in 2013 (samenvoeging van deze maatregel 50 duizend euro, 15.3 Muziekschool 50 duizend euro en 65.2 Verhogen inkomsten Muziekschool 110 duizend euro). Inhoudelijk is het doel; integratie van programma's tot één totaalaanbod en een stevige groei van het aantal cursisten en de hieruit gerealiseerde inkomsten.

In het proces is enige vertraging opgetreden, waardoor de beoogde start van één organisatie is verschoven naar 1 januari 2013. Vooralsnog zien we geen gevolgen voor het realiseren van de taakstelling van € 210.000 vanaf 2013. Wij zullen u op de hoogte houden van de verdere ontwikkelingen.

Voor het jaar 2012 is een bezuiniging van € 160.000 opgenomen. Deze bezuiniging wordt gerealiseerd door het nemen van een aantal maatregelen bij de Stedelijke Muziekschool (o.a. minder uitgaven op verschillende posten en een hogere lesgeldopbrengst).

16. Minder wethouders (€ 320.000, 2,5 fte)

Deze maatregel is gerealiseerd.

17. Raad / Griffie (€ 400.000, 2 fte)

Uw raad heeft met de griffie in eerste instantie voor 300 duizend euro aan voorstellen uitgewerkt. Het betreft onder andere lagere accountantskosten, formatiereductie en verlaging van enkele budgetten van uw raad en de griffie. U heeft in maart 2012 besproken hoe de resterende 100 duizend euro in 2013 kan worden ingevuld met besparingsmaatregelen.

De taakstelling voor 2011 (100 duizend euro) is gerealiseerd. Voor 2012 (100 duizend euro) is een formatiereductie gepland, de maatregel is voorbereid, er is nog wel sprake van een realisierisico. Voor 2013 zijn maatregelen voorbereid om de resterende taakstelling in te vullen, we zullen de realisatie melden in onze volgende rapportages.

18 Technische correcties op de bezuinigingsvoorstellen (€ - 4,1 miljoen)

18.1 Risico's

Het realiseren van de interne efficiencymaatregelen is geen gemakkelijke opgave. Het risico bestaat dat we niet alle maatregelen op het beoogde niveau kunnen realiseren. Om dit risico op te vangen verminderen we de opbrengst met in totaal 500 duizend euro. In 2012 benutten we deze post als incidentele dekking voor maatregelen die vertraagd worden gerealiseerd.

18.2 Weglekeffecten

Bij de geselecteerde maatregelen voor de bedrijfsvoering lekt een deel weg naar tarieven, projectbudgetten en verrekeningen met derden ten hoogte van ongeveer 3,6 miljoen euro. De maatregelen leiden tot een "goedkopere overheid" voor burgers en bedrijven, maar de netto besparing voor de gemeente Groningen valt door het weglekeffect lager uit. We hebben het effect niet verdeeld

Collegiebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

over de maatregelen, maar als een algemene correctie verwerkt in het bezuinigingspakket. Deze financieel-technische maatregel bedraagt 600 duizend euro in 2012.

Het budget is in 2012 volledig verwerkt in de verdeelvoorstellen van de concernbrede taakstellingen en bijbehorende begrotingswijzigingen. Per saldo is in 2012 sprake van een incidenteel nadeel van circa 100 duizend euro, dat wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve Frictiekosten. We verwachten dit bedrag in 2013 of 2014 weer in te lopen en terug te storten in de reserve.

EFFICIENCYMAATREGELEN (EXTERN)

19. Overdracht vastgoed management aan corporaties (€ 160.000, 2,0 fte)

Het oorspronkelijke bezuinigingsvoorstel hield in het overdragen van het beheer en onderhoud van het maatschappelijk vastgoed naar corporaties vanaf 2013. Inmiddels hebben wij gekeken naar de toekomstige situatie van de organisatie van het vastgoedmanagement (kern, strategisch en maatschappelijk vastgoed). Daarbij is uitdrukkelijk sprake van een relatie met de ontwikkeling van het Shared Service Center. Om bovenstaande redenen kiezen we niet meer voor overdracht, maar het in eigen beheer efficiënter en effectiever organiseren van het vastgoedmanagement van het maatschappelijk vastgoed.

Voor het grootste deel (circa 70%) is het te bezuinigen bedrag en de fte's met concrete maatregelen onderbouwd. Wij zullen het resterende deel de komende maanden concreet invullen, daarmee worden de maatregelen gerealiseerd in 2013.

20. Uitbesteding bezwaar en beroep (€ 115.000, 1,5 fte)

Eerder onderzoek naar uitbesteding van deze taak per 2013 heeft opgeleverd dat de taakstelling niet (volledig) kan worden gerealiseerd. Voor het wel realiseren van deze taakstelling zijn twee alternatieven uitgewerkt:

- Volledig afschaffen van de commissie. Dit levert een besparing op van € 38.000 aan vacatiegelden en 1½-2 fte;
- Een mengvorm tussen ambtelijk horen en horen door een externe commissie. Dit levert een besparing op van € 20.000 aan vacatiegelden en 1 – 1½ fte. De formatiereductie kan worden gerealiseerd door natuurlijk verloop.

Het volledig afschaffen van de commissie is van de baan. Realisatie van de taakstelling door middel van het tweede alternatief gebeurt in de vorm van een pilot waarbinnen wordt gekeken hoe deze mengvorm functioneert. Deze wordt uitgevoerd in het 2^e en 3^e kwartaal van 2012. In het 4^e kwartaal vindt de evaluatie plaats. Afhankelijk van de uitkomst van de pilot wordt het vervolg vastgesteld. De maatregel is voor 2013 wel begroot en daarmee (incidenteel) gerealiseerd.

21. Efficiënter gebruik voorzieningen WSR (€ 50.000, 0,2 fte)

Door met sportverenigingen afspraken te maken over samenwerken bij het gebruik van sportvoorzieningen is een efficiënter gebruik van voorzieningen mogelijk. Er wordt vanuit verenigingen druk uitgeoefend om bestaande voorzieningen uit te breiden en eventueel nieuwe voorzieningen aan te leggen en/of te bouwen. Het voorstel leidt niet tot directe bezuinigingen op de exploitatie, maar is gericht op het verminderen van die druk en het voorkomen/verminderen van extra investeringskosten in de toekomst. Nader onderzoek is nodig om te bepalen waar samenwerking nodig en mogelijk is en hoe die samenwerking er uit moet zien.

In de afgelopen periode zijn mogelijkheden onderzocht voor het realiseren van deze maatregel. Het resultaat daarvan is, dat samenwerking bij het gebruik van voorzieningen bij gebruikers op veel weerstand stuit. Deze weerstand nemen wij serieus en we verwachten voor deze maatregel een realisatierisico.

Een andere invulling van de taakstelling kan niet los worden gezien van de totale exploitatie van de WSR. Wij constateren dat die exploitatie als gevolg van verschillende maatregelen en ontwikkelingen verder onder druk komt te staan. Daarnaast wordt de WSR als onderdeel van de gemeentelijke

organisatie geconfronteerd met concerebebrede bezuinigingsmaatregelen. De komende maanden brengen wij de gevolgen voor de exploitatie en mogelijke oplossingen van de WSR in beeld. Daarbij betrekken wij ook de te realiseren maatregel van € 50.000.

22. Martiniplaza / OPSB (€ 200.000, pm fte)

Wij onderzoeken welke mogelijkheden er zijn tot samenwerking tussen de werkmatschappij OPSB van OCSW en Martiniplaza, op de terreinen programmering en planning, administratie en management. Hieraan verbinden wij een bezuinigingstaakstelling van 200 duizend euro in 2013. Het realiseren van een bezuiniging door samenwerking van twee instellingen vraagt bereidheid tot samenwerking. Die bereidheid is, vanuit een verschillend perspectief, aanwezig. De samenwerking wordt nu vertaald in concrete voorstellen voor besparingen.

In de vorige Voortgangsrapportage berichtten wij over het feit dat 60% van het bedrag voorzien is van planvorming. Daarbij is de kanteekening gemaakt dat er mogelijke dubbelingen zijn met andere bezuinigingsvoorstellen. Het feit dat bij de bezuiniging de nadruk ligt op samenwerking betekent dat de geschetste dubbelingen zich in de toekomst niet meer voordoen. De instellingen hebben nu de uitdrukkelijke opdracht om het bedrag van € 200.000 voor 1 november 2012 te voorzien van concrete maatregelen.

23. Uitbesteden ombudsfunctie (€ 200.000, 2,4 fte)

Deze maatregel per 2014 is na besluitvorming in uw raad geschrapt. Ons college heeft een oplossing voor deze taakstelling besproken. Wij willen ons voorstel en de consequenties daarvan eerst met de betrokkenen afstemmen en zullen dit voorstel daarna aan uw raad voorleggen. De invulling van deze taakstelling vraagt meer voorbereiding dan verwacht. Uiterlijk volgend voorjaar wordt een voorstel voorgelegd.

BEDRIJFSVOERING EN PERSONELE VOORZIENING

24. Versobering inkoop goederen en dienstverlening (€ 3,5 miljoen, pm fte)

De besparing van 400 duizend euro voor het jaar 2011 is voor een bedrag van 300 duizend euro gerealiseerd. Voor 2012 is een besparing van 1 miljoen euro voorzien. Voor 500 duizend euro zal deze naar verwachting gerealiseerd worden door een groter voordeel uit een eerder (in 2009) uitgevoerde aanbesteding van energie. In het tweede kwartaal wordt een voorstel voor deze besparing uitgewerkt. De resterende taakstelling moet worden gerealiseerd door, vooruitlopend op de vorming van een Shared Service Center, het invoeren van zogenaamd categoriemanagement. Hierbij krijgen specifieke lijn- of stafmanagers vanuit het principe van integrale verantwoordelijkheid de gemeentebrede rol van categoriemanager. Voor iedere inkoopcategorie (productgroep) wordt een categoriemanager benoemd. Daarvoor zal de manager worden aangewezen die de grootste betrokkenheid bij de productgroep heeft. De inkoopcategorieën zijn: ICT, facilitair, vastgoed, communicatie, HRM en Professionele diensten. Deze categoriemanager heeft twee taken:

- Het opstellen van een (jaar)plan voor zijn categorie waarin de te bereiken doelstellingen zijn verwoord en hoe deze gerealiseerd zullen worden;
- Het toezien op de realisatie van dit categorieplan.

Met de invoering van categoriemanagement, een model dat ook veel bij de Rijksoverheid wordt toegepast, beperken we het aantal contactpunten binnen de gemeente voor dezelfde type inkopen bij dezelfde leveranciers of hetzelfde marktsegment. Met deze organisatorische aanpassing willen wij de (resterende) taakstelling voor 2012 behalen, vooral op enkele specifieke inkoopcategorieën die we gemeentebreed inkopen. Vervolgens zullen de aan te stellen categoriemanagers nog wel de binnen hun categorie ingeboekte besparingen moeten realiseren. De effectiviteit van deze werkwijze zal bij de verdere uitwerking moeten blijken. Bij de verdere uitwerking zal meer zicht moeten komen of deze (resterende) taakstelling (geheel) kan worden gerealiseerd. Inmiddels zijn wij gestart met het opzetten van categoriemanagement voor de eerste PIJOFACH bezuinigingsgroepen.

Collegieberief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Voor 2013 en 2014 is voor de dan geldende taakstelling van 2,1 miljoen euro een eerste opzet gemaakt, uitgaande van een indicatieve besparing van 2 - 5% van het dan geraamde beïnvloedbare inkoopvolume. Deze voorstellen zullen nog nader worden uitgewerkt, waarbij ook de zogenaamde 'wegleffecten' in de vorm van tariefsverlagingen e.d. in beeld zullen worden gebracht.

De taakstelling voor de jaarschijven 2011 en 2012 bedraagt samen 1.4 miljoen euro op inkoop van goederen en diensten. In 2011 is daarvan een bedrag van 300.000 euro uit aanbestedingsvoordelen gerealiseerd. Een bedrag van 500.000 euro is ingeboekt als reeds behaald voordeel uit een eerdere aanbesteding van gas en elektra. Het restant van 600.000 euro moeten komen uit de introductie van het zogenaamde categoriemanagement. Voor iedere productgroep maakt de categoriemanager een scherpe analyse van inkoopvolumes, inkoopstromen, onder- en overuitputting van contracten, contractvormen en de zich daarbinnen voordoende mogelijkheden van beter contractbeheer, versoberde aanpak, scherpere aanbestedingsmogelijkheden etc.

Een algemeen risico bij deze taakstelling is dat prijsafspraken en contracten voor een beperkte periode worden afgesloten. Er is een risico dat we op termijn de nu ingeboekte inkoopvoordelen weer kwijtraken.

In 2012 ligt het accent op de PIOFACH-productgroepen. Voor het realiseren van aanvullende taakstellingen voor de jaarschijven 2013 en 2014 worden binnenkort ook de categoriemanagers voor de overige productgroepen aangewezen.

25. Minder interne dienstverlening P&O gerelateerd (€ 300.000)

25.1 Onttrekking resterend deel budget Regeling WGA. 260 duizend euro

Deze maatregel is gerealiseerd.

25.2 Bedrijfsvoering MD. Personeel in balans. 40 duizend euro

Deze maatregel is gerealiseerd.

26. Bedrijfsvoering en personele voorzieningen (€ 3,06 miljoen, 6,6 fte +pm)

We hebben de diensten gevraagd kritisch te kijken naar de budgetten voor de bedrijfsvoering en de personele voorzieningen. Dat heeft geleid tot voorstellen die we hier hebben samengevoegd op het gebied van:

- besparen op kosten bedrijfskantines;
- afschaffen bedrijfsfitness;
- beperken of schrappen van de cateringfaciliteiten;
- beperken of afschaffen personeelsuitjes.

De onder maatregel 26 opgenomen besparing op externe inhuur, catering, fitness en personeelsuitjes dienen een totale besparing van 2 miljoen euro op te leveren, waarvan 750 duizend euro in 2011 en aanvullend 1,25 miljoen in 2012. Een aantal voorstellen hebben we inmiddels gerealiseerd. Voor een ander deel van de voorstellen hebben we de bezuiniging gedeeltelijk gerealiseerd en werken we deze verder uit. Daarbij hebben we geconstateerd dat er op een aantal onderdelen mogelijk sprake is van samenloop met andere door diensten ingebrachte voorstellen. Dit maakt de uitwerking complexer dan eerder was voorzien. Ten aanzien van de individuele maatregelen wordt het volgende opgemerkt:

26.1 en 26.2 Bedrijfsvoering ROEZ

De taakstelling is opgenomen in het uitvoeringsplan van maatregel 14.

26.3 Bedrijfsvoering en personele voorzieningen

De maatregel betreft de catering bij de BSD. Het bedrijfsrestaurant sluit per 1-1-2013. Waarmee de bezuiniging wordt gerealiseerd. Voor 2012 is incidentele dekking gevonden.

26.4 Bedrijfsvoering : catering

Deze maatregel is gerealiseerd.

Collegedebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

26.5 Sluiting bedrijfskantine SOZAWE

Deze maatregel is gerealiseerd.

26.6 Afschaffen afdelingsuitjes SOZAWE

Deze maatregel is gerealiseerd.

26.7.1 Bedrijfsfitness

Deze maatregel is gerealiseerd.

26.7.2 Personeelsuitjes

Deze maatregel is gerealiseerd.

26.7.3 Catering

We hebben voor de besparing op de catering gekozen voor een versoberde exploitatieopzet. Dat zal naar verwachting een bruto besparing opleveren van circa 500 duizend euro. Na aftrek van al ingeboekte besparingen bij enkele diensten en weglek blijft een netto structurele besparing over van 350 duizend euro.

De voorstellen om te komen tot een versobering van het cateringaanbod voor het personeel zijn ter kennis gebracht aan de Centrale Ondernemings Raad, die deze vervolgens heeft besproken met de gemeentesecretaris. Hieruit zijn geen wijzigingen voortgekomen.

De invoering van het versoberde cateringaanbod wordt nu in samenspraak met diensten en de leverancier uitgevoerd per 1 juli 2012. Dat heeft gevolgen voor de besparing dit jaar. We rekenen voor 2012 op een netto bezuinigingsopbrengst van 161 duizend euro, de rest wordt incidenteel gedekt.

26.7.4 Externe inhuur

We hebben onderzocht hoe de afname van inhuur derden vanaf 2012 kan worden benut voor de realisatie van de taakstelling en wat de consequenties daarvan zijn. Daaruit blijkt dat deze taakstelling financieel erg moeilijk te realiseren is.

Beperken van inhuur van medewerkers in de lagere schalen heeft directe gevolgen voor onze dienstverlening aan burgers. Vervanging van flexibel inzetbare medewerkers door vaste medewerkers is per saldo duurder en minder efficiënt. Als we deze budgetten bij enkele diensten weghalen, dan heeft dat directe gevolgen voor de bezetting bij de balies, de openingstijden en de dienstverlening in onze publieksgebouwen.

Vervanging van inhuur van hoger ingeschaald personeel door vaste medewerkers werken we onder andere al uit bij maatregel 6.2 projectleiderspool. Daarnaast blijkt dat tijdelijke medewerkers voor een groot deel worden gefinancierd uit incidentele middelen en bijdragen van derden. Weghalen van structurele budgetten is niet mogelijk; leidt tot het wegvallen van inkomsten; of het niet na kunnen komen van contractuele verplichtingen.

De taakstelling externe inhuur 2011 is incidenteel gedekt. Voor 2012 is het niet mogelijk gebleken deze maatregel te realiseren. Dit betekent dat in 2012 voor 1,5 miljoen euro concernbreed voor een incidentele dekking is gezorgd en dat de maatregel vanaf 2013 op een alternatieve wijze structureel moet worden gerealiseerd.

26.8 Versobering interne bedrijfsbudgetten

Deze maatregel is gerealiseerd.

27. Programma BoSs (€ 300.000)

Deze maatregel is gerealiseerd.

Collegedebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

BESPARING OP/DOOR DIENSTVERLENING (EXTERN)

28. Minder gebruik Gezinsbode (€ 150.000)

Deze maatregel is gerealiseerd.

Sinds juni 2009 kunnen gemeenten ervoor kiezen bekendmakingen (o.a. kap- en bouwvergunningen) via het internet openbaar te maken. Jaarlijks wordt voor circa 380 duizend euro uitgegeven aan het inkopen van advertentieruimte bij de Gezinsbode. Door bekendmakingen en algemene verplichtingen via het internet (als primair kanaal) aan te bieden hoeven we minder advertentieruimte in te kopen. Hiermee kunnen we jaarlijks een besparing van naar schatting 150 duizend euro realiseren.

Per 1 januari 2012 is deze bezuinigingsmaatregel ingevoerd, de verplichte mededelingen van het gemeentebestuur worden alleen nog op de website www.groningen.nl bekend gemaakt. Hierop zijn nog enkele uitzonderingen vanwege wettelijke verplichtingen tot publicatie in een krant. Het betreft de wet Bodembescherming, de wet Milieubeheer, de wet Ruimtelijke Ordening en Verkeersbesluiten. Mededelingen rond Inspraak publiceren we ook nog in de krant omdat we het belangrijk vinden de burger actief te betrekken bij de beleidsvorming.

We verwachten dat ook bovenstaand genoemde wettelijke verplichtingen op termijn worden afgeschaft. Zodra dat aan de orde is, zullen ook die mededelingen alleen nog digitaal bekend worden gemaakt. Daarnaast wachten we op de mogelijkheid tot aansluiting op een landelijke database, waarmee de burger met zijn postcode kan inzien wat er in zijn buurt gebeurt op het gebied van omgevingsvergunningen. We verwachten dat we in de loop van 2013 hierop overgaan.

We willen ook de burgers informeren die niet over een computer beschikken. Dat zal via de andere sturingskanalen (balie, telefoon, brief) en vrije publiciteit gebeuren. Om dit vorm te geven reserveren we in het plan van aanpak ca. 30 duizend euro incidenteel voor het implementatiejaar 2012.

29. Verkleinen concernbudget onvoorzien (€ 200.000)

Deze maatregel is gerealiseerd.

30. Brandweer: duikploeg (€ 500.000, 7 fte)

De Brandweer Stad heeft een duikploeg die ook het westelijk deel van de regio bedient. De veiligheidsregio heeft daarnaast de beschikking over een duikploeg in Delfzijl. Ook is er een duikploeg in Emmen. We willen deze taak in regionaal verband anders organiseren en hiermee een bezuiniging van 500 duizend euro realiseren.

We hebben daarvoor samenwerkingsmogelijkheden onderzocht en/of gekeken naar uitbestedingsmogelijkheden. Het blijkt echter, dat het anders organiseren van de duiktaak slechts een fractie van de taakstelling oplevert. Daarnaast is bekend geworden dat het bestuur van de Veiligheidsregio pas in 2014 een besluit neemt over de organisatie van de duiktaak. In de regio is een voorlopig alternatief bezuinigingspakket opgesteld dat binnen de V&GR bij de regionale taakstelling wordt geteld en niet bijdraagt aan onze eigen taakstelling (zie maatregel 31).

Zoals in de vorige voortgangsrapportage is aangekondigd, leggen wij uw raad hierbij alternatieve voorstellen voor. Deze zijn afgestemd met de Ondernemingsraad en de Onderdeelcommissie Brandweer. Tegelijk met deze Voortgangsrapportage wordt het voorstel van deze vervangende taakstelling aan uw raad voorgelegd.

31. Bezuinigingen brandweer en GGD via de V&GR (€ 300.000, 17 fte)

Het V&GR bestuur heeft de HVD de opdracht gegeven om 1 miljoen euro op de inwonerbijdrage te bezuinigen. Daarmee kan onze bijdrage aan de V&GR met 300 duizend euro worden verlaagd. Het bestuur van de V&GR heeft daarvoor een pakket van ruim 1,9 miljoen euro vastgesteld om naast de genoemde bezuiniging van 1 miljoen euro op de inwonerbijdrage ook de bezuinigingen op rijksuitkeringen op te vangen en een aantal structurele knelpunten op te lossen. De voorgestelde maatregelen hebben gevolgen voor 17 fte van het personeel. Daarvan zijn thans 9 fte gerealiseerd. De gemeentelijke taakstelling zal door de positieve besluitvorming bij de V&GR worden gerealiseerd.

Collegiebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

32. GGD: Officier van Dienst Geneeskundig onderbrengen bij de V&GR (€ 40.000)

Deze maatregel is gerealiseerd.

B. Bezuinigingen op de voorzieningen in de stad

WERK & INKOMEN

33. Stadjerspas (€ 250.000, 0,34 fte)

Deze maatregel is gerealiseerd.

LEEFOMGEVING

34. Brandweer: maatregelen Oosting/Alders terugdraaien (€ 140.000, 2 fte)

De formatie bij de afdeling brandpreventie hebben we na de rampen in Volendam en Enschede met 4 fte uitgebreid, voor extra controles en handhaving in de horeca en bij risicobedrijven. Ook hebben we toen de piketfunctie ingesteld, waardoor er 24-uurs beschikbaarheid is van een brandpreventiemedewerker. We brengen de formatie met 2 fte terug. Nog steeds is er dan sprake van een formatie-uitbreiding ten opzichte van de periode daarvoor.

De taakstelling voor 2012 (70 duizend euro) is gerealiseerd door het niet vervullen van een vacature. De taakstelling voor 2013 (ook 70 duizend euro) kan ook via natuurlijk verloop worden gerealiseerd, zij het dat de vacature pas halverwege het jaar optreedt.

35. Minder personeel brugbediening (€ 100.000, fte 0)

We willen de helft van de bezuiniging in 2012 (totaal 50 duizend euro) realiseren door efficiëncymaatregelen en het verhogen van de inkomsten. Deze efficiency realiseren we door vanaf 2012 buiten het vaarseizoen met 1 brugwachter minder te werken. Dit levert 28 duizend euro op. Deze maatregel heeft geen personele consequenties omdat het de inhuur van een uitzendkracht betreft. Daarnaast gaan we werken met een goedkoper uitzendcontract. Dat levert 10 duizend euro op. Verder willen we een vergoeding vragen voor het openen van de brug buiten de reguliere bedieningstijden; opbrengst 12 duizend euro. Hiermee realiseren we de taakstelling van 50 duizend euro in 2012.

De invulling van de resterende taakstelling in 2013 (50 duizend euro) onderzoeken we op dit moment. Met de provincie zijn we in gesprek over de brugbediening. We streven ernaar de bediening gezamenlijk zo efficiënt mogelijk te organiseren, waardoor kosten kunnen worden bespaard. We verwachten hierover uiterlijk in het voorjaar van 2013 concrete afspraken te kunnen maken. Hierna zullen we aan uw raad definitieve voorstellen doen voor de bezuiniging op brugbediening in 2013.

36. Verruiging grote groengebieden (€ 835.000)

De maatregel is gerealiseerd.

37. Verlagen vrij budget Stadsdeelbeheerder (€ 80.000, 0 fte)

De maatregel is gerealiseerd.

WONEN

38. Hypotheek-gemeente-garanties (€ 25.000, 0 fte)

De maatregel is gerealiseerd.

39. Platform GRAS (€ 20.000, 0 fte)

De maatregel is gerealiseerd.

40. Verlaging budget stadsdeelprogramma (€ 500.000, 0 fte)

De maatregel is gerealiseerd.

Collegedebat - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

41. Groninger Woonkwaliteit (€ 100.000, 0 fte)

De maatregel is gerealiseerd.

ONDERWIJS

42. Verlaging subsidie de Jonge onderzoekers (€ 360.000, 0 fte)

Deze maatregel is gerealiseerd.

43. Afschaffen Schoolzwemmen (€ 225.000, 1 fte)

We hebben voorgesteld 225 duizend euro te bezuinigen op het schoolzwemmen door het huidige schoolzwemmen af te schaffen en in plaats daarvan een vangnet te organiseren om alle kinderen in de basisschoolleeftijd de kans te geven een diploma te halen.

Wij hebben uw raad mei 2012 per brief geïnformeerd over ons voorstel (brief nr. OS 12.2991470). Uitgangspunt daarbij is dat de regeling start met ingang van het schooljaar 2013/2014. In het voorstel is een oplossing opgenomen om ook de bezuiniging in 2013 volledig te realiseren.

De raadscommissie Onderwijs en Welzijn heeft bij de behandeling op 4 juli 2012 aangegeven dat kinderen, van minder draagkrachtige ouders, die in 2012/2013 in groep 4 zitten "tussen wal en schip vallen". Dit is ondervangen in het voorstel.

De besluitvorming is afgerond en op basis daarvan wordt de bezuiniging vanaf 2013 gerealiseerd.

WELZIJN

44. Taakstelling geïntegreerde aanpak budget maatschappelijke ontwikkelingen (€ 1,7 miljoen, pm fte)

In totaal hebben we voor circa 170 miljoen euro aan budgetten in de begroting die verbonden zijn aan het thema "maatschappelijke participatie", verdeeld over meerdere diensten en beleidsterreinen. De afstemming over de doelen die we hiermee willen bereiken en de besteding van de beschikbare middelen kan in onze ogen meer geïntegreerd worden opgepakt. Bijvoorbeeld door een meer intensieve samenwerking tussen de betrokken diensten op dit terrein, het afstemmen van aanvragen voor projectbudgetten, subsidies en andere bijdragen en het tegengaan van 'overlap' in de bestedingen. Wij stellen voor hieraan een taakstelling te verbinden van 1% van het totale budget, oftewel totaal 1,7 miljoen euro. Deze besparing komt boven op de andere voorstellen tot bezuinigingen op de betrokken beleidsterreinen. De maatregelen en de consequenties van deze overlap zijn door ons nog niet uitgewerkt. Indien er niet gewenste effecten optreden, zullen we de maatregel (deels) heroverwegen.

De besluitvorming over de structurele invulling van de bezuinigingen vanaf 2013 wordt op dit moment ambtelijk voorbereid. Er is sprake van vertraging door de val van het kabinet Rutte.

Van deze taakstelling moet € 500.000 worden gerealiseerd in 2012. In het voorjaar van 2012 heeft ons college een voorstel gedaan om de taakstelling 2012 incidenteel te realiseren. Door een motie en een amendement is een deel van de voorstellen niet realiseerbaar. We zoeken nog naar alternatieve incidentele dekking voor 2012.

GEZONDHEID

45. Uitvoering Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) (€ 875.000, 0 fte)

45.1 WMO eigen bijdrage

Per 1 juli 2011 hebben wij de eigen bijdrageregeling ingevoerd. Wij denken dat wij met het invoeren van een eigen bijdrage uiteindelijk 750 duizend euro kunnen besparen vanaf 2013.

De opbrengsten uit eigen bijdragen voor Wmo voorzieningen nemen vanaf 2011 ook toe doordat verzamelinkomens van burgers in 2009 (het peiljaar voor de eigen bijdrage oplegging 2011) gestegen zijn ten opzichte van de jaren daarvoor. Die stijging van verzamelinkomens blijkt een gevolg van een

Collegiebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

verhoging van de AOW-uitkering in 2009 en van het afschaffen van de aftrekregeling van bijzondere ziektekosten.

In totaal zal de taakstelling met de invoering van de eigen bijdrageregeling in 2012 naar verwachting geheel gerealiseerd kunnen worden. De invoering van de eigen bijdrage kan leiden tot een hogere opbrengst, maar ook tot minder aanvragen voor voorzieningen.

Deze bezuiniging wordt gerealiseerd.

45.2 WMO verschuiven HH2 naar HH1

De taakstellende ombuiging HH2 naar HH1 is in 2011 meer dan gerealiseerd en ook voor 2012 verwachten wij dat de taakstelling gehaald zal worden.

Deze bezuiniging wordt gerealiseerd.

SPORT, CULTUUR, WELZIJN

46. Beëindigen subsidierelatie met instellingen (€ 550.000)

We willen 500 duizend euro besparen op subsidies voor instellingen. Het bezuinigingsvoorstel "Beëindigen subsidierelatie met instellingen" is ten opzichte van het eerdere voorstel nog verhoogd met 50 duizend euro. Dat is het bedrag dat als onderdeel van het voorstel tarieven en entregelden OCSW wordt toegerekend aan de gesubsidieerde instellingen.

Met uitzondering van de bezuiniging op de zelforganisaties (€ 100.000) is dit bedrag gerealiseerd.

Tijdens de behandeling van de begroting 2012 hebben wij dit voorstel voor het jaar 2012 teruggetrokken. Wij hebben daarbij aangegeven dat wij, na het overleg met de zelforganisaties, medio 2012 met een nieuw voorstel komen voor het realiseren van het bedrag van 100 duizend euro.

Op 5 april 2012 heeft het bestuurlijk overleg plaatsgevonden met het Platform Zelforganisaties Groningen over het effect van de bezuiniging op de activiteiten van de zelforganisaties. Het Platform Zelforganisaties heeft in het overleg onvoldoende aannemelijk kunnen maken dat een bezuiniging op het activiteitenbudget leidt tot onoverkomelijke problemen in het activiteitenaanbod.

Eind augustus zijn wij weer in gesprek gegaan met de zelforganisaties over de omvang van het te bezuinigen bedrag. In dit gesprek is afgesproken ingaande 2013 een bedrag van € 40.000 te bezuinigen. Daarmee is een deel van de beoogde bezuiniging van € 100.000 gerealiseerd. De resterende € 60.000 wordt vanaf 2013 gerealiseerd uit de doorlichting van de subsidieportefeuille. Het voorgaande betekent dat wij in 2012 een incidenteel bedrag van 100 duizend euro op een andere wijze dienen te realiseren binnen de subsidiebudgetten.

47. Verhogen inkomsten door extra activiteiten WSR (€ 25.000)

Deze maatregel is gerealiseerd.

48. Verminderen subsidie Martiniplaza (€ 400.000)

Martiniplaza beweegt zich in belangrijke mate op de commerciële markt. De huidige subsidie wordt verstrekt voor dekking van de kapitaallasten. Onderzoek heeft uitgewezen dat de subsidie te hoog is geweest t.o.v. de kapitaallasten. Met ingang van 1-1-2012 is de subsidie daarom met 200 duizend euro verlaagd. Voor 2013 is een verdere verlaging met 200 duizend euro gepland. Een extern bureau doet onderzoek naar de mogelijkheden voor de invulling van deze taakstelling. Op basis van de resultaten en in afstemming met het Martiniplaza wordt eind 2012 een voorstel ter besluitvorming voorgelegd.

C. Financieel technische maatregelen

49. Anders afschrijven (€ 3,44 miljoen)

Oorspronkelijk voorstel

Door anders om te gaan met afschrijvingen kan een besparing van 3,44 miljoen euro worden gerealiseerd. Dit gebeurt door de afschrijvingstermijnen van bijvoorbeeld computerhardware, gemeentelijke gebouwen en parkeergarages te verlengen en door het invoeren van een restwaarde bij gemeentelijke gebouwen.

De voorstellen zijn door de accountant beoordeeld, vooral op onderbouwing en de samenhang met de betreffende onderhoudsplannen. Zij hebben de voorstellen inmiddels van een positief oordeel voorzien. De maatregelen zijn als volgt samen te vatten:

49.1 Restwaarde parkeergarages

Voor de parkeergarages wordt een restwaarde gehanteerd. Conform het advies van de accountant wordt hiervoor als uitgangspunt gehanteerd 25% van de aanschafwaarde. Wij hebben de Financiële Verordening hierop aangepast. Naar verwachting levert dit rond 160 duizend euro (t.o.v. de oorspronkelijke taakstelling van 300 duizend euro) op.

In de nota "Parkeren met perspectief" zijn de problemen met betrekking tot de exploitatie van het parkeerbedrijf in beeld gebracht. Dit jaar zal een besluit worden genomen of het voordeel door aanpassing van de afschrijving wordt ingezet voor het parkeerbedrijf, of voor de invulling van de bezuinigingstaakstelling. Als wordt gekozen voor de exploitatie van het parkeerbedrijf, dan zal voor deze taakstelling een vervangend voorstel worden gezocht bij het betrokken programma. In 2012 kunnen wij deze taakstelling nog dekken door versnelde realisatie van de andere afschrijvingsmaatregelen.

Voor de parkeergarages wordt een restwaarde gehanteerd. Conform het advies van de accountant wordt hiervoor als uitgangspunt gehanteerd 25% van de aanschafwaarde. Wij hebben de Financiële Verordening hierop aangepast.

De maatregel is opgenomen in de exploitatie van het parkeerbedrijf en wordt gerealiseerd.

49.2 Verlenging afschrijvingstermijnen computerhardware

Deze maatregel is gerealiseerd.

49.3 en 49.4 Invoering restwaarde gebouwen DIA en overige gemeentelijke gebouwen.

De maatregelen zijn gerealiseerd.

49.5 Niet afschrijven op grondwaarde

De maatregel is gerealiseerd.

49.6 Verlenging afschrijvingen concerninvesteringen.

De maatregel is gerealiseerd.

49.7 Riolering

De maatregel is gerealiseerd.

50. Taakreductie en verandering: verminderen toevoeging aan reserve bodemsanering (€ 100.000)

De maatregel is gerealiseerd.

51. ISV middelen (€ 3 miljoen)

In de periode 2011-2014 zetten we ISV-vrijval inzetten voor de invulling van deze taakstelling. Het betreft hier echter geen structurele bezuiniging omdat het over incidentele middelen gaat.

52. Afkomen van te verwachten positief resultaat Wet Maatschappelijke Ondersteuning (€ 1,9 miljoen)

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Door een overschot aan Wmo-middelen in voorgaande jaren hebben we een bezuinigingstaakstelling opgenomen van 1,9 miljoen euro. Vervolgens heeft het rijk in 2011 1,5 miljoen euro bezuinigd op de integratie-uitkering Wmo. De totale taakstelling komt daarmee op 3,4 miljoen euro. Omdat we een taakstelling van 3,4 miljoen euro niet reëel vonden, hebben we ter compensatie bij de begroting 2012 voor een periode van drie jaar 1,7 miljoen euro beschikbaar gesteld.

Daarmee is deze bezuiniging dus tot en met 2014 jaarlijks voor 1,7 miljoen euro gedekt en moet voor deze periode jaarlijks voor 200 duizend euro aan maatregelen worden gevonden. Vanaf 2015 zal de totale taakstelling van 1,9 miljoen euro in samenhang met de bovengenoemde rijkskortingen maar ook met andere bezuinigingen op het maatschappelijk domein structureel ingevuld moeten worden.

De resterende 200 duizend euro is in zowel 2012 als 2013 onderdeel van de begroting. Voor 2012 wordt de taakstelling van €200.000 incidenteel gedekt binnen het sociale domein door o.m. effecten van ingezet beleid, enkele gerichte maatregelen, gedragsverandering bij burgers en een positieve bijstelling door het rijk van de Wmo-integratie-uitkering. Over de oplossing van de taakstelling 2013 zal in de voortgangsrapportages worden gerapporteerd.

53. Peuterspeelzaalwerk/kinderopvang (€ 1 miljoen, pm fte)

We willen onze bijdrage aan het peuterspeelzaalwerk verminderen. Het aantal kinderen dat momenteel gebruik maakt van peuterspeelzaalwerk daalt. We hebben daarom onderzocht hoe we met minder middelen deze voorziening de komende jaren kunnen invullen. In december 2010 is door uw raad daartoe het uitvoeringsplan "Kansen voor jonge kinderen" vastgesteld. Op basis van dit uitvoeringsplan is voor het jaar 2011, volgens afspraak, een bezuiniging gerealiseerd van 400 duizend euro. Voor het jaar 2012 wordt ook het bedrag van 200 duizend euro gerealiseerd. In totaal is tot nu toe 600 duizend euro gerealiseerd. Op basis van dit uitvoeringsplan denken wij dat de totale bezuiniging gerealiseerd kan worden.

In het najaar van 2012 evalueren we de effecten en resultaten van het uitvoeringsplan. Hierin zullen we de (mogelijke) effecten van de voorgenomen rijksbezuinigingen op de kinderdagopvang beleid op ons lokale beleid benoemen. Op basis hiervan doen we voorstellen voor de taakstellingen in 2013 en 2014.

54. Verminderen subsidie Groningen Airport Eelde (€ 265.000)

Onze bijdrage aan Groningen Airport Eelde stopt volgens afspraak in 2013. De bijdrage is wel structureel in de begroting opgenomen. We gaan er vanuit dat verlenging van de subsidie niet nodig is als binnenkort gestart kan worden met de baanverlenging en de subsidie navenant afgebouwd kan worden. De Raad van State heeft 15 februari 2012 een uitspraak gedaan en de laatste bezwaren verworpen. De baanverlenging gaat door en de voorbereidende werkzaamheden voor de aanleg zijn gestart. Op dit moment wordt door Groningen Airport Eelde een businesscase opgesteld inclusief het financiële (meerjaren)perspectief. We verwachten hiermee deze bezuiniging in 2013 te realiseren.

55. Areaaluitbreiding HVD/ OCSW 3 jaarschijven (€ 300.000)

De maatregel is gerealiseerd.

56. Vrijval risicobuffer 2007-2010 (€ 990.000)

De maatregel is gerealiseerd.

57. Werkwijze communicatie (€ 30.000)

Door communicatieactiviteiten over projecten van RO/EZ beter door te rekenen aan de projecten kunnen we een jaarlijkse besparing van 30 duizend euro realiseren vanaf 2014.

58. Bijdrage erfpachterreinen (€ 90.000)

De maatregel is gerealiseerd.

D. Verhoging van de gemeentelijke inkomsten

59. Gehandicaptenparkeerkaart (€ 75.000)

Op 28 maart 2012 heeft uw raad in de nota 'Parkeren met perspectief' besloten om voor de kosten van het gehandicaptenparkeren een (eventueel inkomensafhankelijke) bijdrage te vragen aan gehandicapten, op basis van kostendekkendheid.

De raadscommissie Beheer & Verkeer heeft vervolgens op 11 juli 2012 gesproken over de "Beleidsregels Gehandicaptenparkeren 2012-2022". De raadscommissie heeft aangegeven dat er beter een hoger eenmalig legesbedrag gevraagd kan worden, dan dat gehandicapten moeten gaan betalen voor parkeren op straat. Dit leidt tot financiële- en inhoudelijke wijzigingen in de beleidsregels. Deze worden voorbereid. De taakstelling 2012 wordt incidenteel gedekt en we verwachten de volledige taakstelling in 2013 structureel te kunnen realiseren.

De beleidsnota gehandicaptenparkeren is in maart 2012 voorgelegd aan de gehandicaptenraad. Deze heeft formeel geadviseerd, maar deels contrair aan het voorstel (niet eens met gaan betalen voor parkeren op straat uit de automaat, wel met de andere betalingsvoorstellen).

60. Woonwagens (€ 35.000)

Naast de andere bezuinigingsmaatregel op woonwagenzaken (zie maatregel 15.2 Bureau Woonwagenzaken) willen we 35 duizend euro bezuinigen op het woonwagenbeleid in de stad. Daarvoor is inmiddels een aantal maatregelen in uitvoering en een aantal andere wordt nog onderzocht. De drinkwatervoorziening op De Kring is inmiddels bij alle bewoners bemeterd. Eerder betaalden we de totale rekening aan het waterbedrijf. De opslag voor watergebruik was niet kostendekkend. Voor de wijkvernieuwing waren op De Kring maar ook op enkele andere locaties openbare ruimte illegaal door bewoners bij de standplaatsen gevoegd. Met de betreffende bewoners worden inmiddels afspraken gemaakt over welke grond aan standplaatsen toegevoegd kan worden en de meerprijs die daarvoor in de maandhuur berekend wordt. Aanvullende maatregelen voor kostendoorberekening en prijzenharmonisatie worden uitgewerkt. Naar verwachting wordt de maatregel voor 2014 gerealiseerd.

61. Verkeerskundige toets bouwvergunningen (€ 70.000)

We willen de verkeerskundige toets bij bouwvergunningen ten laste brengen van de bouwleges. Dit voorstel is nog in voorbereiding.

62. Meer gebruik openbaar gebied in rekening brengen (€ 120.000)

We willen het gebruik van het openbaar gebied meer in rekening brengen. Enerzijds willen we dit realiseren door het uitbreiden van betaald parkeren. Dit uitgangspunt is met ingang van 2013 opgenomen in het meerjarenbeeld van het parkeerbedrijf en wordt verder uitgewerkt. Anderzijds kijken we naar een verhoging van de precariobelasting voor het tijdelijk gebruik van gemeentegrond en de bestaande reclamecontracten straatmeubilair. We verwachten een vertraging in de realisatie. De taakstelling voor 2012 (€ 60.000) kan incidenteel worden gedekt.

63. Taakreductie en verandering: vegen uit rioolrecht (€ 315.000)

De maatregel is gerealiseerd.

64. Publiekrechtelijke tarieven hogere dekkingsgraad (€ 1,05 miljoen)

In de bezuinigingsvoorstellen is een taakstelling publiekrechtelijke tarieven opgenomen die wordt ingevuld door verhoging van de dekkingsgraad van een aantal tarieven. De fasering is 350 duizend euro in 2011, 400 duizend euro in 2012 en 300 duizend euro in 2013.

De tarieftaakstelling van 350 duizend euro voor 2011 is deels incidenteel gerealiseerd. De structurele invulling van de resterende taakstelling 2011 is opgeteld bij de taakstelling 2012. Ook de niet gerealiseerde taakstelling invoering reclamebelasting uit het bezuinigingsperiode 2007-2010 van 200 duizend euro is opgeteld bij de taakstelling 2012. Daarmee wordt de taakstelling 2012 in totaal 765 duizend euro.

Collegiebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

In november 2011 heeft u de tarievennota 2012 vastgesteld. Daarin is de taakstelling 2012 ingevuld door de tarieven in totaal met 260 duizend euro te verhogen en voor 470 duizend euro aan efficiëncy maatregelen vast te stellen. Daarnaast is er in 2012 nog een incidentele taakstelling van 30 duizend euro te realiseren. De tariefverhogingen betreffen de leges vergunning evenementen, vergunning straatmuzikanten, ligplaatsvergunning woonschepen, drank- en horecavergunningen en de hondenbelasting. Daarnaast worden er meer veegkosten toegerekend aan de rioolrechten. Efficiëncy maatregelen zijn onder andere genomen bij burgerzaken, beheer begraafplaatsen en beheer openbare ruimte. Voorstellen voor de invulling van de taakstelling 2013 nemen wij op in de Tarievennota 2013.

65. Verhoging tarieven en entreegelden OCSW

65.1 Verhoging tarieven en entreegelden OCSW (50 duizend euro)

We willen de tarieven en entreegelden bij de werkmaatschappijen verhogen. Met de extra inkomsten wordt rekening gehouden bij het vaststellen van het toegestane tekort van een werkmaatschappij cq. het toegestane tekort van een werkmaatschappij wordt daarmee verminderd. Per saldo resteert een hogere opbrengst van 50 duizend euro vanaf 2012.

De invulling van de maatregelen vindt plaats door het toegestaan nadelig tekort van de werkmaatschappijen OPSB en WSR te verlagen. De WSR heeft met ingang van het schooljaar 2011/2012 haar tarieven verhoogd waarmee het genoemde bedrag is gerealiseerd.

De OP/SB heeft door een verhoging van de servicekosten het bedrag van 20 duizend euro gerealiseerd.

65.2 Verhoging inkomsten Muziekschool

Vervallen door samenvoeging met maatregel 15.4

66. Afschaffen kortingsregeling reisdocumenten en rijbewijzen (€ 50.000)

Deze maatregel is gerealiseerd.

67. Overige aanpassing tarieven (€ 100.000)

67.1 Logiesbelasting (€90.000)

Deze heffing wordt eens per 3 jaar met de nominale compensatie verhoogd. Dit is een bestaande afspraak. De opbrengst gaat deels naar Marketing Groningen en komt deels ten gunste van de algemene middelen. De 3-jaarlijkse verhoging komt uit op ca. 10%. Met de reguliere verhogingen in 2010 en 2013 wordt vanaf 2010 een hogere opbrengst van 40 duizend euro gerealiseerd en vanaf 2013 per saldo een hogere opbrengst van 90 duizend euro. De taakstelling 2011 is gerealiseerd.

De voorgenomen tariefstijging per 2013 gaat pas per 1 januari 2014 in, conform het besluit van uw raad op 18 juli 2012. Hierdoor wordt de bezuiniging in 2013 niet gerealiseerd. Voor 2013 zoeken wij incidentele dekking voor de taakstelling.

67.2 GGD verhoging van de leges (€ 10.000)

Deze maatregel is gerealiseerd.

68. Verhogen OZB (€ 4 miljoen)

Deze maatregel is gerealiseerd.

69. Uitbreiding dienstverlening derden bij CIO (nu AIM/ACG) (€ 100.000)

De CIO (nu AIM/ACG) is via de afdeling Belastingen, betrokken geweest bij een offerte voor drie gemeenten (Delfzijl, Appingedam en Loppersum). Inmiddels zijn de contracten getekend en is de uitvoering in gang gezet. Voor de afdelingen ACG/AIM leidt dit tot extra I&A dienstverlening, maar ook tot even zo hoge kosten, omdat er een kostendekkend tariefmodel gehanteerd wordt. Hiermee wordt de bezuinigingstaakstelling dus niet gerealiseerd. Wij zullen daarom alternatieve voorstellen voorbereiden.

Wij verwachten dat er in de periode 2012-2014 nog enkele vergelijkbare offertes kunnen worden uitgebracht, vaak in combinatie met dienstverlening van andere afdelingen. Zo is de dienst RO/EZ bezig voor gemeenten op het gebied van GEO-informatie. Dit heeft ook raakvlakken met I&A.

Collegebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Voor 2012 generen wij extra inkomsten door hosting bij de Hanze Hogeschool van 50 duizend euro. Deze zetten wij incidenteel in voor deze taakstelling. Een eventueel structureel karakter van deze dekking moet nog nader worden onderzocht.

70. Uitbreiding dienstverlening derden bij Salarisadministratie (€ 50.000)

Deze maatregel is gerealiseerd.

71. Meer werken voor derden (€ 105.000)

Door meer voor omliggende gemeenten te gaan werken verwachten we een hogere opbrengst van 105 duizend euro te realiseren, 50 duizend euro in 2012 en 55 duizend euro in 2013.

Op dit moment wordt samengewerkt met de gemeente Grootegast bij de toetsing van bouwaanvragen. Daarnaast wordt onderzocht of samenwerking met omliggende gemeenten mogelijk is op het gebied van beheer en gebruik van grootschalige topografie.

E. Aanvullende bezuinigingen

AV1. Afschaffen IZA zorgpakket (€ 100.000)

We hebben als werkgever een Bedrijfszorgpakket met de IZA afgesloten, waarvoor we jaarlijks 200 duizend euro uitgeven. In dit bedrijfszorgpakket zijn diverse onderdelen opgenomen, waaronder bedrijfsmaatschappelijk werk, fysiotherapie, psychologische zorg en mediation. Onderzocht is of het IZA Bedrijfszorgpakket kan worden afgeschaft met uitzondering van het bedrijfsmaatschappelijk werk. Het bedrijfsmaatschappelijk werk zou in de nieuwe situatie bij de arbodienstverlener worden ondergebracht, zodat € 100.000 kan worden aangewend voor de bezuinigingen vanaf 2013.

Een besluit m.b.t. het IZA-zorgpakket is instemmingsplichtig en kan alleen geëffectueerd worden met instemming van de COR. De COR heeft echter alleen instemming verleend op de optie, waarbij de bedrijfsgeneeskundige zorg wordt ondergebracht bij de arbodienstverlener en bedrijfsmaatschappelijk werk, fysiotherapie en psychologische zorg worden gehandhaafd en worden ondergebracht bij het IZA. Dit betekent feitelijk dat de besparing niet kan worden gerealiseerd met deze maatregel. Momenteel wordt onderzocht of een verdere verlaging van de bijdrage WGA mogelijk is als alternatieve invulling voor deze bezuinigingstaakstelling 2013.

AV2. Energie besparen gemeentelijke gebouwen (€ 700.000)

De jaarlijkse kosten voor energie in onze gemeente waren de afgelopen jaren circa 6 miljoen euro, (na een correctie van 3 miljoen aan energiekosten van de schoolgebouwen van het openbaar onderwijs die met ingang van 2010 zijn verzelfstandigd). In het kader van de duurzaamheidsambities is een bezuiniging op dit bedrag wenselijk. Met het plaatsen van slimme energiemeters en de afspraken over het beheer van gemeentelijk vastgoed zijn enkele randvoorwaarden voor een energiebesparing ingevuld. Het totale besparingspotentieel is op dit moment moeilijk in te schatten. Ramingen lopen uiteen van 5 – 20% van de huidige kosten. Wij schatten de totale besparing thans in op 7 honderdduizend euro, oftewel ruim 10% van de huidige kosten.

Wij laten een uitvoeringsprogramma voor energiebesparing en het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed uitwerken door een extern bureau. We hebben daarbij de opdracht gegeven om te kijken hoe de bezuinigingstaakstelling in de plannen kan worden meegenomen. Het is nog niet zeker of het uitvoeringsprogramma op korte termijn leidt tot bezuinigingen, of dat de "winst" in de eerste jaren nodig is om investeringen te doen. Daarnaast hebben wij de organisatie gevraagd alvast enkele snel invoerbare energiebesparingsmaatregelen uit te werken (laag hangend fruit) voor invulling van de taakstellingen 2013 en 2014. Bij deze maatregel zijn er nog verdragings- en realisatierisico's.

Per 1 september is een manager ESCO aangesteld met de opdracht om direct maatregelen te treffen op het gebied van energiemangement. Voor het einde van het jaar komen wij met een investeringsvoorstel voor energiebesparende maatregelen bij een eerste tranche gebouwen. Het

Collegedebrief - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

terugverdienen in de vorm van een lagere energierekening zal dus starten nadat de maatregelen in deze gebouwen zijn genomen. De taakstelling voor 2013 van € 400.000 loopt daarom een vertragingrisico, waarvoor incidentele dekking zal worden gezocht.

AV3. Investeren in KCC en kanaalmanagement (€ 500.000)

Het gaat hierbij om een combinatie van maatregelen, zoals de beperking van het aantal loketten en het meer digitaal aanbieden van producten en diensten. Concentratie van de diverse gemeentelijke loketten biedt tevens de kans om op één plek één Groningse kwaliteit te bieden. Daardoor kan het personeel flexibeler worden ingezet (spitsuren, daluren).

De totale besparing ten gevolge van deze maatregel moet nog nader worden uitgewerkt. Eerste verkenningen geven aan, dat besparingen in zowel personele als facilitaire kosten vooral kunnen worden gerealiseerd, als de klantcontacten meer digitaal kunnen worden georganiseerd in combinatie met een zo groot mogelijke afhandeling van vragen door het loket zelf. Wel is een zekere termijn nodig deze voordelen daadwerkelijk te kunnen realiseren. Wij hebben gerekend met een mogelijke besparing van 500 duizend euro voor deze collegeperiode.

We zullen u in het derde kwartaal van 2012 een beter afgewogen beeld kunnen geven van de mogelijke besparingen, omdat we dan bij alle diensten zijn langs geweest om de transitie naar het gemeentelijke KCC voor te bereiden.

Een voorstel over de (formatieve) inrichting van het KCC, waar de taakstelling in is opgenomen, is in voorbereiding.

AV4. Taakreductie- en verandering: vermindering ondersteuning duurzaamheid (€ 75.000)

Deze maatregel wordt gerealiseerd met ingang van 2013.

AV5. Afschaffen subsidie 'Doet u mee met een Goed Idee' (€ 100.000)

Voor de aanpak van 'Doet u mee met een Goed Idee' is structureel € 100.000 per jaar beschikbaar. Hieruit worden middelen beschikbaar gesteld voor activiteiten in de wijken zoals buurtbarbecues, samen schoonmaken, een speelvoorziening adopteren, een cursus zelfverdediging opzetten of een buurtfeest organiseren. Van de subsidie is, de afgelopen jaren, door veel buurten ruimschoots gebruik gemaakt. Wij stellen nu voor de subsidieregeling te laten vervallen. Wanneer een bijdrage noodzakelijk is om activiteiten in de buurt mogelijk te maken, willen we dit op een andere manier oplossen. In de 14 NLA wijken denken wij hierbij bijvoorbeeld aan de mogelijkheden om via het wijkteam een bijdrage te krijgen voor initiatieven in de buurt. Deze maatregel wordt gerealiseerd met ingang van 2013.

AV6. Afstoten/ stoppen met de drafbaan / evenemententerrein (€ 400.000)

Algemeen

Diverse ontwikkelingen geven aanleiding om een herbeoordeling te maken van het toekomstige gebruik van de drafbaan c.q. het evenemententerrein. In de huidige situatie wordt het terrein niet intensief gebruikt. Hier staan relatief hoge kosten tegenover. De bezoekersaantallen van de drafbaan lopen terug. In Groningen worden de laatste jaren nog 8 draverijen per jaar gehouden, terwijl vroeger nog circa 20 draverijen werden gehouden. Daarvoor is een groot terrein in gebruik, waarvoor we op korte termijn tevens een forse investering moeten doen om het geschikt te houden als drafbaan. De drafbaan heeft al enkele jaren een beperkte financiële basis en is voor de continuïteit afhankelijk van wedkantoren. Enkele jaren geleden waren er reeds continuïteitsproblemen, waarbij destijds is afgesproken dat de huurcontracten van de stallen e.d. per jaar opzegbaar zijn. Langdurig gebruik van de gerenoveerde baan is ons inziens niet gegarandeerd.

Al met al vindt ons college dat we een herbeoordeling moeten maken van het toekomstige gebruik van het terrein. Wij willen dit doen samen met de huidige gebruikers van het terrein. Wij hebben inmiddels gesproken met een vertegenwoordiging van de Koninklijke Harddraverij en Renvereniging Groningen

Collegedebat - 7e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

(KHRV). In dat gesprek is door hen aangegeven dat zij graag met ons willen verkennen welke mogelijkheden er zijn om meer inkomsten uit de drafbaan te genereren en kosten te beperken. Daarom stellen wij het volgende voor:
Samen met de KHRV nagaan of bij continuering van het huidige gebruik kostenbesparingen en opbrengstverhogingen daadwerkelijk mogelijk zijn;
Als geen substantiële kostenbesparingen en inkomstenverhogingen mogelijk zijn, onderzoeken of een ander en intensiever gebruik van het terrein tot besparingen kan leiden;
Voor het mogelijk niet te realiseren deel van de bezuiniging (400 duizend euro) met andere voorstellen te komen.

Op 15 december heeft ons college in een overleg met de gebruikers van de drafbaan de maatregel toegelicht en afspraken gemaakt over het vervolgproces. Het gebruiksters overleg is daarop geïntensiveerd.

Op 19 en 27 januari 2012 is er ambtelijk overleg geweest met de gebruikers die betrokken zijn bij de paardensport. In dat overleg zijn de met de paardensport samenhangende kosten (dagelijkse exploitatie, gepland groot onderhoud) nader toegelicht. In die overleggen is ook de afspraak gemaakt dat de KHRV samen met de dienst OCSW bekijkt welke investeringen nodig zijn met als uitgangspunt een goede veiligheid van de baan. Daarbij is door de KHRV aangegeven dat de baan zonder grote kosten nog tenminste drie jaren zonder problemen gebruikt kan worden.

Op 4 april 2012 is gesproken met alle gebruikers van de drafbaan. Daarin is gesproken over de mogelijke kostenbesparingen en opbrengstverhogingen.
In dat overleg zijn diverse opties aangedragen voor besparingen en verhoging van de inkomsten. Onder andere is voorgesteld om de renovatie met drie jaar te vertragen. Vertraging levert naar ons oordeel geen structurele besparing op. Immers de renovatie zal uiteindelijk moeten plaatsvinden. Verder is voorgesteld om de drafbaan aan te wijzen als hét evenemententerrein van de stad. Wij zien hier risico's waar het gaat om geluidsoverlast voor omwonenden en dit heeft gevolgen voor de exploitatie van de evenementen die nu elders in de stad worden gehouden.
Naast deze twee opties is gesproken over het verrichten van onderhoud door gebruikers en over verhoging van inkomsten uit huur en parkeergelden. Het gaat hier echter om opties die leiden tot kleine meeropbrengsten cq. kostenbesparingen.

In onze vergadering van 6 september 2012 is een eerste voorstel voor een visie besproken en zijn mogelijke scenario's aan de orde geweest. Wij gaan dit verder uitwerken en betrekken bij de ontwikkeling van een integraal toekomstplan voor het drafbaan-/evenemententerrein.

AV7. Lagere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Meerschop Paterswolde (€ 100.000)

Er zitten nu 3 gemeenten in GR. We dragen 70% van de tekorten van deze GR. De totale begroting van Meerschop Paterswolde bedraagt ruim 900 duizend euro, waarvan bijna 200 duizend euro wordt gedekt door directe inkomsten. Het tekort bedraagt derhalve ruim 700 duizend euro, waarvan wij rond 500 duizend euro bijdragen. Tegenover deze bijdrage staat een inkomst voor door ons verrichte dienstverlening t.b.v. het Meerschop op personeel en administratief gebied, waarvoor wij van het Meerschop een bijdrage van rond 250 duizend euro ontvangen.

Momenteel worden verschillende projecten uitgevoerd, zoals de sluis tussen het Noord-Willemskanaal en het Paterswoldse Meer (waarvoor EFRO-subsidie is verkregen). Voorts wordt gestart met de uitvoering van een omvangrijk project 'toeristisch recreatieve infrastructuur Paterswoldse Meer. Wij achten door efficiencymaatregelen in de toekomst een besparing op onze (netto-)bijdrage van 100 duizend euro mogelijk voor de stad, zonder dat dit een direct effect heeft voor gebruikers en omwonenden van het gebied. Hiervoor zal de totale begroting van Meerschop van nu 900 duizend euro moeten worden verlaagd met 150 duizend euro aangezien wij bijna 70% van het tekort financieren.

Communicatie

De communicatie rond bezuiniging Meerschop gaat via het DB van het Meerschop, dat bestaat uit de portefeuillehouder van onze gemeente (voorzitter) en de twee wethouders van Haren en Tynaarlo. Het

De communicatie rond bezuiniging Meerschop gaat via het DB van het Meerschop, dat bestaat uit de portefeuillehouder van onze gemeente (voorzitter) en de twee wethouders van Haren en Tynaarlo. Het AB, waar raadsleden van Groningen, Haren en Tynaarlo in zitten, neemt het besluit over de invulling van de bezuinigingen. Het Meerschop is bezig een nieuwe Beleidsvisie op te stellen voor de periode 2012-2021, die in zomer 2012 zal worden vastgesteld. Daarna zal het DB een voorstel doen aan het AB over de invulling van de bezuinigingen. In 2013 kan dan de begroting 2014 worden opgesteld waarbij rekening wordt gehouden met de lagere bijdrage van de drie deelnemende gemeenten.

Er is door de GR een eerste verkenning opgesteld met mogelijke bezuiningsopties. Deze is door het bestuur oriënterend besproken. Relatief eenvoudig te realiseren maatregelen tellen op tot een besparing van circa 60 duizend euro. De conclusie is dat er, om de taakstelling te realiseren, nog aanvullend onderzoek nodig is naar opbrengst-verhogende maatregelen en kostenreductie

AV8. Verlagen budget onvoorzien (€ 200.000)

Deze maatregel wordt gerealiseerd met ingang van 2013.

AV9. Lagere dotatie WGA-premie aan reserve (€ 200.000)

Deze maatregel wordt gerealiseerd met ingang van 2013.

AV10. Dienstverlening actief aanbieden aan omliggende gemeenten (€ 100.000)

De gemeentelijke overheid krijgt steeds meer te maken met regiovorming: bestaande en nieuwe taken (decentralisaties) vragen veel van de (kleinere) gemeentelijke overheden. De gemeente Groningen kan haar kennis en expertise inzetten voor de omliggende gemeenten en daar tarieven voor in rekening brengen. Op het terrein van de schuldhulpverlening gebeurt dit al.

Het uitbreiden van dienstverlening aan omliggende gemeenten speelt in op de behoefte bij andere gemeenten, vooral door de toenemende taken door decentralisaties en de eveneens toenemende budgettaire druk.

Door het inzetten van efficiencyvoordeel kan de DIA de taakstelling in 2013 realiseren.

Raadsvoorstel - Flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	10-09-2012	Registratienr.	BD 12.3117745
Raadscommissie	F&V	Datum B&W besluit	9 oktober 2012
Datum raadscommissie	03-10-2012	Portefeuillehouder	T. Schroor
Publiciteit	Niet publicabel NP	Steller	K. El Hami
Bijlagen	0	Telefoon	(050) 367 77 00
		E-mail	khalid.el.hami@groningen.nl

Onderwerp

Flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de liquidatie-uitkering van 5 miljoen euro vanuit de IZA beschikbaar te stellen voor het flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014;
- II. de benaming van de "reserve IZA-gelden" te wijzigen in "reserve flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014";
- III. het doel van deze reserve te veranderen in "herplaatsing medewerkers in het kader van de bezuinigingsoperatie 2011-2014";
- IV. de kosten voor het flankerend beleid (met betrekking tot de bezuinigingen 2011-2014) te dekken uit deze reserve;
- V. de ontvangen eindafrekening IZA van 490 duizend euro (10% van het totaalbedrag), overeenkomstig de besluitvorming bij de rekening 2009, te storten in deze reserve;
- VI. de gemeentebegroting 2012 dienovereenkomstig te wijzigen.

Raadsvoorstel - Flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014

2

Publiekssamenvatting

Voor de uitvoering van de bezuinigingsmaatregelen 2011-2014 en herplaatsing van medewerkers is flankerend beleid ontwikkeld. Hierdoor kunnen de medewerkers een passende functie krijgen. Vanwege de opheffing van de gemeenschappelijke regeling IZA Nederland (hierna: IZA) is een liquidatie-uitkering van in totaal 5 miljoen euro ontvangen. Wij stellen voor dit bedrag te bestemmen voor het genoemde flankerend beleid.

Inleiding

Voor de uitvoering van de bezuinigingsmaatregelen 2011-2014 en herplaatsing van medewerkers is flankerend beleid ontwikkeld. Het flankerend beleid bestaat eruit dat de medewerkers, van wie de functie wordt opgeheven in het kader van deze bezuinigingsoperatie op grond van de sociale leidraad, een herplaatsingstraject wordt aangeboden. Het traject is erop gericht hen een passende functie aan te bieden.

Beoogd resultaat

Door de ontvangen liquidatie-uitkering van totaal 5 miljoen euro vanuit de IZA beschikbaar te stellen voor het flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014, kunnen herplaatsingstrajecten bekostigd worden, op basis waarvan de betrokken medewerkers een passende functie kunnen krijgen.

Kader

Raming kosten flankerend beleid.

In de voortgangsrapportages bezuinigingen rapporteren wij periodiek over de formatieve consequenties van de bezuinigingen. De totale formatiereductie van de bezuinigingsoperatie 2011-2014 wordt geraamd op 200 tot 250 fte. Hiervan zijn reeds 115,7 fte gekoppeld aan specifieke maatregelen in het bezuinigingspakket. Momenteel worden de formatieve consequenties van de verdere stroomlijning van de organisatie (Shared Service Centre, Klant Contact Centrum, Stad.Beheer, concernstaf) nader in kaart gebracht.

De gemeenschappelijke regeling IZA Nederland (IZA) is met de invoering van het nieuwe ziektekostenstelsel per 1 januari 2006 opgeheven. In het kader van de afwikkeling van de liquidatie heeft de gemeente Groningen in 2009 een liquidatie-uitkering van 4,5 miljoen euro ontvangen. In mei 2012 heeft de gemeente als gevolg van de financiële afwikkeling een laatste bedrag ontvangen van 490 duizend euro. Het totaalbedrag van 5 miljoen euro is voor de gemeente, als voormalig eigenaar en risicodrager, geheel vrij besteedbaar.

Argumenten/afwegingen

De liquidatie-uitkering die is ontvangen van IZA, is door de gemeente opgebouwd ten behoeve van personeelslasten en deze willen wij daarom ook inzetten ten behoeve van onze medewerkers. Gelet op de bezuinigingsoperatie 2011-2014 stellen wij voor om de liquidatie-uitkering in te zetten voor de herplaatsing van medewerkers in de vorm van flankerende personele maatregelen. Wij stellen voor om het gehele bedrag te bestemmen ten gunste van het flankerend beleid. Het bedrag van de reserve is op dit moment 4,5 miljoen euro. Daarnaast is in 2012 nog 490 duizend euro ontvangen, zodat de totale liquidatie-uitkering 5 miljoen euro bedraagt.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

Niet van toepassing.

Raadsvoorstel - Flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014

3

Financiële consequenties

De kosten voor het flankerend beleid worden geschat op gemiddeld 25 duizend euro per formatieplaats (kosten herplaatsing, scholing, begeleiding etc.). Uitgaande van een voorlopige schatting van een formatiereductie van 200 fte, worden de kosten geraamd op 5 miljoen euro. De hoogte van het totale bedrag is afhankelijk van het definitieve aantal formatieplaatsen na de bezuinigingsoperatie.

Naar verwachting zullen de eerste kosten eind 2012 worden gemaakt, maar vooral toenemen in 2013 en 2014 als gevolg van de voortgang van de bezuinigingsoperatie. Een reserve-onttrekking is daarom op dit moment nog niet nodig. Hier komen wij op terug, zodra wij meer weten over de uitgaven.

Wij stellen voor de definitieve afrekening van 490 duizend euro toe te voegen aan de reserve flankerend beleid bezuinigingen door middel van een reservestorting. Daardoor maakt dit bedrag geen deel meer uit van het rekeningresultaat.

Dit leidt tot de volgende begrotingswijziging:

Begrotingswijziging 2011 (raad) Flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014

Betrokken dienst(en)
Naam voorstel
Incidenteel / Structureel
Soort wijziging

BSD
Flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014
I
Exploitatie

Financiële begrotingswijziging

Bedragen x 1.000 euro

Nr.	Deelprogramma	Dienst	I/S	Lasten	Saldo voor		Toev.res.	Onttrekking Reserve	Saldo na reservemut.
					Baten	reservemut.			
13.1	College, raad en overig	BSD	I		490	490	490		0
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				0	490	490	490	0	0

Realisering en evaluatie

Via de voortgangsrapportages bezuinigingen informeren wij u periodiek over de inzet van deze middelen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Raadsvoorstel - Alternatief bezuinigingsvoorstel Duiktaak Brandweer

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	28-11-2012
Raadscommissie	F&V
Datum raadscommissie	7-11-2012
Bijlagen	-

Registratienr.	BD 12.3307884
Datum B&W besluit	16-10-2012
Portefeuillehouder	Rehwinkel
Steller	L. Groote Schaarsberg
Telefoon	4754
E-mail	liesbeth.groote@hvd.groningen.nl

Onderwerp

Alternatief bezuinigingsvoorstel Duiktaak Brandweer

Concept raadsbesluit

De raad besluit het alternatief voor de oorspronkelijke bezuinigingstaakstelling "schrappen van de Duiktaak Brandweer" van 500 duizend euro vast te stellen;

Raadsvoorstel - Alternatief bezuinigingsvoorstel Duiktaak Brandweer

2

(Publieks-)samenvatting

In de periode 2012-2014 moet de Brandweer Stad een bezuiniging van 500 duizend euro realiseren als alternatief voor de oorspronkelijke taakstelling van 500 duizend euro. In het bezuinigingspakket 2011-2014 is reeds een taakstelling opgelegd van 140 duizend euro door de formatie bij preventie met 2 fte. te verminderen.

Om de bezuiniging van 500 duizend euro te realiseren is breed binnen de brandweerorganisatie gezocht. Met de voorliggende voorstellen wordt zoveel mogelijk voorkomen dat er concessies aan de kwaliteit van brandweezorg moeten worden gedaan. Bezuinigingen in deze omvang raken echter het primaire proces waardoor het onontkomelijk is dat de basis brandweezorg tegen capaciteitsgrenzen aanloopt. De voorstellen betreffen het wijzigen van een aantal functies en de wijziging in uitruksterkte.

Inleiding

De Brandweer Stad heeft een duikploeg die ook het westelijk deel van de regio bedient. De Veiligheidsregio heeft daarnaast de beschikking over een duikploeg in Delfzijl. Ook is er een duikploeg in Emmen. De oorspronkelijke bezuinigingsopgave was om deze taak in regionaal verband anders te organiseren en hiermee een bezuiniging van 500 duizend euro te realiseren. We hebben daarvoor samenwerkingsmogelijkheden onderzocht en/of gekeken naar uitbestedingsmogelijkheden. Het blijkt echter, dat het anders organiseren van de duiktaak slechts een fractie van de taakstelling oplevert. Daarnaast is bekend geworden dat het bestuur van de Veiligheidsregio pas in 2014 een besluit neemt over de regionale organisatie van de duiktaak. Zoals in de vorige voortgangsrapportage Bezuinigingen is aangekondigd, leggen wij uw raad daarom hierbij alternatieve voorstellen voor.

Beoogd resultaat

Met de voorgestelde bezuinigingen wordt de bezuinigingsdoelstelling behaald. Onderdeel van de bezuiniging is het wijzigen van de uitruksterkte in combinatie met het verhogen van de roosterfactor. Hiermee worden de huidige roosterproblemen, mede oorzaak van het aanwezige verlofstuwmeer, opgelost.

Kader

Het voorstel past binnen het collegeprogramma en de bezuinigingstaakstelling.

Argumenten/afwegingen

De bezuinigingen kunnen worden behaald door het inkrimpen van de formatie bij de afdelingen Preparatie en Repressie (380 duizend euro). Deze inkrimping in formatie bestaat uit:

- het opheffen van de functie van afdelingshoofd Preparatie (1 fte);
- het inkrimpen van de ondersteunende formatie voor Preparatie (1 fte);
- het wijzigen van de uitruksterkte in combinatie met het verhogen van de roosterfactor bij de afdeling Repressie (5 fte). De roosterfactor bepaalt hoeveel personeel er nodig is om de uitruksterkte te kunnen garanderen.

Gezien de teruggang in formatie is op een aantal onderdelen een besparing van de overhead realiseerbaar (80 duizend euro). Hiervoor is op basis van ervaringscijfers een inschatting gemaakt. Het gaat daarbij om materieel, werkomgeving, opleidingen en ondersteuning. Met het verhogen van de roosterfactor hoeft minder beroep gedaan te worden op oproepkrachten en kunnen ziekte en verlof grotendeels binnen de brandweerploegen worden opgevangen.

Raadsvoorstel - Alternatief bezuinigingsvoorstel Duiktaak Brandweer

3

Het budget voor de oproepkrachten kan daardoor worden teruggebracht met 40 duizend euro.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

Over bezuinigingen is in een vroeg stadium met de Onderdeelscommissie van de Brandweer van gedachten gewisseld, is met de ploegen gesproken en is gezocht naar alternatieven. Duidelijk is dat de bezuinigingen een wijziging in de basisbrandweezorg betreffen, zowel in preventieve als repressieve zin.

De conclusie is dat voor de dagelijkse brandweezorg de verlaging van de uitruksterkte geen grote gevolgen heeft. Alle incidenten zijn met de uitruksterkte van 18 personen te bemensen. Alleen voor "zware scenario's" en gelijktijdige situaties (1 à 2 keer per jaar) heeft het tot gevolg dat eerder tegen grenzen van de eigen organisatie aangelopen wordt en dat er een beroep op buurkorpsen gedaan moeten worden of dat de specialistische taken herbezet moeten worden door vrije mensen.

Overigens past het beroep doen op de buurkorpsen binnen de afspraken die zijn gemaakt in regionaal verband in het regionaal dekkingsplan. In de praktijk ondersteunt het korps Groningen geregeld in de regio.

Met de voorgestelde bezuiniging en implementatie in de organisatie is de verlaging voor de burger minimaal te noemen; niettemin is ze aanwezig.

Financiële consequenties

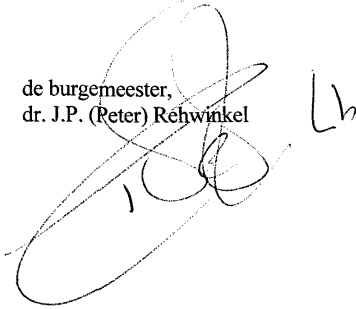
Met bovenstaande bezuinigingsvoorstellen wordt een bezuiniging gerealiseerd van 500 duizend euro.

Realisering en evaluatie

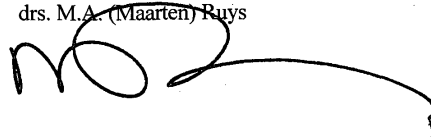
De bezuiniging wordt gerealiseerd in de periode 2012-2014.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Lijst ingekomen stukken F&V

Lijst ingekomen stukken

Raadscommissie Financiën en Veiligheid 21 november 2012

COLLEGE BRIEVEN (te vinden in het Raads Informatie Systeem)

Nr.	Datum	Onderwerp	Advies	Opmerking
1.	31 aug 2012	Inzet AWARE-systeem	v.k.a.	
2.	3 sep 2012	Eindrapport onderzoek growshops	v.k.a.	
3.	6 sep 2012	Plan van aanpak versterken control	v.k.a.	
4.	7 sep 2012	Motie Onderzoek naar de operationele en financiële haalbaarheid van projecten	v.k.a.	
5.	10 sep 2012	Onderzoek implementatie DaFinci	v.k.a.	
6.	20 sep 2012	Jaarstukken 2012 Regio Groningen – Assen	v.k.a.	
7.	27 sep 2012	Regionale Uitvoeringsdienst (milieutaken); deelname in gemeenschappelijke regeling		Procedure wensen en bedenkingen afgerond
8.	27 sep 2012	Toekomst Europese structuurfondsen	v.k.a.	
9.	2 okt 2012	Verzoek tot uitstel aanleveren ontwerp begroting	v.k.a.	
10.	4 okt 2012	Programma publieke dienstverlening; evaluatieonderzoek website gebruik	v.k.a.	
11.	4 okt 2012	Kwijtschelding	v.k.a.	
12.	4 okt 2012	Veiligheid Euroborg	v.k.a.	
13.	5 okt 2012	Regionaal Beleidsplan Noord Nederland wensen en bedenkingen		Procedure wensen en bedenkingen afgerond, zie uitgaande brief
14.	12 okt 2012	LTA-brief commissie F&V 17 oktober 2012	Op agenda	A3
15.	19 okt 2012	7 ^e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014	Op agenda	B4
16.	25 okt 2012	Afronding Europees project Smart Cities (www.smartcities.info)	v.k.a.	
17.	31 okt 2012	Convenant Groningen-Rijk inzake aanpak gevolgen bevolkingsdaling	v.k.a.	
18.	1 nov 2012	Onderzoeksplan doelmatigheid en doeltreffendheid 2013	v.k.a.	
19.	8 nov. 2012	Verslag burgemeestersbezoek aan Moermansk		betrekken bij nota internationalisering in december
20.	8 nov. 2012	Onderzoek haalbaarheid grote projecten		Verwerken in LTA
21.	8 nov 2012	Informereren over gevolgen wet Houdbare Overheids Financiën en Schatkistbankieren	v.k.a.	

Uitgaande brief (bijgevoegd):

18 okt 2012 **Regionaal Beleidsplan – wensen en bedenkingen**

OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN (in visiekast)

Nr.	Datum	Afzender en onderwerp	Advies	Opmerking
1.		Auditcommissie – diverse verslagen	v.k.a.	
2.	8 nov. 2012	Brief burger inz. Leren van Maastricht	v.k.a.	

Bijlage - Uitgaande brief Regionaal Beleidsplan wensen en bedenkingen

Griffie

Bezoekadres
Waagstraat 1

Onderwerp Regionaal Beleidsplan - wensen en bedenkingen

Steller W.Th. Meijer

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen
Tel. (050) 367 77 02
Fax (050) 367 77 50
E-mail:
griffie@bsd.groningen.nl

Aan de burgemeester
van de gemeente Groningen
Dr. J.P. Rehwinkel

In uw antwoord
graag datum en
kenmerk vermelden.

Telefoon (050) 367 77 26
Datum 18 okt. 12

Bijlage (n) -
Uw brief van

Ons kenmerk GR12.3338670
Uw kenmerk -

Geachte heer,

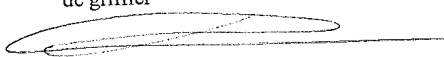
In uw brief d.d. 5 oktober 2012 (BD 12.3280552) vraagt u de raad wensen en bedenkingen mee te geven met betrekking tot het Regionaal Beleidsplan 2013-2014 Noord-Nederland.

De fractie van D66 heeft als enige een wens op tafel gelegd, die door het presidium van de raad in zijn vergadering van 17 oktober jl. is overgenomen.

De wens van de raad is dat in het stuk ook wordt ingegaan op het volgende: *"Zoals in de brief van de burgemeester wordt gesteld, nopen sommige zaken tegenwoordig tot opschaling naar bovenlokaal/regionaal niveau. Bovendien schrijft hij "vooral kansen in de samenwerking met nog meer gemeenten" te zien. En er wordt in het beleidsplan zelf gesproken over het "smeden van een brede veiligheidscoalitie".*

Gezien de toenemende landsgrensoverschrijdende criminaliteit en de complexiteit van dit thema, is er dan een mogelijkheid/kans dat zich uiteindelijk ook Duitse politieregio's of gemeenten bij ons aansluiten voor samenwerking van welke aard dan ook? Of minstens van het bestaan van dit plan in kennis worden gesteld? Ondanks dat hun structuren en opbouw ongetwijfeld anders zullen zijn, kan ook die kennis en kunde ons allen wellicht vooruit helpen, of juist andersom."

Namens de raad,
de griffier

Drs. A.G.M. (Toon) Dashorst

Verslag CV 11 juli 2012

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE CULTUURVERANDERING

Datum: 11 juli 2012
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 13.00-15.00 uur

Aanwezig: dhr. J. Spakman (voorzitter), dhr. A. de Rooij (PvdA), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), dhr. R.P. Prummel (Stadspartij), dhr. H.J.M. Akkermans (D66), dhr. J. van Keulen (VVD), dhr. E. Eikenaar (SP), dhr. J. Seton (CDA), dhr. M. van den Anker (Student&Stad), dhr. G.J. Kelder (PvdD)

Namens de griffie: dhr. A.G.M. Dashorst (griffier, bij punt B5), dhr. W.T. Meijer (commissiegriffier)

Burgemeester: dhr. J. P. Rehwinkel

Wethouders: wethouder C.T. Dekker, wethouder T. Schroor

Verder aanwezig: dhr. M.A. Ruys (gemeentesecretaris)

Afwezig m.k.: wethouder F. de Vries, mw. I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), J.P.A. van Rooij (Student&Stad), dhr. J.H. Luhoff (D66)

Verslag: dhr. Z. Jeuring (Notuleerservice Nederland).

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Heet alle aanwezigen welkom.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Langetermijnagenda en lijst van moties en toezeggingen

De LTA--nrs. 33 en 35 worden benoemd in de stand-van-zakenbrief en komen op de LTA voor oktober 2012.

De toezegging wijkgericht werken is verwerkt in de stand-van-zakenbrief en kan vervallen; wijkgericht werken komt in oktober op de agenda.

A.4. Conformstukken

a. Voortbestaan commissie Cultuurverandering

(raadsvoorstel 20 juni 2012)

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 18 juli 2012.

A.5. Rondvraag

Inspreker mw. Kiki zegt een bevestiging van ontvangst te hebben gekregen van de brief die zij aan de koningin heeft gestuurd betreffende een klacht tegen de burgemeester. Spreker voelt zich al meer dan twee jaar onder politieke curatele gesteld, zij wordt steeds naar contactpersonen verwezen. Deze commissie zou eens beleid moeten maken en fatsoenlijk met burgers om moeten gaan.

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- N.a.v. de opmerking van mw. Kiki: een maatregel moet gebaseerd zijn op een wetsartikel, dat is hier niet het geval. Spreker maakt bezwaar tegen het feit dat de maatregel niet aan een termijn is gebonden.

De burgemeester:

- Deze maatregel is genomen op basis van ervaringen die zijn opgedaan. Er is enkele keren met het presidium over gesproken. Gezegd is dat de maatregel wordt geëvalueerd en dat op basis van ervaring en een inschatting van het aantal contacten een besluit wordt genomen over het

Verslag CV 11 juli 2012

al dan niet continueren van de maatregel. De maatregel is niet zonder reden genomen. Afgewogen is wat de contacten met deze persoon aan tijd kosten en wat dat betekent voor de mogelijkheden van anderen om contacten met de gemeente te hebben. De keuze is niet definitief en in overleg met de raad gemaakt.

- N.a.v. een vraag van **dhr. Prummel** over het moment van evaluatie: het college bepaalt dit in overleg met de raad.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Evaluatie van de Moesstraat

(collegebrief 5 april 2012)

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- Aan het begin van het proces ging van alles mis, de gemeentelijke organisatie stond verkeerd in het proces.
- De gemeente had de plannen neutraal, zonder verwachtingen bij bewoners te wekken, ter discussie moeten stellen; dus niet eerst een overeenkomst tussen gemeente en organisaties moeten afsluiten.
- Als bewoners grote bezwaren hebben tegen vorm en omvang van het plan, mag het niet doorgaan. Als het plan qua vorm en omvang aan redelijke eisen voldoet, kunnen dit soort plannen doorgang vinden.

Dhr. Akkermans (D66):

- Is verbaasd over de bespreekpunten van de Stadspartij.
- De kwestie Moesstraat ziet D66 als specifiek probleem maar ook als algemeen vraagstuk over hoe de gemeente omgaat met het toestaan van bijzondere voorzieningen in woonwijken.
- D66 is voorstander van spreiding van dergelijke voorzieningen over de stad en integratie van betrokkenen. D66 wil overlast en confrontatie voorkomen.
- Maar bovenal: het overleg met buurtbewoners moet vooraf, tijdens en na afloop van de planperiode. Dit moet allemaal goed verlopen.
- De fractie heeft meerdere keren vragen gesteld en heeft een checklist burgerparticipatie opgesteld.
- Complimenten voor wethouder Visscher voor het evaluatierapport, het bevat goede aanbevelingen.
- Centraal staat dat de gemeente de regie moet nemen en garant staat voor optimale communicatie. Bij deze regie hoort dat de gemeente contact zoekt met instellingen over communicatie met de buurt.
- D66 verzoekt snel een kaart te maken met de actuele spreiding van de bijzondere voorzieningen. Dit om de spreiding te bewaken. Graag een toezegging van het college.
- De checklist burgerparticipatie moet voor het hele traject worden gevolgd, inclusief nazorg. Een proefperiode is gewenst.

Dhr. Seton (CDA):

- Het CDA deelt het uitgangspunt dat iedereen een plek in de stad moet kunnen krijgen.
- Rollen gemeente: in de opsomming ontbreekt dat de gemeente bewoners moet beschermen tegen niet-gewenste ontwikkelingen in wijken.
- De regie van de gemeente was niet het cruciale punt, wel de houding van de gemeente.
- Hoe kan het in de Moesstraat fout gaan terwijl de gemeente al van eerdere voorbeelden had kunnen leren?

Verslag CV 11 juli 2012

Dhr. Eikenaar (SP):

- Voegt toe aan wat al is gezegd: binnen de gemeentelijke organisatie is langs elkaar heen gewerkt. Bewoners krijgen daardoor op informatieavonden verkeerde informatie. Er wordt niet vanuit de bewoners gedacht.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Sluit zich aan bij de gemaakte opmerkingen.
- Het is de zoveelste keer dat het misgaat. Het rapport biedt goede aanknopingspunten om het beter te doen. De bewoners moeten centraler komen te staan.

Dhr. Van den Anker (Student&Stad):

- Kan zich vinden in de gemaakte opmerkingen.
- Hoe kan ervoor worden gezorgd dat de gemeente tijdig op de hoogte is van de voornemens van instellingen?

Dhr. De Rooij (PvdA):

- Heeft zich gestoord aan de woordkeuze van de Stadspartij bij de besprekingspunten.
- Duidelijk is dat de communicatie met de instellingen en met de bewoners beter moet.
- Operatie Achtertuin biedt een goede aanpak.
- Er zijn wel degelijk projecten waar het goed ging.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Communicatie is het centrale punt, dit moet beter. Sommige projecten zijn complex.
- De fractie is blij dat de commissie O&W het rapport gaat bespreken met het oog op een aanpak voor de toekomst.

De burgemeester:

- Het college is ook van mening dat het niet goed gegaan is en dat het beter moet. Vooral de communicatie met de buurt is niet goed gegaan.
- Wethouder Visscher heeft zorgvuldigheid betracht door de procedure opnieuw te starten.
- Er is geen sprake geweest van een overvaltechniek zoals de Stadspartij beweert. Er was geen bewuste poging met een bepaalde manier van handelen een feit te creëren.

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- Trekt na de uitleg van de burgemeester het woord overvaltechniek in.

De burgemeester vervolgt:

- Het evaluatierapport wordt gebruikt bij de opstelling van de nieuwe nota Huisvesting kwetsbare groepen. In december 2012 is de nota gereed. Ze wordt een toetssteen voor het college en een controlemiddel voor de raad.
- Opvallend is dat een groot deel van de bewoners in deze buurt huisvesting van kwetsbare groepen positief bejagent.
- De gemeente vindt heldere communicatie belangrijk, het is goed dat een extern bureau het rapport heeft opgesteld.
- Waarom is het vaker misgegaan? Spreker denkt dat het de gemeente niet goed lukt om het proces goed vast te houden. De nieuwe nota kan als een soort 'Handboek soldaat' worden gezien.
- De burgemeester zegt toe het verzoek van D66 te honoreren om een sociale kaart van de stad op te stellen met daarin de voorzieningen voor kwetsbare groepen en de aard ervan.
- De samenwerking tussen OCSW en ROEZ was moeizaam, hierin is intussen verbetering opgetreden. Afsproken is steeds gezamenlijk op te trekken. De nieuwe nota kan als 'Handboek soldaat' hierbij behulpzaam zijn. De rol van de gemeente wordt in de nota uitgewerkt.

Verslag CV 11 juli 2012

B.2. Evaluatie De Gemeenteraad aan het Stuur, Sturing en Verantwoording van Projecten

(collegebrief 29 maart 2012)

Inspreker mw. Kiki zegt liever een Handboek burger te willen hebben dan een Handboek soldaat. Dit n.a.v. het vorige agendapunt. Sommige projecten worden uitgevoerd voordat de inspraak heeft plaatsgevonden, zie de kiosk in het Noorderplantsoen. De sleutelprojecten: spreker noemt het project dat deze week aan BAM is gegund. Hoe kan het dat een bedrag van 75 miljoen euro of iets minder aan de evaluatie zoals bedoeld in dit agendapunt wordt uitgegeven?

De voorzitter:

- Leidt het punt kort in. De vraag aan de commissie is of zij vindt dat de stuurbaarheid is vergroot en of de stuurbaarheid van de raad op het gebied van de vele voortgangs- en sleutelrapportages adequaat is.

Dhr. Akkermans (D66):

- Spreekt zijn waardering uit voor de evaluatie.

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- De aanpak via de gemeenteraad aan het stuur lijkt bij het stationsgebied goed te gaan. Een waakzame raad en een loyaal meewerkend college zullen dat project tot een goed einde brengen.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Is akkoord met het aanpassen van het 'of-criterium' tot een 'en-criterium' in artikel 4a en 4b, lid 1 van de Financiële Verordening.

Dhr. Seton (CDA):

- Zegt dat voortgangs- en sleutelrapportages actueel moeten zijn en moeten voldoen aan de behoefte van de raad. Dit vergt een uitgebreidere bespreking.
- Sluit zich aan bij dhr. Van Keulen wat betreft de aanpassing van het criterium.
- Kredietoverschrijdingen: het overzicht loopt tot 31 december 2010, het Infocentrum Grote Markt zit daar niet bij. Klopt dat?

Dhr. Kelder (PvdD):

- Sluit zich aan bij de woorden van dhr. Van Keulen en dhr. Seton. Rapportages zijn belangrijk, vooral om aan te geven dat visies zijn gewijzigd.

Wethouder Dekker:

- Kredietoverschrijdingen: in 2009 waren dit er veertig, in 2010 zeven en in 2011 vier.
- Tijdigheid van rapportages: de bespreking is een kwestie van agendering.

B.3. Programma publieke dienstverlening, voortgang 2011 en vooruitblik 2012

(collegebrief 29 maart 2012)

De voorzitter:

- De collegebrief is geagendeerd omdat de commissie met de wethouder wil spreken over het KCC, het klantcontactcentrum.

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- Doet de gemeente mee aan het Nationaal Uitvoeringsplan Dienstverlening en e-Overheid? De stad kan hier baat bij hebben. Ziet het college de voordelen? Het kan gebruikt worden bij het evalueren van de gemeentelijke website.
- Is het college bekend met de lange wachttijden bij de DIA? Kan dit worden onderzocht?

Verslag CV 11 juli 2012

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Het KCC moet voor de burger goed bereikbaar zijn, men moet veel vragen direct beantwoord krijgen. Een goede eerste lijn is belangrijk, evenals de backoffice; de organisatie moet open zijn.
- De kwaliteit van collegebrieven is verbeterd. Graag nog aandacht voor die van SOZAWE.

Dhr. Kelder (PvdD):

- De resultaten zijn goed, de gemeente moet blijven investeren in het digitaal platform.
- Komen er meer klachten binnen door het gemak van het platform?

Dhr. Seton (CDA):

- Wordt goed opgelet dat geen e-mails zoek raken, zoals de Ombudsman signaleerde?
- Is er aandacht voor mensen die niet digitaal bezig zijn? Hoe kan de gemeente dit faciliteren?

Dhr. Van den Anker (Student&Stad):

- Het ziet er goed uit. Het digitaal platform is soms ingewikkeld voor ouderen, het KCC kan hierbij helpen.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- De resultaten zijn goed. Spreker is benieuwd naar de evaluatie van de gemeentelijke website.
- Eens met de opmerking van dhr. Gijsbertsen over het KCC. Spreker is blij met het 14050-nummer. Eerst moet het KCC er zijn, daarna kan het nummer worden gecommuniceerd.

Dhr. De Rooij (PvdA):

- Is positief over de rapportage en is het eens met de gestelde vragen over de e-mails.

Wethouder Schroor:

- Het KCC moet het visitekaartje van de gemeente worden. Een goede organisatie is nodig, er komt geen muur om de gemeentelijke organisatie.
- De gemeente doet mee aan het Nationaal Uitvoeringsplan Dienstverlening.
- De website is onlangs geëvalueerd, het resultaat is positief. De voortgangsrapportage komt in 2013 naar de raad. De wethouder zegt toe de evaluatie alvast naar de raad te sturen.
- Het Contactpunt Stad is op 1 juli 2012 low profile gestart. Er komt een reorganisatieplan voor de gemeentelijke organisatie, dit komt naar de raad. Het goed inrichten van de backoffice is erg belangrijk.
- SOZAWE: doelgericht communiceren is een must. De wethouder neemt de suggestie van dhr. Gijsbertsen over om SOZAWE in een nadere specificatie mee te nemen.
- De gemeente blijft investeren in het digitaal platform. Het kan zijn dat er meer klachten komen door het digitale gemak, het gaat erom snel te reageren.
- Het college heeft aandacht voor mensen die niet digitaal bezig zijn. De wethouder zegt toe er in een vervolgnootie expliciet aandacht aan te besteden.
- De wachttijden bij DIA: de wethouder is er niet mee bekend en zal het uitzoeken.

B.4. Stand van zaken organisatieontwikkeling en cultuurverandering

(collegebrief 21 juni 2012)

De voorzitter:

- Heeft in de voorbereiding vragen aan het college voorgelegd. De vraag voor de commissie is of deze brief nog steeds de beste manier is om inzicht te krijgen in de voortgang bij cultuurverandering.

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- Stelt voor de brief voor kennisgeving aan te nemen. Deze bevat de benodigde informatie.

Verslag CV 11 juli 2012

Dhr. Akkermans (D66):

- Beantwoordt de vraag van de voorzitter bevestigend.
- Handboek Lokale democratie: de werkgroep Burgerparticipatie is ermee bezig. Spreker verzoekt dit voor de volgende keer te agenderen.

Dhr. De Rooij (PvdA):

- Vindt het een prima rapportage, hij is het eens met het verzoek van D66 over het Handboek.

Dhr. Seton (CDA):

- Vindt dat er over cultuur en houding weinig wordt gezegd in vergelijking met organisatieontwikkeling en dienstverlening. Worden daar al stappen gezet? Spreker maakt zich zorgen, kan de raad een bijdrage leveren?
- De brief is een goede vorm om de commissie te informeren.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Sluit zich aan bij het eerste punt van dhr. Seton. Spreker ziet graag dat behalve aan deze commissie, ook een terugkoppeling aan de gehele raad wordt gedaan. Dat hoeft niet op korte termijn.

Dhr. Eikenaar (SP):

- Heeft niets toe te voegen aan de vorige sprekers. De rapportage is helder.

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- Heeft ondervonden dat de inspraakverordening bij veel medewerkers van de balie niet bekend is. De verordening behoort daar wel aanwezig te zijn.

Dhr. Kelder (PvdD):

- Is tevreden over de brief. Iedereen moet alert blijven.

De burgemeester:

- Vindt dat er een stille revolutie plaatsvindt op het gebied van organisatieontwikkeling. Dit moet in de organisatie doorwerken op het gebied van de cultuur. Het college zal in ieder geval richting de raad zichtbaar maken wat er verandert. Er moet nog veel gebeuren, het is dus een langzame revolutie.
- Nulmeting bestuurlijke dienstverlening: dit onderwerp wordt een pilot. Om verbeteringen in houding en gedrag te kunnen meten, is een nulmeting gehouden. Eind 2012 wordt opnieuw gemeten. Toetssteen is de verandering in houding en gedrag naar aanleiding van de gewijzigde structuur.
- Uit de nulmeting komt dat medewerkers aangaven weinig van het bestuurlijke aspect te weten. Verder: iedereen werkt met het A4'tje. Bekendheid met dit proces kan worden verbeterd en de burgemeester ziet graag suggesties van de commissie. Het college wil met de resultaten uit de nulmeting aan de slag.
- Een onderwerp als actieve informatieplicht zit niet in de nulmeting. De raad kan aangeven welke onderwerpen meegenomen moeten worden.
- Het is goed het proces van burgerparticipatie te bewaken. De burgemeester stelt voor hier na de zomer samen met de gemeentesecretaris naar te kijken.
- Regelgeving zoals inspraakverordening moet gemakkelijk te verkrijgen zijn.

Wethouder Schroor:

- Vindt de kwartaaloverzichten erg behulpzaam.
- In de volgende collegeperiode wordt de gerealiseerde organisatiestructuur tegen het licht gehouden. De raad wordt op de hoogte gehouden.
- Het Nieuwe Werken: DIA wordt een voorbeeld voor andere onderdelen. De wethouder nodigt de commissie uit vlak voor de opening een kijkje te komen nemen.

Verslag CV 11 juli 2012

De voorzitter:

- Stelt vast dat de commissie ermee instemt het onderwerp burgerparticipatie in oktober te agenderen.
- Constateert dat de commissie het op prijs stelt dat het onderwerp actieve informatieplicht in de volgende collegebrief wordt behandeld.

De burgemeester:

- Stelt tot slot dat het gesprek van het college met de commissie erg nuttig is: het college wordt er wijzer van.

B.5. Strategische visie 'on hold'?

(memo griffie 28 juni 2012)

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Vindt het een prima voorstel.

Dhr. Akkermans (D66):

- De griffie heeft een mooi wensbeeld Groningen 2032 opgesteld.
- Twee argumenten om het 'on hold' te zetten zijn minder valide: de actuele economische en politieke situatie, en het geringe draagvlak en de beperkte visies vanuit de fracties.
- D66 heeft een notitie uitgedeeld over de gemeenschappelijke lijnen die er wel degelijk zijn.
- De twee andere argumenten, druk op het gemeentelijke apparaat en de financiën, zijn wel terecht.
- Spreker stelt voor de gemeenschappelijke lijnen en dat wat er binnen de organisatie ligt aan langetermijnsscenario's samen te voegen tot een startdocument. Dit kan worden bediscussieerd in de stad en de regio. Het is een goede basis voor de strategische discussie in de nieuwe raadsperiode en voor het werken aan de verhoudingen in provinciaal en regionaal verband.
- Spreker noemt het voorbeeld dat door enkele fracties is aangedragen: Groningen studentenstad in 2032. Als deze opvatting wordt gedeeld, moet er nu beleid voor worden gemaakt.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Spreker zal voor de zomer zijn bijdrage aan de visie inleveren.

Dhr. De Rooij (PvdA):

- Is teleurgesteld in de notitie van de griffie en deelt de mening van D66 over de argumenten. De PvdA is voor een strategische visie: er komen belangrijke onderwerpen en problemen op de politiek af.
- Wil het voorstel van D66 overnemen.

Dhr. Seton (CDA):

- Is het inhoudelijk eens met dhr. De Rooij en is het eens met D66 om alvast wat stappen te zetten. Misschien kan er een verkenning worden opgesteld. Uitstel tot na de verkiezingen betekent kostbaar tijdverlies.

Dhr. Van den Anker (Student&Stad):

- Vindt een strategische visie niet echt noodzakelijk. Er verandert voortdurend heel veel.
- Met een nieuw college kunnen veel dingen weer veranderen.

Dhr. Kelder (PvdD):

- Is het eens met D66 en de PvdA. Het 'on hold' zetten is uitstel van executie. Misschien kan het opstellen van de visie voor minder dan 100.000 euro.

Dhr. Eikenaar (SP):

Verslag CV 11 juli 2012

- Ziet niets in het opstellen van een strategische visie, het voegt weinig toe. Het kost geld.
- Volgens de SP moet een visie het volgende bevatten: voldoende woningen, studentenstad, een bruisende stad, een duurzame stad. De weg erheen is politiek.

De voorzitter:

- Concludeert dat er steun is voor het voorstel van D66 om een 'lichte versie' van de strategische visie op te stellen in de vorm van een verkenning.

De griffier:

- Zegt dat het voorstel uitvoerbaar is en overeenkomt met fase 1 in de notitie van de griffie.

B.6. Stand van zaken Strategische agenda en LTA

(memo griffie 28 juni 2012)

De voorzitter:

- Leidt kort in en heeft enkele vragen voor de commissie. Zijn de destijds gekozen onderwerpen nog de meest geëigende? Is de commissie het ermee eens om de huidige LTA aan te passen aan de behoeften van de raad i.p.v. het maken van een strategische LTA?

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Vindt eigenlijk de voorgestelde strategische LTA beter. De bedoeling is drie maanden vooruit te kijken en per maand een invulling te maken.
- Brieven van wethouders met opmerkingen over de LTA kunnen naar het presidium.

Dhr. De Rooij (PvdA):

- Denkt niet dat een strategische LTA kan werken, er zijn altijd nieuwe tekortkomingen. Spreker vindt wel dat een nieuwe opzet van de LTA kan worden gemaakt.

Dhr. Eikenaar (SP):

- Zegt dat praktische zaken eenvoudig in het presidium kunnen worden gedaan. Eens met de opmerking van dhr. Gijsbertsen.

Dhr. Seton (CDA):

- Vindt de aangepaste LTA een stap in de goede richting, aanpassingen blijven nodig.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Sluit zich aan bij de woorden van dhr. Seton.

De voorzitter:

- Stelt vast dat de commissie instemt met het opstellen van een aangepaste LTA.

C. HUISHOUDELIJK DEEL

C.1. Ingekomen stukken

N.v.t.

C.2. Vaststelling verslag van 11 april 2012

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering om 15.00 uur.

Verslag F&V 5 september 2012

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

Datum: 5 september 2012
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 13.00 – 15.23 uur

Aanwezig: de heer J. Spakman (voorzitter, PvdA), de dames C.E. Bloemhoff (PvdA), H. Rademaker (SP), S. Schipper (CDA) *tot B2*, K. de Wrede (Partij voor de Dieren), de heren R.O. Martens (PvdA), W. Moes (PvdA), D. Jager (VVD), J.M. van Keulen (VVD), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), R.P. Prummel (Stadspartij), A. Sijbolts (Stadspartij), J.P. Dijk (SP) *t.v.v. L.R. van Gijlswijk*, B. Benjamins (D66), J.H. Luhoff (D66), J. Seton (CDA) *vanaf B2*, E.B. Koopmans (ChristenUnie), J.B. Houwing (Student en Stad)

Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)

Namens het college: mevrouw C.T. Dekker (GroenLinks) *tot B1*, J.A. Visscher (SP) *tot B2*, de heren J.P. Rehwinkel (burgemeester), T. Schroor (D66) *tot B1*

Afwezig m.k.: mevrouw L.R. van Gijlswijk (SP)

Insprekers: mevrouw Kiki (op persoonlijke titel), de heer Balk (namens het coffeeshopoverleg)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 13.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Meldt het heugelijke nieuws dat wethouder Schroor een zoon heeft gekregen.

Burgemeester Rehwinkel:

- Heeft de gedoogbeschikking van coffeeshop The Glory per 1 september ingetrokken, omdat de coffeeshophouder is aangehouden wegens een ernstig strafbaar feit.
- Stelde met de noordelijke burgemeesters, politie en OM het concept regionaal beleidsplan vast. Nu gaat het naar de raden ter consultatie.

Dhr. Martens (PvdA):

- Vraagt of het opnieuw uitgeven van een coffeeshopvergunning is aangehouden vanwege de wietpas.

Burgemeester Rehwinkel:

- Sprak af om uitgifte van nieuwe vergunningen aan te houden tot de raad na de evaluatie van het coffeeshopbeleid beslissingen heeft kunnen nemen.

Wethouder Dekker:

- Meldt dat de mismatchlimiet tussen kort en lang geld is overschreden. Inmiddels is een lange lening aangetrokken om dit ongedaan te maken. Schriftelijke informatie volgt.
- Overweegt de limiet voor lange leningen te verhogen en komt met een voorstel.
- Geeft aan dat het terugkrijgen van geld bij het toekennen van de nadeelcompensatieregeling goed geregeld is per verordening.

A.2. Vaststelling agenda

Wethouder Dekker

- Stelt voor B4 naar volgende maand te verschuiven met een update, zodat ze aanwezig kan zijn bij de opening van het studiejaar op de Hanzehogeschool.

De voorzitter:

- Wijst erop dat de burgemeester de vergadering om 14.45 uur moet verlaten.

De agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

Verslag F&V 5 september 2012

A.3. Langetermijnagenda en lijst toezeggingen, initiatiefvoorstellen en moties

De voorzitter:

- Constateert dat het aangekondigde initiatief brandveiligheid door de PvdA verschoven wordt.
- Zal het presidium voorstellen de voortgangsrapportage RSP-projecten in de commissie Beheer en Verkeer te agenderen.
- Wijst op de brief afgelopen weekend over de inzet van het awaresysteem.
- Stelt voor toezeggingen 1, 4, 5, 7, 9, 12 en 16 af te voeren.

Dhr. Moes (PvdA):

- Ontvangt graag kwalitatieve en kwantitatieve informatie over incidenten met glaswerk in het uitgaansleven om dit bij de discussie te betrekken.

Burgemeester Rehwinkel:

- Levert die informatie aan in combinatie met de evaluatie Noorderzon.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Handhaaft graag motie 6. Hij heeft altijd gepleit voor DIA-loketten in de wijk en wil eventuele sluiting eerst bespreken.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Handhaaft graag motie 9 tot de Code Verantwoord Marktgedrag ondertekend is.

A.4. Rondvraag

Dhr. Balk (inspreker namens het coffeeshopoverleg):

- Vindt registratie van coffeeshopbezoekers ongewenst, mede doordat te verwachten is dat veel bezoekers zich niet zullen laten registreren. Dit leidt tot sluitingen van coffeeshops en verplaatsing van de handel naar de straat, met overlast, criminaliteit en vermenging van drugsmarkten tot gevolg.
- Wijst erop dat organisaties als verslavingszorg en GGZ ook problemen verwachten.
- Roept op de landelijke overheid te vragen om uitstel, afstel of verzachting van deze maatregel.

Mw. Kiki (inspreker op persoonlijke titel):

- Verzoekt de Rekenkamer op 1 september het Groninger Forum door te rekenen.
- Is bezorgd over routes van hulpdiensten bij aanleg en exploitatie van de tram, met name vanwege trottoirs en het passeren van fietsers.
- Is verbijsterd dat de burgemeester geen noodzaak ziet om gebruik van glas op Noorderzon te stoppen, ondanks de heftige brief van de politie over veiligheid en het negatieve advies van GHOR.
- Wil weten waarom burgers in gevaar gebracht worden, terwijl er alternatieven zijn voor glas, zoals milieuvriendelijk plastic.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Deelt de zorgen van de heer Balk voor overlast en een toename van illegale straathandel.
- Informeert wat de gemeente kan doen om het wietbeleid te verzachten, uit of bij te stellen.
- Verzoekt het onderwerp dit jaar nog uitgebreider te bespreken.

Dhr. Luhoff (D66):

- Hoort binnenkort graag wat de gevolgen zijn voor de financiële situatie van de gemeente door mogelijke invoering van de Wet HOF per 1 januari 2013.

Dhr. Martens (PvdA):

- Sluit aan bij de bijdrage van GroenLinks.
- Vraagt wanneer het onderzoek naar operationele uitvoerbaarheid te verwachten is.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Deelt de zorgen van de heer Balk en krijgt hier graag een reactie op.

Mw. Rademaker (SP):

- Sluit aan bij GroenLinks en Partij voor de Dieren.

Burgemeester Rehwinkel:

- Houdt serieus rekening met invoering van de wietpas per 1 januari 2013.
- Vindt dat onverstandig, aangezien drugstoerisme hier slechts een paar procent bedraagt en de

Verslag F&V 5 september 2012

verwachte straathandel extra politiecapaciteit zal vergen.

- Wijst erop dat de gemeente de wet uit zal voeren, maar wil ook zoeken naar vormen van registratie die wellicht minder bezwaarlijk zijn voor bezoekers om zo straathandel tegen te gaan.
- Bespreekt het onderwerp graag dit jaar met de commissie.
- Kreeg van D66 signalen dat bezoekers van Noorderzon zich rond de vijver door de drukte onveilig voelden en gaat bezien of er reden is tot zorg.

Wethouder Dekker:

- Antwoordt dat vooral provincies en waterschappen door de Wet HOF getroffen worden.
- Vindt het onverstandig dat investeringen niet gebruikt mogen worden om financiering te regelen.
- Komt er bij de begroting op terug wat de wet voor de gemeente Groningen zou betekenen.
- Kan zich voorstellen dat de Wet HOF door een nieuw kabinet wordt afgeblazen.
- Laat weten wanneer het onderzoek naar operationele uitvoerbaarheid gereed is ter bespreking bij de begroting.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Handhavingsprogramma Stadtoezicht 2012 (collegebrief 21 maart 2012), Handhaving hondenbeleid (collegebrief 10 mei 2012) en Voortgangsrapportage Handhavingsprogramma Stadtoezicht (incl. evaluatie bestuurlijke strafbeschikking) (collegebrief 16 augustus 2012)

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vraagt waarom slechts de helft van de buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) een bestuurlijke strafbeschikking oplegt.
- Wijst op het grote belang van voldoende toezichthouders en verbaast zich erover dat instroom vanuit de dienst SOZAWE onvoldoende is. Kunnen kandidaten via andere kanalen geworven worden?
- Mist Meldpunt Overlast en Zorg bij de opsomming van samenwerkingspartners.
- Informeert of handhavers van het hondenbeleid voldoende ruimte hebben om eerst een waarschuwing te geven in plaats van meteen een sanctie op te leggen.
- Bepleit terughoudendheid bij controles in burger, die negatief overkomen.
- Vindt de toenemende verbale agressie jegens handhavers onacceptabel. Hoe streng wordt hiertegen opgetreden?

Dhr. Jager (VVD):

- Sluit aan bij de vragen van de Stadspartij.
- Verbaast zich over het achterblijvende aantal toezichthouders en handhavers en mist door de uitstroom ook continuïteit.
- Wijst op een motie van twee jaar geleden om het veiligheidsgevoel te verbeteren en pleit ervoor uitstroom te beperken om continuïteit en kwantiteit beter te waarborgen.
- Informeert of de klachtenfunctionaris iemand van Meldpunt Overlast is.
- Pleit ervoor bij het hondenbeleid het woordje 'zal' door 'kan' te vervangen in de zinsnede dat een bestuurlijke strafbeschikking 'zal' worden opgelegd.

Dhr. Moes (PvdA):

- Vindt handhaveren zowel verleiden als straffen. Hoe staat het met de extra prullenbakken?
- Pleit ervoor overlastgevende jongeren alsnog in de prioriteitenlijst op te nemen, zeker als door de wietpas straathandel in drugs toe zal nemen.
- Vraagt of er wel genoeg stadswachten zijn om het beleid adequaat uit te voeren en vindt dat de gemeente een voorbeeldfunctie heeft bij het regulier maken van gesubsidieerde banen.
- Hoort dat boa's terughoudend zijn met het uitschrijven van zeer hoge boete uit angst voor bovenmatige agressie. Schiet het middel zijn doel dan niet voorbij?
- Gaat ervan uit dat boa's herkenbaar in uniform hun werk doen en kan zich niet voorstellen dat het hondenbeleid een 'dringende noodzaak' is.

Verslag F&V 5 september 2012

- Wijst op het gevolg van bestuurlijke strafbeschikkingen voor burgers en hun strafblad en mist de vergelijking met het middel bestuurlijke boetes.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Vindt het in een breder perspectief onverstandig om werkloosheid en werk naast elkaar te creëren doordat de middelen voor instroom zouden ontbreken.
- Kent geen excuus voor het negatief bejegenen van Stadstoezicht en vindt dat boa's en stadswachten een steun in de rug verdienen.
- Hoort graag welke dringende noodzaak er zou kunnen zijn om zonder uniform te werken om dit ook te kunnen toetsen.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Deelt de zorgen over het achterblijvende aantal stadswachten en pleit voor meer creativiteit om dit op te lossen.
- Tolereert geen agressie jegens hulpverleners en handhavers en verwacht dan adequaat optreden.

Mw. Schipper (CDA):

- Sluit grotendeels aan bij de voorgaande sprekers.
- Pleit ervoor duidelijk te communiceren wat de gemeente bij het hondenbeleid onder overlast verstaat.
- Vraagt welke maatregelen tot meer geschikte stadswachten zullen leiden en hoopt op snel resultaat.
- Informeert of het college van plan is de ambities bij te stellen of andere middelen in te zetten.

Dhr. Houwing (Student en Stad):

- Kan zich vinden in de gelegde accenten in het handhavingsprogramma.
- Is ontstemd over negatieve reacties tegen handhavers en hoort graag maatregelen om dit tegen te gaan, bijvoorbeeld extra communicatie over het beleid.
- Sluit aan bij de vragen over in- en uitstroom van handhavers.

Dhr. Benjamins (D66):

- Twijfelt aan het realisme van de ambitie om 2500 bestuurlijke strafbeschikkingen uit te schrijven.
- Is bezorgd over het lage aantal stadswachten. Mist de gemeente inkomsten en worden de doelen van een schone, veilige en leefbare stad wel behaald?
- Vindt dat meetbare resultaten van de top vijf ergernissen zichtbaar moeten worden.
- Sluit aan bij de vraag van de PvdA over bestuurlijke strafbeschikkingen en bestuurlijke boetes.

Mw. Rademaker (SP):

- Vraagt zich ook af of alle ambities wel te realiseren zijn of dat ze bijgesteld moeten worden.
- Wijst erop dat het werven van geschikte stadswachten bij de dienst SOZAWA ook al een probleem was toen het onder Veiligheidszorg Noord-Nederland viel.
- Vraagt of Stadstoezicht met quota werkt voor boetes.
- Verifieert of Stadstoezicht van een wijkindeling is overgestapt naar één centraal punt aan de Europaweg, van waaruit stadswachten zich moeten verspreiden over de hele stad.
- Sluit aan bij andere fracties dat burgers fatsoenlijk om moeten gaan met handhavers.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Vindt de aansluitplicht een inperking van de vrijheid van hond én baas.
- Is niet tegen de opruimplicht, maar bepleit het draagvlak te vergroten door meer bakken te plaatsen.
- Raadt aan alleen afbreekbare zakjes uit te delen om het milieu niet verder te vervuilen met plastic. Het is ook een idee deze zakjes onder alle hondenbezitters te verspreiden.
- Wijst op de stelling van adviesbureau Bestia et Lex dat strenge handhaving niet werkt, maar een sociale norm wel.
- Constateert veel bezwaren tegen bekeuringen in 2011 en agressie tegen stadswachten, wat erop wijst dat het draagvlak van het beleid laag is. Boa's zonder uniform helpen daar niet bij, aansluitplicht alleen bij overlast instellen wel.

Verslag F&V 5 september 2012

- Sluit aan bij de zorgen van de PvdA over strafbladen door bestuurlijke strafbeschikkingen.

Burgemeester Rehwinkel:

- Wijst erop dat onderzoek naar ergernissen de basis vormt voor het handhavingsprogramma.
- Antwoordt dat jeugd wel een van de prioriteiten van de politie is. Bovendien zijn de prioriteiten van het handhavingsprogramma belangrijk, maar niet uitputtend voor de handhavingsactiviteiten.
- Deelt de zorg over achterblijvende instroom en noemt als redenen de kortingen op re-integratiebudgetten en problematiek rond klantmanagers.
- Merkt op dat stadswachten geen boetes uitschrijven. Een lager aantal leidt dus niet tot minder inkomsten, wel tot minder toezicht.
- Antwoordt dat boa's veelsoortig werk doen. Naast beboeten in de wijken helpen ze vandaag bijvoorbeeld mee aan beveiliging rond het lijsttrekkersdebat. Ook leiden ze stadswachten op.
- Houdt met college en GMT de vinger aan de pols om zo snel mogelijk meer stadswachten te krijgen.
- Stelt dat de ureninzet voor alle prioriteiten lager is wanneer er minder stadswachten zijn.
- Vindt het wel positief wanneer stadswachten uitstromen naar regulier werk. Dat kan extern zijn, maar ook intern als stadswacht of elders, waardoor de opleiding ook intern blijft renderen.
- Beamt dat herkenbaarheid in uniform het uitgangspunt moet zijn.
- Blijft erop hameren dat de publieke taak in veiligheid verricht moet kunnen worden, ook zonder verbale agressie. Maatregelen zijn streng optreden, trainingen en registratie.
- Legt uit dat boa's geen afwegingsvrijheid hebben wat betreft de hoogte van boetes.
- Koos voor de bestuurlijke strafbeschikking omdat boetes meer gemeentelijke inzet vergen en het verschil voor burgers niet zo zichtbaar is. Geen gemeente koos voor de bestuurlijke boete.
- Antwoordt dat de klachtenfunctionaris niet onder het Meldpunt Overlast valt.
- Werkt niet met quota, omdat handhaven geen doel op zichzelf is.

Wethouder Visscher:

- Beamt dat het doel van hondenbeleid een schone en veilige stad is met een balans tussen het plezier van hondenbezitters en overlast. Handhaving is resultaatgericht en proportioneel.
- Wijst erop dat naast betrappen op heterdaad de verplichting is toegevoegd om een opruimmiddel bij zich te hebben. Handhavers waarschuwen en bieden een plastic zakje aan.
- Neemt de suggestie over om de door handhavers uit te reiken opruimzakjes afbreekbaar te maken.
- Is tegen algemene verspreiding van zakjes, dat is de verantwoordelijkheid van hondenbezitters zelf.
- Heeft toegezegd prullenbakken beter te verspreiden, niet om er meer bij te plaatsen.
- Antwoordt dat handhavers van het hondenbeleid altijd in uniform werken. Er is geen sprake van een dringende noodzaak dit niet te doen.
- Geeft als voorbeeld van werken zonder uniform Koninginnennacht, waar door drukte en drank een agressieve sfeer kan ontstaan. Stadswachten hebben niet de verdedigingsmiddelen van de politie.
- Wijzigt de tekst dat een bestuurlijke strafbeschikking 'zal' worden gehanteerd in 'kan' worden gehanteerd en laat weten wanneer.

B.2. Evaluatie Koninginnedag 2012 (collegebrief 15 augustus 2012)

Dhr. Houwing (Student en Stad):

- Looft de tijdigheid van de evaluatie. Er is tijd om verbeterpunten mee te nemen.
- Denkt aan spreiding van podia naar bijvoorbeeld CiBoGa om de grote drukte op te vangen en hoopt dat veiligheidsmaatregelen niet leiden tot onnodig snoeien in activiteiten.
- Ziet in de evaluatie weinig terug over de nieuwe accountmanager. Hoe is het gegaan?
- Is van mening dat eerder stoppen op de beide markten voor problemen had kunnen zorgen.
- Pleit ervoor alleen na uitgebreide toelichting en afweging af te wijken van de eindtijden in de nota Feesten in balans II.

Verslag F&V 5 september 2012

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Bedankt voor de snelle evaluatie.
- Onderschrijft dat maatregelen nodig zijn om te voorkomen dat het maximum aantal bezoekers wordt overschreden en wordt hier graag bij betrokken.
- Is tegen verplaatsing naar het Stadspark vanwege het onderscheid met en het storen van de opbouw van het Bevrijdingsfestival.
- Wil weten of C2000 stand heeft gehouden toen het mobiele netwerk overbelast raakte.

Dhr. Seton (CDA):

- Is blij met het geslaagde feest en de vele bezoekers.
- Kan zich voorstellen dat het succes volgend jaar nog meer mensen aantrekt. Overweegt het college mensen tegen te gaan houden bij de rand van de binnenstad of is dat ook onveilig?
- Vindt de proef met statiegeldglazen in de Ellebogenbuurt interessant, plastic geeft veel rommel. Overweegt het college een stadsbrede aanpak?
- Staat ook achter het niet vervroegen van de eindtijden.
- Vraagt of het te voorzien was dat het mobiele netwerk overbelast raakte. Waarom zijn portofoons niet standaard ingezet?

Dhr. Benjamins (D66):

- Vindt het ook een geslaagd feest.
- Is ook niet voor verplaatsing naar het Stadspark. Dit stond in de krant en niet in het stuk.
- Vraagt of er onvoldoende capaciteit was om plastic op te ruimen of dat mensen te lui waren naar een afvalton te lopen.
- Ziet uitbreidingsmogelijkheden in het Ebbingekwartier als onderdeel van de binnenstad.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Kan lastig beoordelen of de capaciteit van de binnenstad van 0,25 miljoen veel of weinig is in vergelijking met andere steden.
- Pleit voor een balans tussen streng optreden en handhaven op vergunningen en de snelheid van de procedures van vergunningaanvraag.
- Is benieuwd of de communicatie daadwerkelijk anders en beter is ervaren.
- Is de zee van plastic bekers al een tijdje beu. Wanneer komt er een echt duurzame oplossing?
- Sluit aan bij de vragen van het CDA over het mobiele netwerk.

Dhr. Dijk (SP):

- Is blij met de snelle evaluatie.
- Kan zich voorstellen afspraken te maken met omliggende gemeenten, waar veel bezoekers vandaan komen, om daar ook grote acts te programmeren.
- Wijst op Amsterdam, waar gekozen is voor een kleinschaliger aanpak met meer lokale horeca.

Dhr. Jager (VVD):

- Looft de snelle evaluatie.
- Vraagt wanneer het maximum aantal bezoekers is bereikt.
- Raadt aan Koninklijke Horeca Nederland in te zetten bij de structurele bedrijfsvoering.
- Vindt dat elk evenement anders is en eigen kaders verdient, ook wat betreft glas.
- Is niet voor verplaatsing naar het Stadspark vanwege de opbouw van het Bevrijdingsfestival.
- Dringt aan op het handhaven op verkoop van glas door avondwinkels.
- Pleit voor een evaluatie met Koninklijke Horeca Nederland om in november sterke kaders voor volgend jaar neer te zetten, voordat vergunningen aangevraagd worden.

Dhr. Moes (PvdA):

- Wil weten of C2000 onder alle omstandigheden naar behoren functioneert.

Burgemeester Rehwinkel:

- Kreeg vijf klachten over geluidsoverlast. Toezichhouders stelden vast dat de geluidsbelasting binnen de normen is gebleven in alle gevallen.
- Antwoordt dat de accountmanager goed functioneert voor de organisatie en voor het komen tot een algemene kaderstelling.
- Betreft de raad graag bij afwegingen van crowd management.
- Stelt dat er geen sprake is van verplaatsing naar het Stadspark, maar van een aanvraag voor

Verslag F&V 5 september 2012

een bepaald evenement op die dag. Het college buigt zich hierover en zal zijn afwegingen bekendmaken.

- Gaat ervan uit dat rekening wordt gehouden met overbelasting van het mobiele netwerk en hamert op bereikbaarheid, ook van zichzelf in verband met de openbare orde. De portofoons zijn gebruikt.
- Heeft geen signalen dat C2000 niet optimaal functioneerde, maar komt hier schriftelijk op terug.
- Wijst erop dat de raad algemeen beleid heeft opgesteld voor het gebruik van glas en plastic.
- Komt terug op uitzonderingen van glasgebruik, zoals Noorderzon.
- Hoopt dat variatie in tijd en plaats van het programma voorkomt dat bezoekers tegengehouden moeten worden. Het feest moet voor zoveel mogelijk mensen zijn.
- Antwoordt dat het maximum aantal op 29 april tussen 10.00-12.00 uur 's ochtends is bereikt.

Dhr. Moes (PvdA):

- Maakt er bezwaar tegen dat niet alle fracties het woord hebben kunnen voeren. Collegeleden horen elkaar te vervangen bij afwezigheid of vervroegd vertrek.

De voorzitter:

- Wijst erop dat bij vaststelling van de agenda de eindtijd bekend is gemaakt.
- Prik een datum om met een landelijke deskundige over de risicoanalyse rond crowd management te spreken.

B.3. Jaarverslag 2011 bezwaarschriften en bezwaarcommissies (collegebrief 14 juni 2012)

Doorgeschoven naar 17 oktober 2012 in combinatie met de evaluatie van Noorderzon.

B.4. Zesde Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014 (collegebrief 21 juni 2012)

Verplaatst naar de vergadering van 17 oktober 2012 met een update.

C. HUISHOUDELIJK DEEL

C.1. Lijst van ingekomen stukken

Geen opmerkingen.

C.2. Vaststelling verslag 4 juli 2012

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 14.53 uur.